

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A svargelb zászló.

Budapest, augusztus 19.

Éppen jókor!

Éppen a legalkalmasabb időben pattan ki a svargelb zászló miatt kikapott ludovikás fiu esete!

Tegnap nemzeti ünnep volt széles ez országban abból az alkalomból, hogy a király, a „legelső magyar ember“ beöltötte hetvenhetedik életévét.

És holnap, Szent István napján ismét nemzeti ünnep lesz széles ez országban annak a megülesére, hogy Szent István fölvette a királyi címet s megalapította a magyar nemzeti alkotmányos monarchiát.

A két vörösbetűs nap közé beékelve éppen jókor jött a mai szomorú szenzáció.

A mámor így sem valami heves. Az ország borus emlékek, nyugtalan sejtelmek benyomása alatt kedvetlenül érzi, hogy nincs sok oka az ünneplésre. A lagymatag, hivatalos ceremóniákon azért nem vesz más részt, csak kivezényelt hivatalnok s exercizrozott katonasereg. A harangozót fizetik azért, hogy harangozzon, a papot fizetik azért, hogy előkönyörögjön. Csupa unottképző, kötelességet teljesítő ember parádézik együtt. Spontán, igaz öröme az azonban keresve sem lehet találni sem az egyik, sem a másik ünnepen.

De mégis a két ünnepnap nem mulik

el szónoklatok nélkül s az ünnepi szónoklatokban minél hivatalosabb, minél csináltabb az ünnep, annál több az életet megcsufoló szóvirág. Lojális szónokok és lojális újságczikkek ilyenkor nem feledhetik el a frázist a „legalkotmányosabb fejedelem“-ről, az ezredéves konstitúcióról, a híres, nevezetes nemzeti államról.

Lehetnek naivak, akik fölültek volna ezeknek a szépen csengő szavaknak. Ez ellen volt jó a mai hideg zuhany.

Ime itt van egy fiatal ember, aki tisztnek készült, magyar iskolában magyar tisztnek. S ezt a fiatal embert, egy nappal azelőtt, hogy fölvehette volna a tiszt uniformist, örökre kivetik a hadsereg kebeléből azért, mert nem viseltetett kellő tisztelettel a feketesárga zászló iránt.

Holott ennek a fiúnak, aki magyar honvédtiszt iskolában tanult, semmi köze sem volt a svargelb rongyhoz. A magyar állam nemzeti jelvényei közt piros-fehér-zöld trikolor szerepel. A feketesárga lobogó, jog és józan ész szerint, magyar földön magyar állampolgár számára értéktelen felemás zászló. Ok nincs rá, hogy tiszteljék. De annál több okunk van arra, hogy gyűlöljük.

S a magyar fiut, magyar tiszt hatóságok mégis méltatlannak ítélik a tiszt rangra azért, mert erről a zászlóról illetlenül nyilatkozott.

A közös hadseregben már megszok-

tuk az ilyen és ehhez hasonló inzultusokat. Lassan beletörődünk abba, hogy ezt a nemzet pénzén és véradóján fentartott szervezetet a nemzet ellenségének tekintjük. Ne számítsunk rá, hanem tartunk tőle.

A honvédséget azonban becéző szeretettel a magunkénak számoltuk. Magyar nyelvű, magyar hadsereg ez, bizakodva hittük, hogy magyar szellemű is.

Keserű csalódással érthetjük meg a mostani esetről, hogy nem így van. A magyar nyelvű hadseregben magyar tiszt hatóságok prédikálják a feketesárga zászló tiszteletét.

Ez az eset egy reflektor éles fényével világít rá az önálló magyar állami lét roncsait leplező stafázs díszekre.

S holnap, Szent István napján, a magyar monarchia megszületésének emlékünnepe elmélkedhetünk afölött, hogy hova jutottunk.

Amikor ez a monarchia megszületett, nagy volt, hatalmas, független, nemzeti királyság. Trónján magyar ember ült, Árpádnak vére, aki népével együtt érzett, nemzete lelkesedett ideáljaiért.

Ma ellenben függetlenségünk csak önáltatás, nemzeti létünk látszat, alkotmányunk világcsalás, koronás királyunk a nemzet eszmekörétől távol álló idegen. A valóságban Magyarország Ausztriának alávetett tartománya, nemzeti létünk addig él, amíg dinasztikus érde-

A rivederci!

Írta: Garvay Andor.

(Utánnomás illos.)

A leány lehetett vagy tizenhét esztendő, de csöppnyi, törekeny testével alig látszott tizenötnek. A fiu talán huszonhat volt.

Valami olaszországi fürdőhelyen ismerkedtek meg. De nem abban a divatos Sodomában, ahová a bűn, meg a könnyelműség jár czifrázkodni, hanem egyikében azoknak a csöndes, napsugaras zugoknak, amelyeknek cipruslombos temetőiben olyan sokféle nyelvű felírást viselnek az álmodózza álló fejfák és a koszorútan korhadó fakeresztek.

Ott, a szomorú fehére emberek birodalmában hozta őket össze a véletlen, — meg a közös nyomoruság. Mert olyan csöndes, szomorú fehére emberek voltak ők is mind a ketten. Csak szenvedni és meghalni mentek oda, a napsugaras mosolygó, kék ég alá.

A leányt két szomorú öreg ember kísérte tétova bolyongásaiban. Egy fátyolos tekintetű, megtörött aggastyán, — az édesapja; és egy csöndesen szenvedő, fehérhaju mártir asszony, — az édesanyja.

A fiúnak nem volt senkije sem s egyedül kóborolt, keresve a helyet, ahol lepihenhet, ahol nem borzongatja meg többé fázósan a napsugár és nem veri ki testét a nyirkos alkonyi ködben a sorvasztó, gyilkos forráság.

Egy napon aztán egymásra akadtak és azontul együtt voltak mindig, minden nap.

Ott üldögéltek délelőtt önként, az espla-

nade egyik napsugaras helyén és beszélgettek. Vagy hallgattak.

Az öregek a közeli kávéház terraszáról figyelték őket s mikor a kis padot a délután legelső hűvös árnyéka elborította, már ott is voltak mellettük a jó meleg gyapjutarakkal, hogy elvigyék beteg virágjukat az alkonyi köd elől, a kandalló enyhe melege mellé.

A fiu olyankor sóhajtva kelt föl helyéről, s némán szemlélte, míg az öregasszony gondosan beburkolgatta a leányt a puha, meleg takarókba. Csak akkor szállt aztán megint valami halavány derű az arcára, mikor a leány kezét nyújtott neki és indulóban, halkán visszazólt:

— A rivederci!

Csak másnap reggelig tartottak ezek az elválások mindig, hiszen a reggel legelső meleg napsugara már újra ott találta őket együtt, a meghitt kis padon. És mégis! Ahogyan a napok teltek, egyre nehezebbnek, egyre fájónak érezték ezt az esti bucsuzkodást. Mintha csak sejtették volna, hogy minden nappal, mindig-mindig kevesebb egygyel a kevesből.

És milyen szörnyű-szörnyű gyorsan teltek ezek a napok. Egyszerre csak tüzebbre érett a napsugár csókja, s a melegházakon kívül is virágba vert mindent a megújuló, diadalmas természet.

Tavaszi lehetett már akkor mindenfelé.

Ők ketten megint csak ott ültek a maguk kis zugában, amelyet a szokásjog alapján az övéknek ismertek el már a többi betegek is és hallgatag megegyezéssel respektálták a szerzett jogokat. A leány beszélt csak, a fiu hall-

gatott. De tekintete néma gyönyörűséggel függött a beszédes ajkakon. És a leánynak valami nagy, érdekes mondanivalója lehetett, mert halavány, áttetsző arcocskája szinte belepirult a beszéd hevébe.

Ugyan mi mondanivalója is lehet a fehér emberek birodalmában a nőnek a férfi számára?

A leány egy pillanatra elhallgatott. De csak megpihent egy kissé, hogy annál nagyobb hévvel folytathassa:

— Apáék előtt el kell titkolnom mindent, mert nem akarom őket megszorítani. Ők azt hiszik szegények, hogy jól érzem itt magam. Oh pedig ha tudnák! Ha sejténék, hogy mennyire gyűlölöm ezt az örökös kék eget, ezt az erőtlén, langyos napsugarat, ezeket a fakó lombokat, a csenevész pálmákat s a közöttünk imbolygó beteg embereket... Mindent, mindent!... Ezt az egész, mesterkelt, hazug világot. Csak, de más otthon minden! A füzek a Berettyó partján, a selymes, buja, puha fű, mintha mindenik szála ezerjő balzsamtól volna kövér. Oh, ha én egyszer abba a puha bársonyba belefeküdhetnék, ha érezhetném alatta az édes, meleg otthoni földet, attól én mindjárt, mindjárt meggyógyulnék!... Es tudja... Én most már nem is bírom itt ki tovább. Gyűlölöm! Gyűlölöm ezt a hazug napsugarat, amelyik mindig a beteg embereket, meg az orvost juttatja az eszembe. Oh, milyen más az otthoni nap! Hogy tüzel az! Hogy perzsel!... Szomjassá válik tőle a föld és barnára ég a tikkadó mező. Ah, és az ősz! Az ökrényál ott uszik lomhán a levegőben, amely tele van va-

keket nem sért, alkotmányunkat, függetlenségünket pedig megcsufolja az idegen államhatalmat szimbolizáló fekete-sárga vászondarab.

Ide jutottunk kilenczszáz és hét esztendővel azután, hogy Szent-István fejére tette a magyar koronát.

A holnapi ünnepi hangulatban a mai szomorú tanúság után méltán és stilszerűen illeszkedik be ez a fájó keserűség.

Engedmények, megalkuvások.

Budapest, augusztus 19.

Horvátországban mind jobban terjed a lázadás. Hónapokon keresztül nézte összetett kezekkel a kormány a véresszájú horvát agitátorok aknamunkáját, hónapok óta ül már az új bán zágrábi palotájában, anélkül, hogy a legcsekélyebb kísérlet is történt volna a sárral dobált, lábbal taposott magyar állameszme tekintélyének megvédésére. Az egész államhatalomnak minden sulyával kellett volna föllépnie, hogy megvédelmezze a magyar állam egységét. Ezt várta az egész nemzet és már nagyon is hangosan hallatszott a türelmetlenség szava a kormány késlekedése és habozása miatt.

Meghallotta végre a kormány is. És rálépett a tettek mezejére. Egészen komolyan hozzáfogott a horvát lázadás elcsöndesítésére.

A „hozzáfogás“ pedig abból áll, hogy alkudozni próbál a lázadókkal. Ajándékokat ad nekik, hogy jól viseljék magukat és azt hiszi, hogy ezzel célját tud érni. És hogy az ajándéknak formája is legyen, hát odaadja nekik azt, amit követeltek és kiszolgáltattak nekik a magyar államvasutakat. Mert most már nemcsak azt kapják, amit először ígért nekik a kormány, hogy tudniillik az államvasutak horvátországi vonalain lehetőség szerint horvát illetőségűeket alkalmaz a kormány, hanem a pragmatikában is kiemelik, hogy elsősorban horvát illetőségűeket alkalmazandók és külön tanfolyamot is állítanak Zágrábban horvát vasuti tisztek és altisztek képzésére. Hogyan fogják ezen a tanfolyamon a magyar nyelvet

tanítani? És mennyire fogják őt, Zágrábban, a horvát növendékek a magyar nyelvet megtanulni? Pedig állítólag a magyar államvasutaknál senki sem lehet alkalmazva, aki nem bírja teljesen a szolgálati nyelvet. Vagy pedig lassan-lassan egészen ki fog veszni a horvátországi vonalokon a magyar nyelv?

A horvátok bizonyára örömmel fogadják ezt a „szorgalom jutalmát“ és még bizonyosabb, hogy ezentúl még szorgalmasabban fognak követelni mindenféle újabb ajándékokat ugyanazon a jogcímen, amelyen azt is kapták. Mert arról ugyan se a kormány, se senki más ne álmodozzék, hogy most már a horvát lázadók megelégedetten meghúzzák magukat. Horvátországban csak azt fogják látni, hogy a kormány gyenge, hogy nem elég bátor ahhoz, hogy a magyar állam tekintélyét hatalmával tartsa fenn és ezért még vakmerőbbek lesznek. Egészen bizonyosra vehető, hogy a mikor Rakoczay bán megkezdi velük most már a tárgyalásokat és kompromisszumot fog tőlük könyörögni, a derék agitátorok, akik eddig félszemmel mindig Budapest felé sandítottak, hogy mikor suhogtatja már a magyar államhatalom a korbácsát, az újabb követelések egész sorát fogják elébe tenni. Az, amit már megkaptak, az nem számít. Ujat, mást, becsesebbet, állami önállóságot fognak kérni. És újra megindul a tárgyalás és újra rést fognak ütni a magyar államegységen.

Igaz, hogy a horvátországi koalíciót sikerült megbontani. A szerb radikálisok kiléptek, mert a kormány megígérte nekik, hogy a karlovczi pátriárka választásánál az ő jelöltjüket fogja támogatni. Valóban olyan győzelme ez a magyar kormánynak, hogy büszkélkedhetik vele. Lekenyerezte a szerbeket, hát most egy ideig vele lesznek. Ha mást akarnak, majd újra elfordulnak, legyen oka a kormánynak ismét kalácsal visszacsalogatni őket. Így folyik a kormányzás Horvátországban a magyar birodalom nagyobb dicsőségére.

Budapest, augusztus 19.

A belényesi választás. Vasárnap délelőtt tizenkét óraker tartotta meg Kardos Árpád, a függetlenségi és 48-as párt jelöltje programbeszédét Be-

lényesen, nagy és impozáns népgyűlés keretében. A népgyűlés a városi vendéglő udvarán folyt le, melyet zsufolásig megtöltött Belényes városának lakossága és a vidéki választók tömege. A kerület román községekéből társkányi magyarok vezetésével már a kora reggeli óráktól egymásután vonultak fel a szekerek nemzetiszínű zászlókkal, a Kossuthnótát énekelve. Mintegy ötezer ember szorongott a vendéglő szűk udvarán, hol a népgyűlést Báthory Zoltán, a belényesi függetlenségi és negyvennyolczas párt elnöke nyitotta meg. A vendéglő tornácán jelen volt az egész belényesi magyar intelligencia, valamint a polgárság is. Báthory Zoltán pártelnök rövid szavakkal vázolta a népgyűlés célját, mire indítványára küldöttségileg hívták meg a jelölt programbeszède megtartására. Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps zúgott fel, mikor Kardos Árpád a gyűlésen megjelent.

Elsőnek Bartha Ferencz királyi közjegyző, a kerület volt országgyűlési képviselője szolt.

Kardos Árpád tartotta meg ezután programbeszédét a választópolgárság lelkesedése mellett. A politikai helyzet és a kormány működésének ismertetése után kifejtette gazdasági és szociális programját. Gazdasági téren hivatkozott az önálló vámterületnek, az önálló magyar nemzeti bank felállításának. Katonai téren követeli a magyar nemzeti hadsereg felállítását, a magyar vezényszót és a szolgálati idő leszállítását. Hivatkozott az általános választói jogra és kívánja a szociális reformok keresztülvitelét. A beszédet éljenzéssel fogadták.

A programbeszédet Vaszy György és Korof János tolmácsolták a román választópolgároknak. A jelen volt országgyűlési képviselők közül ifj. Madarász József, Simkó József és Gáll András mondtak beszédeket, valamint Inger Szolimán nagybirtokos. A népgyűlést Báthory Zoltán pártelnök zárta be. A jelölt választópolgárság vála-laira emelte Kardos Árpád és úgy vitte a város utcáin keresztül a Kossuth-nóta hangjai mellett. Délben ebéd volt a jelölt tiszteletére. Kardos Árpád hétfőn folytatta körutját a kerület román községekben, kedden a járás egyik legnagyobb községében, Vaskón, tart programbeszédét.

A nemzetiségi jelölt, Lukácsu László Iac-falusi román pápa szombat délután mondott programbeszédét és azóta köruton van a kerület román községekben. Egész sereg román agitátor kíséri mindenütt utjában, egy csomó román diák, egyetemi hallgató és erdélyi pap, valamint számos nemzetiségi képviselő, akik előre készítik a

lami mondhatatlan édes illattal. Vagy nem is illat az talán, hanem maga az édes, édes otthon... Az otthon!... Oh nem tudom, nem tudom én azt elmagyarázni, csak érzem, csak a békakurutyolást halom és vágyom innen, meghalok itt, a szívem szakad meg a vágyódásban...

Köhécselni kezdett és parányi zsebkendőjét oda szoritotta lihegő ajkához. A fiu eleinte megdöbbsen a szenvedélyes kitöréstől, aztán pedig korholni kezdte:

— Lásza, minek erőlteti a beszédet, most majd megint köhögni fog...

— Ej, hagyjon engem! — csatlant fel a leány újból. — Olyan régen emészti már a lelkemet és nem volt senkim, akinek elmondhattam volna. Ez az állapot kétségbeejtő. Én nem vagyok beteg, minek tartanak hát úgy, mintha halálra szántak volna?! Sokszor olyan keserűség támad a szívemben, hogy magam is megijedek tőle. Oh, hogyan értessem meg magával, amit magam sem értek, csak félek tőle! Néha szeretnék föllázadni minden ellen. — Valami égő, gyötrelmes türelmetlenség fog el. Szeretném erőszakosan kiszakítani magam az édes anyám kezei közül, amikor gyöngéden gondoskodik rólam, mikor reszkető szorgalommal takargat be a kendőibe. Szeretnék olyankor felugrani és elfutni... El... el... messze a világba... akárhová! Csak ne kelljen látnom az ő szomorú arcát, meg az apáét... Istenem!...

— Irén! Irénke! — kérlette a fiu. De hát nyugodjék meg már! No... Miért izgatja így fel magát? Hiszen... hiszen ami fölött ön így kesereg, mindazon lehet segíteni...!

A leány szeme egyszerre tágra nyílt a meglepetéstől és úgy ismételte dadogva, maradozó lélegzettel:

— Segíteni?!...

— Hogyne! — kapott bele a fiu. Mert mi is az a nagy baj, amiről szó van? Hát én csak annyit látok, hogy maga elvágyik innen. Egy kicsit haza...

— Haza...

— No ugye? Hát akkor mondja meg ezt szépen a mamájának és kérje meg, hogy beszéljen a dologról a doktor bácsival. Most már tavasz van otthon Magyarországon is, aztán jön a nyár... és ilyenkor csakugyan szebb az idő odahaza minálunk, mint itt, ebben a csenevész üvegközi világban. Nem tudnám hát, hogy miért ne vinnék haza!

— Haza!... Igen... Haza! — ismételte a leány forró lehellettel. — Haza akarok menni! Haza is megyek. Még ma. Most mindjárt! Vagy... Nem. Ugy teszek, ahogyan maga mondja. Este meggyónok nekik mindent és megkérem őket szépen, hogy vigyenek engem haza. Ha mindjárt meghalni is. De nem! Hiszen én igazán egészséges is vagyok már. Lázam soha sincs, csak az árnyékban fázom még néha egy kicsinyt; de az is csak azért van, mert mama úgy elkényeztetett azzal az örökös takargatással. És hogy alszom! Még a hangom is megerősödött, pedig ez a legbiztosabb jel. Ugye milyen csengő, tiszta?

Mosolygó arccal, ragyogó szemekkel dicselkedett s mikor a hangja csengését mutatta, egyszerre elfulusztotta a mellét a köhögés.

A fiu megint zsémbelni készült, de a leány egy kézlegyintéssel elhallgattatta:

— Ej mit! — mondta könnyedén. Még csak ez a kis köhécseles van meg. Majd elmúlik otthon ez is, az áldott, a jó meleg, tiszta verőfényen.

És újra köhögni kezdett.

Ebben a pillanatban borult a délután árnyéka a kicsi padra és a közelben hirtelen megcsikordult az ut kavicsos fővénye valami közeledők léptei alatt. Attól a gyöngye nesztől pedig még a nyoma is egyszerre eltűnt a leány arcáról az iménti nagy szenvedélynek. Az öregek jöttek.

A leány sóhajtván kelt föl és mosolygó, szelid megadással túrta, hogy az édesanyja betakargassa. De a szemében valami alattomos, diadalmas tűz ravaszkodott, mely mintha mondta volna:

— Csak pólyálgass anyus, pólyálgass! Azért én holnap haza megyek mégis!

Hogy tudnak azok a csöndes, félnék fehéremberek alakoskodni! És hogy tudnak reménykedni!...

Másnap délelőtt a fiu egyedül üldögélt a megszokott padon és türelmetlenül leste az utat, amely felől a leánynak jönnie kellett.

Eleinte csak türelmetlen volt; utóbb azonban, hogy a negyedórát egymásután hiába teltek a várakozásban, lassanként valami ernyedő akarattól leverték ült ki az arcára. Olyan volt ott a padon gubbasztva, mint a vigasztalan szomorúság megtestesülése; és az arra lézengő betegek csodálkozva bámulták meg élesvonású, mozdulatlan arcát.

És az a kövé vált, szoborszerű arc egyszerre megelevenedett. Az áttetsző, finom bőr

talajt a községekben Lukácsiu fogadtatására. Valóságban fanatizálják a lakosságot a magyarok ellen.

A horvátok lázadása.

— A kormány enged. —

Budapest, augusztus 19.

Hosszu tétovázás után a kormány akcióba lépett és megkísérelte a horvátok lázadásának lecsillapítását. Csak önmagához marad hű a *Wekerle*-kormány, a mikor ahelyett, hogy a magyar államegység ellen párttűt horvátokat az államhatalom egész súlyával kényszerítene a békére, lekenyerezni próbálja őket. Félhivatalosan publikálják ma a horvátoknak adott engedmények egész sorát, amelyek alapján aztán a bán a horvát képviselőket kompromisszumra igyekszik bírni. Semmiképpen sem méltó ez az eljárás a magyar állam tekintélyéhez, valamint az sem, hogy a szerb radikális pártot azzal ugratták ki a koalícióból, hogy a kormány az ő jelöltjüket fogja támogatni a karlócazi pátriárka választásánál, ha a horvátországi szerbek átpártolnak.

A horvátoknak adott engedményekről ez a félhivatalos kommuniqué számol be:

A Horvát Szlavonországokban követendő politika részletei július hó közepén lettek a minisztérium és a bán közt megállapítva. A teendő intézkedések azonban köztudomásra hozhatók azért nem voltak, mert azok a király előzetes jóváhagyását igényelték. Ez a jóváhagyás megtörtént s az intézkedések a király kívánataira azonnal fogadtatásra is vétetnek.

Először a vasutakat illetőleg gyakorlatilag is keresztülvizsgálta azt a tett ígéretet, hogy az államvasutak horvát-szlavonországi vonalain, amennyire csak lehet, horvát illetőségűek alkalmazásának. E végből a budapesti vasuti tisztviselőtanfolyamra az eddigi tízenkét horvát-szlavonországi ösztöndíjas helyébe már az ősszel megnyíló tanfolyamra harmincz ilyen ösztöndíjas fog behivatni.

Másodszor az 1908-iki költségvetésben gondoskodás történik, hogy Horvát-Szlavonországban vasuti tisztviselőket és aliszteket képező külön tanfolyam állítsanak fel.

Harmadszor a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvény alapján kibocsátandó államvasuti és illetmény szabályzatban kifejezetten is ki fog mondani, hogy a m. kir. államvasutak horvát-szlavonországi vonalain első sorban horvát illetőségű személyzet alkalmazandó.

Végül ugyancsak az 1908-iki költségvetésben gondoskodás fog történni, hogy a földmívelésügyi minisztériumban is, mely részben szintén

közös minisztérium, horvát osztály állítsanak fel. A pénzügyminisztérium horvát osztályának élére pedig oly magasabb állású szakbiztosítót fog állítani, aki minden Horvát-Szlavonországot érdeklő jelentősebb és elvi jelentőségű vagy általánosabb inézkedésnél a szakosztályok által előkészített intézkedéshez érdemileg is hozzájárul.

Ezekből a horvát közvélemény meggyőződhetik, hogy itt nem jogok elvonásáról, hanem ellenkezőleg jogok újabb biztosításáról és tényleges gyakorlati megadásáról van szó és hogy akkor, amidőn a vasuti alkalmazottaktól — amennyiben ezt forgalmi érdekek követelik — a magyar nyelv ismeret kvalifikáczióvalis feltételként kívánatlik meg és ezt a törvény alapján kiadandó rendtartás ki is mondja, Horvát-Szlavonországnak az idézett 1868. évi XXX. törvényzikkben alapuló nyelvi jogai egyáltalában nem érintetnek.

A horvátok tehát eddigi példás magaviseletük elismerése fejében megkapják az államvasutak horvátországi vonalait. Mert ezekben az engedményekben, de különösen a zágrábi vasuti tanfolyam szervezésében világosan látható az a célzat, hogy az egész személyzetet horvátokból alkalmazzák és az államvasutak magyar jellegét eltüntessék. Így akarja a kormány elhívetni azt, hogy komolyan hozzáfog a béke megteremtéséhez.

Zágrábban elterjedt hírek szerint a horvát országgyűlést november közepe táján, 10-ike és 15-ike között, hívják egybe s azonnal eléje terjesztik az indemnitási törvényjavaslatot. A tanácskozások alatt a bán tanácskozásokat fog folytatni a politika vezetőivel s különösen azokkal a képviselőkkel, akik a magyar parlament tagjai is, hogy kompromisszumra bírja őket. Egyes horvát lapok már ma azt írják, hogy *Wekerle* miniszterelnök októberben kompromisszumos tárgyalásukat fog kezdeni a horvát koalícióval, hogy a horvát országgyűlés novemberi ülészaka simán bonyolítottassék le. A koalíció hajlandó a békére — írják ezek a lapok — de *Rakodczay*nak okvetlenül távoznia kell.

A szerb-horvát koalícióban a szerb radikális-párt kilépésével szakadás állt be. Zágrábban nyíltan beszélnek, hogy a kiválás azért történt, mert a magyar kormány megígérte a szerb radikálisoknak, hogy elősegíti *Zmejanovics* püspöknek Brankovics patriárka utódjává való megválasztását. A mostani szerb egyházi kongresszuson a radikálisoknak egy szavazatnyi többségük van, mely a patriárka választásánál döntő lehet. Ha azonban a párt megfér a magyar kormányval, akkor az ő jelöltje *Zmejanovics* püspök lesz a patriárka. Ellen esetben a kongresszust feloszlatták és az új választásnál ez az egy szavazattöbbség

ség könnyen elveszhet. Ezért léptek ki a radikálisok a koalícióból.

A koalíciós pártok szombaton gyűltek egybe tanácskozásra. A napirend előtt a szerb radikális párt képviselői dr. *Csupovics* Plátó és dr. *Novak* Svetisláv a következő kijelentést olvasták föl:

„A szerb radikális nemzetipárt képviselője a szerb-horvát koalíció gyűlésen panaszkodott már arról az ellenséges magatartásról, amelyvel az önálló szerbpárt a radikálisokkal szemben viselkedik. Az önálló szerb párt mindazáltal folytatja harcát a radikálisok ellen. Az önálló szerb párt ebbe a harcba mindjárt kezdettől fogva belevonta a többi horvát pártot is. A radikális párt elviselte ezt a megokolatlan támadást mindaddig, amíg arra a meggyőződésre jutott, hogy ez a támadás a Horvátországban élő szerbek ártalmára van és érdeküket veszélyezteti. Ennélfogva a szerb radikális nemzeti párt elhatározta, hogy bár továbbra is megmarad a fiúmei határozat alapján, a szerb-horvát koalícióból mindazáltal kilép. Meghatalmazást kaptunk, hogy ezt a választmányi tudassuk.”

A szerb radikális nemzeti párt képviselői a határozat fölolvása után fölkeltek helyeikről és elhagyták a termet.

Az incidensen vita kerekedett, amelynek folyamán az önálló szerb párt emberei kijelentették, hogy ők passzive viselkedtek a szerb radikálisokkal szemben. *Kraszojevics* és *Liszavác* radikális szerb párti képviselőknek a horvát-szerb koalícióból való kilépése azért bir jelentőséggel, mert most a függetlenségi párttal rokonszenvező magyarországi radikális szerb párt és a horvátországi radikális szerbek között szorosabb kapcsolat fog létesülni. A radikális szerbek határozottan a magyar barátság mellett foglalnak állást és *Kraszojevics*, aki a vasuti pragmatika tárgyalása alkalmával csak négy perces beszédet mondott, már akkor elítélte a horvátok obstrukcióját. A radikális szerbeknek Horvátországban erős talajuk van és egy újabb választásnál 15 mandátumra számíthatnak. Zágrábról jelentik: A király születésnapjának előestéjét és születésnapját Zágrábban is megünnepezték, de az ünnepséget megzavarta a bán ellen rendezett tüntetés. Szombaton este a zágrábi honvédezed zenekara a bán palotája elé vonult. A zenekar előbb egy horvát nemzeti indulót játszott, majd a *Himnusz*t kezdte játszani. Ebben a pillanatban több száz főnyi tömeg *fütyülni és kiabálni kezdett*, és több *abzug*-kiáltás hangzott el a bán ellen. Vasárnap délelőtt tíz órakor a székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyen a bán és a polgári és katonai hatóságok fejei vettek részt. Az istentisz-

alatt vérhullám cikizkázott keresztül, lángba borítva a halavány homlokot is.

A leány alakja tünt fel az ut kanyarulatánál.

És hogyan sietett, hogy a késedelmet jóvátehesse! Az arca égett, a szeme ragyogott a nagy sietségűl. Az édesapja karján haladt, de inkább vitte őt az öreg ember, mint támogatta; hiszen összetört volna máskülönben az a gyöngye, hervadó virág.

Már messziről intégetett a fiúnak s az édesapját egyre sarkalta lázasan, türelmetlenül a sietésre. Mikor aztán odaértek a padhoz, egy futó kézzorítást váltva, az örömtől elfuló hangon, kapkodó szóval ujságolta a fiúnak:

— A doktortól jövünk! . . . Haza enged.

Haza! Még ő sietett. Azt mondta, hogy menjek már holnap . . . Minél előbb! És . . . és holnap csakugyan utazunk és nem kell többé ide visszajönnöm soha. Soha! . . . Még télen sem . . . A doktor mondta!

A fiúnak hirtelen, éles, kétségbeesett fájdalom nyílalott keresztül a lelkén erre a bizonykodásra és tekintete egy rémült, néma kérdéssel kereste az öreg arcját.

Az a két fájdalmas arc azután s azok a titkolt könyektől fátyolos szemek elmondtak neki mindent.

. . . Irénkét haza lehet már vinni . . .

Az öregek fáradt, nehézkes járással indultak vissza a terras felé s a fiú egy pillanatig szótlanul, fájdalmas némasággal nézte a leányt, aki derűsen, gondtalanul mosolygott vissza rája. Azután pedig beszélni kezdett újra, a boldogság csapongó áradásával:

— Istenem, de boldog vagyok Kálmán!

Es anyuka is, hát még apa! . . . Csak ne sirna anyuka mindig! Az ő boldogságuk csupa szomorúság. Mert apának is olyan fénytelen a tekintete mindig, mintha örökösen könyet fojtogatna. Az én szívem pedig ujjong a boldogságtól. Szinte érzem a nevetését. Szeretném kiáltani a boldogságomat az egész világnak, hogy haza megyek . . . Haza!

A tuláradó, boldog lelkesedésben észre se vette, hogy gyöngédtelenséget követ el, mikor a maga reménykedésével dicsekszik az előtt a szomorú, beteg fiú előtt. A tekintete azonban egyszer, véletlenül a fiú arcára tévedt, s ahogy meglátta őt maga előtt ülni, megrogyva, szótlan szomorúsággal, egyszerre kialudt az a diadalmas ragyogás a szeméből és hirtelen elhallgatott.

— Kálmán! — kezdte aztán újra, egy pillanatnyi félénk hallgatás után. — Látja Kálmán, magának is haza kellene jönnie . . .

— Nekem? — kérdezte a fiú bágyadtan.

— Mit keresnek én odahaza?

— Oh ugyan! Hát kell arra még okot is keresni? Haza! Haza menni! Nekem a szívem reped meg a boldogságtól csak a gondolatra is.

— Maga, az más Irénke!

— De hát miért? Miért lenne az más?

— Miért . . .! Ej, hát magának kedvesei vannak ott; barátai, ismerősei, akik szeretik, akik haza várják. De én?! Nekem nincsen senkim, engem nem vár senki.

— Hát várom én! És . . .

— És . . . ?

A leány szava hirtelen elakadt; nem tudta befejezni a megkezdett mondatot, csak nagy,

ártatlan gyermek-szemei függtek egy pillanatig tisztán, melegen a fiú vonásain. Aztán egyszerre lesütötte a tekintetét és halavány arczocskáját biborpirosra perzselte a felcsapó vérhullám forrósága.

A fiú egy pillanatig nézte csendes, szomorú gyönyörűséggel ezt a hajnalhasadást, aztán pedig lehajolt hozzája és megcsókolta könnyen, szinte lehelve a kezébe tévedő, remegő kis fehér kezét.

Mind a ketten elhallgattak hirtelen s nem is beszéltek azontul többet. Csak a bucszkodásnál kérdezte a lány félénken, majdnem alázatosan:

— Kikisér holnap a vasuti állomásra?

— Oh hogyne! Hogyne. Ott leszek. Ott, egész bizonyosan!

Ugy felrezzent a kérdéstől, mintha valami irdatlan messzeségből tért volna meg a lelké egy hirtelen hívásra.

És másnap reggel csakugyan ott várta őket az állomás perronján, egy hatalmas virágbokrétaival a kezében. Csupa égő, szin pompás virágból volt a bokrétaja kötve. Fehér, egyetlen egy szál sem volt benne.

Tudja isten hogy van az, hogy a fehér emberek nem szeretik a fehér virágokat! . . .

Az indulásig beszélgettek, de a leány csak elvétve, szórakozottan felelgetett a fiú szavaira. Azt se tudta sokszor, hogy mire válaszol, ha egy-egy türelmetlen, rövid szót elejtett. Minden idege vibrált, reszketett az utazás lázatól. Csak a beszállásnál jutott aztán eszébe, hogy mégis mondania kellene neki valamit, annak a beteg fiúnak, aki hajnalban kelt föl érte, megta-

telet és az utána következő katonai parádé incidens nélkül folyt le. A parádé után, amikor a bán már elbucszott Czankl vezérőrnagyától és kocsijába ült, a több száz főnyi tömeg *fütyülni kezdett* és viharos *abczug*-kiáltásban tört ki. A csöcselék teljesen körülvette a bán kocsiját, amely ennek következtében csak lassan tudott haladni. A Jellasics-téren fokozott mértékben megismétlődött a tüntetés. A délbén rendezett banket minden incidens nélkül folyt le.

Budapest, augusztus 19.

Az ellenzék szükségessége. A bécsi *N. Fr. Pr.* vasárnapi számában Vázsonyi Vilmostól cikket közöl, amelyben azt mondja, hogy ennek az országnak új pártalakulásra, ellenzékre van szüksége, inkább, mint valaha. Erre vár az a keserű feladat, hogy az illúziókat lerombolja, a meghalt programoknak tisztességes temetéséről gondoskodik és se negyvennyolczas, se hatvanhetes, hanem reális nemzeti politikát csináljon, olyan értelemben, hogy nemzet és nép között különbség ne legyen.

Az államvasuti alkalmazottak lakáspénze. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszterrel egyetértőleg a m. kir. államvasutak évi fizetéssel bíró alkalmazottainak illetményeinek rendezéséről szóló törvény határozmányai és az ezen törvényben nyert felhatalmazás alapján a magyar királyi államvasutak állomásait a törvényben megállapított öt lakáspénzosztályba következőképp sorozta be:

Az első lakáspénzosztályba tartoznak: Budapest, Fiume és a magyar szent korona országainak határain kívül fekvő állomáshelyek. Második lakáspénzosztályba tartoznak: A Budapesten kívül fekvő üzletvezetőségi székhelyek, úgymint Arad, Debreczen, Kolozsvár, Miskolcz, Szeged, Szombathely és Zágráb, továbbá a következő városok: Brassó, Győr, Kassa, Nagyvárad, Pozsony és Temesvár. Harmadik lakáspénzosztályba tartoznak: Bánréve, Bród, Bruck-Királyhida, Czegléd, Czeldömök, Eszék, Gyékényes, Hatvan, Hódmezővásárhely, Jutas, Kaposvár, Kecskemét, Komárom, Lipótvár, Losoncz, Lugos, Mármarasziget, Nagybecskerek, Nagykanizsa, Nagyszében, Nagyszombat, Nyiregyháza, Nyitra, Ó-Dombóvár, Palota-Ujpest, Pancsova, Pápa, Pécs, Piskitelep, Pöstyén, Püspökladány, Rutka, Sátoraljaihely, Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti, Szekesfejervár, Szolnok, Trencsén, Uj-Dombóvár, Ujvidék, Versecz, Vinkovcze, Zombor és Zsolna. A negyedik lakáspénzosztályba tartoznak: az első-harmadik osztályokba nem tartozó törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok. Végül az ötödik lakáspénzosztályba tartoznak mindazok a községek és telepek, melyek az első-negyedik lakáspénzosztályokba nem sorozhatók.

gadva magától az édes, hajnali álmot, hogy öt egy pár pillanatra még egyszer láthassa.

Odaállt a kocsifolyosójának lebozsátott ablaka mellé és kihajolva, mosolygó arczczal biztatta a fiut:

— Fogadj meg a tanácsomat, Kálmán! Gyógyuljon meg és jöjjön haza.

Aztán kiszakított egy szál haragos vörös virágot a bokréttájából és egy kézszoritással odaadta a fiúnak.

— Adio!... A rivederci!...

Hirtelen jövés-menés, futkosás támadt a tömegben, a gép dübörögni kezdett, a vaszörnyeteg megmozdult, aztán lassu, ütemes zugással utjára indult...

— A rivederci!

A fiu mozdulatlanul ott maradt a helyén, kezében azzal az egy szál virággal. Tekintete némán követte a kerekek útját. Lassan, lassan törpült a messzeségben a vágató vasóriás, aztán eltűnt egészen a könnyű reggeli ködben s a nagy távolságból nem hallatszott más, csak valami halk, rithmikus zümmögés.

Aztán az is elhalt, bele veszett a siket némaságba.

És akkor kiperdült a köny a fiu szeméből, az a rejtegetett, eltagadott könnycsep és oda hullott éppen annak az égő, pompázó virágnak a kelyhébe harmatcsöppnek.

A fiu tekintete a virágra tévedt és egy pillanatra úgy élnézte annak a forró, hazug harmatnak a ragyogását, abban a bágyadt, hazug napsugárban. Aztán belenémult az üres messziségbe és halkán, fájdalmasan ismételte:

— A rivederci!...

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter egyidejűleg intézkedett, hogy a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel bíró személyzete a régi és új lakberek között mutatókozó különbözeteket még e hét folyamán kézhez vehesse.

Politikai hangulatok.

I. Mindenki a más dolgához ért.

A Budapesten rekedt politikusok, az itt kényszeraralók és a visszaérkezettek meghatottan olvasták ma az Osztenében üdülő Vázsonyi Vilmos nyilatkozatait, melyeket a magyar lapok a Neue Freie Presseből fordítottak le. Meghatottan olvasták, mert Vázsonyi Vilmos fejtegetései szellemesek és megindító, mert panaszkodik a mostani helyzet miatt, miként mindenki, aki az állapotokat komolyan mérlegeli és aki következményeik felől gondolkodik. És Vázsonyi felfedezi, hogy ellenzékre van szükség, új pártalakulásra van szükség. Ez sem valami novum, hogy ellenzékre szükség lenne. És hogy új pártalakulásra szükség van-e, vagy nincs, afelől régóta folyik a vita, sőt egy-két alakulási törekvéstről már volt referáda. Megmondja Vázsonyi, hogy milyen pártot óhajt. Szerinte az új alakulásra az a keserű feladat várna, hogy „az illúziókat lerombolja, a meghalt programoknak tisztességes temetéséről gondoskodik és se negyvennyolczas, se hatvanhetes, hanem reális nemzeti politikát csináljon, olyan értelemben, hogy nemzet és nép között különbség ne legyen.” Azt is mondja, hogy ő maga és elváratai is szívesen hajlandók bárkivel és bárkinek a vezetése alatt erre a célra közreműködni.

Dehát főképen ez az ötlet megható a Vázsonyi Vilmos nyilatkozatában. Vázsonyi tudvaleg egy politikai pártnak a vezére, amely pártnak a neve szintugy országos, mint a többié, sőt a parlamentben nem nagy számmal ugyan, de képviselve van. Ez a párt az országos demokrata párt s maga Vázsonyi a vezér a főváros legnagyobb kerületét, a Terézvárost képviseli, sőt azt is elérte, hogy fővárosi ügyekben pártjára, mint döntő tényezőre, mint többségre hivatkozhatik. Tudunkkal a demokrata párt nem oszlott fel, programja nem szűnt meg, feladatai teljesítésre várakoznak. Miért van mégis, hogy Vázsonyi végeladást hirdet, hogy ő, aki pártvezér és fővárosi vezér, liquidálni akar és patronust keres, aki őt és pártját adoptálja? Ez azért van, mert minálunk mindenki a más dolgához ért, a máséval bajlódik, a más háza táját leszólja, de a magáét nem becsüli meg és a maga kötelességeit elhanyagolja. Vázsonyi a pártvezér, eltöltötte idejét apró-cseprő intrikákkal, olyanokkal mint a minőkkel kávéházba járó asszonyok foglalkoznak; erejét és tehetségét rápzarolta személyes boszuvágyának a kielégítésére, pártjának kéznél lévő tagjait is leginkább ily célok elérésére használta fel; kis ügyek miatt annyit járt-kelt, lótot-futott, agitált, konferált, konspirált, hogy ennyi fáradsággal a leghasznosabb a közre nézve jelentékeny feladatokat elvégezhetne volna, abból magának és pártjának országos sikereket szerezhetett volna, míg így abból, a mit tett, ha eredménnyel járt, nimbuszának a halványodása és a pártban való bízalom csökkenése következett be.

Vázsonyi, akinek az ereje kimerül egy egy haszontalan személyi kámpányban, talán nem is tudja, hogy agitáló tehetségétől mily sokat vártak az országban a demokratizmus hívei. Kivül állván a koalícióban, őt semmi sem akadályozta volna, hogy pártját országszerte szervezze. Várták őt, mert a bizonytalanságban tájékoztatást nyújthatott volna. Várták agitáció-

ját, akik nem szívesen mennek a szociáldemokratákhoz, de nemzeti irányban működő demokrata párthoz csatlakoztak volna. Már ama társadalmi osztályt, melyre Vázsonyinak hatása van, attól kellett félni, hogy eltávolodik a nemzeti iránytól és álarcz alatt jelentkező, de tulajdonképen a haladópart céljait és embereit szolgáló alakuláshoz csatlakozik. Miért nem ment közénk Vázsonyi Vilmos? Hisz a főváros dolgait akár vele, akár nélküle úgy el tudják már intézni, hogy attól koldul egész Budapest. S azt már mindenki sajnos tapasztalta, hogy a fővárosi mizériákon Vázsonyi nem tud segíteni s az a hihetetlen drágaság, amely egyre növekszik, folytatólagos eredménye a régi rendszernek. Vázsonyinak lett volna a hivatása, hogy a tiszta demokratizmus részére az egész országra kiterjedő szervezkedést létesítsen. Nem másokkal szövetkezve, nem másoknak a zászlaja alatt, hanem a maga pártprogramjával és nem úgy, hogy a szövetkezés megsemmisítse a pártot.

És most, amikor másoknak ajánlkozik, a kellemes távoli Osztenéből, a régi hibába esik. Nem becsüli meg eléggé a maga értékét. Kényelmesebbnek persze kényelmesebb panaszkodni a Neue Freie Presseben, kevesebb fáradsággal jár hirdetést közzétenni adoptálásra, mint hazajönni, bejárni az országot és szervezni a maga pártját.

Azonban egy pártvezérnek ez a kötelessége. Jöjjön haza Vázsonyi Vilmos, szálljon sikra a nemzetközies ellen, ha neki se negyvennyolczas, se hatvanhet nem kell, de „nemzeti politika“ kell. Szervezze a pártját a nemzetközies ellen. És a nemzetiségi agitátorok ellen lépjen fel a maga erős agitáló képességével. Hasznosítsa a tehetségét itt a magyar politika javára és ne hagyja bizonytalanságban a közvéleményt a felől, hogy mit akar.

* * *

II. Már kapnak...

A horvátok javában tüntetnek. Az új bánt a templom előtt füttyszóval tisztelik meg. A bujtogatás egész Horvátország területén változatlanul folyik. És a lármázó horvát politikusok nem csalódnak. Mi jól megfizetjük az ellenünk indított hadjáratot, mi elhalmozzuk javakkal, ajándékokkal Horvátországot, ők felgyújtják a békesség házát, ők kikergetik a magyarságot, ők el akarják pusztítani jogainkat, de mi csak hirdetjük a megrendszabályozást, igérjük az erős kéz politikáját, valóban azonban tyukkal és kaláccsal etetjük ellenségeinket.

Mert ugyebár a horvátok nem szereltek le. Eszükágában sincs elismerni, hogy a megindított akció jogtalan volt s a magyar kormány még a horvát országgyűlést sem oszlatta fel.

Hanem a magyar kormány most kihirdeti, hogy minő ajándékokat kapnak a horvátok ő felsége jóváhagyása alapján.

1. Kapnak az államvasutak horvát-szlavonországi vonalaira horvát illetőségű alkalmazottakat. Az ilyen pályázók mind alkalmazást kapnak, a magyarokat elviszik, hogy nekik helyük legyen.

2. A budapesti vasuti tisztképző tanfolyamon eddig 12 horvát-szlavonországi ösztöndíjas hely volt, most ösztől kezdve 18-czal több lesz, 30 lesz.

3. A költségvetésben gondoskodnak róla, hogy Horvát-Szlavonországban vasuti tiszteteket és altiszteteket képző külön tanfolyam állítsák fel.

4. Rendeletileg kimondják, hogy az államvasutak horvát-szlavonországi vonalain első-

sorban horvát illetőségű személyzetet alkalmaznak.

5. A földmivélségi minisztériumban horvát osztályt állítanak fel.

6. A pénzügyminisztériumban a horvát osztály élére magasabb rangú tisztviselőt neveznek ki s felhatalmazzák, hogy az intézkedésekbe érdemileg is beleszóljon.

Mit akarnak még? Ennyi eredmény egy csomóban a horvátok részére, míg a mi részünkre csak az, hogy Potocsnyák nem beszélhetne ki a kánikulát a magyar országgyűlésen.

És a horvátoknak ezenkívül megvan az a diadaluk, hogy a király mindezeket az ajándékozásokat jóváhagyta, mielőtt a parlament által megszavazott törvényeket szentesítette volna. Sőt talán ebben egyeztek ki, hogy előbb jöjjenek az ajándékok.

Most aztán lehet szentesíteni a vasutas-törvényeket. Most már akkora árt fizettünk értük, hogy az uzsorakamat ehhez képest jótékonyági cselekedet. Most már hirdethetjük, hogy „győztünk!” A horvátok a markukba nevetnek és folytatják a régi politikát, melylyel mindig meg tudják sarcolni Magyarországot és bizonyosan nem fogják megobstruálni a költségvetést, melyből első sorban nekik van hasznuk és meg fogják szavazni az ujonczokat, hogy a császári jóindulatot meghálálják.

Sőt Potocsnyák is kegyes lesz felvenni a képviselőház pénztáránál a fizetését, sőt talán hajlandó lesz e czélből magyar nyugtára ráírni a nevét.

III. Hol a konkluzió?

Az uralkodók vizitelése után most következnek a diplomatikus nyilatkozatok.

Berlinben, Londonban, Pétervártt konstataciókat, hogy az angol király, a német császár, az orosz czár és a mi uralkodónk megértették egymást. Az orosz czár álláspontját megismertette a német császár Edvárdal és a kettőt együtt vitte az angol Ferenc Józsefhez.

Nagyon szépen megértették egymást, kihirdetik, hogy az angol-német viszonyt egy felleg sem borítja és hogy Edvárd király és a mi uralkodónk nagyon jól érzik magukat s Oroszországgal is valamennyien rendben vannak, úgy, hogy „Európa keleti részén a dolgok a béke megzavarása nélkül fognak alakulni.”

Most már tudjuk egyuttal, hogy az ischli találkozás idején miért nem lehetett Ischiben Wekerle miniszterelnök, hogy miért nem volt képviselve Magyarország kormánya.

Azért nem hívták és azért nem jelenhetett meg, nehogy a nagy békenyilatkozatokból meg kelljen csinálni a konkluziót.

A mi részünkre tudniillik a konkluzió az, hogyha a maczedóniai dolgokban s egyáltalán a keleti részek dolgában a béke megzavarása nélkül lehet boldogulni, akkor absolute felesleges a hadi készlet fejlesztésére folytonosan mind nagyobb áldozatokat hozni, akkor a hadi kiadásokat inkább le kell szállítani és továbbá semmi szükség nincs a hadi létszám emelésére.

Már pedig Wekerle azt mondotta volt, hogy minden sarki hordár tudja, hogy a létszámot fel kell emelni.

Ischiben azt a meggyőződést kellett volna tehát szereznie, hogy a sarki hordárok rosszul tudják a létszám kérdését.

Hát inkább nem ment el, nehogy meg kelljen hazudtolnia a sarki hordárokat.

Budapest, augusztus 19.

Luegerék lapja. A *Deutsches Volksblatt*-ot, Luegerék lapját, tehát a magyar kormány ismét

bebocsátotta az országba. A kiegyezési tárgyalásoknak volt ez is egyik eredménye, mert — mint az *Egyetértés* leleplezte — az osztrák keresztényszocialisták tudomására adták báró Becknek, hogy csak ezzel a föltétellel szavazzák meg a kiegyezést. Ilyen körülmények között természetesen a magyar kormány sietett visszavonni a magyar-faló osztrák ujság kitiltását és ma már a magyar posta akadálytalanul és pontosan szállítja. Luegerék pedig sietnek meghálálni a jóindulatot. Még azt sem veszik figyelembe, hogy a magyar kormány csak annyit kívánt, hogy ez a förtelmes nyomtatvány egy kissé mérsékelje a hangját és csak piano folytassa a magyargyalázást. Nem, ők most is írnak cikket „*Óvakodjunk a judeo-magyar gazemberektől!*” czimen, amelyben legyalázzák az egész magyar ipart és kereskedelmet. Valóban nagyon gyöngye ez a mi nemzeti kormányunk és ha ez a kiegyezési tárgyalásoknak első eredménye, valóban aggodalommal nézhetünk a többi, eddig ismeretlen megállapodások elé.

KÜLFÖLD.

A marokkói honyodalom.

A tangeri osztrák és magyar gyárosok ottani követeléseit elveszték, mert az összes kereskedőket kirabolták. Az utban lévő és most érkezett áru átvétele nehézségbe ütközik. Kazablankai jelentések szerint a helyzet nyugodt. A városi hatóságok a legutóbbi bombázás alkalmával elpusztított minaretet újból felépítették. — Fezi jelentések szerint attól tartanak, hogy a maghzennek nem lesz elég ereje ahhoz, hogy a berberék betörését megakadályozza. Philibert francia tábornok sürgönye szerint a „Shamrock” szállítógőzös tegnap délután 1 órakor Kazablankába érkezett. A „Gloire” czirkáló a kikötőben időzik. A „Galilée” czirkáló legközelebb ideérkezik. A „Condé” és „Aube” tengernagyi hajó Magazanban és a „Du Chayla” Mogadorban, a „Guyedon” Larabban, a „Jeanne d'Arc” és a „Ceassini” Tangerben időznek. A kikötőben a helyzet nyugodt. Tegnap délután 4 óráig nem támadták meg Kazablankát. Egyes törzsek között még mindig nagy az izgatottság. Másrésztől azonban úgy látszik, hogy nem tudnak megállapodásra jutni. A mazagani hatóságok nézete szerint most nem fenyegeti a várost támadás veszélye. A párisi hírlapok kazablankai jelentése szerint a spanyol csapatok a városon kívül táboroznak. Lesquivit fregattakapitány hivatalosan átvette a városban a parancsnokságot. A törzsek között az egyenletlenség egyre növekszik. Hir szerint a Mediumi-törzs kadijai a megadás föltételeit tárgyalják. A *Matin* szan-szebasztiani jelentései szerint a spanyol külügyminiszter a marokkói kérdést illetőleg a legjobb reményekkel van eltelve. A marokkói kikötőben uralkodó izgatottságokról szóló hírek szerinte tulzottak. A kazablankai francia konzul is kijelentette, hogy nézete szerint a törzsek mostani támadása az utolsó lesz, mert már nagy náluk a lövészerhiány.

Tangeri jelentések szerint tegnap Fezből oly jelentések érkeztek, amelyek valószínűleg komoly hatással lesznek a politikai helyzetre. A szultán ugyanis szerdán magához hívatta az ulemákat, a serifeket és más fezi előkelőségeket és kijelentette ezek előtt, hogy Franciaország tullepte jogkörét és éppen ezért intézkedéseket kell tenni, hogy Marokkó a francia támadások ellen megvédecsék. Készüljenek valamennyien a Fezbe való utazásra, ahol a hatalmak képviselői előtt tiltakozni fognak Franciaország eljárása ellen. A szultán magatartását a hírlapok úgy magyarázzák, hogy intrikáknak engedve, másrészt hirtelen félelmében tett így. Mindazonáltal a következmények igen súlyosak lehetnek.

A párisi lapok kazablankai jelentése szerint a spanyol csapatok e hó 17-én visszatértek szemleutjukról a részükre kijelölt helyekre anélkül, hogy Drude tábornoknak jelentést tettek volna, aki abban a feltevésben, hogy a spanyol csapatok a szemleutjukról még nem tértek vissza az oldalra,

amerről a spanyol csapatokat várták, nem küldött őrséget. A spanyolok eljárása igen kínos hatást tett. A csatározások még egyre tartanak. Hat törzs közül kettő megadta magát. 16 marokkóit, kik fegyvereket akartak lopni, agyonlőttek. Másokat elfogtak és kivégeztek.

A Kazablankában időző spanyol csapatok tiz gyalogsági tisztből, 300 gyalogos katonából, 7 lovaskatonából, husz gyorstüzelő ágyuval felszerelt tüzérekatonából állanak. Mogadorban, Szaffiban, Rabatban és Laraschban nyugalom uralkodik. A Mazagan környékbeli törzsek körében bizonyos izgatottság tapasztalható, mindazonáltal közvetlen veszélytől nem tartanak.

A Standard tangeri jelentése szerint Fezből levelek érkeztek, amelyekből kitétnik, hogy a maghzen képtelennek érzi magát arra, hogy egy esetleges fezi idegenellenes mozgalmat elnyomjon. Benslimann külügyminiszter épp ezért arra kérte a francia konzult, adja azt a tanácsot honfitársainak, hogy zavargások elkerülése végett minél ritkábban mutakozzanak az utcákon.

A Tangerbe érkezett Numancia spanyol czirkáló meg fogja látogatni azon kikötőket, amelyekben spanyolok laknak, hogy az esetleges menekülőket felszedje.

A tegnapi kazablankai támadásról a Reuterügynökség a következőket jelenti: A marokkóiak e hó 18-án délelőtt megtámadták Kazablankát. A francziák egyideig a táborban maradtak, később egy kisebb csapat a hadihajók védelme alatt a marokkóiak ellen vonult, akik lesből lövöldöztek a francziákra. A csakhamar odasiető segélycsapatok azonban elűzték a marokkóiakat.

A Temps jelentése szerint mérvadó katonai köröknek az a véleménye, hogy a tegnapi kazablankai támadás nem volt egyéb, mint benszüloteknek egy közönséges kémszemléje. A törzsek zöme valószínűleg a várostól mintegy 6 kilométernyi távolságban rejtőzik. Az arabok sorában nagyszámban láttak vörösdolmányu rendes marokkói katonákat, másrésztől azonban nem tudják bizonyosan, vajon nem-e katonai szökevények voltak azok. A várost Marakes irányában fenyegeti veszély. Legutóbb is ezen oldalról nyomultak be a fosztogatók.

A csehok és az osztrák kormány. Az osztrák kormány tagjai tegnap egy órakor minisztertanácsra gyűltek össze Beck miniszterelnök elnöklése alatt, hogy a cseh tartománygyűlés összehívása ügyében tanácskozzanak. A cseh tartománygyűlésen tudvalevőleg obstrukció fenyeget. A minisztertanácson kompromisszumos indítványt terjesztettek elő, hogy hívják össze a cseh tartománygyűlést, de nyomban az összehívás után oszlassák föl. A tegnapi minisztertanácson nem döntöttek végleg ebben a kérdésben, mely ma ujra minisztertanács elé került. A cseh tartománygyűlésben nagyon komplikált a helyzet. A tartománygyűlési mandátumok ez év végén lejárnak s új választások lesznek. Még jobban megnehezíti az osztrák kormány helyzetét, hogy a cseh tartománygyűlés nagyon fenyegeti a választói jog reformját. Mikor báró Gautsch az osztrák birodalmi gyűlés számára benyújtotta a választói reformjavaslatot az általános választói jog alapján, expressis verbis kijelentette, hogy a tartománygyűlésekbe a választások továbbra is a jelenlegi kuriák szerint fog történni. Ezt az álláspontot Beck is fentartotta. A cseh radikálisok és szocialdemokraták azonban az általános választói jogot követelik, míg a többi párt megelégednék, ha a jelenlegi négy kuria mellett egy ötödik kuriát is állítanának föl s ebben érvényesülne az általános választói jog. Ezekben a kérdésekben kell az osztrák kormánynak állást foglalnia.

A wilhelmshöhei és ischli találkozások. A német kormány félhivatalos organuma, a „Nordd. Allg. Ztg.” ezeket írja: A wilhelmshöhei találkozáson a pohárköszöntők rendkívül szívélyes hangjából kitétnik, hogy az angol-német viszonyt ez idő szerint egy felleg sem borítja és a hogy Németország és Anglia közötti viszony a kölcsönös tisztelet és barátság alapján nyugszik. Megelégedéssel látjuk az angol sajtóban, hogy a barátságos hangulat

egyre tart és hogy elleneinknek nem fog egykönnyen sikerülni e viszonyt megbolygatni. Az Edvárd király és Ferencz József közötti találkozást illetőleg a közvélemény szintén nincsen alapítalan feltevésekre utalva. A báró Aehrenthal és sir Hardinge között a maczedóniai probléma tárgyában folytatott eszmecsere azt bizonyította, hogy a két állam között a monarchia és az Oroszország közötti kezdeményezett és a többi hatalmak által támogatott reformakció teljes összhangban áll az angol kormány legutóbbi kijelentéseivel, melyekben Németország is teljes melegezéssel osztozik. Az egyetértés, amely az angol kormány és a monarchia, valamint Oroszország által a Balkán-félszigeten követett politika tárgyában uralkodik, nagyban erősíti azt a reményt, hogy Európa keleti részén a dolgok a béke megzavarása nélkül fognak alakulni. Az ischli találkozás tehát kimagasló helyen áll azon események sorában, amelyekből a népek azt a reményt meríthetik, hogy teljes nyugalommal szentelhetik magukat jólétük előmozdítására. A N. Fr. Pr. is foglalkozik e találkozásokkal s londoni levelezőjének értesítése szerint báró Aehrenthal és Hardinge angol külügyi helyettes államtitkár ischli találkozása alkalmával báró Aehrenthal előterjesztette a maczedóniai igazságtügyi reformok alapelveit, amelyekhez Hardinge hozzájárult. A reform megvalósítása után a török igazságszolgáltatás európai ellenőrzés alá kerül. A két államférfiú egyuttal megállapította, hogy *Maczedóniában a görög bandák a legnagyobb akadályai a normális viszonyok és a nyugalom helyreállításának.*

A zémet gyarmatok forrágása. A Fokgyarmat kormányzójának egyik távirata szerint Morenga és Koppel Simon Nakab közelében egyesültek. A farmerek a határvidékekről beljebb költöznek.

Eger ünnepe.

Eger, augusztus 18.

Az egri ünnepnapok legutolsója, de egyszerűsége a legszebbje zajlott le tegnap. Vasárnap délelőtt leplezték le a Dobó-szobrot, délután lezajlott az egri dalosverseny nagy együttese és a díjak kiosztása.

A fölkelő nap első sugarai élénk lobogódiszben érték a várost. Kora reggel talpon voltak az ünneplők és csoportokban sétáltak a városban. Az idegenjárás, még az utóbbi napokhoz viszonyítva is hatalmasan megnövekedett. A szomszédos városok, megyék hatóságai, testületei nagyszámúak csak a szobor-leleplezésre és a dalosverseny legnevezetesebb napjára érkeztek.

Az egri székesegyházban reggeli kilencz óra körül misére gyülekeztek az ünneplők. Pontban kilencz óra körül tarka díszmagyarruhás menetben vonult be az előkelőség. A sort két díszruhás hajdu nyitotta meg, azután egy gyalogos rendőrcsapat következett. A középső hajó első soraiban foglaltak helyet a különböző küldöttségek, köztük a képviselőházé is, a város és a vármegye vezető emberei és a dalosversenyekre megjelent notabilitások. Az oltártól jobbról és balról első padsorokban Eger római katolikus papságát és díszes hölgyközönségét láttuk.

Néhány percczel kilencz óra után megkezdődött az ünnepi mise. A vegyeskar zenekari kísérettel Pogatschnigg Guido egyházi karnagy vezetésével rázendített egy zsolttárra, amelynek hangjai mellett a biborosok piros, aranszegélyezett díszruhájában bevonult dr. Samassa József egri biboros érsek, akit Szmrecsányi püspök vezetésével a székes főkapitán tagjainak hosszú sora követte.

A zenei ünnep után az érsek fényes papi segédlettel az oltár elé lépett és megkezdődött a szertartás, amely háromnegyed tízkor ért véget.

Pontban tíz óra körül a daloskörök gyülekező helyeiken sorakoztak és zászlóik alatt fölvonultak a Kossuth Lajos-térre. A szobrot négy póznára kifeszített lepel borítja. A szobortól balra sátor emelkedik, emellett szónoki emelvény. Jó félórába kerül, míg a rengeteg ember elhelyezkedik. Há-

romnegyed tíz óra körül a régi fegyverekkel díszített sátorban megjelenik Samassa József érsek, mire Szmrecsányi Lajos püspök a szónoki emelvényre lép és a rendező-bizottság nevében a következőket mondja:

Az ünnep, melyet a Dobó-szoborbizottság megbízásából megnyitni nekem jutott megtisztelő feladat, az egész magyar nemzet ünnepe. Annak székhelye azonban csak Eger lehet. Mert Egerből áradt szét Dobó István dicsősége, melynek az ünnepet szenteljük. Országos azonban az ünnep, amint hogy Dobó István messzire kiható hadiadala magáé a honé is. Honfiumi meleg érzelmekkel üdvözlöm az egybegyűlt ünneplő közönséget s kérem az ünnepi szónokot, vegye át a szót, emelje magasra Dobó képét, hadd melegegdedjék fel szívünk a hős nagy emlékének.

Utána Babocsay Sándor országgyűlési képviselő lépett az emelvényre.

Beszédét azzal kezdte, hogy van egy angol szállóige, amely azt mondja, hogy ember a maga helyén. Ilyen volt Dobó István is, akinek szobrot emelt a polgárság hazafias áldozatkészsége. Ecseteli azt a hősiességét, amelylyel Dobó István maroknyi seregével harmincznyolcz napon át védelmezte Eger várát. Háromszázegyzenti seregrel támadta meg Ambád nagyvezér Egert, melyet Dobó István kisdied csapatával védett. Háromszor is rázendített Dobóra, hogy adja fel a várat, de a vitéz vezér válasza sem érdemesítette, sőt még az üzenethozóját is felkötötte. Még koporsót is tüzetelt ki a vár falára, hogy lássa a török nagyvezér, hogy ő és hűségét esküdött serege nem retteg a haláltól. A török utolsó rohamot intéz a vár ellen, arkait fadorongokkal tölteti meg, Bornemissza tüzemester azonban felgyújtja a felhalmozott faanyagot s mikor már a vár védőinek száma alig ezerre apadt, az elhunytak helyébe állanak a nők, kiveszik a kardot férjeik kezéből s halomra öldökök a törököket. Az önhitt török csufos kudarczsal volt kénytelen elvonulni. Dobó István aranybetűkkel írta be nevét a magyar történelem könyvébe s rászolgált a magyar Leonidas elnevezésre, mert kisdied seregével a vár alól elvonulásra készítette az éppen százszorta nagyobb ellenséget.

Ecsetelte azután a szobor létrejöttének történetét. A szobor alkotásának eszméjét elsősorban dr. Köszter József vetette fel, s ajánlatát a törvényhatóság lelkesedéssel tette magáévá. De tán még nagyon soká valósulhatott volna meg csak a szobor, ha segítségükre nem siet Samassa József egri érsek, aki készséggel felajánlotta, hogy a hiányzó összeget a magáéból fizeti meg. Így valósult meg a szobor, melyért annyit fáradozott Gárdonyi Géza, az író is, aki legszebb művét, az „Egri csillagok“-at a várakokban épült házikójában írta meg. Szólt azután magához a szoborhoz, mely arra van hivatva, hogy továbbra is hirdesse a magyar vitézséget, katonai bátorságot.

A beszéde közben a várból tompa dörögek hallatszottak. Egymásután három. Majd a negyedik tisztán és élesen. Dobó ágyuját szólaltatta meg Bakonyi Gergely tüzemester. Az öreg hadiszerszám ott áll hős ura siremléke mellett, a vár „Sötét kapu“-jánál. Legutóljára 1882-ben sütötték el.

Babocsay Sándor szavaira lehullott a lepel Dobó István ércalakjáról, a díszes szobor teljesen láthatóvá vált.

A levegőt éljenivalgás töltötte be. A sok ezernyi ember kalapját, zsebkendőjét lengtetve lelkesedett. A várfalakról taraczkdurrogás hallatszott, a zenekar pedig rázendített a Himnusra. Az üdvívalgás csillapultával Szmrecsányi püspök felszólította Jankovich Dezsőt, Eger város polgármesterét, hogy vegye oltalmába a szobrot.

Majd a küldöttségek vezetői léptek a szobor talpatára s rövid szavakkal letették a szoborra koszorúikat. Hellebronth Géza, a képviselőház nevében a következő szavakkal tette le a képviselőház koszorúját.

A képviselőház elnökének, Justh Gyula ő nagyméltóságának megtisztelő és kitüntető bizalma folytán teszem le e koszorút a magyar képviselőház nevében a törökverő hős Dobó ércalakjának lábai elé.

Mivel tehetném le méltóbban a képviselőház kegyelele, hálája és tisztelete eme jelét, mintha felküldöm a mindnyájunk szívéből fakadó fohászt a legmagasabb trón zsámolyához, a gondviselés hatalmas Istenéhez, hogy, amint megvédte a várat, megvédte e népet Dobó hős karjai által Ali tengernyi népe ellen, úgy védj meg ő Isten e népet, védj meg e nemzetet mostani küzdelmeiben és gyujtsd fel e nép szívében a soha ki nem irtható hazaszeretet lángját, adj ennek a nemzetnek erőt és bámulatos kitartást, hogy leküzdve tengernyi külső és belső ellenségeit, mint egy hatalmas, mint egy egységes, mint egy önálló és

független nemzet tölthesse be magasztos feladatát a második ezredévben. Add meg, ó Isten, hogy ismét ragyogjon fényben, hatalomban és dicsőségben szent István dicső koronája, éljen a haza.

Harsány éljenzés kelt, amikor a küldöttségek közt egy honvédtiszt deputáció is koszorút helyezett a szobor talpatára.

Déli egy óra körül a Korona-szálló nagytermében közel ötszáz terítéktől díszebédedt rendezett a Dobó-szoborbizottság. Az első főlköszöntőt gróf Zichy Géza mondta a királyra, amit állva hallgattak végig.

Délután négy óra körül az érsekkerti dalszarnokban az egyesített daloskörök hangversenyeztek Bellovics Imre és Hackl Lajos országos karnagyok vezetésével. Különösen tetszett Lavotta (A reményhez), Festetich (Árványhaj), Lányi Ernő (Világ csufja nem vagyok), Dankó (Irom levelemet) és Huber Károly (Harmonia dicséneke) műdalainak előadása. A bariton-szólokat Binder Károly operének énekelte nagy hatással.

Délután hat óra körül a városháza dísztermében kihirdették a versenybizottság ítéletének részletes eredményeit és kiosztották a díjakat, Szmrecsányi elnökölt és gróf Zichy Géza mondott megnyitóbeszédet. Összesen 26 díj és több elismerő oklevél került kiosztásra.

Az első csoport 1a) díját (nagy aranyérem) a lugosiak vitték el, a 1b) díjat a Budapesti Polgári Daloskörnek, a 1c) díjat a temesvári magyar énekegyesületnek ítélték.

A második csoport első díját a balassagyarmatiak, a másodikikat a diósgyőriek, a harmadikat a miskolci vasutasok kapták.

A harmadik csoport első díját a szombathelyi „Haladás“, a másodikikat a Budapesti asztalossegédek Énekegyesülete, a harmadikat a Hajdunánási Daloskör nyerte el. Ebben a csoportban díjjal tüntették ki többek között a mezőkövesdi parasztdaloskört is, amit a közönség zugó tetszésviharral fogadott.

Este nyolcz óra körül díszhangverseny rekesztette be az ünnepeket. Nagy sikerrel énekeltek Sándor Erzsé és Takáts Mihály.

Éjjel és hajnalban külön vonatokon rendben hazautaztak a dalárok.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Ujpest r. t. város tisztújító közgyűlése. A mostanában rendezett tanácsu várossá alakult Ujpest képviselőtestülete ma délelőtt tartotta tisztújító közgyűlést Fazekas Ágoston pestvármegyei alispán elnöke alatt. A teljes számban egybegyűlt képviselőtestület élénk éljenzés közben egyhangulag megválasztotta polgármesterré dr. Ugró Gyulát, Ujpest eddigi népszerű községi bíráját; közgazdátási tanácsossá: Ráday Antalt, adóügyi tanácsossá: Hevesi Vilmost, gazdasági tanácsossá: Hoffer Mihályt, főszámvevővé: Kiszela Vilmost, árvaszéki ülnökké: Adamis Lajost, pénztárossá: Radics Dávidot, közgyámát: Emmerling Rezsőt és főügyészsé: dr. Bojos Mórt. Fazekas alispán ezután buzdító szavakat intézett az upon választott tisztviselőkhöz, majd a tisztújító közgyűlést berekesztette. A megválasztott tisztviselők azonnal letették a hivatali esküt az alispán kezébe.

Marosvásárhelyi állapotok. Marosvásárhelyről jelentik, hogy Nagy József alispán megszakítva szabadságát, visszatért Marosvásárhelyre. Megyei ügyekben legközelebb szenzációs fordulatok várhatók.

Czeglédén a megüresedett polgármesteri állásra dr. Gombos Lajos és B. Molnár Sámuel, a czeglédi függetlenségi párt elnöke pályáznak. Az előjelek után itélve, heves küzdelemre van kilátás. A városi képviselők egy része dr. Gombos Lajos köré tömörül.

Sátoraljai hely. rendezett tanácsu város legutóbb tartott közgyűlésén a Kiss Ödön ügyésznek polgármesterré történt választása folytán megüresedett ügyészi állásra városi ügyészség egyhangulag dr. Székely Albert, sátoraljai helyi ügyvédet íb. ügyészt, a „Zemplénmegyei függetlenségi párt“ ügyészt választották meg s bizták meg az ügyészi teendőket ellátásával.

A király születésnapja.

— Saját tudósítónktól. —

Első Ferencz József hetvenhetedik születése napját a szokott körülményességgel ünnepelte meg a hivatalos világ. A templomokban istentisztelet volt a hatóságok részvételével, a Vérmezőn diszszemle, felavatták az új katonatiszteket is, a miniszterelnökségen pedig hivatalos diszszemle volt felköszöntővel. Innen-onnan a vidékről is érkeznek tudósítások az ünneplésről, sőt a külföldön is éltették az agg királyt. Általában véve azonban sem az országban, sem itt a fővárosban nem volt valami szokatlan disze és melegsége az ünneplésnek.

Részletes tudósításunk a lefolyt czeremóniákról a következő:

A templomokban.

A hivatalos főistentisztelet délelőtt tíz órakor volt a budavári koronázó Mátyás-templomban, melynek főhajójában Andersz és Halász századosok vezetése alatt alabárdos koronaőrök állottak dícsőrséget. A főszentély padrosaiban a diszmagyarba öltözött politikai és társadalmi notabilitások foglaltak helyet, míg a templomot előkelő közönség töltötte meg.

Pár perczel tíz óra előtt érkezett a templomba Vaszary Kolos biboros hercegprímás, akit a bejáratnál a papság élén dr. Kohl Medárd püspök fogadott és kísért az oltár közelében felállított főpapi trónusához. Az istentiszteleten a hercegprímás képviselőletében dr. Kohl Medárd püspök pontifikált fényes segédlettel. A mise befejeztével az oltár előtt felemelkedett Vaszary Kolos biboros hercegprímás és főpásztori áldást osztott. Végül felhangzott a királyhimnusz, melynek hangjainál az ünneplő gyülekezet széjjelozott.

A budai királyi várpalota Szent István-templomában délelőtt tizenegy órakor tartották meg a hálaadó istentiszteletet.

A pesti izraelita hitközség dohány-utcai templomában is istentisztelettel ünnepelték meg a király születésnapját. Lazarus főkántornak a teljes templomi énekhar kíséretében előadott éneke után dr. Kohn Sámuel főrabbi mondott ünnepi beszédet.

A Vérmezőn.

Délelőtt kilenc órakor diszszemle volt a Vérmezőn. A szemlét az egész helyőrség fölött gróf Üxköll-Ghyllenband hadtestparancsnok tartotta meg. A kivonult összes csapatoknak Ziegler altábornagy volt a parancsnoka; az első honvédszázadot József királyi herceg vezényelte. A misésátorban mondott misén ott volt Augusztia királyi hercegasszony is, akit a hadtestparancsnok a vezérkar élén a Mikó-utca sarkán fogadott. Mire után, amelyet Várady Géza katonai plébános mondott, a csapatok elvonultak a hadtestparancsnok előtt, aki elismerését fejezte ki a legénység fölvonulásáért. Minden ezred a maga zenekarával jelent meg a Vérmezőn, ahol négy oszlopban állottak fel.

Az első oszlopban állott a Ludovika Akadémia és a kadétiskola növendékeinek a csapata, az 1., 23. és 3. bosnyák gyalogezred. Felettük Udvarnokytábornok parancsnok.

A második oszlopban báró Kary tábornok parancsnoksága alatt állottak: a 7. után, 6., 24., 32. és 86. gyalogezred.

A harmadik oszlop, amely Weisz tábornok parancsnoksága alatt állott, a 10., 11., 12. tüzérezred és a 4. vartüzérezred alkotta.

A negyedik oszlop a 4. szekeresz, első honvédszázad és 16. közös századrezdből állott. Parancsnokuk báró Hauer tábornok volt. A diszszemle tíz órakor ért véget.

Ugyancsak vasárnap reggel avatták föl tisztékké Bolgár Ferencz honvédelmi államtitkár és számos katonai méltóság jelenlétében a Ludovika Akadémia végzett növendékeit. Összesen kilencvenegy fiatalembert avattak hadnagygyá, akik közül 62-öt a honvédszázadokhoz, 11-et a honvédszázadokhoz, 4-et a közös gyalogságokhoz, 14-et a közös hadsereg lovasságához osztottak be.

A miniszterelnök diszszembéje.

Délután három órakor diszszembé volt Wekerle Sándor miniszterelnöknel a budai miniszterelnöki palotában, amelyre a következők kaptak meghívást:

Vaszary Kolos hercegprímás, gróf Zichy Aladár, gróf Andrássy Gyula, Kossuth Ferencz, Darányi Ignác, gróf Apponyi Albert, Jospovich Géza és Günther Antal miniszterek, gróf Dessewffy Aurél v. b. t. t. és főrendiházi elnök, báró Kemény Kálmán v. b. t. t. és főrendiházi alelnök, gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t. és főrendiházi alelnök, Justh Gyula v. b. t. t. és képviselőházi elnök, Návay Lajos v. b. t. t. képviselőházi alelnök, Rakovszky István v. b. t. t. és képviselőházi alelnök, Rakovszky István v. b. t. t. a magy. kir. áll. számvevőszék elnöke, Oberschall Adolf v. b. t. t. a magy. kir. Kuria elnöke, dr. Wlassics Gyula a magy. kir. közigazgatási bíróság elnöke, Csathó Ferencz, a budapesti kir. ítélőtábla elnöke, dr. Székely Ferencz kir. koronagyógyász, gróf Apponyi Lajos v. b. t. t. magyarországi udvarnagy, Karátsónyi Jenő v. b. t. t., Márfy Albin miniszterelnökségi, gróf Hadik János belügyi, Bezerédj Viktor belügyi, dr. Popovics Sándor pénzügyi, Déry Zoltán pénzügyi, Sztéry József kereskedelmi, Mezössy Vilmos földmívelésügyi, Balogh Vilmos földmívelésügyi, Tóth János vallás- és közoktatásügyi, Meskó László igazságügyi, Bolgár Ferencz honvédelmi államtitkár. Dr. Romy Béla miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, Ziegler Árpád lovag altábornagy, Balázs György tábornok, baden-burgi báró Karg János tábornok, Fitzner János tábornok, Lázár Frigyes tábornok, Micskay Kálmán tábornok, hadbíró, Gulner Gyula pestmegyei főispán, Fazekas Agoston pestmegyei alispán, Fülepp Kálmán főpolgármester, Bárczy István polgármester, dr. Boda Dezső főkapitány, Berzeviczy Albert v. b. t. t. a magy. tud. Akadémia elnöke, dr. Ajtay K. Sándor udv. tan., a tudomány-egyetem rektora, K. Jónás Ödön, udv. tan., a műegyetem rektora, Bogdanovics Lucian budai gör.-kel. szerb püspök, Soltz Gusztáv ág. hitv. ev. püspök, Nemes Antal pápai prelátus apát, budavári plébános, Kanter Károly apát, kir. palotai plébános, Meller Emil apát, budapesti gör.-kat. plébános, Bogoevics György román esperes-lelkész, Haypál Benő budapesti ev. ref. lelkész, Jozan Miklós unitárius lelkész és Rákosi Jenő főrendiházi tag, az Otthon elnöke.

Általános feltűnést keltett, hogy sem Hercege Ferenczet, az Ujságíró Egyesület elnökét, sem pedig dr. Kohn Sámuel királyi tanácsos, budapesti főrabbit nem hívták meg a diszszembébe. Dr. Kohn Sámuel főrabbi negyven év óta most először maradt ki a meghívottak közül s ezt a mindenesetre különös esetet élénken magyarázzák mindenfelé.

A vidék és a külföld.

Ünnepségeket tartottak a vidéken Tarcsán, Siófokon, Esztergomban, Sátoralja-Ujhelyen, Pakson, Czegléden, Lipiken, Máramaros-Szigeten, Kassán, Szolnokon, Debreczenben és még több helyen.

A külföldön is megemlékeztek a mai évfordulóról. Így természetesen Bécsben, Ischlben, Marienbadban, Hágában, Pétervárott, továbbá Konstantinápolyban, Cettinijében, Münchenben, Karlsbadban, Wilhelmshöheben, Szófiában és Bukarestben.

Mozgó képek.

Ravasz apák.

(A beiratkozásokra vonatkozólag az egyes iskolák részéről mindenféle figyelmeztetések jelennek meg.)

1. apa: Olvasta? Van fia? Jár iskolába?
2. apa: Nem olvastam, van fiam három és mind-egyik iskolába jár.
3. apa: Nekem is van fiam.
1. apa: Akkor hát jó lesz elolvasni ezeket a figyelmeztetéseket, amelyeket az iskolák a beiratkozásokra vonatkozólag kiadtak.
2. apa: Fűtülök rájuk! Nekem nem kell figyelmeztetés! Nekem ugyan magyarázhatnak, a mennyit akarnak, oda se hederintek.
3. apa: No de én sem! Én már kitanultam ezeket a dolgokat.
1. apa: Uraim! Könyörüljenek rajtam! Egy szegény nyomorult apa esedezik — — Miféle dolgokat tanultak már önök ki?
2. apa: Megmondom. Hát hogy íratta be maga a fiát?
1. apa: Hogy? Az első nap reggel, — nem, hajnalban odaálltam az iskola ajtaja elé, nem ottam reggelit, csak vártam, nem ettem ebédet, csak vártam,

nem vacsoráltam, csak vártam, míg aztán vége volt a beiratásnak és este tíz órakor hazamentem. A fiamat beiratni ugyan nem sikerült, de a nadrágomat elszakították.

2. apa: Ez az! (nevet) Nagyon jó.

1. apa: Nem volt nagyon jó! Másnap aztán még korábban mentem és még később jöttem el és így aztán sikerült . . .

2. apa: Beiratni a fiát?

1. apa: Azt nem, hanem sikerült elvesztenem a kalapomat. Harmadnapra aztán éjjelkor végre bejuttam az igazgató elé, de mire beértem . . .

2. apa: Már nem vették fel a fiát . . .

1. apa: A fiamat felvették volna, hanem — elvesztett. Sehoh sem találtam. Végre a tömeg között felfedeztem, húztam befelé, de tizen húzlak kivétel; a szolgálk segítségemre jöttek, azok aztán berántották a fiut, de én kiestem; és akkor engem löktek hátra, aztán még hátrább és végül felrepültem az iskola kerítés tetejére. Miután ott senki se akarta beiratni a fiamat, onnan lemásztam és hazamentem. Ott megtaláltam a fiamat; úgy nézett ki, mint egy festékes skatyula. Az orra karmin vörös, az arca okker-sárga, az egyik füle tengerkék, a másik füle pedig dagadt volt, mint a cipő. De be volt iratkozva.

2. apa: No látja! Hát ezt a mesterséget én jobban kitanultam! Én a fiamat úgy beiratom, mint a pityalaty.

1. apa: Mint a pityalaty!

3. apa: Én pedig úgy beiratom, hogy ézzre se veszem és már be van iratva.

1. apa: Uraim . . . Kérem . . . Könyörgöm . . . térdén állva esedezem . . .

2. apa: Szívesen segíték magán. Hallgasson ide! Adok néhány jó tanácsot. Tehát, ha a fiát be akarja iratni, menjen az iskolához, amikor a legtöbb ember toladodik ott. Akkor a legdurvábban lökdösődnek, lépjen egynek a tyukszemére úgy, hogy a még fel nem fedezett csillagokat is meglássa. Aztán egy másiknak titokban rugja meg a sincsontját, vagy a térdekalácsát; bátran teheti, hiszen nem magának fáj. Egy harmadikat üssön oldalba, mintha vasuti puffer volna . . .

1. apa: No és?

2. apa: No és orditson, ahogy bir. Ki rugdalózik itt? de uraim! hallja az ur! stb., stb. Erre verekedés lesz, az emberek félig agyonverik egymást és maga azalatt besurran az igazgatóhoz.

1. apa: Nagyszerű dolog! Így fogok tenni! Rugni kitűnően tudok!

2. apa: Nagyon jó a botlási rendszer.

1. apa: Hát az mi?

2. apa: Mindig úgy tesz, mintha megbotlana, neki esik két-három embernek, azt leüti, azután ismét megbotlik és újra félreborít néhány embert, végül megbotlik, beesik az ajtón és — benn van.

1. apa: Milyen mulatságos.

3. apa: Kipróbált dolog az ájulási rendszer is. Elvisz magával egy-két idegen gyereket és jól kioktatja őket. Adott jellel elsikítja magát az egyik és lecsik. Mindenki odafigyel, orvosért, vízért, mentőért kiabál, azalatt maga előrecsuszik. Aztán elsikítja magát a másik: — és maga most már becsuszik. Nos mit szólna ehhez?

1. apa: Ez a legjobb!

3. apa (szerényen): Oh nem a legjobb! A legjobbbat múlt évben próbáltam ki.

2. apa: Arról még én se tudok.

3. apa: Minthogy nekem van egy újabb remek eszmém, ezt szívesen bocsátom rendelkezésükre.

1. 2. apa: Halljuk! Halljuk!

3. apa: Az ember az egyik zsebébe rothadt kvarglit, a másikba pedig egy darab . . . egy darab záptojást vagy . . . mondjuk két darab nyitott parádi vizet tesz . . .

1. 2. apa: Kellemes illatok!

3. apa: De csodahatásu! Mert a tömeg egyik része leszédül, a másik annyira elhúzódik, amennyire csak lehet és ön — dulakodás, toladás nélkül orruk fogó embertársai orrfala között bevonul az igazgatói szobába . . .

1. apa: Éljen! ez az igazi! (nyakába borul a 3. apának) Uram, megmentőm! (felsóhaj) Ejnye! ejnye!

3. apa: Mi baja?

1. apa: Sajnálom, hogy csak egy fiam van! Hanem még ma boldoggá teszek valakit és elmondom . . .

2. 3. apa: ((rárohannak)) Szerencsétlen! Ez titok! Hiszen, ha mindenki tudja, akkor vége a hatásnak. Esküdjék meg, hogy senkinek se szól.

1. apa: Esküszöm! Esküszöm!

(Alulról azonban meghallottam a beszélgetést és előfizetőink okulására siettem közreadni.)

A dijnokok országos gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 19.

Az állami dijnokok országos szövetsége vasárnap délután fél három órakor az Ujvárosháza közgyűlési termében szervezkedő gyűlést tartott, amely meglehetősen hangos és izgatott lefolyású volt. A gyűlésen a hatóságot dr. Vermes József rendőrtanácsos képviselte. A vihar rögtön az elnökválasztásnál kitört. A dijnokok két pártra oszlottak és izgatottan ágáltak jelöltjeik mellett. Végre megejtették a választást, amelynek eredményeképpen elnök lett: Fenyő Vilmos, alelnök Fejes Bálint és jegyző Bihar Andor.

A gyűlés vezetőségének megalakulása után Fenyő Vilmos megnyitó beszédében pártpolitikai különbség nélkül való erős szervezkedésre hívta fel a napidijasokat, akik eddig csak azért nem boldogultak, mert erők szétforgácsolódtak. A nagytökések is tömörülnek érdekeik védelmére, menyivel inkább szükséges az egységes és vállvetett munka ott, ahol koldusok igyekeznek a gazdasági jobblét kivívására.

Az elnök ezután felolvastatott két üdvözlő táviratot és egy levelet. Az egyiket Hodzsa Milán országgyűlési képviselő küldte, a második távirat a petrosényi napidijasoktól jött. Ezután gróf Batthyány Tivadar üdvözlő levelét akarta fölolvastatni az elnök, de a titkár sehol sem találta az írást. Adorján Sándor hangosan tiltakozott a nem egészen véletlennek látszó feledékenység ellen és nagy zaj közepette jelentette ki, hogy az egyesületnek megtisztelve kell éreznie magát, hogy ily kiváló politikus, mint gróf Batthyány Tivadar fölkarolja az ügyet. A felszólalás után elhatározták, hogy gróf Batthyány Tivadart táviratilag üdvözlők.

Ezután a napirendre akartak térni, de néhányan az a furcsa eszméje támadt, hogy a tárgyalás előtt énekes fogjon, ami ellen persze a jobb izlésűek hevesen tiltakoztak. A zaj annyira fokozódott, hogy az elnöknek föl kellett függeszteni a gyűlést.

Szünet után rátértek a tanácskozára, a napirend első pontjának, a dijnokok gazdasági és társadalmi helyzetének ismertetésére. Havasi Albin rendre fősorolja a napidijasok sérelmét. A napidijas a legolcsóbb munkaerő. Szabad ideje nincs, mert a hivatalos órák alatt képtelen elvégezni a rárótt munkaanyagot. Kikelt a főnökök embertelen bánásmódja ellen s konstata, hogy a kormány állandóan mellőzi őket. Az élet néhány esztendő óta 80–100%-kal drágább lett, a napidijasok jövedelme pedig alig emelkedett 50%-kal. A fizetésrendezés után Budapesten a napidijasok 2 koronát, a vidéken 1 kor. 60 fillért kapnak két évi szolgálat után. Ezt a napidiját élvezzi a dijnokság 40%-a. Hat év után 3 koronát, 12 évi szolgálat után 4 koronányi napidiját kapnak. Emellett sohasem, vagy csak a legtrikább esetben lehetnek kezelőtisztviselők. Nyugdíjat a családtagok nem kapnak. Annyi a sérelem, hogy az orvoslás csak megfeszített munka árán lehetséges. Tömörülni kell a napidijasoknak s a szervezkedésben az ipari munkások szolgáljanak mintául.

Topolcs Károly (Zágráb) a zágrábi napidijas szervezet elnöke szintén szervezkedésre hívja fel a gyűlést. Ha nem hallgatják meg kívánságaikat, ha elzárkóznak a napidijasok követeléseitől, akkor el kell dobni a tollat, ki kell mondani a sztrájkot. Biztosítja a magyar napidijasokat a horvát kartársak szolidaritásáról.

Ezután egymásután tárgyalták le a napirend többi pontjait, amelyek közül legnagyobb hatást ért el a nődijnokokról szóló előadás, amelyet Molnár Ilona ismeretellett, kijelentve, hogy a nődijnokok helyzete a férfiakénál még sokkal rosszabb, felebbvalóra akkor rosszul bántanak velük, ha mertők nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is ki vannak zsákmányolva. Ha nem mosolyognak a solyognak, az urak azt hiszik, hogy a nődijnok a nyakába akarja magát nekik varni.

Este hét óra volt, amikor a napirend pontjaival végeztek s ekkor áttértek az egyes felszólalásokra.

A tárgyalás nyugodt menetét itt ismét láma akasztotta meg. A vidéki dijnokok meglepetésüknek adtak kifejezést, hogy a dijnokszövetség vezetése szocialisták kezében van s hogy megfelelkeznek azokról, akik tekintélyükkel nagyon sokat lendítettek a dijnokok ügyén.

Ugyanígy beszélt Hart A. Gyula is, aki oly hevesen támadta az elnökséget, hogy az elnök előbb megvonta a szót tőle, majd kijelentette, hogy ki fogja vezetni. Az erre vonatkozó felszólításnak azonban a jelenlevő rendőrkapitány nem akart eleget tenni.

Szabados Zádor a magántisztviselők országos egyesületének elnöke engedelmét nyervén a felszólalásra, szervezkedésre hívja fel a dijnokokat.

Rövid elnöki zárszó után Fenyő Vilmos elnök az ülést este fél nyolczkor bezárta.

Kicsapott katonai növendékek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 19.

A budapesti Ludovika Akadémiának és a pécsi honvéd hadapródiskolának kinos szenzációja van. Három növendéket, most, közvetlen a tiszti avatás előtt, kicsaptak az intézetekből. A drákói szigorúsági rendszabály oka az, hogy a növendékek csónakázás közben leszedtek csónakjukról egy kis fekete-sárga zászlót s helyette egy japán lobogócskát tűztek ki. A Ludovikából Thury Lajos harmadéves növendéket zárták ki emiatt, akit most kellett volna hadnaggyá fölavatni. A pécsi intézetből kicsapott növendékek neveit eddig nem sikerült megállapítanunk.

Maga az inkriminált deliktum különben nem Magyarországon történt. A katonai nevelőintézetek nyáron át ugyanis terepfelvételekkel foglalkoztatják tanítványaikat s ebből a czéltől kirándulnak a monarchia különböző vidékeire. A mult héten a két említett katonai nevelőintézet tanítványai az Ausztriában levő Zell am Seebe érkeztek s ott folytatták tanulmányaikat. Egy este Thury Lajos két társával csónakázott a tavon. Csónakjuk orrán kis fekete-sárga zászló volt. Thury és társai a csónakról letépve a kis fekete-sárga zászlót, apró japán lobogót tűzdeltek a helyére. A három magyar fiu szerencsétlenségére néhány osztrák katonatiszt sétált a parton, akik tanui voltak a zászlócserezés jelenetének. A katonatisztek siettek Barthely István ezredeshez, a Ludovika Akadémia parancsnokához s jelentést tette neki az esetről, a növendékek szigorú megbüntetését kérték.

Erre indult meg a vizsgálat, amely szigorú ítélettel végződött. A parancsnok kihallgatta a három fiatalembert, akik egy percig sem tagadták a terhükre rótt cselekedetet. Sürgősen jelentést ment a dologról a honvédelmi miniszteriumba is, ahol Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter megvizsgálta az ügyet s intézkedett a büntetésről.

Az ítéletet tegnapelőtt hirdették ki a pécsi két növendék és Thury Lajos előtt, akinek tegnap kellett volna tulajdonképpen elindulnia pályáján, melyet így derékban ketté törtek. A hadnagyként előléptetett harmadéves növendékek közül hiányzott Thury. Érdekes, hogy a kicsapott fiatalember katonatisztnak a fia. Apja a békésgyulai gyalogezredben századosi rangban teljesít szolgálatot.

Thury Lajos tegnap reggel hagyta el a Ludovika Akadémiát és ma elutazott Békés-Gyulára az édesapjához, aki valószínűleg még e héten kihallgatáson fog jelentkezni a királynál.

Barthely István ezredes, a Ludovika parancsnoka, a következőket mondja az ügyre vonatkozólag:

— Thury Lajost el kellett távolítanunk az intézetből, mert ki nem elégítő magaviseletet tanusított. A szabály egyenesen előírja, hogy aki ilyen viselkedést tanusít, az nem lehet tiszti. A felesketés előtt való napon, szombaton vetköztettük le Thuryt. Tetttük pedig ezt a magunk hatáskörében honvédelmi miniszteri rendeletre.

A leirat 17-én érkezett meg és mi kötelességszerűen rögtön foganatosítottuk. Én, mint katona, nagy mértékben feszélyezve vagyok és a részletekre nem nyilatkozhatom. Annyit mindenesetre mondhatok, hogy magyar érzelmeim miatt senkit sem vetköztettünk még ki tiszti ruhájából. Az is

tény viszont, hogy katonáembernek nem szabad mindaz, ami polgáembernek.

Thury Lajost el kellett távolítanunk az intézetből, mert tapintatlanul és a mi törvényeinkbe ütközően viselkedett. Ez a tény.

Ezzel szemben az intézethez közel álló beavatottak valamennyien azt mondják, nincs más oka a Thury Lajos kivetköztetésének a czelli tavon történetknél.

A katonai czopf, a szoldateszka-önkéntény elhatalmasodásának újabb, kiáltó bizonyítéka ez a sérelem, mely egy kicsi letépett schwarzgelb zászló egy ilyen gyerekesny miatt mindnyájunk önérzetét érte! Egyszer már be kell látniok a magasabb intéző köröknek is, hogy katonapályára adott fiaink sorsát és egész jövőjét ilyenfajta loyaltitéből tönkretenni nem engedjük! Ennek is az ideje, mint sok egyéb másnak, már régen lejárt!

TÁVIRATOK.

Az orosz forradalom.

Varsó, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.)

Tegnap este tizenöt forradalmár szocialista megtámadott három rendőrt és közülük kettőt agyonlőtt, a harmadik elmenekült. A forradalmárok azután automobilon robogtak el.

Batumban Germolov osurgői kerületi főnök és neje ellen bombamerényletet követtek el. A főnök, valamint neje könnyen megsebesült.

Ujabbban jelentik: Jemolov kerületi főnök merénylői az edasiető katonaságot puskafévesekkel fogadták. Egy arra járó elesett, egy másik megsebesült. A merénylők közül négyet letartóztattak. A merényletet a sáckesegyház közelében követték el, hol éppen mise volt. A hallgaték között nagy pánik keletkezett. A hívők egyike szívvelhűdés következtében meghalt.

Berlinbe a Vossische Zeitungnak táviratozzák Varsóból: A mult éjszaka Alexandrowo határszéll állomáson katonai fedezet mellett elfogtak három német alattvalót és vasraverve idehozták. A foglyok börtöndjei ugyanis duplafenekűek voltak s husz pisztolyt, Mauser-puskákat találtak bennük. Valószínű, hogy a két elegáns ur és a hölgy utlevelei hamisak.

Pétervárról jelentik a Magdeburger Zeitungnak, hogy a czár ellen állítólag újabb merényletet kíséreltek meg. Ez a magyarázata annak, hogy a czári család sietve elköltözik Peterhofból Carskoje-Seloba.

Clemencau Eövärd királynái.

Páris, augusztus 19. A Havas-ügynökség marienbadi jelentése szerint Eövärd király ebédre meghívta Clemencau miniszterelnököt.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, aug. 19. Gabonaiózsae. Zárlat. Buza irányzata állandó, augusztusra 83 K., szeptemberre 84½ K. Fengeri szilárd, szeptemberre 54½ K.

Csikagó, aug. 19. Terményiósae. Zsir szeptemberre 8.90, tegnap 8.90, októberre 9.00, tegnap 9.00. Szalonna short clear 8.74, tegnap 8.81 Sertéshus szeptemberre —, tegnap 15.75.

Few-York, aug. 19. Terményiósae. Gyapol. New-Yorkban 13.25, aug-ra 11.15, nov-re 11.85. New-Orleansban 13½ Petroleum stand withe. New-Yorkban 8.45 Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. Zsir, Vestern Steam 9.40 Rohe testvérek 9.60. — On 36.45—36.75 Réz 20.75—21.25.

Szénzállítás a kassa—oderbergi vasuton.

Bécs, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.) A szénzállítás a kassa—oderbergi vasuton újabb fennakadást szenved. A porosz államvasutak csak szombaton közölték, hogy ismét elfogadnak a kassa—oderbergi vonalon tovább szállítandó szénrakományokat s erre a forgalom torlódása oly nagy lett, hogy oly zavarokba vezetett, amelyek valószínűleg vezetések lesznek Magyarországnak szénrel való ellátására nézve. A felső-szléziai szénre utalt magyarországi ipartelegeket az állandó szénhiány miatt üzemszavark fenyegetik.

A kávé-kölcsön.

Rio de Janeiro, augusztus 19. Az elnök a kávévalorizáció céljaira felveendő három millió font sterling kölcsönre vonatkozó törvényjavaslatot szentesítette. A londoni realizáció kétségesnek látszik.

Váltóhamisító bankigazgatók.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 19.

Az Egyetértés augusztus 4-iki számában megírta, hogy egy fővárosi bankszövetkezet kebelében súlyos zavarok vannak. Nem pusztán fizetési nehézségekről van szó, hanem egyebekről is. És pedig olyan dolgokról, amelyek az intézet igazgatóságára nézve büntetőjogi következményekkel járhatnak. A Járadék és Hitelbank Részvénytársaság ugyanis, melynek a szövetkezetnek visszszámítási hitele volt, értesítette az intézetet, hogy 18,600 korona értékű olyan váltót számítottatott le a szövetkezet a banknál, amelyeknél a váltón szereplő aláírások tekintetében súlyos aggodalmak merültek fel. A bank levélben értesítette erről a szövetkezetet s egyben felhívta arra, hogy sürgősen rendezze a kérdéses váltókat. A szövetkezet azonban ennek a felhívásnak mind ez ideig nemcsak hogy eleget nem tett, de sőt fönti közleményünk óta olyan manipulációk derültek ki az intézet két ügyvezető igazgatójára, amelyek egyenesen a büntető törvénykönyvbe ütköznek s ezek most már feleslegessé teszik az érdekelt szövetkezet nevének takargatását is.

Közérdekről, sok embernek a vagyonáról van szó, bűnösök is vannak, akiket föltétlenül ki kell szolgáltatni nemcsak a közvélemény, de a bíróság ítélletének is, föl kell tehát tárunk a bajokat, amelyek két lelkiismeretlen ember bűne révén sok-sok szegény embert fognak katasztrófa szerűen sújtani. Arról van szó, hogy a Központi Előlegezési Bank két igazgatója, dr. Heltai Jenő vezérigazgató és Szende Amigél ügyvezető igazgató, hogy a fizetési nehézségekbe jutott intézetet a bajokból ideig-óráig kiséjtsék és a saját bűnös könnyelműségüket leplezzék, négyszáz darab hamis váltót hoztak forgalomba fél millió korona értékben. Ezek közül jutott 18600 korona értékű a Járadék és Hitelbank Részvénytársaság kezeibe, amely azonnal konstataulta is hamis voltukat és fölfedezéséről rögtön értesítette a szövetkezet igazgatóságát, kérve a váltók teljes és haladéktalan kiegyenlítését.

Nincs pénz.

Igy derült ki a csunya manipuláció, amelyről az Egyetértés annak idején diszkréziós hitet adott, nem akarván gátolni az igazgatóság törekvéseit, hogy a kínos ügy békésen és a szövetkezeti tagok sérelme nélkül kiegyenlíthető legyen. Akkor azonban még nem lehetett tudni, hogy mit is csináltak a derék ügyvezető-igazgatók s az volt az igazgatóság feltevése, hogy mindössze is csak pár ezer koronáról van szó, amit az igazgatóság rendezett volna hűtlen tisztviselői helyett, akiket aztán botrány elkerülésével távolítanak el az intézet éléről. Ma azonban már egész sivárságában kibontakozott az ügy. Egy félmilliónyi összegről van szó, ezt az igazgatóság, a saját anyagi romlása nélkül, magára nem veheti, így hát utat kellett engedni a dolgok folyásának.

A Központi Előlegezési Bank Szövetkezet, a melynek irodahelyiségei a Gizella-tér 3. száma alatt vannak, pár esztendő előtt alakult. Az előmunkálatokban résztvettek Heltai Jenő ügyvédjelölt és dr. Szende Amigél ügyvéd, aki azelőtt az V. kerületi takarékpénztár élén állott. A szövetkezet egy-két évig vergődött, azután jött végre mégis egy nagy üzlet. Gróf Karácsonyi Aladár birtokára kölcsönzött a szövetkezet 400.000 koronát. Felét az összegnek betáblázták az üzletre, a másik feléről az összegnek váltót adott a gróf. A nagy összegű váltót azonban nem voltak képesek értékesíteni és a bank menetében nagy zavar állott be. Nem bírtak mozdulni, nem volt egy fillér sem a pénztárban s már-már a fizetésképtelenség réme fenyegette az intézetet, amikor a két igazgató elhatározta a tömeges hamisítást és hogy a hamis váltókat a fővárosi bankoknál értékesíteni fogják. A tervet meg is valósították. A kivitelenben érdekes azonban, hogy nem ismeretlen, idegen emberek nevére hamisították a váltókat, hanem

csupa olyan személyekre, akiknek tényleg tartozása van a szövetkezetnél. Ezt pedig olyanformán csinálták meg, hogy a banknál lévő minden váltóról öt-hat másolatot készítettek igen jó hamisítványban. Ha például valakinek volt egy ötszáz koronás váltója ennél a szövetkezetnél, Heltai és Szende ugyanezt a váltót öt-hat példányban sokszorosították. A váltókat azután éppen úgy, mintha valódiak volnának, reeszkomptáltak a főváros különböző pénzügyintézeteinél. Ilyenformán természetesen ismét pénzhez jutottak és vigan manipuláltak tovább. Soká azonban nem maradhatott titokban ez a kalózgazdálkodás, mert hiszen a hamis váltók időközben a lejáratokhoz közeledtek, azokat tehát be kellett váltani. Eleinte be is váltogatták őket valahogy, közbejött azonban a Járadék és Hitelbank dolga is, ami aztán teljességgel keresztül gázolt a két igazgató manipulációin. Ekkor már szélteben süttögtak pénzügyi körökben a szövetkezet közböbön álló fizetésképtelenségéről. Az érdekeltek azonban egyelőre nem tulságosan aggódtak. Azt hitték, hogy szükség esetén eladatják a megjelzalogolt Karácsonyi birtokot és ezzel egy időre kihúzzák a szövetkezetet a legnagyobb bajból. Ekkor azonban kiderült, hogy a 200.000 koronás követelés már nem volt a szövetkezeté. Ráczedáltak egyik felét egy bankra, másik felét egy Herczföld nevű pénzügyőkre.

A leleplezés.

Ebben az időben már úgy álltak a dolgok, hogy a szövetkezet birtokában egyetlen egy értékes váltó nem volt többé. Ilyen körülmények között természetesen nem maradhatott titokban a valóság az érdekeltek előtt sem és július huszonhetedikén tíz előkelő budapesti bank megbízásából tizennyolc szövetkezeti vezető értekezletre gyűlt össze a szövetkezet Gizella-téri helyiségeiben. Megjelentek a gyűlésen Heltai és Szende Amigél is, de az ő megjelenésük már csak a megidézett vádlottak előállása volt. Senki sem akart kezét fogni velük, külön ültek és egy bankigazgató, akivel privátim akartak tárgyalni, azt felelte, hogy nem ismeri az urakat.

Az értekezlet első felszólalója Spitzer Gyula volt, aki kijelentette, hogy az egész világon páratlanul álló eset a Heltai-Szende-féle szélhámoság. Irtózatos zaj, lármátört ki erre, a bankok képviselői lecsirkefogóztak a két igazgatót, akik reszkeive álltak és egy szót sem szólhattak védelmükre. Végre Heltai szóhoz jutott. Beismert mindent. Tizennyolc ember előtt bevallotta, hogy a négyszáz darab váltó hamis. Azután védekezni próbált. Azzal védekezett, hogy minden pénzért, amit kaptak, ötven százalékos províziót fizettek, ebbe buktak bele. Azután könyörögni kezdett ő is, Szende is. A bankok képviselői zavarban voltak, nem tudták mihez fogjanak, végre az igazgatóság tagjainak kérésére, akik 60.000 koronát ajánlottak fel arra az esetre, ha békét kötnek, belementek a csöndes elszámolásba. Ezután még két értekezletet tartottak a hitelezők, a legutolsót augusztus tizedikén, hogy részletezzék és megbeszéljék a békés elintézés lehetőségét. A legutolsó gyűlésen Heltai tíz hosszú iven részletezte a szövetkezet váltóit, melyek közül a hamis váltókat vörös czeruzával jelölte meg. Kétszáz igazi váltója van a szövetkezetnek százezer korona értékben és négyszáz hamis váltó félmillió korona értékben. Hogy hová tűnt a pénz, nem lehet tudni.

A családoknak temérdek áldozata van. A félmillió megoszlik több száz hitelező és üzletfél között. A legjobban érdekelt intézetek azonban a következők: a IV. kerületi Takarékpénztár, a Lipótvárosi Takarékpénztár, a Magántisztviselők Takarékszövetkezete, a Szövetkezeti Központi Bank, a Valuta-Bank, a Járadék- és Hitelbank. Ezeknél a bankoknál helyezték el ugyanis nagy részét a hamis váltóknak.

Egyelőre nincs följelentés a hamisítók ellen, de csőd iránti kérvényt és büntügyi zárlat iránti folyamodást már adtak be ellenük. Nagyon valószínű azonban, hogy ma vagy holnap több följelentés is érkezik ez ügyben a rendőrségre.

EGYETÉRTÉS.

Augusztus hó 15-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek barhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadónhivatalunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben sziveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

UJDONSÁGOK.

Vendégjárás.

Két napja már, hogy szinesebbek, elevenebbek és jóval tarkábbak a főváros utcái; a jó vidék vándorlása még egyre tart s akik a Tisza-Duna mentéről elindultak, néhány nap óta már itt találják a kávéházak és vendéglők nagy fénygolyói alatt kedves, libegő, hulló szíromként leringó virágukat is, a Tiszavirágot. Azt is idecsalta a fény, az alsó dunaparti öblöcskékből idecsalta a világító város égreccapó nagy sugárkévéje, hogy aztán kedvesen zizegő nád, ringó füzesek, fű és föld nélkül a forró aszfalton magtalanul pusztítsa el rövid kárászletét.

Fővárosi ember nem is szereti a Tiszavirágot, hiszen szivelelke annyira elszakadt már a füzesektől, hogy csak a sörébe vagy fekete-kávéjába hulló szemeket látja meg benne. Avagy egyáltalán nem is látja, mert ez már „vidék”, ez már nem fér bele a bábél rettenetesen szűk utcáitól és magas kőházaitól szűkre szabott látószögébe. Nem látja és nem is várja őket, mint ahogy maga ez az élhetetlen város sem fogadja tárt karral a vidéket. Ünneplőbe nem öltözik, kincseit elébe nem tárja, szórakoztatásukról nem gondoskodik, legfőlebb kifárasztja, holtra éhezeti és kiszarczolja őket.

A Szent Jobb nemzeti ünnepén nem így kellene fogadnia a fővárosnak a még lelkesedni tudó, áhitatos, a régi időkkel csodás és lüktető folyamtaiban egybenőtt vidéket. És ha ez a vidék ajtós zarándoklásban jön látogatóba, ha a Szent Jobb legendás története évről-évre idevonzza, akkor elébe sietnie, vendéglátó magyaros sziveséggel róla gondoskodnia és a szívét, szemét felvidítania kellene.

Más országok nemzeti ünnepén összeáll a társadalom, összefognak hivatalos körök, a főváros, a katonaság és vállvetve vannak azon, hogy legalább ezt az egy napot minél szinesebbre csiszolhassák ki a többi hétköznap poros szűrkeségéből; hogy a gondtalan jókedv, a bufelejtés legalább ezen az egy napon csapja agyon a létért való küzdelem nehéz gondját. Pedig olyan szép,

Ösrégi, legendás ünnepe egyetlen egy nemzetnek sincsen, mint van a mienknek. István király, ez az erős kezű, keményfejű, rettenetes államtudású hős, a civilizáció első apostola ezen a nyers földön, aki a maga évezredes politikája érdekében szigoruan, ha kellett: kegyetlenül és erőszakosan, de nyílegyenesen és törhetetlen akarattal hozta be a kereszténységet, a kulturát akkoron, — ez a keményesontu, aczélizmu szittya amint a századok ködén át menybéli szentté halványul, amint minden tette, gondolata és eszméje erre az országra áldással termékenyül — ilyen csodás, ilyen gyermekesen szép, leányosan meghatározó és hőiesen ragyogó legendája lehet-e más nemzetnek, mint éppen a magyarnak? És most, akik ennek a Szent jobbnak áldásáért a fővárosba zárandokolnak, némi egyházi pompán, méregdrága, rossz vendéglői koszton és kényelmetlen szálláson kívül nem találnak itt egyebet.

Pedig ünnepeket kellene ezen a napon rendezni, ami ritka, különös, pompázatos a főváros birtokában található, azt mind meg kellene mutatni, — de itt álljunk meg mindjárt egy szóra atyámfiai. Ugyan mit is mutogathatna ez a szerencsétlen főváros, ha nem rendezetlen és zilált pénzügyi viszonyait, az árverés alól kirántott állatkeretet s legfőkébb még ezeket a piszkos, sötét és méregdrága lakásokat. A lakások mellett megmutogathatná legalább a háziurakat is. Eczetbe és olajba. De megfőzve. Ha ünnep, hát legyen ünnep. Nekünk fővárosiaknak is.

Mik—

Napirend. Naptár. Kedd, augusztus 20. — Római kath. István király. — Protestáns: István király. — Görög-ország: aug. 7. István király. — Zsidó: Elul 10. Nemzeti ünnep. — A nap két: reggel 5 órakor, nyugszik: este 7 óra 6 perczkor. — A hold két: d. u. 5 óra 9 perczkor, nyugszik: éjjel 12 óra 58 perczkor.

A miniszterek nem jelennek. — Körmenet a budai várban Szent István ünnepén reggel 7 órakor, utána ünnepi szent mise a Mátyás-templomban és a Szent István szobornál. — Buda a Lipót-városban. — A kisúvárosok ipartársulatainak közgyűlése. — Országos ügyes-értekezlet. — Nemzetközi uszóverseny a Császárfürdőben esti nyolcz órakor. — A budapesti lövésznyári meetingnek hatodik napja kezdődik d. u. 3 órakor. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán emlékében (Nagymező-utca 37-39. szám.) nyitva 9-12-ig. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kigő-téri szalonja nyitva délelőtt 9-12-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Magyar Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9-12 óráig. — A Szépművészeti múzeum nyitva délelőtt 10 óráig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9-6-ig. — A Széchenyi Múzeum megtekinthető 1 kor. beépődíjjal. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10-6-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-6-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Képzőművészeti Múzeum nyitva 9-12-ig. — Az Aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-6-ig. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva délelőtt 9 óráig délután 1 óráig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 2-3-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

Napirend. Naptár. Szerda, augusztus 21. — Rom. kath. Bernát ap. cs. — Prot. Sámuel. — Görög-ország aug. 8. Emilian pk. — Zsidó: Elul 11. — A nap két reggel 5 óra 2 perczkor, nyugszik este 7 óra 4 perczkor. — A hold két délután 5 óra 9 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 58 perczkor. — A hold földközépen esti 8 órakor.

— **Személyi hír.** Dr. Pranger József udvari tanácsos, az Osztrák-Magyar Bank főtitkára, szabadságáról visszatért és hivatala vezetését ismét átvette.

— **Új udvari tanácsosok.** A király, mint a hivatalos lap jelenti, dr. *Fejérfataky* Lászlónak, a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi országos könyvtára igazgatójának és budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak, kiváló tudományos működése, nevezetesen az említett könyvtárnak felvirágoztatása érdekében szerzett érdemei elismerésül és dr. *Terey* Gábornak, a Szépművészeti Múzeum osztályigazgatójának, e múzeum műtörténeti képtárának rendezése érdekében, nemkülönben a művészettörténelem irodalmi művelésével szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

— **A szerb trónörökös Angliában.** A szerb trónörökös gróf *Serovác* név alatt inkognitóban egy héti Angliában tartózkodik, ez idő alatt több vidéki látogatást tett és Londonban egynéhány bizalmas ismerősénél ebédre volt meghíva. A londoni szerb követ társaságában megzemlélte az Earl Court mulatóhelyiségében az idén rendezett Balkán-kiállítást is, melyben Szerbia, Bulgária és Montenegró vesznek részt, mely azonban az idei hideg és esős nyár folytán alig lesz látogatva, úgy, hogy előreláthatólag üzleti szempontból még a tavalyi osztrák és a két év előtti olasz kiállításnál is semlegesebb eredménnyel fog végződni.

— **A grófi rang.** A király 1879. évben elhunyt báró *Gudenus* Gábor volt kamarás életben lévő egyenes utódjainak a grófi rangot adományozta.

— **Lueger nagyon beteg.** Brixenből írják, hogy Lueger állapota éppen nem javult. A polgármester nem rég ájulásba esett és azóta tulságosan gyöngye.

— **Kitüntetések.** A király Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter előterjesztésére dr. *Lónyay* Ferencz és *Csabay* Béla miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jellegét, valamint *Györy* Lóránt és dr. *Pap-Ragány* István miniszteri titkároknak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta. — *Steinhaus* Gyula bányatanácsosnak, a nagyágfi bányamű volt igazgatójának, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából a szénbányászat körül szerzett érdemei elismerésül a főbányatanácsosi címet díjmentesen adományozta. — A király *Szatmáry* Kálmán jogügyi tanácsosnak saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, negyven évi buzgó és sikeres szolgálatai elismerésül a jogügyi főtanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Az udvarias német császár.** „Galanterie de Guillaume II. envers la France” cím alatt bejárt egy fényképsorozatos egész Franciaországot, melynek ez a története. A fényképet a kiel császárnapokban készítették. *Vilmos* német császárt ábrázolja, amint meghajol *Mabileau* francia gyáros leánya előtt, azt lawn-tennis parthiere szólítja föl. A lány azóta visszatért Párisba, ahol megkérdezték, miket beszélt a császár? A kisasszony válaszából meg lehet tudni, hogy fiatal hölgyekkel az uralkodók se beszélgetnek másképp, mint más közönséges halandók, akik a bálterem vagy a sporttéren a legközelebb eső tárgyakkal szokták bevezetni beszélgetéseiket. Mert II. Vilmos császár is az idővel kezdte a beszélgetést. Aztán párisi dolgokról társalgott és elárulta, hogy figyelemmel kísérte mindazt a jelentékenyebb dolgot, mi a Szajna partján történt. Csevegett a színházról, a Salome előadásról és kérdezte, hogy az Odeon az új vezetés alatt jobb üzletet csinál-e mint azelőtt. A karikatúrarájzoló kiállításáról is beszélt a császár és hozzátette:

— Képzelve, az egyik fiam (nyilván a művészi hajlamról ismert *Agost Vilmos* herceg) minden áron el akar menni Párisba, hogy megnézzék a kiállítást. Rajong a humoros festészetért, egyébként magam is.

— Olyan szép-e még a Luxemburgi-palota kertje, mint azelőtt, kérdezte tovább a császár és fölemlítette, hogy bonni diákkorában inkognito megfordult Párisban és beszélgetésbe elegyedett az őrtálló katonával.

— A szegény kölyök, mondta a császár, szörnyen unatkozott és elbeszélte, hogy még 258 napja van hátra, aztán visszamegy hazájába a Bretagneba. Egy aranyat vittam neki.

— Köszönöm uram, szívté kissé megzavarodva. De tudja, nálunk a német pénzt nem fogadják el. De én azért szívesen elfogadom. A kis katona határozottan jobban szerette volna, ha egy francia pénzt adok neki.

— **Politikai párbaj.** Déván tegnap *Pogány* Béla alispán és *Szentiványi* Gábor képviselő közt párbaj volt. *Pogány* Béla segédei voltak: dr. *Apáthy* Árpád főügyész és *Török* Géza árvaszéki ülnök, *Szentiványi* segédei *Naláti* honvédszádos és *Somogyi* főhadnagy. A párbaj oka politikai összefüggésben van azzal az afférral, melyet *Szentiványi* és *Bornemissza* báró főispán a napokban szintén fegyveresen intéztek el.

— **A marosvásárhelyi affér.** Megirtuk, hogy dr. *Fenyvessi* Soma országgyűlési képviselő bottal támadt *Szebenyei* Ernő újságíróra. Ebből az afférből kifolyólag ma reggel pisztolypárbajt vívtak háromszori golyóváltással. A párbajnál senki sem sebesült meg. A felek kibékültek. *Fenyvessi* holnap reggel a sértő czikk szerzőjével, *Szekeres* Jánossal is megverekszik. Az afférral kapcsolatban *Fenyvessi* a következő nyilatkozatot tette közzé:

— *Szebenyei* Ernő szerkesztővel történt ügyemről a fővárosi lapok egy részét hazug módon informálták. Való az, hogy a Székely Lapok hetek óta hajszát folytatnak ellenem. Való az, hogy *Szebenyei* egyetlen ütést mértem. Perfíd rágalom azonban az, hogy engem akár *Szebenyei*, akár más megütött volna. *Fenyvessi* Soma, orsz. képviselő.

Késő éjjeli órákban jelentik: A *Fenyvessi*—*Szekeres*-féle lovagias ügyet jegyzőkönyvileg elintézték és a párbaj elmaradt a kölcsönös békés nyilatkozatok következtében.

— **Francia orvosok Budapesten.** Tegnapelőtt jelentettük már, hogy párisi nagykövetségünk ajánlásával egy francia orvostársaság érkezett a fővárosba tudományos kutatások céljából. A francia orvosokat érkezésük napján *Preis* Hugó tanár és *Kollarits* Jenő magántanár üdvözölte. Szombaton reggel az egyetem orvosi fakultásának üléstermében *Lenhossék* Mihály dékán fogadta a vendégeket, innen az üllői-uti belső klinikai telep klinikáit látogatták meg. *Korányi* tanár klinikáján ifj. *Elischer* Gyula tanársegéd Röntgenképeket, az I. számú sebészeti klinikán *Dollinger* Gyula tanár, a II. számú sebészeti klinikán a távollevő *Réczey* Imre tanár helyett *Kuzmik* Pál tanár, a szemklinikán *Grósz* Emil tanár operálásokat mutatott be. A francia orvosok a többi egyetemi klinika és intézet berendezéseit is megtekintették. A déli órakat aztán a főváros megtekintésére fordították. Délután a Szent Lukács-fürdő adott tiszteletükre uzsonnát, este pedig a magyar fogadóbizottság hívta meg őket vendégekül a Margitszigetre. A lakomán a vendégeket az orvosi fakultás nevében az ezidei dékán, *Lenhossék* Mihály üdvözölte, *Chyzer* Kornél miniszteri tanácsos a két hölgyvendéget köszöntötte, a francziák nevében *Fouchin* tanár és dr. *Chaboux* választottak.

A vasárnapot a kórházak megtekintésére fordították a vendégek, azonkívül megtekintették a Mezőgazdasági Múzeumot is, amelyeknek gazdagsága meglepte őket. *Müller* Kálmán főrendiházi tag, kórházigazgató, személyesen mutatta be a ászló- és az István-kórházakat, *Bókay* János tanár pedig a Stefánia-kórházat; *Hüttl* Hümér magántanár operálásokat végzett előttük. Az Orvos-egyesületben *Bókay* Árpád tanár, elnök, fogadta a vendégeket, akik délután Budafokra *Francois* gyároshoz rándultak. Az egyetemi tanársegédek, gyakoronokok és kórházi orvosok közül többen állandóan kísérték a francziákat. A vendégek remélhetőleg jó benyomással távoztak ma délután a fővárosból.

— **A pécsi katolikus nagygyűlés.** A pécsi VII. katolikus nagygyűlés programját már végleg megállapították. A nagygyűlés e hó 25-étől 27-ig fog tartani.

Vasárnap délután lesznek a népszövetségi gyűlések, az eucharisztikus körmenet, este megnyitott disztülés. Hétfőn reggel *Veni Sancte*, tartja: gróf *Zichy* Gyula megyés püspök, délelőtt 9 órakor eucharisztikus disztülés, növekedési ülés, az Országos Pázmány-Egyesület közgyűlése. Utána a Szent László Társulat ülése. Utána délután a magyar keresztény iskolatestvérek képzőegyesületének közgyűlése. A pécsi Budai Katolikus Kör nagytermében: szociális szakosztály első nyilvános ülése. Kedden délelőtt második nyilvános ülés, Keresztény Szövetkezetek Központja értekezlete. Este harmadik nyilvános ülés. Az országos katolikus nagygyűléssel kapcsolatban augusztus 25-26-án tartják az Országos Eucharisztikus Kongresszust.

— **Ösvogy domoniy Brüll Miksáné temetése.** Ösvogy domoniy *Brüll* Miksáné, született megyeri *Krausz* Annai tegnap délelőtt tíz órakor temették el az Andrássy-ut 43. számú gyászházából rendkívül impozáns részvét mellett. A gyászházat fekete drapériával vonták be. A kaput, az udvart és az emeleti folyosókat hatalmas emberöreg lepte el s zászlójuk alatt sorfalat álltak az Izraelita Fiu és Leányvárház növendékei. Számos közjótékony-sági egyesület küldöttsége helyezkedett el a három emeletes gyászház udvarán. A közönség sorában ott láttuk a kereskedő és ipari világ csaknem minden kitűnőségét. A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság tisztviselői *Rapaich* Rikárd igazgató vezetésével jelentek meg. Ott láttuk többek között *Weisz* Károlyt, a magyar kereskedők szövetségének elnökét és *Sándor* Pál országgyűlési képviselőt. A kopersó körül álltak a *Krausz*-, a *Fürst*-, a *Kornfeld*-, a *Surdny*- és más családok tagjai. Miután az Opera férfikara gyászdzalt énekelt, dr. *Kohn* Sámuel főrabbi szép szavakban méltatta a megboldogult érdemeit, aki egyike volt a legnemesebb lelkű és legjótékonyabb uriaszonyoknak. A beszéd után a kopersót a halottas kocsi emelték és kiszállították a Kerepesi-temetőbe. A kopersót vivő kocsi a fogatok hosszú sora követte. A megboldogult földi maradványait a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— A dunáninneni ág. hitv. evangélikus egyházkerület ez évi rendes közgyűlése e hó 21. és 22-én Komáromban tartja. Az egyházak küldöttjei *Baltik* Frigyes püspök és *Laszkary* Gyula egyházkerületi felügyelő, főrendiházi tagok vezetése alatt ma érkeztek a városba. A vendégeket az állomáson Jánosy lelkész s Kacz polgármester fogadták. A program szerint holnap a bizottsági üléseket tartják meg, majd pedig ismerkedési estély lesz. Szerdán, az isteni tisztelet után a városháza dísztermében a nevezett egyházi előkelőségek megnyitják az ülést.

— **Figyelmissy ezredes temetése.** Az Amerikában elhunyt Figyelmissy ezredes temetéséről a következőket jelentik: Figyelmissy ezredes halálának híre gyorsan terjedt el a filadelfiai magyarság körében és általános nagy részvétel kellett mindenfelé. Az ezredes özvegye arra kérte az ottani magyarságot, hogy az egyletek és magánosok a temetés alkalmából tartózkodjanak a tömeges kivonulástól, tüntetéstől, virág- és koszorúadományoktól, mert a család a hamvak eltakarítását szorosan családi jellegűnek akarja tekinteni. Így minden kivonulás és koszorúadás elmaradt; az ezredes legközelebbi látogatói, Erdős Miklós és neje szép nemzetiszínű szalaggal ellátott koszorút küldtek az elhunyt ravatalára, a Műkedvelő Egylet pedig, amelynek disztagja volt, pompás virágszékelt. A temetés a 930. Spruce Str. alatti gyászházban történt június 27-én. Az elhunyt barátai és ismerősei közül Wayne M. Veagh volt igazságügyminiszter és mások voltak jelen. Stahel Gyula tábornok, negyvennyolcas honvéd betegsége miatt nem vehetett részt a temetésen. Az egyházi szertartást Rev. H. C. Mc. Henry, episcopalis lelkész végezte, amelynek végével leszógták a koporsót és leszállították a halottas-kocsiba, amely egy kis csoport magyar kíséretében lépésben hajtattott a Broad-Streetig. A kísérő magyar csapat itt szétszórult, a halottas kocsi pedig sebesebb hajtással haladt ki Germantownba a krematóriumhoz. Sem katonaság, sem a Grand Army of the Republic nem volt jelen a temetésen. A krematóriumban a holttestet rögtön elhamvasztották és nem maradt egyéb hátra a nagynevű ezredes földi maradványaiból, mint négy és fél fontnyi por és hamu.

— **A löcsei kardaffér.** Lőcse város képviselőtestülete közgyűlésén ma délután Tilkovszky István rendőrkapitány indítványt tett, hogy a képviselőtestület a löcsei katonai ügyekben rosszslását fejjeze ki. A közgyűlés az indítványt elfogadta. A legközelebbi megyei közgyűlés is fog ezen ügygyel foglalkozni. A városban hatalmas falragaszokon népgyűlésre hívták fel a polgárokat. A népgyűlés délután öt órakor a városháza tanácstermében izgatott hangulatban folyt le. Dr. *Léderer* Miksa elnök beszéde után indítványt fogadtak el, mely szerint az eset felett a polgárság megbotránkozásának ad kifejezést és követeli, hogy a hadsereg tisztjei, és közkatonái szolgálaton kívül a fegyverviselésétől eltiltassanak. Hasonló esetek meggátolása végett a törvényhatóságokhoz átiratot intéznek. Az érdekelt minisztériumokhoz és a képviselőház elnökehez, valamint a kabinetirodához az elfogadott indítványról jelentést tesznek.

— **Nagy himlő Bécsben.** Bécsben tegnap három új himlőeset fordult elő: két gyermek és egy asztalossegéd betegedett meg. Abból a körülményből, hogy az egyik gyermek a Triesserstrasse 21. számú házban betegedett meg, amelyben a Kaiser Franz Josef-kórház négy alkalmazottja lakik, azt következtetik, hogy ezek a kórházi alkalmazottak hurcolták tovább a járványt.

— **Turista-szerencsétlenségek.** Zürichből táviratozzák, hogy a hegyek közül temérdek turista-szerencsétlenség híre érkezik. A Jungfrauról lezuhant három turista és holttesteiket hiába keresik. A Matterhornon egy társaság, akik közt ismert bécsi turisták voltak, hófórgetegbe jutott és az éjszakát a csucson szabad ég alatt töltötte. A villám lesújtotta Soerri bécsi gyárost, aki meghalt, két társa, Helfling Rudolf doktor és Inseit mérnök fáradságos uton eljutott szombat este Zermattba. Ugyanaz éjszaka egy Bileret nevű párisi turista is szerencsétlenül járt. Lezuhant a szakadékba és meghalt.

Milanóból jelentik, hogy három turini turista és egy fiatal leány, *Ada Constanja* e hó 16-án megmászta a 3200 m. magas Rocca Denauda-csucsot és ott hózivatar lepte meg őket. A leány megfagyott. A két férfit a mentő-expedíció még életben találta.

— **A székesfehérvári sakkverseny.** A második nemzeti sakkverseny mai XII. napjáról kiküldött tudósítónk következőket táviratozza: *Forgács* mester spanyol játszmában biztosan győzött 43 lépésben *Réti* ellen. *Abonyi* megverte *Kovácsot* négyes-huszárjátszmában, 31 lépésben. *Steiner* elhárított vezércselt *Exner* ellen 37 lépés után. *Demeter* középselt alkalmazott *Gajdos* ellen, ki pozíció-előnyét 26 lépésben nyeresre fokozta. *Földes* vezérgyalog-megnyitásu partiban, nehéz végjáték után, a 63. lépésben feladásra kényszerítette *Barászt*. *Szokoli* szicíliai módon védekezett *Smogrovics* szemben, azonban utóbbi minőség-áldozata a 63. lépésben saját javára döntötte el a küzdelmet. *Merényi* elhárított vezércselben szellemes tisztáldozatot hozott *Cseh* ellen, s 32 lépés után nyert. *Székely* szabadnapos volt. A függő partik közül *Exner* nyer *Forgács* ellen és veszített *Réti* ellen; míg a *Demeter*—*Székely* mérkőzése az utóbbi győzelmét eredményezte:

A versenyzők állása: *Forgács* 9, *Abonyi* 8 (1), *Exner*, *Székely* 7½, *Barász* (1), *Gajdos*, *Smogrovics*, *Földes* 6½, *Réti* 6, *Merényi*, *Cseh* 4½, *Demeter* 3½, *Steiner* 3, *Kovács* 2, *Szokoli* 1½. Holnap szünet lesz.

A tizenharmadik fordulóban mérkőznek: *Réti*—*Smogrovics*, *Steiner*—*Forgács*, *Gajdos*—*Exner*, *Kovács*—*Demeter*, *Merényi*—*Abonyi*, *Barász*—*Cseh*, *Székely*—*Földes*. *Szokoli* szabadnapos.

— **A kéz misztikus jele.** *Lombros*on, a világhírű antropológuson esett meg az alábbi mulatságos történet. Párisban kivégeztek egy kéjgyilkost. Kezét lefotografálták és elküldték *Lombros*nak. A tudós megvizsgálta a fényképet s ezt a véleményt nyilvánította:

— A kéz barázdái kétségtelenül elárulják a gonoszlevedőt.

Csakhamar kiderült pedig, hogy nem a gonoszlevedő kezét fotografálták le, hanem egy közbecsültebb álló polgárét, aki soha életében nem követett el gonosztettet. Egy párisi lap a tudós mulatságos levedéséről tárczát ír s az alábbi adomát mondja el:

„A második köztársaság idején, az elnökválasztási izgalom napjaiban történt. Napoleon Lajos herceg és Cavaignac tábornok vezették az állam ügyeit. Párisban híres személyiség volt akkor egy jósnő, aki a hozzáfutók balkezeiből jövendölt. Cavaignacot barátai rábírták, hogy inkognitóban menjen el a népszerű javasasszonyhoz. Jó, ha az ember előre tudja, milyen világtörténelmi feladat teljesítése vár rá. Az egyik jóbarát, úgy látszik, nem volt bizalommal a Pythia működéséhez, mert tréfát eszelt ki. Mielőtt a tábornok a látogatást megtette volna, titokban elment a jósnőhöz és ezt a felvilágosítást adta:

— Holnap bemutatam azt az embert, akinek személye felé egész Franciaország várakozással néz. Másnap megjelent a jósló helyen a tábornok. A jövendőmondó asszony eleinte a vendége balkezeit szemlélte, majd meghallgatta a szívverését és így szólt:

— Legyen nyugodt „herceg!” *Diadalmas* kodni fog minden vetélytársán.

A jóbarát ugyanis köztársasági párti, a jósnő pedig Bonapartista volt. Azt hitte, hogy aki felé az ország várakozása néz, az nem lehet más, mint Napoleon herceg. A jóslat bevált. A herceg győzött, de a jövendőt nem az ő baljából, hanem idegen kézről jósolták meg. Hogy Cavaignac mit szólt akkor, amikor a jósnő őt a hercegnek nézte, nem mondja el *Wille Pierre*.

— **A dánosi cigányok.** Dr. *Aczél* vizsgálóbíró tegnap a fülöpszállási postarablás dolgában hallgatta ki a fogva levő cigányokat. A foglyok kivétel nélkül vallják, hogy betörésről semmit sem tudnak. Ma a beidézett alsó- és felsőnyáregyházi, valamint a dánosi hét tanu közül csak kettő jelent meg. Ezek a tanu állítólag szintén fölismerték *Kolompár Balog* Tutját.

— **Czionista kongresszus.** A Hágában ülésező czionista kongresszuson viharos jelenetek voltak egy határozati javaslat körül, amely a Palesztinában alapítandó praktikus vállalatokról szólt. A kongresszus egyik csoportja Ussiskin orosz mérnökkel az élén azt kívánta, hogy azonnal kezdjék meg a nagyarányú telepítést Palesztinában, míg a másik párt és köztük *Nordau Miksa* és dr. *Marmorek* (Páris) ragaszkodtak az elhunyt *Herczel* Tivadar eszméjéhez, nevezetesen a Palesztina számára alapítandó chakterekhez és tiltakoztak a czionista alap igénybevételé ellen. Rendkívül heves vita után az ugynevezett politikai czionistákat leszavazták és nagy többséggel határozták el, hogy folytatják Palesztinában a kisebb csoportokban való telepítését.

— **Veszétség.** *Pasteur* lángeszű találmánya, a veszétség elleni szerum eddig majdnem teljes garanciát nyújtott arra, hogy a veszétség ebek által megmárt embereket meg lehet menteni a szörnyű végtől. Aki idejében jelentkezett a *Pasteur*-intézetben, az biztosra vehette, hogy az ebdüh nem fog kitörni rajta. Persze nehéz a határvonalat meghuzni arra, hogy mikor idején való, mikor későli ez a jelentkezés. Akárhogyan is áll a dolog, egy *Kolf* József nevű kishalmági földmivelő nem idejében jelentkezett a *Pasteur*-intézetben, mert a boldogtalanon kitört a veszétség. A szerencsétlenség körülbelül egy hónappal ezelőtt érte utól. Az aradmegyei *Brusztur* községben. Veszétség eb garázdálkodott ottan és *Kolf* kívül még három embert megmárt. A nagyhalmági szolgabíró valamennyi megmárt embert főlzállította a fővárosba s itt a *Pasteur*-intézetben kezelték is őket. *Kolf* sérülései voltak a legmélyrehatóbbak. A veszétség állat megmárt *Kolf* kezét, lábait, sőt arcát is több helyen. Éppen ezért tartott az ő kezelése legtovább. Amíg a többi három megmárt embert már korábban elbocsátották az intézetből, addig öt teljes huszonöt napon át kezelték. Egy hét előtt hazabocsátották, mert a veszétség semmiféle jele sem mutatkozott rajta s azt hitték, hogy további kezelés már nem lesz szükséges. Végzetes csalódás volt. Kishalmágyon néhány napig eléggé csöndesen viselkedett; de tegnap kitört rajta a veszétség. Hozzá tartozói alig tudtak elmenekülni előle. Hazulról az utcára futott s ott neki akart menni az embereknek, akiknek azonban sikerült kitérniük előle. Végre megkötözték s lakására vitték, ahol ma reggel meghalt. Dr. *Ldb* Károly, a *Pasteur*-intézet igazgatója, megkérdezte, hogy a tragikus eset felől, így nyilatkozott:

— A szerencsétlen *Kolf* József hatála semmiképpen sem eshetik a *Pasteur*-féle gyógykezelés rovására. A szerum ugyanis, mint orvosi tudományok minden gyógyszere, egyes kivételes esetekben nem jár a kívánt hatással. Különösen, ha a beteget későn szállítják be az intézetbe, vagy ha a marások igen mélyek. *Kolf*nál az utóbbi eset történt. Az egész teste marási sebekkel volt borítva, s így valószínű, hogy a szerum nem tudta a mérget tökéletesen kioltni a szervezetéből. A társai mind meggyógyultak, s ő szegény, a tudomány hibáján kívül került a veszétség okozta halál statisztikájába.

• A gyógyulásról szóló statisztika tényleg a főorvos nyilatkozata mellett szól. Mert a statisztika azt bizonyítja, hogy a megmárt emberek közül nyolcvan százalékban pusztulnak el veszétségben, ha nem vetik magukat alá a kezelésnek. Ellenben fél százalékánál is kisebb azoknak a száma, akik az oltásokkal való kezelés után veszétségbe esnek.

— **Házasság.** *Stolniczky* Guidó eljegyezte *Valaszky* Sárít, a fővárosi elite-bálok ünnepeit szépségét.

Léhoczky Károly szegedi törvényszéki eljegyezte *Lakárdi Szrogh* Lajos és neje *Fülek* Izabella leányát *Kaunkát* Takta-Szadán.

Luger Ernő gazdatiszt eljegyezte *Lakárdi Szrogh* Lajos és neje *Fülek* Izabella leányát *Jotánkát* Takta-Szadán.

Dr. *Gyengő* Kornél szegedi kir. ítélőtáblai tanácsjegyző albiró augusztus 24-én vezeti oltárhoz a nagy-szombati róm. kath. plébánia templomban *Honheiser* Sándor mérnök, magyar kir. államasuti felügyelő leányát, *Saroltát*.

Berger Róbert, a *Schächter* és *Szalka* cég beltagja, eljegyezte *Holländer* Ilonkát, *Holländer* Sámuel leányát Budapesten.

Felső-ozori és kochanóci ifj. *Oitlik* József e hó 12-én tartja esküvőjét a VII. kerületi anyakönyvvezetőnél *Benkő* Olgával.

Czékus György m. kir. erdőmester leányát, *Lenkét*, eljegyezte *Spengel* Sándor m. kir. erdősz. Máramaroszigeten.

Lukács Miklós kávéháztulajdonos eljegyezte *Türk* Rózsikát, *Türk* József kefégyáros leányát Székesfehérvárott.

Östreich Oszkár, a szolnoki *Östreich* Lipót és fia cég főnöke 20-án vezeti oltárhoz *Stein* Margitot, özvegy *Stein* Sámuelné leányát Csobajon, Szabolcs megye. (Külön értesítés helyett.)

Dózsa Izsó, a *Dózsa* és *Müller* nyomdai cég beltagja eljegyezte *Altmann* Irén kisasszonyt, *Altmann* Lipót és neje leányát.

Fejes Sándor, a Magyar Könyvterjesztő Vállalat *Fejes* és *Tarsa* cég főnöke eljegyezte *Taub* Ilonkát, dr. *Taub* Ferencz leányát Budafokról.

— **Tűz egy tengeri hajón.** Japánban, *Mikamodo* közelében a „*Wilk*” hamburgi gőzöns tűz támadt, aminek következtében a hajón robbanás történt. A hajó léket kapott és süllyedni kezdett. A személyzetet megmentették, csak egy embert ölt meg a robbanás.

— **Meggyilkolt és kiraboló nagybirtokos.** A határ-szélen fekvő Kartus-Porczei nevű romániai községben a dúsgazdag Popesk Márton földbirtokost megölték és kirabolták. A rablók az erős vasrostélylyal ellátott ablakokról a rostélyt lefeszítették és ily módon hatoltak a házba, hol az órlási terméti Popeskkal nagy küzdelmük volt. A hullán tizenhét késszurás, a torkán fojtogatás nyomai vannak, kezei teljesen össze vannak vagdalva. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkosságot erdélyi kóbor cigányok követték el, mert a tettesek lábainak nyomaiból határozottan megállapították, hogy azok azonosak az erdélyi cigányok által kizárólag viselni szokott bocskornyomokkal. A helyszínén magyar kénes gyufát találtak. Popeszk Mártontól hatezer frank készpénzt és nagymennyiségű ruhát raboltak el. A magyar határszéli csendőrség üldözőbe vette a hegyekben bujkáló cigányokat.

— **Szoborleplezés Tátra-Lomniczon.** E hó 24-én leplezik le Tátra-Lomniczon néhai gróf Csáky Zenő, Tátra-Lomnicz megalapítójának szobrát, melyet *Liget Miklós* szobrászművész készített. A leplezés nagy ünnepek keretében a szomszédos vármegyék és a Tátra-Lomniczon időző előkelő főúri vendégek részvételével fog lezajlani.

— **Elhamvadt fürdőhely.** Old Orcha amerikai fürdőhely — így jelenti ezt egy Newyorkból érkező kábeltávírat — tüzkatasztrófa martaléka lett. Eddig ki nem derített okból támadt a telepen a tűz csakhamar az egész fürdőhely lángban állt. Tizenhét szálloda és nyárilak teljesen elhamvadt és lakóik kénytelenek voltak az éjszakát szabad ég alatt tölteni. Állítólag közel 7000 ember vált ilyen módon hajléktalanná. Sokan éjjeli pongyolában, félig ruhátlanul hevertek a tengerparton. Négy ember a lángokba veszett. Az anyagi kár több mint kétfélmillió dollár. Nem kevesebb, mint husz vonatot kellett utnak indítani, hogy a hajléktalanokat elszállítsa.

— **Áthelyezések a rendőrségen.** Dr. *Boda Dezső* főkapitány a szolgálat érdekében kölcsönösen áthelyezte a rendőrfelügyelőket. Így *Fasching Antal* a II. kerületből a VIII. kerületi kapitányságra, *Rogulya felügyelő* a VIII. kerületből a nyugati pályaudvarra, *Kolossa Géza* a nyugati pályaudvarról a II. kerületbe, *Kosztka felügyelő* a IV-ikből az V-ikbe, *Wolkenberger* az V-ikből a VII-ikbe, *Kállay* a VII-ik kerületből a dunai kapitánysághoz, *Grósz* a dunai kapitányságból a IV-ik kerületbe és végül *Böjtos* másodfelügyelőt a VIII. kerületből a VII. kerületi kapitányságra helyezte át.

— **Oszták vasutasok mozgalma.** Az oszták vasuti hivatalnokok egyesülete Liringben, Bécs közelében, nagygyűlést tartott. A gyűlésen főleg a déli vasutak oszták vonalain levő alkalmazottak fizetésrendezését tárgyalták. Az egybegyűlt vasutasok kimondták, hogy ha a fizetésrendezés hamarosan be nem következik, a magánvasutaknál megkezdik a passzív rezisztenciát.

— **Ki adjon engedélyt az öngyilkosok temetéséhez.** Öngyilkosságok esetében sokszor zavart okoz az a kérdés, hogy ki adjon engedélyt az öngyilkosok temetésére. Gróf *Anarassy Gynla* belügyminiszter rendeletileg óhajtja rendezni a kérdést. De előzőleg kérdést intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez. A kérdés ez:

„Az igazságügyi miniszter ur által felvetett kérdés alkalmából felhívom Czimedet, hogy a legközelebbi idő alatt jelentse be hozzám, hogy a törvényhatósága területén oly esetekben, midőn kétségtelen, hogy öngyilkosság torog fenn, az öngyilkos hullájának eltemetésére melyik hatóság, a kir. ügyészség, vagy a bíróság, avagy pedig a politikai hatóság szokta megadni az engedélyt.”

— **Orvosok vándorgyűlése.** A magyar orvosok és természetvizsgálók Pozsonyban tartandó vándorgyűlésének programját most már véglegesen megállapították. A nagygyűlést elnöke, gróf *Apponyi Albert* vallás- és közoktatásügyi miniszter a primási palota nagytermében augusztus 25-én délután 10 órakor nyitja meg.

— **Részeg emberek merénylete.** Az éjszaka a Kálvin-téren három részeg ember kötekedő kedvében megtámadta *Opler Hugó* mérnököt. *Opler* azonban nem hagyta magát s botjával a támadók közé ütött, mire azok összeszurkálták. A súlyosan sebesült uriembert a mentők ápolás alá vették, azután pedig bevitték a Rökus-kórházba. — A Szentlélek-tér 6. számú háza előtt ugyancsak az éjszaka ismeretlen emberek megtámadták és összeszurkálták *Kreutzer Zsigmond* kereskedőjét. A mentők az Irgalmasok kórházába vitték. A rendőrség keresi a késelőköt.

— **Az üres bölcső.** Régóta kész már az aranyos bölcső; régóta készek már azok az apró csipke és szalag-ruhácskák, amelyek egy mosolygó pirospozsgás pufók kis angyalra várnak, — csak maga a kis angyalka nem akarja otthagyni társait, nincs kedve leröppenni az égből. Pedig hogy hívják, hogy csalogatják, hogy várják. Fialat asszonyka, kinek fején korona ékeskedik, vállait hermelinpalást borítja, oda-odaborul az üres bölcsőre és zokogva temeti arcát a puha vánkossókba, aztán egyenkint előveszi azokat a pehelykőnnnyű kis ruhadarabokat, mindegyiket megcsokolja, czirógatja, simogatja. És a koronás fiatal szép asszony irigykedve nézi palotája ablakából a koldusasszonyt, ki az utcza szögletén rongyokba bújtatott kisdédét dédelgeti. Annak van, — neki nincs! Panaszosan néz fel az égre:

— Miért, oh miért nincs!

A királynő népe pedig, ha látja fiatal uralkodónőjét, sajnálkozva néz reá.

— Szegény kicsi asszonyka!

Évek multak, évek teltek, de hiába volt vágyakozás, panasz, az a kis pufók angyalka csak nem jött. Néha-néha incselkedett — és akkor mámoros lát fogta el az egész országot; mindenki érezte azt a felujongó örömet, amit a királyné érzett. De csakhamar csalódás következett; a várt öröndetes esemény elmaradt. A kis bölcső még mindig nem kapott gazdát. Vagy kétszer terjedt el ezután is a hire, hogy a királyasszonynak egyetlen vágya teljedni fog és a palota rideg falai közé beröppen az az aranyos napsugár, amely egyszerre vilámságot, derűt teremtene, — de a hirt mindig csalódás rontotta le. Mostanában újra hire jár, hogy Vilma királyné készítheti a kicsi főködtöket, lesz a kire ráadhatja. Szorongó érzéssel fogadja azonban mindenki ezt a hirt; félnek, nagyon félnek attól, hogy a koronás kis bölcső továbbra is üres marad.

— **Családi dráma.** New-Yorkban véres családi dráma történt a napokban. Egy *Wasser György* nevű, Németországból bevándorolt ember, aki állás nélkül bolyongott a városban, mult kedden este berontott családjához és revolvert rántva, agyonlőtte feleségét. Ezután leányai ellen fordította a fegyvert, de az egyik, özvegy *Langlotz* né megelözte és agyonlőtte. *Langlotz* né letartóztaták, de csakhamar szabadlábra helyezték.

— **Halálosok.** *Albist Eczken Sándor* földbirtokos életének 72-ik évében rövid szenvedés után elhunyt Marosludason.

Lakatos Mihály Szeged városi hivatalnok, *Lakatos Sándor* budapesti újságíró édesatyja meghalt. Az elhunytat ma délután temették el nagy részvét mellett.

Horváth János, a debreczeni Grand Hotel bérleji vasárnap délután az irodájában foglalatokodva, hirtelen rosszul lett és néhány percz mulva meghalt. Halála vározszerre nagy részvétet keltett.

Vasaggi Arz Nándor birodalmi gróf tegnap meghalt Rábakövési községben. Az elhunyt gróft Keményesre szállították, hol ma délután volt a temetése. *Lemter Ferencz Rökk Szilárd-utcai* borbély felesége, született *Schup Mária* 31 éves korában elhunyt.

— **Gyilkosság feltékenységéből.** *Kassán Bodnár Józsefné* a fő-utcai sétányon leszurta *Kiss Judit* cselédlányt, azért, mert a leány miatt őt a férje elhagyta. *Kiss Judit*nak már tizenöt éves korában bűnös szerelme volt *Bodnár*rral, melynek gyümölcse is lett, de időközben a leány elkerült *Kassáról*, míg *Bodnár* megöszült. *Kiss Judit* most ismét *Kassára* került és viszonyuk megújult. A leányt haldokolva vitték a kórházba. A gyilkost letartóztatták.

— **Vércs lakodalom.** Szolnokon *Széher József* fűrészgári munkás házában tegnap lakodalom volt. Mialatt a meghívott vendégek mulatoztak, tizenöt parasztlány, akik nem lettek meghíva, a lakodalmas népre törtek, egyesek botokkal támadták meg a vendégeket és a házigazdát, egyesek pedig revolverekből lövöldöztek és tíz vendéget súlyosan megsebesítettek. Az egyik örömapa és a vőlegény testvére oly súlyos sebesüléseket szenvedtek, hogy a kórházba kellett őket szállítani. Egy vendégnek a tenyerébe, a másiknak a lábába furdott a golyó. A nyomban értesített csendőrség vetett a legények garázdálkodásának véget, kik közül nyolczat letartóztattak.

— **Díjbirkózás Ós-Budavárában.** Ós-Budavára varieté színpadán a női birkózások harmadik napja nagy érdeklődés mellett folyt le. *Kaetchen Rain-gold* 14 percz alatt *Hitzler-dobással* dobta *Elly Keyt*, *Lilly Venezia* heves küzdelem után karát-huzással 7 percz alatt győzött *Elly la Bree* ellen. A legérdekesebb *Jeske Walter* és *Anna Mayer* döntőmérkőzése volt, amely 37 percznyi gyönyörű birkózás után *Jeske* győzelmével végződött.

— **A halál torkában.** Hajmeresztő jelenet történt a napokban az oroszországi *Mittauban*. A katonák kivégzésre készülődtek: *Skers Sándor* forradalmárt készülték agyonlőni. A szerencsétlen embert odakötözték az oszlophoz, ez azonban a halál torkában óriási erőfeszítéssel elszakította a köteleket és elszaladt. A dragonyosok utána iramodtak és visszahozták. Erre megint odakötötték a fához és agyonlőtték.

— **Szent István-nap Ós-Budavárában.** Gyönyörűen díszített területen, fényes ünnepekkel üli meg Ós-Budavára, ez az egyetlen nyári mulatóhely Szent István ünnepe. A fővárosba tóduló idegenek bizonyára szívesen keresik föl Ós-Budavát, ahol a temérdek új pompás látványosság mellett a világ leghíresebb artista művészeinek előadásában s azonkívül a szenzációs női díjbirkózó-versenyben is gyönyörködhetnek. Szent István napján két előadás és két birkozó verseny lesz, d. u. 5¹/₂ és este 9¹/₂ órakor.

— **Társas utazás.** A szeptember 10-iki *Margburgi* társas utazás iránt, mely a Rajna vidékének és Délnémetországnak legszebb helyeit érinti, mindenfelől erős érdeklődés nyilvánult meg. Részvételi árak: I. osztály 400 korona, II. osztály 320 korona, melyben 12 napi teljes ellátás, vezetés, jegy stb. bennfoglaltatik. A kirándulás vezetője dr. *Komlossy Ferencz* pozsonyi prépost ömértósága. Szeptember 8-án *Schweiz* legszebb helyei érintésével *Párisba*, melyekre nézve felvilágosításokkal készséggel szolgál a Magyar Utazási Vállalat R.-T. (Budapest, IV., Eskü-ut 3).

— **Rajeczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasuti tisztviselők, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdászoknak ez évi augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakbéréknél 50 százalék, az egy koronás tükörfürdőnél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirtda- és vasut-állomás van a fürdőtelepen.

FERENC JOZSEF KESERUVIZ

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3 szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vivásra.

x **Bob-hashajtó a legkellősebb, 10 L.**

x **Nászajándékok** *Rothauser, Deák-tér 6. sz.*

x **Az előkelő világ** kiváló előszeregettel keres fel a *Michelstädter* utóda *Váci-utca 3. szám* alatt cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpbébevése vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x **Utazási időny** alatt pontosan járó óra nélkül, lözhetetlen és aki e nélkül indul utra: annak előre láthatólag kellemetlensége lesz. Kérjen tehát *Polgár Kálmán* műtörástól (raktára: Budapest, VII. ker. Erzsébet-körút 29. sz. I. em.) nagy képes album árjegyzéket, amit a cégvezetés minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve küld. *Polgár Kálmán* műtörás tüzlete évtizedek óta a legjobb hírnévként örvend, mert csakis gondosan kiregulázott órákkal szolgál vevőinek és írásbeli jótállást nyújt.

x **Mottó!**

Aki azon busul, hogy fásult a szive,

Egy korty „Radial-Elixirt” vegyen be.

Ha még ettől sem dobban szive melegebben

Veheti az utját temetőbe egyben.

x **Kwizda-féle állatgyógyászati készítmények,** A legnépszerűbb és legtekintélyesebb hazai czégek egyike kétségtelenül a *Kwizda Ferencz János* udvari szállító *Korneuburgban*. Az ezen czég által forgalomba hozott állatgyógyászati készítmények tényleg nemcsak Ausztria-Magyarországban, hanem az egész kontinensen, sőt Angliában és Amerikában is a legjobb hírnévként örvendenek. Minden mezőgazda ismeri a *Korneuburgi* marhatápport, a sertéssport és a *Kwizda-féle* kolipulát, s ma nap már alig találunk ló tulajdonost legyen az sportférfi vagy magánzó, tüzitembei vagy gazdálkodó, kinek istállójában meg nem nosult volna a *Kwizda-féle* Restituidfluid. Magában Angliában, amely a lósport terén tett újításokat és találmányokat a maga részére szokta lefoglalni, irigység nélkül ismerik el különösen a *Kwizda-féle* ló-restituidfluid és a *Kwizda-féle* szabadalmazott kautsuk-csülök-horzsaszalagok czélszerű és hasznos voltát. A hírneves távlovaglók gróf *Starhemberg* és *Höfer F.* távlovaglásuk alatt a *Kwizda-féle* restituidfluidot használták a legjobb eredménnyel. Epp úgy más távlovaglók és kiváló állatorvosok a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a *Kwizda-féle* szabadalmazott gumi övökészülék ló láb részére és a szabadalmazott gumi-horzsaszalagok czélszerűségéről. A *Kwizda Ferencz János* czég *Korneuburgban* kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg csinos képes árjegyzékét.

x Zászlók, czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Arjegyék ingyen.

x Minden magyar embernek ajánljuk a Rafael-fényképnyújtó és festészeti műintézetet, mely tényleg túlesz minden külföldi e szakmába vágó czégen. Annaira elismert dolog ez, hogy Rafael czég a legjobb munkát szolgálja, hogy sok kisebb harmadrangú czég azzal küldi ki ügynökeit, hogy a Rafael részére vegyék fel a rendelmenyt, mely azonban nem onnét lesz szállítva. Ezen körülményre felhívjuk a közönség szives figyelmét. Egyben utalunk a Rafael-fényképnyújtó és festészeti műintézet mai számunkban közzétett hirdetésére.

Csillageső.

— Kinevezések és kitüntetések a hadseregénél. — Budapest, augusztus 19.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a király születésnapja alkalmából a szokásos kinevezéseket egy a honvéd, mint a közös akadémiánál és hadapródiskolánál. A kinevezéseket az alábbiakban adjuk:

Már megirtuk, hogy a király Klobucar Vilmos, a m. kir. honvédség főparancsnoka teendőinek ideiglenes vezetésével megbízott lovassági tábornoknak, kiváló szolgálatai újbóli elismeréséül, az I. osztályú vaskorona-rendet, Fojtin János, a m. kir. budapesti I. honvédkerületi parancsnokság nyilvántartásában álló nyugállományú századosnak az őrnagyi czímet és jellegét díjmentesen adományozta és megengedte, hogy Glatz Ödön IV. számú csendőrképzőintézetben hadnagy a bolgár nemzeti katonai érdemrend lovagkeresztjét elfogadhassa és viselhesse, Steinsberg Mór tábornagynak, az I. hadtest parancsnokának és krakói vezénylőtábornoknak; lovag Bruderman Rezső lovassági tábornoknak, lovassági főfelügyelőnek; mörkensteini Mörk János tábornagynak, a 6. hadtest parancsnokának és kassai vezénylőtábornoknak; ns Winzor Antal altábornagynak, a 15. hadtest parancsnokának, sarajevói vezénylőtábornoknak és a boszn.-herc. országos kormányzat főnökének a titkos tanácsosi méltóságot; Parmann Oszkár tábornagynak, a cs. kir. Landwehr főparancsnoka helyettesének, kitűnő szolgálatai újbóli elismeréséül az I. oszt. vaskorona-rendet; legfelső kegyelemből és kivételesen a vezérőrnagyi czímet és jellegét: Ecker József, elbheimi Olleschik Károly és ns. Riedl Lőrincz nyugállománybeli ezredeknek; az őrnagyi czímet és jellegét: Juris Henrik nyugállománybeli I. oszt. századosnak; a századosi czímet jellegét: Müller Alfréd nyugállománybeli főhadnagynak és ns. Nauendorff György szolgálaton kívüli viszonybeli főhadnagynak adományozta. Továbbá kinevezte Pruggmayer Antal 15. sz. hadoszt. t.-e.-beli alezredest ezen ezred parancsnokává; herceg Lobkowitz Zdenko 7. sz. dragonyos-ezredbeli alezredest, ezen ezredben létszámfeleltiként leendő vezetésé mellett Károly Ferencz főherceg kamarai előjárójává; Eypeltauer Rezső helyi alkalmazásbeli őrnagyot a pozsonyi gyalogsági hadapródiskolánál — a strassi katonai alreáliskola parancsnokává.

Továbbá az alább megnevezett honvéd akadémiásokat a m. kir. honvédségbe, illetőleg a cs. és kir. közös hadseregbe való belépésük alkalmával, folyó évi augusztus 18-ával a tényleges állományban hadnagyká nevezte ki.

Hadnagyk a honvédségénél.

A) A gyalogságnál: 1906. évi szeptember 1-től számítandó ranggal: Weinmann Győzöt a soproni 18., Pávai Vajna Győzöt a nagykanizsai 20., Racsmány Pétert, a nagyszzebeni 23., Benedek Gézát, a szegedi 5., Mayor Miklóst, a budapesti 1., Kadie Armit, a zágrábi 25., Schrédli Lajost, az eszéki 28., Nack Győzöt, a verseczi 7., Péchujfalusi Péchy Kálmánt, az eszéki 28., Kiss Lászlót, a pozsonyi 13., Székely Akost, a brassói 24., Krisztinus Nándort, a trencsényi 15., Szabó Miklóst, a kolozsvári 21., Rezek Istvánt, a munkácsi 11., Pavlicsek Leót, a szabadkai 6., Vécsey Aladárt, a kassai 9., Székely Jenőt, a pécsi 19., Koós Miklóst, a pozsonyi 13., Wendörfer Imrét, a gyulai 2., Bogdánffy Bélát, a kolozsvári 21., Chatel Jenőt, a besztercebányai 16., Fejér Józsefet, a lugosi 8., Rittner Lászlót, a székesfehérvári 17., Teodorovits Jánost, a szatmári 12., Steiner Józsefet a debreczeni 3., Jankura Rezsőt, a budapesti 1., Pethe Jánost, a pécsi 19., Müller Lajost, a sziszeki 27., Achim Mihályt, a károlyvárosi 26., Erkulenz Szigfridet, a debreczeni 3., Nagy Imrét, a nyitrai 14., Mihálik Jenőt, a kassai 9., Kresz Imrét, a pécsi 19., Hofhauser Jenőt, a soproni 18., Spáda Gyulát, a nyitrai 14., Jankovics Tivadart, a miskolci 10., Akantisz Rezsőt, a nagyváradi 4., Szappanos Istvánt, a besztercebányai 16., Bójhly Ödönt, a brassói 24., Csapó Bélát, a

lugosi 8., Niedermayer Gyulát, a székesfehérvári 17., Horváth Józsefet, a sziszeki 27., Muzsik Zoltánt, a károlyvárosi 26., Hanke Tibort, a szatmári 12., Mihók Gézát, a lugosi 8., Akantisz Lászlót, a nagyváradi 4., Nagy Jenőt, a pozsonyi 13., Sztankóczy Pétert, a munkácsi 11., Dinnyés Zsigmondot, a nagyszzebeni 23., Mikes Lászlót, a miskolci 10., Angyal Nándort, a nagyszzebeni 23., Rác Ödönt, a szegedi 5., Király Miklóst, a debreczeni 3., Böszörményi Varga Lászlót, a székesfehérvári 17., Takáts Bélát, a soproni 18., Rutich Sándort, a nagykanizsai 20., Matyók Lászlót, a budapesti 1., Dala Gézát, a szabadkai 6., Bészler Józsefet, a szatmári 12., Begyáts Ödönt, a trencsényi 15., Vályán Lászlót, a gyulai 2. és Kemény Alajost, a marosvásárhelyi 22. honvédgyalogezredhez. B) A lovasságnál: 1906. évi november 1-től számítandó ranggal: Biró Lászlót és Wenisch Károlyt, a budapesti 1., Kisláposi Juhász Antalt, a szegedi 3., Györy Gézát, a marosvásárhelyi 9., Kulifay Andort, a budapesti 1., Oláh Tibort, a debreczeni 2., Bonyhádi Perczel Tamást, a pécsi 8., Daubek Jánost, a varasdi 10., Szabó Lajost, a debreczeni 2., Nánágy Györgyöt, a varasdi 10. és Schmitt Pált, a pápai 7. honvédhuszárezredhez.

A közös hadseregben.

A) A gyalogsapatoknál: 1907. évi szeptember 1-től számítandó ranggal: Kerner Gézát, a Ferencz Ferdinánd főherceg 19., Zerne Gyulát, a Jekelfalussy 60., Laászló Gyulát, a báró Fejérváry 46. és Franyó Zoltánt, a Morawetz 61. gyalogezredhez.

B) A lovasságnál: 1906. évi szeptember 1-től számítandó ranggal: Scossa Gyulát, a Frigyes Lipót porosz herceg 2., Kossaczky Árpádot a gróf Hadik 3., Sturm Dénest, az Arthur connaughti és strathearni herceg 4., Sassy Istvánt, a VII. Eduárd Nagybritannia és Irhon királya, India császára 12., Szirt Kázmért, a Vilmos, a Németbirodalom és Poroszország trónörököse, jász és kun 13., Székely Tibort a III. Frigyes Vilmos porosz király 10., Karner Jánost, a Vilmos, a Németbirodalom és Poroszország trónörököse, jász és kun 13., Gliga Tibort, a Ferencz Salvator főherceg 15., Margitai Margitay Józsefet a III. Frigyes Vilmos porosz király 10., Bihari Faragó Ödönt, a II. Vilmos Württemberg királya 6., Csányi Wolnhoffer Emilt, a gróf Focküll-Gyllenband 16., Schumacher Ödönt, a császár 1., Nagy Bódogot, az Artur connaughti és strathearni herceg 4. és Rupprecht Elemért, a gróf Nádasdy 9. huszárezredhez.

A „Terézianum” katonai akadémiánál pedig 1907. augusztus 18-ával szeptember 1-től számítandó ranggal 124 katonai akadémikust; a műszaki katonai akadémiánál (tűzvédelmi osztály) 1907. szeptember 1-től számítandó ranggal 44., a hadmérnöki osztálynál 33 és a Landwehr-csapatoknál 7 akadémikust hadnaggyá neveztek ki.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Joachim halála.** A Berliner Börsen Courier szépen írja le a ravatalon fekvő mestert. Önkéntelenül azok a szavak jutnak eszünkbe, melyekkel Eckermann jellemezte a halott Goethét. A halott Joachim is a tökéletes ember képét nyújtja halottaságán. Valóban isteni átszellemlés árad el az elköltözött nemes arcán. Magas homlokát ezüstfehér haj koszoruzza. A tiszteletet parancsoló fej kissé oldalt hajlik. A fötéten maradt szemöldökök tömört ivet képeznek a lecsukott szemhéjak fölött. Teste hófehér patyolatba van burkolva. Az ivorszínű kezek, melyek egykor művészetükkel elbájosították a világot, össze vannak kucsolva. A halott a fogadó-szalomban fekszik ravatalán. Az erkélyajtók távra vannak, olykor szelíd szellő suhan végig a pihenőn. A villamos csillár körtéi égnek. A szoba pallója merő babér és rózsza. Mély gyászba öltözött jönnek-mennek a halott leányai. Egymást érik a részvételek, táviratok és a pompás koszorúk. A halott lábánál hever Alma Tadema angol festőművész óriási koszoruja. A Cumberlandi hercegi pár, Schaumburg-Lippe herceg és neje, Vécsey Feri — a magyar hegedűművész, — a német szinpadai szövetkezet, Siemens Sándor Londonból stb. szebbnél-szebb koszorúkat küldtek. Vilmos császár és Augusta császárné részvétüket fejezték ki a művészeti akadémiának is, valamint Joachim családjának. A temetés szertartásán a császár szolgálattelvező szárnysegéde képviseli. A gyászoló családdhoz érkezett rengeteg részvétirat között különösen érdekes a Schumann Róbert és Klára gyermekének levele, továbbá Picquart tá-

bornok, francia hadügyminiszter következő távirata: „Suis de tout mon coeur avec vous dans cette triste circonstance”. (E sznmoru helyzetükben teljes szívemből önkönl vagyok.) Hires Stradivarius hegedűjét Joachim unokaöccsére, Joachim Haraldra, az oxfordi egyetem tanárára, hagyományozta. A hegedűt a mester ötvenéves művészjubiläumára kapta angolországi barátaitól. Joachim megérte azt az örömet, hogy legfiatalabb leánya és unokaöccse az ő betegágya mellett ülték meg eljegyzésük ünnepeit. Joachim halálának körülményeire vonatkozólag írják, hogy három hét előtt Israel tanár műtétet végzett a betegen, melytől némileg megkönnyebbült. A nagy művész fájdalom nélkül mult ki. Utolsó szavaiban — néhány nappal halála előtt — megnyugtatta környezetét, hogy jól érzi magát.

Berlinből jelentik, hogy régen volt olyan pompában és fényben uszó temetés a német fővárosban, mint ma a Joachimé. A császár szárnysegéde, Schelius ezredes által képviseltette magát, aki mint kiváló muzsikus, személyes ösmeretségben volt az elhunyt mesterrel. A császár és a császárné hatalmas koszorút tettetett a koporsóra. A világ minden tájkéről jöttek a zeneakadémiák küldöttségei, koszorui. Különösen nagy számmal jelentek meg a francia, a belgiumi és olasz zeneegyesületek képviselői. A temetésen incidens is történt, mert Frigyes Vilmos porosz herceg elájult. A herceget ki kellett vinni a tereméből. Frigyes Vilmos herceg rosszullete következtében még a gyászünnepele vége előtt wilhelms-strassei palotájába hajtattott, ahol a rosszullete hamarosan elmúlt.

A berlini zenei főiskola kupolatermében Joachim tanár temetése alkalmából rendezett gyászünnepele a császári pár képvisletében Schelius szárnysegéd jelent meg. Jelen volt Frigyes Vilmos porosz herceg is. A birodalmi kancellárt Mutius követségi tanácsos képviselte. Az ünnepele gyászadal éneklésével kezdődött. Ezután Nithack-Stahn predikátor tartott emlékbeszédet. Utána Ofscn titkosláccs, az akadémia elnöke mondott rövid beszédet, melyben Joachim kiváló emberi tulajdonságairól emlékezett meg és az elhunyt művész egyéniségét ünnepele. Az ünnepele bevégeztével az impozáns temetési menet megindult a temető felé, ahol Joachimot neje mellé temették.

(*) **A Magyar Színház megnyitása.** A Szent István napja vidéki vendégeinek öröme megnyitlak a Magyar Színház kapui és Lohár Ferencz világismert „Vig özvegy”-ének bájos muzsikája ujra fölszendült. A nézőter szépen megtelt és a közönség szeretettel, zajos tapsokkal üdvözölte sokáig nélkülözött kedvenceit. Az óvációjából különösen Z. Bárai Gabi és Rathonyi Akos, a két főszereplő vehette ki bőven a maga részét. Z. Bárai Gabi Glavari Hannája pezsgő véru, szilaj kedélyü, szép hangú délszláv vig özvegy, Rathonyi hódító, elegáns és könnyüvéru Danilóját fölsleges újból megdicsérni. Kettőseikkel és gyönyörű tánczokkal nem birt betelni a közönség. A többi szereplő között Batizfalvy Elzának volt különösen jó estéje. Valencienne kitűnő szerepe. Meleg csengésü hangjának jót tett a szovatai pihenés s játékát kedvesen diszkrét csintalanság jellemzi. Papp Sándor minden szava „beütött”. A „Vig özvegy” ezentul minden este szinre kerül s csütörtökön már a 260-ik előadásához jut el.

(*) **Városligeti színház.** Kornai Berta a színház kitűnő vendég-primadonnája, holnap bucsuzik el két legjobb szerepében a Városligeti színház közönségétől. Délután mérsékelt helyárrakkal játszsa el Olga szerepét, Hervay Frigyes Mano címü bohózatában; este pedig A bus özvegy címü óriási sikerü parodisztikus operettejében bucsúzik. Miután A bus özvegy még folyton fokozottabb vonzeróvel bír, az igazgatóság a darab női főszerepének eljátszására szerződtette Keleti Juliskát a Magyar Színház volt primadonnáját, aki szerdán, e hó 21-én, lép föl először. — Ujházy Ede, a Nemzeti Színház illusztris művésze, vasárnap este kezd meg több estélyre szóló vendégjátékát.

(*) **A Petöfi-ház átalakítása.** A Petöfi-házon immár teljesen befejezték az átalakítási munkálatokat, amelyek mulhatatlanul szükségesek voltak. A munkálatokat Csimár Károly ismert fővárosi építész nagy ambícióval vezegte, sőt a hazafias czél érdekében az áldozatoktól sem riadt vissza. Önzetlen munkáját teljes elismerés illeti meg. Az átalakított házban a minap foglalta el lakását Baróti Lajos, a Petöfi-ház gondnoka. A jövő hónap elején átszállítják a fővárosi muzeumból az összes ereklyéket és Endrödi Sándor és Ferenczy Zoltán vezetésével hozzálátnak a ház berendezéséhez.

(*) **Hírek a Királyszínházról.** Göre Gábor minden este színre kerül, de már készülnek Strauss Oszkár *A vig Nibelungok* című operettjének színrehozására. Bemutatója szeptember első napjaiban várható.

(*) **Művészeti Mátásföldön.** Kovács Mihály, a budapesti közönség legkedveltebb komikusa szombaton, e hó 24-én a mátyásföldi díszteremben rendkívül élvezetesnek ígérkező művészeti rendez. Közreműködik: Gáll Jenő zongoraművész, Goldné B. zongoraművész, Hajós Elza szubrett (kuplékkal), Gergely Giza, Hajós Mimi és Kovács Mihály, aki a legpompásabb nótáit és kupléit válogatta össze erre az estére.

(*) **A szatymazi cabaret-estély.** Szatymaz fürdőhelyen e napokban fényesen sikerült cabaret-estélyt rendezett Nagy Gézáne. Az érdekes estély élvezetesebb számai voltak: Horváth Piroska művészi zongorajátéka, Nagy Rózsika mélyen átértett szavalata, ifjabb Csikós József, Baumann Károlylyal vetélkedő humorral előadott kupléi és Bezerédy Odóp éneke. A Magyar Színház e fiatal tagja meszere Kacsóh Pongrácz „Rákóczi” című daljátékának két dalát mutatta be. Az összes szereplőket az előkelő közönség zájoss tetszésnyilvánításokkal jutalmazta.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget szerkesztőség.)

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906. állami díj, díszoklevél, aranyérem

SERRAVALLO CHINÁBOR-VAS
SAL, gyengéldőknek és lábadozóknak kitűnő izü

Kapható a gyógyszerárakban K. 2.60 és 4.80-as palackokban.

KALIPTAS

a legjobb és már is a legkedveltebb fogpép
Kapható: **MÜLLER J. L.** os. és kir. udv. száll.
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 2.
yógyszerész, drogeria és finomabb árucikkekben.
Ela tubus 60 fillér.
Nagy tubus 1 korona. **Fogpép**

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

A Nap mai számában intézetünkről egy közlemény jelent meg, amely csakis téves információzión alapulhat. A mai rossz pénzviszonyok mellett igenis voltak pénzügyi nehézségeink, a mint több hasonló intézetnél megesezt, de ebből kifolyólag senki sem károsodott meg és nem is fog megkárosodni.

Budapesten, 1907. augusztus hó 19-én.

Központi előlegező bank, mint szövetkezet igazgatósága.

Ház-lebontás miatt
= rendkívül olcsó árak. =

Háztartási cikkek. Nászajándékok. Játékszerek. Chinaezüst tárgyak. Díszműárak. Övek. Kézitáskák. Sétabotok. Legyezók stb.

ROTHAUSER cégénél
Budapest, Deák-tér 6. szám.
(Anker udvar.) Király-utca sarkán.

legegészségesebb ruhákat, ugyszintén eredeti korlú

díszmagyar ruhákat

Rohitschi ótvágyat szerez, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.
«Tempelforrás»
Nagybani raktár: Hoffmann József, Budapest, Báthory-u. 8.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvélykór-, szív-, idült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és nemely fontosabb hőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Homopata) rendelt intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levele válaszol. — Betegoket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Elismert tény.

hogy bárki a fővárosban vagy az ország bármely vidéken, bármilyen tüzet, ingatlant venni, vagy eladni óhajt, a leggyorsabban megbízhatóan előzetes költségek nélkül csakis az első magyar általános

adás-vevést

közvetítő vállalatban fordul Budapest, Rákóczy-ut 32. Telefon 87.-80. Vezetője Löwy Alfréd.

ÖVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedmény tucatonként 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Minlagyjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigator, felszerelve 2-3 irtig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Kedvezmény az

EGYETÉRTÉS

előfizetőinek.

☐ ☐ ☐

Elég az utalvány szelvényén arra hivatkozni, hogy ön az „EGYETÉRTÉS” előfizetője, s ez alapon megrendelheti az

„ÜSTÖKÖS”

című legjobb, legértelmesebb politikai és társadalmi képes élelclapot.

Kedvezményes áron:

1/2 óvra (jul.-decz.) 4 kor.-ért (6 K kizveitt.)
1/4 „ (jul.-okt.) 2 „ (3 K „)

— Az utalvány így czimzendő: —

„ÜSTÖKÖS”

kiadóhivatala: Budapest.

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és ozimfestő

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.
TELEFON 66-72

FŐVÁROS.

Csendélet a III. kerületben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest fővárosának minden polgármestere — pedig már volt egynéhány — székfoglalójában erősen hangoztatta, hogy szíven fogja viselni a főváros fejlődésének, szepítésének, felvirágoztatásának kérdését s ha figyelembe vesszük, hogy a főváros tíz kerületre oszlik, nem lehet csodálni, ha a harmadik kerület, amely óriási kiterjedésű, már nem kap helyet a polgármesteri szíven. Pedig ráérne, — már tudniillik a harmadik kerületre — egy kis gondoskodás. Olyanok ott az állapotok, akár csak — Abderában.

Közlekedés, közbiztonság, világitás, köztisztaság, közegészség, rend és feltigyelet, — mind, mind kifogás alá esik. Szól ez különösen a külső belterületekre és belső külterületekre egyaránt. Azon a végnélkülnek tetsző hosszú Bécsi-uton nincs villamos közlekedés, pedig a lakosság már belefáradt a kérvényezésbe s eddig csak annyit ért el, hogy megigérték papiroson a villamost. Addig pedig, amíg nem csilingel végig a duruzsoló ló nélküli vaskocsi a Bécsi-uton, addig a közönség járhat gyalog, vagy fizetheti a bérkocsik drága tarifáját s nyelheti az ut porát türelmesen s dagaszthatja a sáros degetet csülökig.

Mert ott több jótékony intézmény nyert elhelyezést a környéken, így az aggok-háza, a Szent Margit-kórház, mindenféle iskolák, óvodák, ahova a beteglátogatók, érdeklődők sürű csapatja kénytelen kivonulni. S mit szöljünk az iskolás gyermekekről, akiknek lábacskaikat nem edzette még meg az élet trainingje? Ami a hegyi utakat illeti, azok egyszerűen mizerábilisek. A Mátyáshegy, Remetehegy, a Határhegy és a szomszédos, környékbeli dombokra vezető utak a legelhanyagoltabb állapotban vannak, — már amelyek vannak és a háromezer főre rugó lakosság hosszas tereptanulmányok után fedez fel odavezető ösvényeket. Az az ut pedig, amelyik a régi elhagyott katonai raktárakhoz vezet, az enyhén szólva nem méltó a fővároshoz. Életveszélylyel jár úgy száraz, mint esős időben s ha valaki kocsin kísérli meg a feljutást, a tizedik lépésnél elakad s kifogva a lovakat: maga segíthet feltolni a szekeret, vagy összeittközésbe kerül az állatvédőegyesület feljelentése révén a rendőrséggel. Azaz hogy rendőr, az nincs a környéken, mert a főkapitány minden igyekezete dacára sem jut arra felé a rendnek egyetlen öre sem s a dolgok mennek annak rendje és módja szerint tovább, ahogy a jó isten és a csibészek engedik.

Vizvezetéknek, kutaknak nyoma sincs. Az embereknek a messze hegyvidékről vagy a Bécsi-utról kell a vizet szállítaniok a nagy nyári hőségben, télen dermesztő hidegben. Hogy mit jelent ez a szegény embereknek, azt csak azok tudják, akik ott laknak. Pedig minden egyes ott lakó család adófizető polgára a fővárosnak.

A világitással sem vagyunk ott jobban. Az előjáróság jóvoltából a kisczelli katonai raktárhoz vezető uton ez évben meglepő dolog történt. Az történt ugyanis, hogy a világitást 5, mondd öt lámpással bővítették. De hogy ez mit jelent, azt csak azok tudják, akik ott laknak. A Mátyáshegy lakói már többször folyamodtak a városhoz, hogy a Bécsi-utról a temetőn át vezető gyaloguton 8-10 lámpát állítsanak fel, mert ez oly csekélység s oly kevésbé szaporitaná a főváros milliós budgetját, hogy bizony végre-valahára a szegény ember

legegészségesebb ruhákat, ugyszintén eredeti korlú

díszmagyar ruhákat

utányosan készit és kölcsön ad

Szegfü és Mártha

BUDAPEST
IV., Váci-utca 20

kérését is meglehelne hallgatni. A közlekedési vonal ugyanis a Mátyás- és Remete-hegyre a temető mellett vezet el. Nyáron még csak megjárja valahogy, de télen, mikor az iskolásgyermekek ugy este öt óra felé jönnek haza az iskolából, sőt meg is gyilkolhatják őket, olyan abderai sötétség uralkodik ott.

Hogyan fejlődjen tehát egy vidék, amikor nincs közlekedése, nincs megfelelő ivóvíze, ahol a jóféle Browning vagy Bulldogg a mellényzebben — adja meg a biztonság érzését, ahol érintkezni bajos, sőt majdnem lehetetlen, mert olyan utakon háromszoros árt kér a téglafuvaros, dupla lénungot a pallér, meg a malterhordó tőtleány. A mérnöki hivatalnak kötelessége lenne figyelmet fordítani erre a vidékre, javaslatot terjeszteni a tanács elé környékbeli utak létesítése, a meglévők tatarozása, javítása érdekében; az előjáróság gondoskodjék megfelelő világításról, kutakról, ivóvízről, a főkapitány rendőrről, akkor fejlődni fog a város erre felé, épülni fognak a házak s nem lesz lakásszűkség, alacsonyabbak lesznek a lakásberek s nem fogják majd a lakók ostrom alá a bérkaszányákat.

Polgármester ur! Szent István napján nincs hivatal, ránduljon ki a Remete-hegyre a középítési igazgatóval s győződjék meg személyesen a tartáhatatlan állapotokról!

(Helyszíni szemle a Népszínházban. A Népszínház építkezésének felügyeletére kiküldött albizottság Márkus József főrendiházi tag elnöklése alatt Wellisch Hugó és Alfréd építésmesterek közreműködésével ma délelőtti helyszíni szemlét tartott a Népszínházban. A bizottság konstata, hogy a színház átalakítása külsőleg csaknem teljesen elkészült, belsőleg is serényen dolgoznak, úgy, hogy az átalakítás munkálatai a kifizőtt határidőre, szeptember második felére, befejezést fognak nyerni.

**Legkitünőbb
töltényhüvelyek.**
Eley Brothers Co. Ltd London
-féle

**GLORIA
és
SELECTA**

gyűjtésnek
felülmulthatatlan.

Az összes töltény-
gyártmányok között a
legtöbbször újratölthetők.

Ennél fogva a legjobb, a
legolcsóbb angol hüvelyek

A Gloria-hüvelyek ára 12, 10 és 20
cal.-ben 5,50 korona 100 darabonként.
A Selecta-hüvelyk ára 12 és 10 cal.-
ben 6,50 korona 100 darabonként.

A töltényhüvelyeket és töl-
tényeket csakis készpénzért
utánvét mellett szállítjuk.

Aufrecht és Goldschmied
fegyverosztálya
Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

SPORT.

Budapesti nyári meeting.

— Ötödik nap. —

A nyári meeting ötödik napjának főszáma a 20,000 koronával dotált kettős Ivadéverseny volt, mely Peregrin távolmaradása következtében a fokozatosan javuló formát mutató favorit Fantome könnyű győzelmével végződött Katz im Sack előtt, míg a Springer-istálló kiküldöttje, Vansittart pillanatra sem játszott szerepet a versenyben. A többi versenyekben is legnagyobbbrészt a favoritok győztek s csupán Réve és Nanus győzelme keltett kisebb meglepetést. Az eladóverseny is alighanem a favorit Barbarossa győzelmével végződött volna, ha a startnál hosszakkal le nem késik, lovása azonban oly gyámoltalanul lovagolta, hogy Réve és Juana alig félhosszszal megelőzték a célban. A Kaposi istálló nagy formájáról tanuskodik a két-évesek versenyében Holdvilág fölényes győzelme is, mely 11-es mezőnyben már a féluton faképnél hagyta társait és könnyen 6 hosszszal győzött. Az utolsó futamban végül Elemér győzött könnyen, mely Taral alatt egészen másképp futott, mint az ügyetlen Walkington alatt. Jelöltjeink közül Formidable, Midshipman, Fantome, Holdvilág és Elemér győztek. Részletes eredmény a következő:

I. **Viztorony-díj.** Díj 3000 korona. Táv.: 2500 méter. 1. Mautner V., 3é szm *Formidable* II. 52 és fél kg (Aylin). 2. Miln H. 3é pk *Old Style* 47 és fél kg (Merész). Könnyen 6 hosszszal nyerve. — Tot.: 10: 11.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1500 méter. 1. Dreher A. 3é pm *Réve* 52 kg (Carlslake). 2. Zangen I. 4é pk Juana 53 kg (Vajda). 3. Reeves H. id. pher Barbarossa II. 54 és fél kg (Krouzil). Futottak még: Shah 51 és fél kg (Heidt), Perusal 51 és fél kg (Pretzner), Diana II. 48 és fél kg (Klimscha). Küzdelem után fejhosszszal nyerve, nyakhosszszal harmadik. — Tot.: 10: 57, 40: 102 és 108.

III. **Csömöri-díj.** Díj 3000 korona. Táv. 1400 méter. 1. Gr. Henckel A. 3é pm *Midshipman* 53 kg (Heidt). 2. Meichl T. 6é shcr Rendetlen 56 kg (Aylin). 3. Dreher A. 4é pm Niagara 56 és fél kg (Carlslake). Futottak még: Mataswitha (Krouzil), Karlina (Janek). Biztosan 1 hosszszal nyerve, 5 hosszszal harmadik. Tot.: 10: 19, 40: 50, 90.

IV. **Kettős ivadéverseny.** Díj 20.000 korona. Táv 1100 méter. 1. Egyedi L. sm *Fantome* 56 kg (Miles). 2. Mln Fred pk Katz im Sack 54 és fél kg (Carlslake). 3. Losonczy E. pk Jáva 54 és fél kg. kg (Krouzil). Futottak még: Vansittart (Taral), Bella (Heidt). Könnyen 4 hosszszal nyerve, 4 hosszszal harmadik. — Tot.: 10: 21, 40: 62, 216.

V. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Táv. 900 méter. 1. Gróf Degenfeld I. pk *Holdvilág* 48 és fél kg. (Pretzner). 2. Báró Uchritz Zs. sk Csilla 48 és fél kg. (Heidt). 3. Jankovics B. Gy. pm Vörös király 56 és fél kg. (Smejda). Futottak még: Czimbora (Boris), Fredegonde (Cockeran), Maggie (Vivian), Subito (Paul), Parázs (Gulyás), Ginster (Baumgartner), Fábán (Janek), Vavande (Simon). Könnyen 6 hosszszal nyerve, nyakhosszszal harmadik. Tot.: 10: 36, 40: 58, 110.

VI. **Welter-handicap.** 1. Báró Herzog M. 3é pk *Nanus* 57 kg (Walkington). 2. Luczenbacher M. 4é pm Goldenrop 57 és fél kg (Janek). 3. Markovits I. fhdn. 3é pk Paula 52 és fél kg (Cockeran). Futottak még: Majd egyszer (Taral), Haslemimi (Southey), Agnes (Fries), Scarabeus (Miles), Panasz (Aylin), Vesta (Krouzil), Kérdés (Vivian). Biztosan fél hosszszal nyerve, 1 és fél hosszszal harmadik. — Tot.: 10: 124, 40: 152, 90, 122.

VII. **Nyeretlenek díja.** Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Báró Herzog M. 4é sher *Elemér* 59 kg. (Taral). 2. Mauthner V. 3é pm Laxenburg 54 és fél kg. (Aylin). 3. Gr. Festetich T. 3é sk Rózsaszál 49 és fél kg. (Baumgartner). Futottak még: Mema (Heidt). Könnyen 4 hosszszal nyerve, 4 hosszszal harmadik. Tot.: 10: 15,40: 48, 54.

— Hatodik nap. —

Szent István-díj.

A budapesti nyári meeting legnagyobb sporteseménye s legnépszerűbb versenye a 80.000 koronával dotált Szt. István-díj holnap kerül elő a városligeti versenypályán. A Szent István-díj propagációját a szaksajtóban már számtalan támadás érte s tényleg helytelenek is, miután csaknem kizárják, hogy e gazdag díjban valóban arra érdemes klasszisló győzhessen. Ha a leg-

utóbbi évek István-díj győzteseinek listáját nézzük, azt fogjuk találni, hogy a díj legnagyobbbrészt oly közepes klasszisu lovak zsákmánya lett, melyek a díj előtt, vagy utána még eladó-versenyt sem tudtak nyerni, míg oly kiváló lovak, mint Nunquam dormio, Horkai, sőt egy ízben még Tokió sem tudtak, — az óriási sulykülönbözöt miatt — érvényesülni. Épp ezen oknál fogva istállótulajdonosaink nem is indítatják klasszislóvaikat, miután győzelmüket, tekintetbe véve a 24 fontos sulykülönbözöt, majdnem kizárt dolognak tartják és így a gazdag díj azután egy Kapus, Grignano vagy Blair-féle lovak zsákmánya lesz, melyek nemhogy 80,000 koronát, de még talán egy 3000 koronás díjat sem érdemelték volna. A holnapi István-díj népes mezőnyében a legnagyobb klasszist kétség kívül a tavalyi királydíj-győztes Rother Stadl képviseli, azonban amire Tokio, Nunquam dormio és tavaly Horkay sem volt képes, arra őt sem tartjuk képesnek és győzelmét teljesen kizártnak tartjuk, minthogy lehetetlenség, hogy Kristálynak, Furcsalegénynek vagy Sixtusnak 24 fontot czedálhasson. Ennélfogva a gazdag díj ismét közepes ló zsákmánya lesz, nyerje azt akár Kristály, akár Furcsalegény vagy bármelyik is a mezőnyben, a 80,000 koronás díjra a mezőny egyik lovát sem tartjuk érdemesnek. Minden valószínűség szerint az ideai Szt. István-díj ismét egy, direkt e díjra tartott 49 kilós 4 éves zsákmánya lesz. A sok közepes klasszisu négyéves közül aránylag még Kristály, Furcsalegény, Sixtus és Santuzza a jobbak és a győztes, nézetünk szerint e quartetből fog kikerülni. A verseny favoritja Kristály, az idén csupán a pesti tavaszi meeting megnyitó versenyében győzött Sulla és Orsini ellen, míg későbbi futásainál mindig a vert mezőnyben huzódott meg. Furcsalegény ezidei szereplése sem sokkal jobb, habár a bécsi nyári meetingen egy hasonló távu versenyben, hol Kristály is futott, győzött, míg a másik messze mögötte végezte futását.

A Blaskovics-ló különben már e meetingen is bemutatkozott és pedig a mértőldes távu Városligeti-díjban, hol a most nagy formában lévő Togónak 9 fontot czedálva, attól vereséget szenvedett. Santuzzá ez idei, Sixtust pedig tavalyi teljesítményei ajánlják és így az ideai Szent István-díj meglehetősen nyílt versenynek látszik, ahol a legnagyobb meglepetésekre is el lehetünk készülve. Tekintetbe véve azonban a Kaposi-istálló momentán óriási formáját s Togóval kiállott jó trialját,

Kristály

győzelmét tartjuk a legvalószínűbbnek, de korántsem egészen bizonyosnak, miután *Furcsalegényt* veszedelmes ellenfélnek tartjuk. Hozzájuk legközelebb *Santuzzá* és *Sixtust* várjuk.

Jelöltjeink a következők:

- I. *Pronto—Sprit*
- II. *Hexenmeister—Morphet*
- III. *Kristály—Furcsalegény—Santuzza*
- IV. *Buffalo—Flapdoodle*
- V. *Edua—El Mokhattam*
- VI. *Rendetlen—Ito*
- VII. *Viola—Mután.*

( ) A debreczeni meeting, vasárnapi, első napjának eredménye.

I. **Eladók handicapja.** Díj 1300 korona. Táv. 3000 méter. 1. Rohonczy G. *Banzai* (Földi). 2. Gorkij (Nagy). 3. Grandiflora (Gallo). Futottak még: Ránias, Goodfornothing biztosan három hosszszal nyerve. Tot.: 10: 29.

II. **Debreczeni díj.** Díj 1000 korona. Táv. 1400 méter. 1. br. Baich J. *Lelkem* (gr. Esterházy) 2. Mókus (Pálffy). 3. Ewka (Wodianer). Futottak még: Nora, Marcsi, Mondja csak, Come si dica, Másli. Könnyen két hosszszal nyerve. Tot.: 10: 21.

III. **Hortobágyi díj.** Díj: 1900 korona. Táv. 1600 méter. 1. Schey P. *Subrosa* (Pálffy). 2. Freia (Wodianer). 3. Lady'smaid (Sibrik). Futottak még: Trutscherl, Okos, Tribei, Palotás III. Biztosan két hosszszal nyerve.

IV. **Nyulasi gátverseny.** Díj: 1500 korona. Táv. 2400 méter. 1. Schey P. *Veni vidi vici* (Pálffy). 2. Excellence (Czárán). 3. Liszka (Hummel). Futottak még: Coquin, Succ. Küzdelemmel fejhosszszal nyerve. Tot.: 10: 23.

V. **Hadsergi gátverseny.** Díj 1000 korona. Távolság 2400 méter. 1. Koller száz. *Panicz* (Wo-

dianer). 2. Adáz (Pálffy). 3. Westminster (gr. Teleki). Futott még Athos. Könnyen két hosszal nyerve.

VI. Eladók akadályversenye. Díj 1300 korona. Távoltság 3600 méter. 1. Gr. Merweldt száz. *Fortunio* (Wodianer). 2. Jagel (gr. Teleki). Futottak még: Napraforgó (elbukott), I hope so (feltartatott), Malador (diszkvalifikáltatott). Tételnyel nyerve.

( ) A badeni ügétmeeting mai, ötödik napjának eredménye:

I. Boronelle handicap. Díj 1900 korona. 1. *Prince Gayton*. 2. *Cyclonea*. 3. Náni. Futottak még: L'Aiglon, Admiral, Bravo, Azmon, Itt van már, Laura, Kedvencz, Fonyód, Győző, Gyulio, Aufpasser, Marco, Vértés, Darling Girl. 10: 394, 20: 170, 149, 246.

II. Ursprungi-díj. Díj 1700 korona. 1. *Lepke*. 2. Dalipan. 3. Togo. Futottak még: Arabia, Centa, Danusia, Isel, Kosak, Daisy Aella, Rebeka, Mayboy, Rendezvous, Kesergő, Inn, Erbprinz, Musa. Tot: 10: 384, 20: 94, 39, 34.

III. Welsdi-díj. Díj 2000 korona. 1. *Norma*. 2. L'Aiglon. 3. Anti. Futottak még: Ingo, Hermann B., Madár P., Admiral, Alba, Hans Lancelst, Proscata, Hansi C., Eduard, Széna, Brigadier. Tot: 10: 34, 20: 31, 180, 40.

V. Matador-verseny. Díj 4000 korona. 1. *Grattan*. 2. *Contratto*. 3. *Aventurier*. Futottak még: Soczi, Bluff, Patriot, Charming Chimes, Argonaut, Kirkwood jr. Tot: 10: 44, 20: 35, 37, 61.

VI. Sharoval-díj. Díj 1700 korona. Első *Baronessa I.*, Jansen 2-ik, Matador 3-ik, Futottak még: The Vinnir, Babám, Antonius H., Borcsa, Georgina, Tim, Gyömbér, Lucretia, Colonel. — Tot: 10: 148, 20: 42, 28, 44.

VII. Urkocsis-verseny. Díj 2000 korona. Első herceg *Ypsilanti fogata*, második a Turnischi ménes fogata, harmadik Kund Hubert fogata. Futottak még: Kohner Willy ur fogata, mely elsőnek érkezett be, de tisztátalan ügélés miatt diszkvalifikáltatott. — Tot: 10: 21, 20: 21, 21.

( ) A „Nemzeti Palanx“ első népversenye. A „Nemzeti Palanx“-egyesület, mely népünk ifjúságának testi és szellemi művelésére alakult, Szent István napján, délután 4 órakor rendezi első népversenyt *Monoron*, a járáshoz tartozó községek ifjúságával. A verseny programja katonai rendgyakorlatok bemutatásából és a következő öt atlétikai versenyszámból áll: Sikfutás 60 m. Magasugrás. Súlydobás. Távolugrás. Kötélhuzás. A versenybíróóság az egyesület elnökségének tagjaiból: Gróf Teleky Arvéd, dr. Gerenday György, báró Nyáry Albert elnökök, dr. Bognár Mátás alelnök, továbbá *Földváry Bertalan* főszolgabíró és a járás vezetői férfiakból alakult meg. A versenyek rendezésében *Réthy Pál* egyesületi titkárnak, a monori sport-egyesület tagjai segédkeznek.

( ) Uszóverseny Szegeden. A Magyar Vízisport és a Szegedi Atlétikai Club tegnap délután rendezte uszóversenyét a Magyar Atlétikai Szövetség szabályai szerint a Tisza-folyónak a hid mellei térszében óriási közönség előtt. A versenyek eredményei tekintettel a folyóvízre és a különböző áramlatokra, nem vehetők teljesen reálisaknak, mert a helyek kisorsolásától nagyon sok függött. Halmay és Zahár kivételével összes számottevő uszóink résztvettek a versenyeken. Nagy meglepetést kellett az ezer méteres Tisza-bajnokságban Tóbiás (F. T. C.) győzelme. A másik még nagyobb meglepetést Onody József (M. U. E.) szerezte, aki a 100 méteres Tiszai-bajnokságban legyőzte Halászt, Tóbiást, Hajóst, Olaszt és Donáthot.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bírák és ügyészek mozgalma.** A *fehértéplomi* kir. törvényszék, ügyészség és járásbíróóság tagjai a Popeszkú Traján kir. ítélőtáblai bíró elnöklété alatt érkekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a bírói kar helyzetének javítására irányuló mozgalomhoz egyhangú lelkesedéssel csatlakoznak s felkéri a szegedi előkészítő-bizottságot, hogy a Szegeden megtartandó országos bírói kongresszus összehívása iránt haladéktalanul intézkedjék s annak idejéről, a részvétel módozatairól, valamint tárgysorozatról a hazai összes bíróságokat és ügyészségeket minél előbb értesítse, hogy az anyaggyűjtés, a megvitásra kerülő kérdésekben való előzetes állásfoglalás, végül az esetleges indítványok megbeszélése az egyes testületek kebelében is lehetséges legyen.

A *nagyszabeni* bírák és ügyészek szintén tartottak érkekezletet, melyen dr. Kemény Gyula kir. törvényszéki elnök elnökölt. Az érkekezlet a bírói függetlenség erkölcsi és anyagi biztosítékainak kiépítése iránt indított mozgalomnak újból való felvétele tárgyában hozott határozathoz csatlakozott s kívánatosnak tartja az országos nagygyűlésnek mielőbbi összehívását.

A *székelyudvarhelyi* bírák és ügyészek szintén tartottak érkekezletet, dr. Göllner Béla kir. törvényszéki bíró, elnökhelyettes elnöklété alatt. A jelen voltak hozzászólása és a tárgynak beható megbeszélése után az érkekezlet egyhangúlag hozta a következő határozatot: Az érkekezlet a nyitrai kir. törvényszék területén működő bíráknak és ügyészeknek azt a határozatát, mely szerint a bírói függetlenség erkölcsi és anyagi biztosítékainak kiépítése iránt indított mozgalomnak újból való felvétele tárgyában hozott és fentebb említett határozatokhoz lelkesedéssel csatlakozik és elodázhatatlannak tartja az országos bírói nagygyűlésnek sürgősen leendő összehívását.

§ **A tárgyaló teremben.** Botrányos jelenet játszódott le ma délelőtt a budapesti büntetőtörvényszék szüneti tanácsának tárgyaló termében. A törvényszék Hubert Béláné társalkodónő büntünyt tárgyalta. A jó családból származó társalkodónő, aki lopás miatt már többször volt elítélve s legutóbb két évi fegyházbüntetést szenvedett el Mária-Nosztrán, — a kir. ügyészség azzal vádolta most, hogy ez év július 12. napján a Hunyady-téri vásárcsarnokban Ellenbogen Samunénak zsebéből kilopta 5 koronát tartalmazó pénztárczáját. A tárgyaláson a vádlott nő tagadta a lopást, de tagadásával szemben a panaszosnő eskü alatt vallotta, hogy ő volt a tolvaj, mert tettenérték s a pénzt is megtalálták nála az erszénnyel együtt. A bizonyítási eljárás során Hubertné, védője dr. Tarján Mihály arra kérte a bíróságot, hogy szerezze be a vádlott nő elmeállapotának megvizsgálásáról szóló orvosszakértői véleményeket s ezek figyelembe vételével rendelje el újból Hubertné megfigyeltetését. A bíróság azonnal felhozta az irattárból Hubertné előző büntügyeinek aktáit s miután azokból kitűnt, hogy az asszony dr. Moravcsik Ernő egyetemi tanár véleménye alapján, egy ízben már 10 hónapig volt a lipótzemei gyógyintézet lakója, a törvényszék helyt adott a védő kérelmének s elrendelte, hogy az asszony elmebeli állapota újból vizsgálassék meg. Mikor a vádlott nő megtudta, hogy újból a gyűjtőfogház megfigyelő osztályába viszik, kijelentette, hogy oda nem megy. Az elnök intett a börtönőrnek, hogy a vádlott nőt kísérelje le a fogházba. Hubert Béláné ekkor emberfeletti erővel ellökte magát a börtönőrt, átvette magát a bíróság emelvénye előtti korláton és éktelen sikoltozással: Gyilkosok! rablók! menekülni akart. A korlát előtt azonban végigzuhant s a berohanó börtönőrökkel s a teremszolgával úgy valóssággal birokra kelt. Rugott, harapott, sikoltozott tele torokból. A börtönőröknek végre sikerült megfékezni a dühöngő asszonyt s nagy ügygyel-bajjal visszavitték czellájába, ahonnan még ma kiszállítják a gyűjtőfogház megfigyelő osztályába.

§ **Kiskorukért vállalt kezesség.** Érdekes határozatot hozott a Kuria. Kimondotta, hogy a kiskorúért vállalt kezesi kötelezésnek jogi hatálya van. Az érdekes határozat a következő: „A kiskorú az általános magánjogi elvek szerint visszateherrel járó szerződéssel magát nem kötelezheti ugyan, de hogyha terhes szerződés megkötésére cselekvési képességgel bíró egyén a kiskorú kötelezettségének teljesítésére nézve a kiskorúért felelősséget vállalt harmadik személy irányában, úgy ő vállalja magára a kiskorú kötelezettségének teljesítését és az erre irányuló kötelezés folytán tárgylag érvényes szerződésnél a kiskorú helyett ő tartozván a jogosított részére a szolgáltatást teljesíteni, ő maga lép a jogosított közvetlen kötelezettségi viszonyba“. Ezek után megdőlt némely bíróságnak eddig folytatott azon gyakorlata, melylyel a pénzügyintézeteket keresetükkel azon alapon utasították el, hogy a kiskorúért vállalt kezesi kötelezettségének jogi hatálya nincs azért, mert ha a főadós nem áll kötelezettségben, nem állhat kötelezettségben a kezes sem.

A budapesti kir. ítélőtábla G. 63. szám alatt hozott ítéletében kimondotta, hogy a szövetkezet igazgatóságának tagjait pusztán e minőségük alapján vagyoni felelősség harmadik személyekkel szemben, szavatosság pedig egyáltalában nem terheli.

§ **Gennari ügye.** Gennari vivómaster ügye már a királyi ügyészség előtt fekszik. *Sellyei* főügyész-helyettes tegnap személyesen is áttanulmányozta a jó szellem elleni vallomásokot s indítványtétel végett *Sztrache* Gusztáv ügyésznek osztotta ki az ügyet. Sztrache szerdára már elkészült indítványával s az iratok ekkor felkerülnek a vizsgálóbíróhoz, aki úgy Gennarit, mint a terhelő tanukat újból ki fogja hallgatni.

Igazi háziszere,

mely nem hiányozhat egy uri családnál sem, az illatos

Alföldi fehérkeresztes sós borszesz

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál.

Hűsítő a melegben,

mely gyakori főfájást szokott okozni, viszont

néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.

Az Alföldi fehérkeresztes

sós borszesz

erősítő tulajdonsága

különösen a masszírozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdőzések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van egy üveg

Alföldi fehérkeresztes — sós borszesz.

A rossz víz gyomorfájást okoz, amit

néhány csöp

Alföldi fehérkeresztes — sós borszesz

megszüntet.

fejfájásnál a homlokot kell

Migrén, Fogfájásnál

vattára csöppentve a fogba tenni.

Hajhullás

meggátolására meg kell mosni vele a haját, mely ezáltal hullámos és fényes lesz.

Mitesszerek,

zsirpattanások elűnnek ha megmossa vele az arcját.

Rheuma, csusz

ellen alapos masszírozással kell védekezni.

Ráthánál

vizzel keverve az orrba szivja fel.

Sokoldalúságánál fogva megbecsülhetetlen az

Alföldi fehérkeresztes

sós borszesz.

Az Alföldi fehérkeresztes sós borszesz egyedüli

gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénytársaság

KECSKEMETEN.

Ó cs. és kir. fensége József főherceg ur

kamarai szállítója.

☞ Kapható mindenütt. ☜

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Á r a k:

Óriási próbátveg . . . korona —.40

Nagy üveg . . . . . korona 1.—

Egész nagy üveg . . . . . korona 2.—

Budapesti főraktár:

Lederer „Magyar Király“ gyógyszerár

V., Marokkói-utca 2. sz., Erzsébet-tér.

IDEGENEK UTMUTATOJA

Ajánlhat beszerzési források

BUDAPESTEN.

Angol férfi- és női- szabó.

Pohner Ferencz férfi és női szabó Váci-utca 26 Párisi-utca sarok. Állandó nagy választék legújabb divatszövetekben.

Biztosítás.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Terep-körút 40-42. Alapítva: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kiírt biztositott összeg hét millió korona Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Assicurazioni Generali (Trieszt ált. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 20 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuoellátási és leánykiképzési biztosítások. — Tűz-, szállmány-, betöréses lopás elleni és lívegbiztosítások. — Légbiztosítás a Magyar lég- és vízszállítású társasággal (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 6 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset-ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 117 millió korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benkó Gyula. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főeljárású helye: VI. Andrássy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz. Belvárosi takarékpénztár r.-t. Budapest, IV., Klyó-ter 1. sz. Alapítóke: 10 millió korona. Alapítva: 1892.

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Piszurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Josika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádós műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek szivattyuberendezés, árnyékszék, vízelék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvíz-gyógyintézetek, melegvíz-készítő-berendezések fűtő-fűtőhely összekötéssel vagy saját tüzhelyvel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házbán. Telefon 20-83.

KÖZGAZDASÁG.

Iparosok országos kongresszusa.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Pécs, augusztus 19.

Két napig tanácskoztak Pécsen az ország iparosai ügyes-bajos dolgaikról. Az iparos-kongresszus tárgyanagánál fogva is messze fölülmelkedett azokon a kereteken, melyek közt vidéki ankték és értekezletek mozognak. Az ország minden részéből egybegyűlt iparosok riadó lelkesedéssel fogadták az önálló vámterület és jegybankra vonatkozó javaslatokat. Megnyugtató volt a kormány képviselőjének kijelentése is, mely az ipartörvény sürgős revíziójára vonatkozott. Kossuth kereskedelemügyi miniszter ugyanis már a parlamentben kijelentette, hogy a kormány becsületbeli kötelességének tartja ennek a kérdésnek mielőbb való megoldását.

Hasznos és kellőleg alig értékelhető érdemes munkát végzett két nap alatt a kongresszus, a magyar iparos osztály létérdekeit érintő kérdéseket feszegetett s elfogadott javaslatai alkalmasak arra, hogy a magyar ipart mostani elmaradott helyzetéből megvalósításuk esetén kiemelni lehessen.

A két napos tanácskozásról az alábbi tudósításunk számol be:

Közel 800 ipartestületi kiküldött részvétele mellett kezdtek meg vasárnap reggel a pécsi országos iparos kongresszus tanácskozásait. Reggel nyolcz órakor a kongresszus tagjai testületileg vettek részt a király születése napja alkalmából a plébánia-templomban rendezett hálaadó istentiszteleten, amelyről a kiállítás területére mentek, a kiállítási szinkörbe, amelyet zsufolóság megöltött az érdeklődő nagyszámú iparosközönség.

A kongresszust kevéssel 9 óra után nyitotta meg Thék Endre a szövetség elnöke. Megnyitó beszédében utalt a király születése napjának mai ünnepére s örömet fejezte ki afölött, hogy oly nagy számú iparos gyűlt össze a hálaadó isteni tiszteleten, ebből látja azt, hogy a munka embe-reiben megvan a ragaszkodás az iránt a férfi iránt, aki magas kora daczára nem lankad a munkában, a kötelességtudásban. Indítványozza, hogy az ország iparosságának egybegyűlt képviselői intézzenek hódoló táviratot a királyhoz. Az indítványt a nagygyűlés perczekig tartó viharos eljenzéssel emelte határozattá, mire Gelléri Mór kir. tanácsos, az Országos Iparegyesület igazgatója felolvasta az elküldendő táviratot, mely így szól:

„A Pécs városában egybegyűlt VIII. országos ipartestületi kongresszus az összes hazai kisiparosság törvényes képviselőiben Felséged mai születése napja alkalmából legelső és legkedvesebb kötelességének teljesítése képen Felséged iránt érzett mély hódolatának kíván kifejezést adni és Felséged Apostoli Szentsége, fenkölt személye, páratlan fejedelmi erényei iránti tiszteletének és szeretetteljes alattvaló ragaszkodásának tolmácsolása mellett esdve kéri a Magyarok Istenét, hogy Felséged drága életét, kitünő egészségét és áldásokban gazdag uralkodását még hosszú időre biztosítsa népének boldogítására, hü magyarjainak és ezek között a mai napon ünnepele hódoló magyar kisiparosságnak igaz öröme. Thék Endre elnök.”

Ezután Thék Endre a kongresszusnak azt indítványozta, hogy a gyűlés védnökévé válasszák meg azt, aki legközelebb áll a magyar kisiparosság szívéhez, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert. A kongresszusnak nagy lelkesedéssel elfogadott határozatáról a következő táviratban értesítették a Karlsban üdülő minisztert:

Pécs városában egybegyűlt VIII. országos ipartestületi kongresszus, mint a hazai egész kézműiparosság legális képviselője nagyméltóságot ad egyhangú lelkesedéssel védnökül választotta. Hazafiai nagybecsülésüknek és bizalmuknak ezen legnagyobb zálogát kegyesen fogadni és hogy mint a magyar ipar legfőbb védője bennünket állandó jóindulatában részesíteni, hivatali elődei által eddig sokszor mellőzött kézműves osztályt végre hathatós védelmébe fogadni, újból kifejezésre jutó jövődö boldogulását államférfiúi bölcsességével, régen várt politikai intézkedésekkel és üdvös törvényekkel biztosítani kegyeskedjék.

Bejelentette ezután az elnök, hogy Kossuth miniszter a gyűlésen részt nem vehet.

Megválasztották a nagygyűlés tisztikarát. Horváth János felolvassa a jelölő-bizottság ajánlatát, mely szerint diszelnökül Sztéryni József államtitkárt, tiszteletbeli elnökül Zsolnay Miklós gyárost, Kindl József iparkamarai elnököt, Neudawich Andor polgármestert, Erreth János pécsi, gróf Benyovszky Móricz baranyamegyei főispánt és Koszics Kamill alispánt ajánlja, a kongresszus elnökévé pedig Thék Endrét, társelnökké dr. Horváth Jánost, Gelléri Mór, Madari Gábort, Kreutzer Balázst, Zedmeister Károlyt, Steigerwald Alajost, Boross Somát, Ratkovich Károlyt, Járay Károlyt, jegyzökké: Kurucz Józsefet, Zima Tibort, gazdakká: Meiko Bertalant, Rausch Józsefet.

A javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta és eljenzéssel emelte határozattá.

Ezután Thék Endre mondott a maga és tisztársai nevében köszönetet a bizalom megnyilatkozásaért, bár a maga részéről kívánatosnak tartja, hogy fiatalabb erő vállaira raknák az elnöki tisztség terhét. Áttér ezután arra, hogy a kongresszus bizonyára lázas türelmetlenséggel óhajtaná az öt érdeklő legfontosabb kérdésre, az önálló vámterületre és ipartörvényre vonatkozó nyilatkozatokat hallani. Kijelenti, hogy az iparosság óhajára az arra legilletékesebb, a kereskedelmi államtitkár óhajt felvilágosítást adni. Indítványozza tehát, hogy öt tagu küldöttség hívja meg az államtitkárt a gyűlésbe.

A gyűlésre érkezett államtitkárt Thék Endre üdvözölte. Köszönetet mondott az államtitkárnak megjelenéséért, bizalmát fejezi ki a nemzeti kormány iránt s indítványára a kongresszus üdvözöl

táviratot küldött Wekerle Sándor miniszterelnöknek is.

Sztéryni államtitkár ezután mondott hosszu beszédet, melyben részletesen foglalkozott a kormány iparpártoló akciójával.

Sztéryni beszéde.

Ott, hol ipari kérdések tárgyaltnak, ugymond, ahol a magyar ipar kérdése forog szóban, el kell nemulnia a pártkérdésnek, ott, ahol iparról beszélünk, nuncs politikai pártkérdés és a nemzet ellen való bünt követ el az, aki ipari kérdéseket politikai kérdésekké akar tenni.

Önök, mint a kisipar hivatott képviselői, tudják, hogy a mi kisiparunk bajai semmiben sem különböznek a nagy világ egyéb államainak kisipari bajaitól. Egyetlenegy különbség van, nem tekintve a nemzeti karakterünkben folyó eltérést. Ebben a tekintetben a mi iparunkban is kifejezésre kell jutnia a nemzeti karakternek, egyebekben azonban azok a bajok, amelyek évtizedesek minálunk, megvoltak és részben megvannak Európaszerte mindentűt.

A kisipar megmentése nemzeti feladat.

Mindazonáltal el kell ismernem egy különbséget, amely igen nyomós különbség és ez az, hogy míg ama nyugati államok már évtizedekkel ezelőtt fölismerték a teendők egész sorozatát, a melyekkel a baj elhárítható, addig mi későn ébredtünk annak tudatára, hogy a kisipar megmentése nagy nemzeti földadat. Fájdalom, Magyarország kisiparának igen tekintélyes része olyan helyzetben van, amelyből kiemelni, újra nagyobb termelő tényezővé tenni igen bajos. A mi kisiparunknak is csak ugyanazok a bajai, mint a más államok kisiparának: a tőkeszegénység, a kereskedelmi szervezet hiánya és a technikai fejletlenség. (Igaz! Ugy van!)

Első helyen áll a kisipar bajai között a tőkeszegénység és a kereskedelmi szervezet hiánya. Nem napjainkról beszélek, ahol a tőkének halatlan drágasága a legszilárdabban megalapozott nagyipart is szintén megrázkódtatja, alig győzi a nagy nehézségeket leküzdeni; ez átfutó jelenség, amely rövidebb-hosszabb ideig tarthat, de nem maradandó, hanem beszélék arról az állapotról, amely évtizedek óta tart és évtizedekig fog tartani, ha nem tömörülnek kisiparosaink abban a kisipari szempontból egyedül alkalmas módon, hogy szövetkezzenek, szövetkezzenek a maguk hitelgényeinek kielégítésére, szövetkezzenek a maguk termékeinek értékesítésére — kereskedelmi alapon, a kereskedelem segítségül hívásával — és szövetkezzenek abban, hogy a tisztességtelen versenynek különböző formáit, amelyek ma a kisipar körében is elharapóztak, a maguk erejével is, a tisztességes ipar, a tisztességes kereskedelem erkölcsi erejével kiküszöböljék. (Élénk helyeslés.)

A kormány tervei.

Három nagy terünk van különösen, amelyek elsősorban alkalmasak a kisipari szövetkezésre. A kereskedelmi kormányzat előtt nem az a helyi kisebb-nagyobb eszközzel megalakuló egy-egy szövetkezet áll a maga elszigeteltségében. Ezek számát növelhetjük 129-ről 300-ra is, de jelentőségük csak akkor lesz, ha egy-egy ipari ágnek képviselői országosan szervezkednek a szövetkezet terén, hogy a maguk nyers hitelszükségletét együttesen elégítsék ki, hogy a maguk nyersanyagbeszerzését — természetesen sokkal olcsóbban, mint az egyes — országosan, közösen szerezzék be, hogy a maguk kiszabását, például a szabóiparban egy helyről gyakorolják és eszközöljék, hogy a maguk árusítását — ismételten mindig a kereskedelem segítségül hívásával, mert a kereskedelem ellen tennünk, öngyilkosság volna, (Ugy van) és ha kisiparos szövetkezeteink olyankép akarnak boldogulni, hogy mellőzik a kereskedelmet, erre nézve szomorú tapasztalataink vannak, hogy hová vezet ez a mellőzés — ismétlem tehát, a kereskedelem segítségül hívásával az árusítást országosan szervezzük: akkor meg lesz az a szerv, amely eltekintve attól, hogy az okos munkamegosztást biztosítja, az egyiknek fölöslegét átereli máséhoz és az egyiknek hiányait kiegészíti a másiknak fölöslegével.

Ez a kereskedelmi kormányzat terve a kisiparban a szövetkezés útján való fejlesztését illetőleg. Ennek a tervnek gyakorlati megvalósítására nuncs az az áldozat, amelyet a kormány sokalna. Egy második csoportja a kisipari politikának a technikai fejlettség előmozdítása, amelyre alkalmas eszköz az az akció, amelyet egy évtizeden folytattunk, ma fokozottabb mértékben, mint azelőtt: a kisiparosoknak gépekkel való segítése, akár szövetkezeti műhelyek révén, akár egyes, arra érdemes — ne méltóztassék az érdemes szót más értelemben, mint kizárólag ipari értelemben fölfogni — kisiparosok segítése által.

Igen bőven és részletes statisztikára hivatkozva szölt ezután az inas-ügyről, az inas-otthonok létesítésének szükségességéről és szölt a kormánynak a kisipari akciójáról az iparoktatás te-

rén. A kereskedelmi miniszter — ugymond — lehetőleg minden vidék városi gőcpontjában ipariskolát és ez iskolához technológiai muzeumot akar állítani azért, hogy ezek a vidéki kis központok a kisiparosoknak ingyenes műszaki tanácsadói legyenek. (Élénk helyeslés.) Legyen szabad utalnom — így folytatta — még ama legutóbbi intézkedésekre, amelyeket miniszterünk és a kormány a közszállítások terén tett és amelyek tekintetében azt hiszem, hogy a magyar kisipar legmesszebbmenő kívánságai is teljesítve vannak. Igéretet tett a jelen kormány és a jelen kereskedelmi miniszter akkor, mikor kormányra vállalkozott, még pedig a legilletékesebb helyen, a törvényhozásban tárczája költségvetésének tárgyalásakor és ezt az ígéretet a mai kormány és kereskedelmi miniszter becsületbeli kérdésnek tekintti, hogy a lehető legrövidebb idő alatt megoldja az ipartörvény revízióját.

Az ipartörvény anyagáról négy különböző törvény kerül a törvényhozás elé. Először maga a szorosán vett ipartörvény, ezzel kapcsolatosan a munkaügyi törvény, továbbá a munkaszünetről és végül a tisztességtelen versenyről szóló törvény. Ezeknek tervezete ez év folyamán nyilvánosságra jön.

A sztrájk.

Rátért a tervezetek ismertetése nyomán a sztrájk kérdésére is és ezt mondta: A legnehezebb kérdéshez értem, uraim. A munkaadó és a munkások között, sajnos, mind sürűbbé váit surlódások kérdése ez, amely egyfelől a sztrájkban, másfelől a munka kizárásában jut kifejezésre. En, t. uraim, ha a sztrájk elvi kérdéséről van szó, nem habozom egy pillanatig sem kijelenteni és nem fogok elzárkózni sehol és soha annak nyílt kijelentése elől, hogy a sztrájkjogot el nem ismerni, egyértelmű az emberi jogok tiszteletével. (Igaz! Ugy van!) A sztrájkjog a munkásnak természetes joga, az a fegyver, amellyel a jobb munkaviszonyokat kivívhatja, ha a békés eszközök eredményre nem vezetnek. Nem habozom azonban ugyanolyan nyíltsággal kijelenteni, hogy az a mód, amellyel ma Magyarországon sztrájkok rendeztetnek, az egész ipar, az egész munkásság érdekeinek aláásása. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés.) Mert a sztrájk jogos mindaddig, míg munkaviszonyok javítása forog kérdésben, de nem engedhető meg, ha hatalmi kérdés akar lenni. Ezeket a hatalmi kérdéseket a munkaadó és a munkások között a lehetőség szerint kizárni lesz föladatunk az új munkaügyi törvényben. Egészen kizárni ezt törvény útján nem lehet, aminthogy nem lehet a házastársaknak is eltiltani, hogy ne civődjenek. Czivódní fognak a munkaadó és munkások, de redukálnunk kell ezt arra a térére, amelyen nem vihet véghez olyan nagy pusztításokat. Természetes, hogy ezek a dolgok, amit a sztrájkra vonatkozólag mondok, az a munkaadók tekintetében a munkakizárásra is áll. Külön sztrájkjogot alkotását én a magam részéről sem megengedhetőknek, sem czélszerűnek nem tartom. (Élénk helyeslés.) Ki is jelenthetem, hogy a kereskedelmi miniszter urnak esze ágában sincs külön sztrájkjogot alkotni. (Felkiáltások: Nem is kell!) Amint ugyanis természetes jog a sztrájk, úgy annak elfajulása természetellenes tünnet, amely azonban, fájdalom, ma már rendszeré vált. Ennél fogva nem külön sztrájkjog kell, nem kivételes intézkedés, hanem ott, ahol az egész ipari és kereskedelmi munka fog szabályoztatni, az ipartörvényben, vagy a munkaügyi törvényben lesz helyén szabályozni a sztrájk kérdését is. Ez a kereskedelmi kormány szándéka. Ott azonban, ahol a sztrájk hatását és kárát a közönség érzi, ahol közszolgáltatásokról stb. van szó, ezekben és az ezekhez hasonló üzemekben nincsen az a hatalom, amellyel szemben a sztrájkjogot el lehetne ismerni. (Élénk helyeslés és éljenzés.) Ezekben az üzemekben a sztrájkot törvény útján lehetetlenné kell tenni.

Az önálló berendezkedés.

Beszédét így fejezte be: Mielőtt befejezem szavaimat, engedjék meg, hogy még egy kérdésre, az önálló gazdasági berendezkedés kérdésére térjek ki. (Halljuk! Halljuk!) Ebben az irányban a kormánynak és kebelében az erre tárczája természeténél fogva elsősorban hivatott Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter urnak legkomolyabb törekvése megteremteni azt a szilárd alapot, amelyre gazdasági önállóságunkat fölépíthessük (Éljenzés és taps), hogy akkor, amikor újabb gazdasági viszonyainkat leszünk rendezendők Ausztriával és a külállamokkal, anélkül azonban, hogy már le volnánk kötvé, az ország olyan gazdasági állapotba legyen, amely a függő-

séget kizárja és az egyenlő fegyverek alkalmazását lehetővé tegye. (Élénk helyeslés.) A gazdasági önállóságról is áll az, hogy erről nem beszélni kell, ezt meg kell csinálni. (Lelkes éljenzés és taps.) És legyenek meggyőződve, hogy az a kormány, amely vállalkozott arra a nagy nemzeti munkára, amelyet végez, abban a történelmi momentumban, amelyben a velünk századosállami szövetségben lévő szomszédos állammal az 1917. évig terjedő kiegyezés iránt szerződés alapján tárgyalásokat folytat, teljes tudatában van annak, mivel tartozik az országnak, mi az, amit tehet, amit tennie kell és mi az, amit nem szabad tennie. Ami az ország igaz érdekében áll, azt meg is fogja tenni; amit az ország érdekei nem engednek, arra nem fog vállalkozni. (Élénk helyeslés.) A külállamokkal megkötött és érvényben álló kereskedelmi szerződések adott helyzetet teremtettek, amely elől kitérni nem lehet, nem is érdekünk. Ebben a helyzetben a kormány csak azt tehet és azt teheti, hogy a lekötöttség idejére keresi a becsületes és mindkét félre méltányos megegyezést, amely ha sikerülne, mindkét fél hasznára lesz, ha nem sikerülne, komoly erőpróbára tenné mindkét felet. (Igaz, ugy van). Arra a kiegyezésre, amelyet megkötendők vagyunk a szomszédos állammal, Magyarországnak — természetesen nem mindenáron — éppen olyan nagy szüksége van, mint Ausztriának. Mindkét állam komoly érdeke, hogy meg is kötéssék, töreksszünk is rá, remélhető, hogy meg is lesz és ezzel biztosítva leend egy tízéves időszak nyugodt gazdasági fejlődése. Ezt az időszakot ki kell használnunk az erőgyűjtésre, nem harci okokból, — ezt kizártnak kell tekintennünk a mi államjogi viszonyaink mellett, — hanem érdekeink biztosabb megvédhetése czéljából azért, hogy amikor ismét alkudozásokat fogunk egymással folytatni, de akkor már feltétlenül az önálló vámterület tényleges alapján, közgazdaságunk mindkét érdekelt ágazata a fejlődés kellő fokán álljon.

Az államtitkár beszédét perczekig tapsolták a kongresszus tagjai. Thék Endre elnök ezután bekezesztette az ülést és a kongresszus folytatását hétfő délelőtre tűzte ki.

Délben banquet volt, amelyen számos felköszöntő hangzott föl.

Második nap.

A kongresszus mai ülését Thék Endre nyitotta meg s felolvasta a király válaszát a tegnapi hódoló táviratra.

A válasz így hangzik:

„Thék Endre urnak, a VIII-ik ipartestületi kongresszus elnökének. Ő császári és királyi apostoli Felsőlegyelemesben köszöni a kongresszus és a magyar kisiparosok részéről legfelsőbb születése napja alkalmából kifejezett jókívánatokat. Legfelsőbb parancsra: Schissl, a kabinetiroda főnöke.“

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter pedig a következő válaszban köszönte meg az üdvözlést:

Ipartestületi kongresszus védnökségét elfogadom, szívvel lélekkel csüggyvén nagy- és kisiparosaink gyarapodásán. Üdvözletem az egybegyűlteknek.

Kossuth.

A nagygyűlés a táviratokat lelkes éljenzéssel fogadta.

A napirend előtt Ullmann Jákó szólott fel. utalván arra, hogy Sztéryni tegnapi beszéde minden irányban megnyugtatta az ország kisiparosságát s az a férfias kijelentése, hogy a kormány becsületbeli kötelességének tartja az iparosságnak tett ígéreteit beváltani, szinte feleslegessé teszi, hogy a kongresszus oly tárgyakkal foglalkozzék, amelyekre nézve az államtitkár nyilatkozatokat tett. Indítványozza, hogy e tárgyakat vegyék le a napirendről. Az indítványt elfogadták.

Ezután dr. Horváth János ismertette azokat a javaslatokat, amelyek tárgyalását az elfogadott indítvány következtében mellőzik s melyeket tájékoztatás végett a kongresszusi naplóban ki fognak nyomtatni. Ily indítványokat adtak be: a nyitrai, felsőiregi, brassói, turkevei, bajai, szekszárdi, enyingi, budapesti órák, nyiregyházi, szabadkai, nagyváradi, gyöngyösi, budapesti fodrász, budapesti fuvaros, budapesti szijgyártó, korponai ipartestületek és a magyar építő-iparosok országos szövetsége. Az indítványok nagy része az ipartörvény revíziójára vonatkozik, másrésze a tanoncz, vásártügy, fegyenczipar és iparos szervezkedésre vonatkozik.

Ezután Gelléri Mór kir. tanácsos terjesztette elő jelentését a szabadkai kongresszus határozatainak végrehajtásáról. Ismertette a képviselőházhoz és miniszterekhez intézett beadványokat s azok elintézését, melyek között kiemeli az ipartörvény revízió alá vételét, a baleset biztosító törvény megalkotását, az iparos továbbképzés tárgyában tett intézkedéseket, a közszállítási ügyi rendezését stb. Ismertette az ipartestületi országos szövetség megalakulását, bejelentette, hogy Ráth Károly siremlékére koszorút helyeztek s végül megemlékezett gróf Zichy Jenő haláláról, kinek emlékét a kongresszus jegyzőkönyvében örökíti meg. A jelentést a kongresszus egyhangulag jóváhagyta.

Az önálló vámterület és jegybankra vonatkozólag Madary Gábor a következő indítványt terjesztette elő:

Mondja ki az ipartestületi nagygyűlés, hogy a már hosszú évek óta eredménytelenül hangoztatott kívánságunkat, az önálló vámterület megvalósítását most is, mint minden alkalommal sürgéi és annak megteremtéséért egész erejével küzd, mert tudatában van annak, hogy a magyar ipar felvirágozása, iparosaink boldogulása, az ország gazdasági erejének megszilárdulása csak az önálló gazdasági berendezés létesítésétől függ.

Kérje föl az ipartestületi nagygyűlés a kormányt és a törvényhozást, hogy az önálló vámterületre vonatkozó előmunkálatokat mielőbb kezdje meg, s adjon alkalmat arra, hogy a részletes tárgyalásoknál az iparosság véleményét és javaslatait előterjeszthesse s hogy azok a kellő méltánylásra találjanak.

Végül hívja fel a nagygyűlés az ország iparosságát, hogy ne mulassza el az önálló vámterület kérdését addig is éber figyelemmel kísérni, mindenkor, mindenhol ezen életkérdésünket jelentő ügy érdekében dolgozni, hogy a várható harcban szilárdan megálljuk helyünket, hogy érvényesíthessük érdekeinket, mert csak ezek figyelembevételével megalkotott önálló vámterületnek fogjuk jótékony anyagi s erkölcsi hatását érezni, úgy mi, valamint az egész ország.

A nagygyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Az ülés további folyamán Gunszt Iósef (Budapest) a munkaadók szervezkedéséről tartott előadást. Az iparosok eddigi szervezeti állapotában a munkások illetéktelen követeléseinek ellenállani nem lévén képes, halaszthatatlan teendő tehát, hogy az iparosoktól egy verseny elfajulása által okozott pusztulás, valamint a munkások tulhajtott követeléseit és tulkapásait ellen az önvédelmi harc sikeres megkezdése czéljából a legszélesebb alapon szervezkedjék és ezen czélra védőszövetségekbe tömörüljön. Ennek a védőszövetségnek lenne a czéje, hogy az iparosok érdekei minden törvényes eszközzel előmozdítások, állandó békés állapot teremessék a munkások és az iparosok között. Ebben az értelemben nyújt be az előadó határozati javaslatot. Boross Soma (Budapest) szintén erről a tárgyról szól. A kongresszus egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot.

A szakipari szövetségek és az ipartestületek országos szövetségének ügyét dr. Horváth János ismertette nagy figyelemmel hallgatott előadásban. A szakipari szövetségek és az ipartestületek Országos Szövetsége között létesítendő kapcsolat szükségét az előadó meggyőző érvekkel mutatta ki, különösen arra kéri az iparosságot, hogy a megalkotandó szövetségektől az anyagi eszközöket ne sajnálja. A nagy figyelemmel hallgatott előadás kapcsán a kongresszus elfogadta a be-terjesztett határozati javaslatot. Elfogadta a kongresszus a tatal ipartestület hasonló tárgyú indítványát is, Boross Soma és Gelléri Mór azon javaslataival kiegészítve, hogy az ipartestületek országos szövetsége lépéseket tesz egy Országos Munkaadó Szövetség megalakítására.

Az iparosok nyugdíjintézete tárgyában Szakáll József tartott rövid előadást. Ennek kapcsán indítványozta, hogy az iparos nyugdíjintézet ügye vételessék fel a módosítandó ipartörvényjavaslamba, akként, hogy a nyugdíjintézménynek minden képvisített iparos kötelezett tagja legyen, a pénzalap az iparigazolványokért szedendő ipardíjak feléből, az iparosok adója után megállapítandó és ezzel együtt beszédendő 2—3%-os pótlékból, bírságpénzkből és állami hozzájárulásból teremessék elő. A javaslathoz hozzászóltak: Rónay Gyula (Rimaszombat), Spitz Lajos (Budapest), Filó Lajos és Bittner János (Budapest), aki azt indítványozta, hogy az iparosság létesítsen a maga részére politikai napilapot. Hozzászóltak a kérdéshez még Schwartz Lajos (Turkeve), Wert József (Zalaszent-

Fischer és Társa villamos cégtábla vállalat
VI. ker. Szerecsen-utca 37. sz.
Telefon 49—77.

grófi). A határozati javaslatot a kongresszus elfogadta.

A tanoncoktatás ügyében **Hlatky István** tartott előadást, melyben kimondani kéri, hogy tanoncoknak csak 14 évet betöltött fiut lehet alkalmazni, a tanoncztartási jog szabályoztassék, a tanonc-estiskola jelenlegi beosztásába 2 óra vallásoktatás bevételessék, a tanoncok gyűlékezései vagy egyesülései gátoltassanak meg, a 16 évnél fiatalabb gyermekek az egész országban eltiltassanak az újságelárusítástól, valamint csomagoknak és podgyászoknak a vasúti és hajóállomásoktól való szállításától. **Thék Endre** indítványozta, hogy a javaslatot az elnökségnek adják ki, a kongresszus azonban a határozati javaslatot magáévá tette.

A vásártügy rendezéséről **Szilágyi Mihály** és **Boncz László** tartottak előadást, melynek nyomán határozatban mondotta ki a kongresszus, hogy minden értéktelen vásár, ha egyébként nem lehet, kártérítés mellett eltöröltessék, oly községeknél, hol 4-5 vásár van és ez soknak bizonyul, ez egy-két vásárra redukáltassék.

A fegyveripar tekintetében **Melkó Bertalan** előadása nyomán elhatározta a kongresszus, hogy az igazságügyminiszterhez küldöttiséget meneszti, amely előtt feltárja a sérelmeket és felhívja a minisztert arra, hogy a börtön és fegyverházi munkát ne egyes vállalkozóknak, hanem képesített iparosok társaságának, vagy ipari szövetkezeteknek adja ki és bocsássa rendelkezésre.

Az iparszövetkezeti ügyek fejlesztéséről **Vikár Béla** tartott minden részletre kiterjedő előadást.

Utána **Horváth János** szólt nagy tetszés mellett a szövetkezetek jövő hivatásáról s a szakipari szövetkezetek hibáiról s végül elfogadásra ajánlotta a javaslatot. Utána **Pálffy Dániel** (Szeged) a javaslat ellen szólt, amely szintén korlátokat állít fel a szövetkezetek szervezésének. Hozzászóltak a javaslatához még **Krazsó János** (Budapest), **Scheffer Márton** (Szeged). **Thék Endre** elnök ezután az összes hozzászólóknak megadta a felvilágosításokat s ezután a javaslatot a Pálffy-féle hozzáadással elfogadták.

A választási törvény reformjáról **dr. Soltész Adolf** tartott előadást. Előadó utalva arra, hogy az iparosság régióta sürgeti a választói jog kiterjesztését, ma sem szabad a régi óhajtól tágitani az iparosságnak. Ez okból szükségesnek tartja az általános szavazati jognak a behozatalát, hogy az iparosság kellő képviselőre jusson, továbbá a választó kerületek oly módon való beosztását, hogy a nagyobb ipari góczpontok az eddignél nagyobb számú képviselőt küldhessenek a parlamentbe, végül kívánja, hogy országos szervezet létesíttessék az iparos jelölések megejtéséhez. Ez irányban határozati javaslatot terjeszt elő.

A javaslatához hozzászólt **Pick Lajos** (Budapest), ki egy országos iparospárt létesítését sürgette. **Thék Endre** elnök foglalta össze a tárgyalás anyagát s kiemelte, hogy az elfogadott javaslatok mily jelentőségűek az iparosokra. Megállapítja, hogy mely javaslatok utaltattak az elnökséghez további mérlegelés végett. Jelzi ezután, hogy a kongresszus elért a legfontosabb aktushoz, azon kiküldötték megválasztásához, akik az új ipartörvény megvitására egybehívandó anketre a magyar kisiparosság nevében kiküldetnek. A választás megejtésére **Vikár Béla** elnökle alatt hat tagu bizottságot küld ki.

A bizottság kiküldése után viharos jelenetek következnek. **Molnár János** (Sárospatak) azt indítványozza, hogy az elnökség által előterjesztett névsort vita nélkül fogadják el. Ezen a nézetten volt a kongresszus többsége, de tíz tag szavazást kért, melyet az elnök el is rendelt.

Ezután az elnök indítványára a kongresszus köszönetet mondott a kormány kiküldöttjének, továbbá **Zsolnay Miklósnak**, Pécs városának és a pécsi ipartestületnek. A kongresszus **Zsolnay Miklósnak** perczéig tartó óvációt rendezett.

Végül **Thék Endre** tartott gyönyörű beszédet, melyben a kongresszus azon nagy eredményét emelte ki, hogy a magyar iparosságnak előreláthatólag nem kell már összegyűlnie az ipartörvény revíziójának megszüretéséhez. **Kratkovich Károly** a pécsi ipartestület nevében mondott köszönetet a kongresszus tagjainak. Erre következett az ipartörvény tárgyalására delegált képviselők megválasztása, minnek megtörténte után a kongresszus tagjai délután a különböző ipartelepekre tett kirándulást.

Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság.

Hazánk kiviteli kereskedelmének a legszélesebb alapokon való biztosítása érdekében megindult mozgalomnak egyik folyamánya volt a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság megalapítása.

Siettetten ezen megalapítást a Vaskapu szabályozásának kérdése, mert attól lehetett tartani, hogy a közel 1000 km. hosszúságban magyar ter-

ületet érintő Dunát, mint Magyarországnak egyetlen természetes összeköttetését a tengerrel, idegen, főleg orosz és balkán hajóvállalatok fogják lefoglalni.

Néhány nagy miniszterünk, **Baross Gábor** vezette be ezen társaság létesítésének műveletét, melyet aztán utóda, **Lukács Béla** sietett befejezni.

Az 1894-ik évi XXXVI-ik t.-czikk törvénybe iktatván az államkincstár s a részvénytársaság között kötéendő szerződést, a társaság 1895 január hó 24-én 20,000,000 kor. alaptőkével, mely alaptőkét 50,000 darab egyenkint 200 korona névértékű teljesen befizetett részvény (tizmillió korona) és 10,309,200 korona névértékű elsőbbségi kölcsön útján szerezte be, véglegesen megalakult.

Az éppen hivatkozott szerződés értelmében az állam kötelezte magát, hogy a részvénytársaságnak husz éven át évi 800,000 korona rendes államsegélyt folyósít.

Ezen segélyvel szemben a részvénytársaság köteleztetett, hogy a Dunán, Tiszán és Száván bizonyos, az államszerződésben meghatározott részint személy- és áruszállításra, részben kizárólag áruszállításra berendezett járatokat tartson fel.

Ezenkívül köteles a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság a Zimony-Belgrád-Orsova és Galatz közötti járatokat közvetlen kapcsolatba hozni a fekete tengeri kikötőkkel, jelesül a Konstantinápolylyal fentartott vagy berendező járatokkal.

Hogy a társaság szerződészerű kötelezettségeinek megfelelően, elsősorban a forgalmi eszközök gyors beszerzéséről kellett gondoskodnia. E célból megvásárolta „Luczenbacher Pál utódai” cégnek s a Magyar Gőzhajózási Társaságnak egész hajóraját, összesen 12 vontató gőzöst és 67 uszályt; vásárolta a Dévényradványi Dunaszabályozási vállalatól 2 vontató gőzöst; bérbbe vette a MÁV. hajózási vállalatának egész hajóraját, mely 8 személy- és áruszállító gőzösből, 3 vontató gőzösből és 38 uszályból állott, úgy, hogy a rendelkezések útján beszerzett saját új uszóműveivel együtt az első tüzleti évben már 14 személy- és áruszállító gőzössel, 24 vontató gőzössel és 202 uszálylyal felvehette a forgalmat.

A legelső rendes járatot 1895. április elsején indította, még pedig a vukovár-ujvidéki vonalon.

A társaság belső szervezése 1896-ban, illetve 1897 elején teljes befejezést nyert, úgy, hogy ez utóbbi évben már összes köteles járatait egész terjedelmükben megindíhatta.

1896-ban méltóan veszt részt a társaság az ezredéves országos kiállításban s ebbeli áldozatainak és fáradozásainak jutalmául O Felsége, a király, legfelsőbb elismerésül az állami nagy aranyérmét nyeri el.

A MÁV.-tól vásárolt bázisai hajóműhelyt 1897-ben Orsovára, a Magyar Gőzhajózási Társaságtól vásárolt győri hajóműhelyt pedig 1898-ban Komáromba helyezte át, mely műhelyekben most már serényen foly a munka a legmodernebb igényeknek megfelelő új uszóművek építésén.

Ezek után a társaság hozzáállt, hogy azon közgazdasági feladatoknak, melyeknek megoldását a társaság alapítói főczélul tűzték ki, minél nagyobb mérvben megfeleljen.

A keleti és nyugati külföldre irányuló forgalom szempontjából igen fontos díjszabályszerű intézkedéseket tesz. Külön díjszabások czélozzák egy a nyugati külföldre, mint a török, görög és kisázsiai, ugynevezett Levante-kikötőkbe irányuló magyar kivitel fejlesztését.

Ezen díjszabászerű intézkedések, a melyek részben az időközben alakult Magyar Keleti Tengerhajózási Társasággal létre jött egyezmény folyamánai s a melyekhez a MÁV. is csatlakozott, főleg azon iparczikkekre nézve birnak jelentőséggel, a melynek a MÁV. állomásain budapesti, zimonyi, bázisai és orsovai átrakodással Konstantinápolyba, vagy más keleti kikötőkbe adattak fel.

Ugyancsak a magyar kivitel érdekében létesített a társaság közvetlen díjszabásokat a bolgár államvasutakkal is, a melyekben a MÁV. szintén részes.

A társaság általában kötelességszerűen megragad minden alkalmat és módot, hogy az üzletvilág igényeit s szállítás terén kielégítse.

Igy legújabbán felvette a liszt- és darabaru kiviteli forgalmát Wien és Korneuburgon át, továbbá a darabaru forgalmát Wienről és Budapestről le egészen Galatzig.

Ezenkívül Budapest székes-főváros helyi érdekeit is szolgálja a társaság. E célból járatokat tart fenn Budapest Visegrád és Dömös között, mely járatok a főváros élmezésének s a nyaraló közönségnek szempontjából különösen fontosak. Ezen a vonalon igen mérsékelt áru bérletjegyeket és olcsó fizetjegyket rendszeresített.

A társaság — a köteles hajójáratokon kívül — az ország forgalmi és kiviteli érdekeinek különös méltatása mellett üzi a szabad hajózást is és pedig úgy a Dunán, mint mellékfolyóin s ezen forgalomban köteles a m. kir. államvasutakkal egyetértően eljárni. A két vállalat egymást kiegészítően működik s kölcsönösen, kötelezően támo-

gatja egymást egy harmadik vállalattal szemben.

A társaság hajóállományát ez idő szerint 40, összesen 15,601 indikált lóerővel bíró gőzös, 240, összesen 118,455 tonna hordképességű uszály, 70 ponton és 1 mentőderéglye képezi.

Üzeme kiterjed a Dunára, Regensburgtól Sulináig, a Tiszára, Szávára és Drávára, valamint a Bega-, a Ferencz-, Ferencz József- és a Borca-csatornára, összesen 3418 km hosszúságban, mely vonalokon teljes rakományok szállítását és idegen hajók vontatását is elvállalja a társaság.

Rendes személy- és áruszállító járatokat tart fenn:

a) a Dunán: Budapest-Dömös, Baja-Apatin, Vukovár-Ujvidék, Zimony-Belgrád - Orsova-Turnszeverin-Galatz között;

b) a Tiszán: Szolnok-Csongrád és Csongrád-Szeged között.

c) a Száván: Bosna-Rácsa-Mitrovicza-Sabác és Klenák-Sabác között;

Rendes teherszállító járatai vannak:

a) a Dunán: Wien-Galatz között.

A társaság állomásai a következők: Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Wien, Pozsony, Gönyő, Dömös, Nagymaros, Visegrád, Dunabogdány, Tahy, Tahitótfalu, Leányfalu, Szent-Endre, Budapest, Baja, Dunaszegcső, Mohács, Kisközseg-Bezdan, Monosterszeg, Apatin, Vukovár, Dunabökény, Sáregrád, Illok, Palánka, Cserevit, Beocsin, Ofuttak, Ujvidék, Zimony, Belgrád, Pancsova, Semendria, Kubin, Dobrovicza, Bázis, Gradiste, Omoldova, Drenkova, Svinica, Misanovác, Orsova, Turn - Szeverin, Radujevac, Gruja, Calafat, Vidin, Lompalánka, Rahovai, Rechet, Corabia, Somovit

Nicopoli, Giurgiu, Turn-Magurelle, Sistov, Zimnina, Rustsuk, Tutrakán, Oltenica, Silistria, Cernavoda, Hirsova, Gura-Jalomnicza, Braila, Galatz, Szolnok, Tiszavárkony, Tiszaföldvár, Okécske-Ujkécske, Tiszakürt, Tiszainoka, Csongrád, Szentes, Csanytelek, Szeged, Titel, Obrenovác, Sabác, Klenák, Mitrovica, Boszna-Rácsa, Eszék, Barcs. Ezen állomásokon ügynökségek és ügynökségi megbízottak működnek.

Ezenkívül a társaság vezérügynöksége a Hoffmann S. és V. cég Budapesten, még a következő helyeken képviselő a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaságot: Wien, Győr, Orsova, Vukovár, Nagybecskerek, Zimony, Belgrád, Klenák, Sabác, Sofia, Rustsuk, Várna, Burgas, Konstantinápoly, Saloniki, Üsküb, Bukarest, Braila, Galatz és Constanca.

A forgalmi és kereskedelmi szolgálat pontos és gyors lebonyolítása s általában a külszolgálat állandó ellenőrzésének czéljából külszolgálati góczpontok működnek, u. m. Budapesten a „Forgalmi kirendeltség”, Orsován a „Révkapitányság” és Galatzon a „Vonalügynökség”.

A társaság belső életéből az alábbi adatok érdemelnek említést:

A kormányt **Biró Tamás** miniszteri tanácsos, kormánybiztos képviseli a társasággal szemben.

A társaság jelenlegi elnöke **Kornfeld Zsigmond** főrendiházi tag, akit az igazgatóság első elnökének, gróf **Széchenyi Pálnak** halála után, 1902-ben választott meg. Ugyanakkor **Kornfeld** helyébe alelnökké **Pekár Imre**, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank igazgatója lett.

Az igazgatóság az alapszabályok értelmében 15 tagból áll, beleértve az elnököt és alelnököt s a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek által a szerződés alapján oda kiküldött egy-egy tagot is. Jelenlegi tagjai, a már említett elnökön és alelnökön kívül, a következők: **Horváth Elemér**, **Ribáry Sándor**, **Hendel Béla**, **Szitányi Ödön**, **Vértessy Ferencz**, gróf **Széchenyi Aladár**, **Barcza Károly**, **Beck Miksa**, **György Endre**, **Neumann Miksa**, **Strasser Sándor**, **Luczenbacher Pál**, **Máriássy Sándor**.

A felügyelő-bizottság hét tagja: **dr. Földes Béla**, udvari tanácsos, elnök, **Iovag Ahsbahs Leó**, **Deutsch Antal**, **dr. Lers Vilmos**, **Matuska István**, **Jármai Gyula**, **Werkner Armin**.

Az üzletvezetést **Rapaich Richard**, **Weiss Károly** és **dr. Domony Móricz** üzvezető igazgatók intézik.

Székhelye a társaságnak Budapesten saját házában, V. kerület, **Mária Valéria-utca** 14. szám alatt van.

A társaság korszerűen gondoskodik alkalmazottainak megélhetési feltételeiről is, így a múlt évben nem éppen jelentéktelen áldozatok árán létesítette a nyugdíjintézetet s ezzel kapcsolatosan megfelelően emelte a személyzet járandóságait is.

Humanitárius szempontok arra is készítették a társaságot, hogy egész személyzetét saját számlájára baleset ellen biztosítsa.

Nagy áruház a fővárosban. A fővárosban — amint értesülünk — nagy áruház létesül legközelebb. Ez az áruház párisi mintára készülne és a vállalkozók már ki is szemeltek alkalmas helyiséget. Az áruház helyiségei abban a nagy bérpály-

tában nyernének elhelyezést, melyben jelenleg a VI.—VII. kerületi kör van, Andrassy-ut 39. szám alatt. Az új áruház első lenne a maga nemében s világvárosi mintára nagy arányokban létesülne. A házban már felmondtak néhány lakónak, úgy hogy az áruház céljaira történő átalakítás munkálatai nemsokára megkezdődnek.

Bécsi bankok személyi ügyei. Egyszerre üresedtek meg mostanában néhány bécsi banknál igazgatói állások. A Kreditanstalt-nál Baumann igazgató helye vár betöltésre, mert nevezett Wollheim igazgató állását foglalta el, ki visszavonult és az igazgatóságba választott be. A Länderbanknál Schuschny igazgató állása üresedett meg, aki hosszabb szabadságra ment, de — amint már jeleztük — rövidesen megváltik állásától. Érdekes, hogy mindkét intézet ugyanazon személyiséget, ki kiváló szakember hírében áll, óhajtja megnyerni a maga részére. Az Union-Bank-nál Reichenfeld igazgató távozásával — ki egészségi okokból vált meg a banktól — üresedett meg egy igazgatói állás, melyet a bank a könyvvezetőség főnökével szándékozik betölteni, míg ennek helyére Wiedmann, a trieszti fiók cégvezetője kerülne.

A Weitzer-féle waggongyár kibővítése. Arad város törvényhatósági bizottsága 300 négyszögölnyi területet adott el a Weitzer-féle waggongyárnak, hogy ezen a telken kibővítsék a gyártelepet. A közgyűlés határozatát, minthogy törzsvagyon elidegenítéséről van szó, jóváhagyás végett felküldötték a belügyminiszterhez. Nemrég érkezett le a városhoz a belügyminiszter leirata, amelyben a törvényhatóság határozatát jóváhagyta.

A Terna r.-t. új fiókja. Röviddel ezelőtt jeleztük, hogy több helybeli nagyobb fűszer- és csemegekereskedő cég Terna r.-t. cég alatt egyesült és egyben, hogy a cégek üzletei az új részvénytársaság fiókjaiként fogják üzleteiket vinni. Eddig Muzcum-körut 23. alatt (a volt Brázay-cég üzlete), Várház-körut 4. és Kishid-utca 7. alatt (a volt Löwenstein Mihály utóda, Horváth Nándor-cég üzletei), továbbá Váci-körut 12., Váci-körut 60. és Teréz-körut 23. alatt (a volt Számon István-cég üzletei) voltak fiókjai az új részvénytársaságnak, míg főraktára Baross-utca 11. szám alatt volt. A társaság fiókjai — amint értesülünk — most egygyel szaporodnak, az új fiók a jelenlegi „Emke” kávéház helyiségeiben nyer elhelyezést, a kávéház pedig a Párisi Nagy Áruház mostani helyiségeibe költözik át.

Kinevezés egy pénzügyintézetnél. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága — amint értesülünk — Kellner Bélát, az intézet főtitkárát a takarékpénztár lipót-terézvárosi fiókjának főnökévé nevezte ki.

Bécs város és a Länderbank. Röviddel ezelőtt híre ment, hogy a bécsi község tanács két tagot delegál a Länderbank igazgatóságába, s hogy ez állásokra már kiszemelték a keresztesy-szocialista párt két tagját. A törvényhatóságnak az igazgatóságban való képviseltetése oly célból történt volna, hogy a városnak a banknál befolyást biztosítson. Ez a kombináció — amint értesülünk — meggyűlölt, mert a Länderbanknál ez irányban folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre.

A pályaudvarok kibővítése. A budapesti pályaudvarok kibővítésének tervéről annak idején az Egyetértés is megemlékezett s utalt azokra a tartóhatatlan követelésekre, melyekkel előállott a főváros a szükséges telkek átengedése tekintetében. A megtartott közigazgatási bejárások alkalmával a főváros képviselői különféle kikötéseket szabtak. A miniszter akkor arról értesítette a fővárost, hogy nem fogadja el e feltételeket. Közben a közgyűlés is foglalkozott e kérdéssel és felterjesztést intézett a kereskedelmi kormányhoz. Ebben a felterjesztésben azt mondja a főváros, hogy hajlandó elvben a területet átengedni, természetesen a közigazgatási bejárások alkalmával tett kikötések egy részének elfogadása mellett. Ezek közül a leglényegesebb és a főváros részéről legmértányosabb kikötések: 1. A miniszter rendelje el, hogy a szükséges alul- és felüljárókat az államvasut saját költségén tartó-

zik beépíteni a felmerülő szükséghez képest. 2. Hogy semmiféle közműveknek az építését a Máv. meg nem akadályozhatja és hogy ha e részben a főváros és a Máv. közötti differenciák merülnek fel, ezekben a kérdésekben mindenkor az illető szakminiszter dönt. 3. A magasépitményekre a Máv. szabályszerű hatósági építési engedélyt tartozik kérni.

Erre a felterjesztésre a miniszter ma leiratban tudatja a fővárossal, hogy a szóbanforgó kikötéseket nem fogadja el és a kibővítési munkálatok sürgős természeténél fogva a törvényes kisajátítás útjára lép és e célból utasította a közmunkák tanácsát a szükséges területek kisajátításának sürgős lefolytatására.

Közlajfonitógyár Aradon. Aradon — amint értesülünk — egy bécsi pénzcsoport részvénytársasági alapon közlajfonitógyártást szándékozik létesíteni. A gyár tervezői, kiknek élén a város egy előkelő polgára áll, olyan kedvezményeket kívánának a várostól, mint amiket a Westinghouse gyár kapott s ezzel szemben a gyár a város érdekeinek szemmel tartásával alakulna meg. Az új vállalat egyelőre egymillió korona alaptőkével indulna.

Áruosztály egy vidéki intézetnél. Vidéki intézetek között alig néhányat találunk, mely a megszokott, mindennapi bank és takarékpénztári üzleteken kívül valami más irányban is folytatná tevékenységét. Csak egy-két intézet van, mely közraktári- vagy árutüzlettel foglalkozik, legtöbbje beéri a jelzálogkölcsonnokkal és váltószámítással. Egyik agilis vidéki intézetünk, a Tatai közgazdasági takarékpénztár r.-t., mely a Magyar általános takarékpénztár alapítása — értesülünk szerint — szakít a vidéki intézetek sablonos üzletkörüvel és áruosztálytal bővíti ki az intézetet; ez az osztály különösen mezőgazdasági cikkek és gépek elárúsításával foglalkozni. Egyszermind néhány vidéki városban ez üzletág szempontjából képviselőket és bizományi raktárakat állítat fel az intézet.

Újabb londoni kamatlábemelés. Alig néhány napja, hogy az Angol bank felemelte rátáját 4%-ról 4½%-ra. A magánkamatláb a londoni piacon emelkedőben van, a mai napon 4½%, tehát ½%-al túlhaladta a hivatalos kamatlábat. A magánkamatláb emelkedése, valamint az aranykiözönlés — amint Londonból jelentik — azzal a következményekkel járhat, hogy a bank ismét emelni kényszerül a hivatalos tételt. A bank valószínűleg újból ½%-al emeli a kamatlábat.

Országos terményvásár Sátoraljaújhegyt. A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület Sátoraljaújhegyt. helyen 1907. szeptember hó 10-én, kedden a vármegyéhez nagytermében országos terményvásárt rendez. A vásár délelőtt 9—12-ig és délután 2—4-ig tart. A vásáron a közvetlen vétel és eladás szabad. Bizományban a Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület is közvetíti az eladásokat. A vásáron résztvenni óhajtó terményből (buza, rozs, árpa, zab) a Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalának faj és minőségénként 5 kg. mintát beküldeni tartozik. A minták legkésőbb szeptember 1-ig beküldendők.

Allami kedvezmény átruházása. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök hozzájárulásával a cs. és kir. szab. hermaneczi papírgyár papírt és papirosanyagot előállító, valamint cellulóset gyártó ipartelepét részére az 1901. és 1906. évben engedélyezett állami kedvezményeket a „hermaneczi papírgyár részvénytársaság”, mint a fentnevezett cég jogutódára, az eredetileg kiküldött feltételek épségben tartása mellett átruházta.

Állatbiztosító szövetkezet a vidéken. Szegeden — amint lapunknak jelentik — több ottani hizlaldatulajdonos és nagyvágó kezdeményezésére állatbiztosító szövetkezet alakul. Az új szövetkezet, mely Szegedi husvágók és sertéshizlaldók kölcsönös állatbiztosító szövetkezeté céggel alakulna, e hó 22-én tartja alakuló közgyűlését.

Délvidéki Közgazdasági Bank R. T. a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság által alapított Délvidéki Általános Takarékpénztár R. T. Szabadka és az ottani Közgazdasági Bank R. T.

— mint már jelentettük — 1907. június 27-én tartott közgyűléseiken elhatározták a fuziót, amely azóta meg is történt. Az egyesült intézet július 20-iki közgyűlésén kimondotta a 2 millió korona alaptőkének 1 millió koronával 3 millió koronára való felemelését.

Szabadkáról most azt jelentik, hogy a jegyzés teljes sikerrel járt, amennyiben az összes részvényeket lejegyezték s az esetleg megmaradt részvények átvételére alakult szindikátusnak ennél fogva egyetlen darab sem jutott. A Magyar Általános Takarékpénztár R. T. az egyesült intézetekkel is fentartja eddigi összeköttetését; a fuzionált intézet címe: „Délvidéki Közgazdasági Bank R. T.” Alaptőkéje 3 millió korona, alaptőkéi körülbelül 1,700.000 korona.

A Magyar Pólyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy a saját és a bolgár fejedelmi államvasutak állomásai között Somovit illetőleg rustsuki átrakással föntartott közvetlen forgalomban gyorsárúként szállításra oly árudarabok fogadtatnak el, amelyek darabszálya egyenként 200 kg.-nál nem nagyobb.

Csődök. A következő csődökről nyertünk hivatalos értesítést: a hamburgi piacon Auschutz és Dietrich ajtózárkészítő cég ellen, Thoms Mária Valesca fehérmű keres. ellen és Stölker Péter terménykereskedő ellen; az alexandriai piacon: Christor Mastatiadis, Muhamed Jazdi, Antonie Casanuches és Salama Jehia ellen, végül a bucaresti piacon: A. Vladimurescu és J. Dorobantu gyarmatáru cég; Bécsben az Adler és Frank nagy posztókereskedő cég fizetéseképtelenné lett. A passzívák másfél millió koronára rúgnak. A cég moratóriumot kér.

TŐZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A termésbecslésre vonatkozólag szombaton közzétett adatok hatása alatt ma mérsékelt volt az irányzat. A malmok mérsékelt keresletet tanúsítottak az elég jól kínált buzáért és ez okból lanyha irányzat mellett az ár eleinte 15, később csak 10 és végül mindössze 5 fillérral gyengültek. A mai forgalom 17.000 mm. tesz ki. Rozs tartott maradt, zab pár fillérral olcsóbb, tengeri változatlan, árpa el van hanyagolva.

A határidő üzlet is tartott hangulatban indult, mely árat tekintélyes cégek és arbitrazsörök eladásra használtak fel, melyek hatása alatt az árfolyamok lényegesen visszaestek; később realizálások járultak a hangulat csökkentéséhez és mármár 11.30 koronán alul került a buza, mert az effektív üzlet is lanyha volt, amidőn Berlin 2 márka emelkedésével ismét a kezdet árfolyamáig szilárdította meg a búzát. Délben a hangulat tartott volt, de az árak valamivel gyengébbek. Különösen ellanyhult a zab telemes lebonyolításokra és ára nem remélt alacsony nivóra esett vissza, ellentétben a tengerivel, mely ugyan a reggeli kezdetnél az általános lanyhaság hatása alatt valamivel visszaesett, mignem délben aránylag a legszilárdabban zárt az összes cikkek közül.

Eladott:

0-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 kg. 23.40 korona, 500 mm. 80 kg. 23.40 korona, 200 mm. 80 kg. 23.10 korona.

Hódmezővásárhelyi: 3000 mm. 79 kg. 23.55 korona.

Zentai: 2000 mm. 75 kg. 22.50 korona.

Uj buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79 kg. 22.00 korona, 1000 mm. 78.3 kg. 22.80 korona, 500 mm. 78 kg. 22.85 korona, 250 mm. 77.5 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.60 korona, 1000 mm. 77.5 kg. 22.50 korona, 150 mm. 77.5 kg. 22.30 korona, 100 mm. 77 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77 kg. 22.60 korona, 300 mm. 77 kg. 22.50 korona, 100 mm. 76.5 kg. 22.40 korona, felső, 100 mm. 77 kg. 22.70 korona felső, 400 mm. 76 kg. 22.50 korona.

Pestvidéki: 300 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 22.70 korona, 100 mm. 79 kg. 22.60 korona, 900 mm. 78.8 kg. 22.70 korona, 150 mm. 78 kg. 100 mm. 78 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77.5 kg.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kizárólag Komáromban.

Igmándi

késérővíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kizárólag Komáromban.

22.60 korona, 100 mm. 77 kg. 22.50 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.50 korona, 1000 mm. 77 kg. 22.50 korona, 150 mm. 77 kg. 21.50 korona, üszkös hegyü, 200 mm. 76 kg. 22.60 korona. Bácskai: 500 mm. 76 kg. 22.40 korona. Felsőmagyarországi: 400 mm. 77.5 kg. 22.70 korona, 400 mm. 77 kg. 22.40 korona. Hartai: 1410 kg. 78.5 kg. 22.90 korona. Fejérmegyei: 300 mm. 79 kg. 22.70 korona Mind három hónapra. Zab: 100 mm. 16.75 korona, 100 mm. 16.70 korona, 200 mm. 16.5 korona kpí. Uj-rozs: 150 mm. 18.20 korona, 400 mm. 18.20 korona, három hónapra ab malom, 500 mm. 18.—korona, 200 mm. 17.90 korona, 500 mm. 17.90 korona, 500 mm. 17.90 korona, 700 mm. 17.85 korona, 100 mm. 17.80 korona, 200 mm. 17.80 korona, 200 mm. 17.80 korona kpí., par.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. augusztus 16-tól augusztus 18-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	70220	10615
Rozs	4177	—
Arpa	5858	4639
Zab	5464	11675
Tengeri	5689	13504
Liszt	815	15930
Korpa	400	7948

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza októberre 11.39, 11.42, 11.31, 11.40.
Buza 1908. áprilisra 11.66, 11.60, 11.57, 11.63.
Rozs októberre 9.34, 9.32, 9.29, 9.32.
Zab októberre 8.14, 8.18, 8.10.
Tengeri szeptemberre 6.82, 6.84.
Tengeri 1908. májusra 6.71, 6.72, 6.71, 6.76.

Déli 1 órákor zárulnak:

Buza októberre	—	—	11.36—11.37
Buza 1908. áprilisra	—	—	11.63—11.64
Rozs októberre	—	—	9.30—9.31
Zab októberre	—	—	8.10—8.12
Tengeri augusztusra	—	—	6.82—6.83
Tengeri 1908. májusra	—	—	6.75—6.76

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat szilárdabb, az árak valamivel emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.38	11.39
áprilisi buza	11.64	11.65
októberi rozs	9.33	9.34
októberi zab	8.10	8.11
auguszt. tengeri	6.82	6.83
májusi tengeri	6.73	6.74

Terménytőzsde.

Szesztőzsde.

Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V. Mérieg-u. 11. szám heti üzleti jelentése:

	Nagyban	kicsinyben
Finomított szesz adózva	161.—	165.—
" adózatlan	62.—	66.—
Élesztőszesz adózva	—	—
" adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	159.—	162.—
Denaturált szesz	119.—	51.—

A kontingens szesz azonnali szállításra igen szilárd.

Értéktőzsde.

A mai tőzsde folyamán örvendetes irányzat-változás állott be. A megnyitás még a baisse jegyében mozgott, mert egyes bizományosok kényszereladásokat eszközöltek, midőn ezek megszűntek és a kontremine az egész vonalon fedezni igyekezett, Bécsből pedig magasabb jegyzések érkeztek, általánosan megszilárdult az irányzat, mely a déli tőzsdén, támaszkodva kedvező berlini jelentésekre, még barátságosabbá vált. A kedvező

diszpozíció zárlatig maradt érvényben. Élénk üzlet fejlődött ki a nemzetközi értékek piacán, amelyen a bécsi és berlini arbitrage egyaránt nagyobb tevékenységet fejtett ki és amelyen az árfolyás is jelentékeny volt. Osztrák hitelrészvények 622.50 indultak és 5 korona áremelkedéssel 627.50 zárulnak. Magyar hitel 728.50-ig 4 koronával, Államvasút 640-ig 3 koronával emelkedtek. Déli vasúti részvények és rimamurányi vasmű-részvények ellenben háttérbe szorultak, az utóbbiak bécsi eladások miatt gyenge magatartást tanúsítottak és 3 koronával alacsonyabb árfolyamon zárulnak. A helyi értékek piacza nyugodt volt, sem a forgalom, sem pedig az árhullámzások nem voltak jelentékenyek. Némi érdeklődés csupán Magyar jelzálogbank, Hazai bank és Magyar leszámítóbanc részvények iránt nyilvánul tartott árfolyamok mellett. Közúti vasut és Városi villamos vasúti részvények ellenben olcsóbban kínáltak. A sorompónál ma is nagyobb eladási hajlam jutott kifejezésre, az árfolyamok nagyobbára alacsonyab- bak. Így csökkentek: Első Hazai Takarékpénztár 190.—, Weitzer-féle Waggongyár 10.—, Gschwindt-féle szeszgyár 10.—, Magyar villamosági r.-t. 4.—, Neuschloss-féle tannin-gyár 10.— Kereskedelmi bank 5 koronával.

Előtőzsde.

Az előtőzsde bágyadt megnyitás után később általánosan javult.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 622.50,—624.50 Magyar hitelbank 727.75—725.50, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 466.50—467.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 434.—435.50, Osztrák-magyar államvasut 638.50—640.25 Déli vasut 150.—150.75, Rimamurányi vasmű 525.50—527.50, Magyar koronajáradék —, Közúti vasut —, Városi villamos vasut 267.—267.50, Orosz járadék —, 3 százalékos jelzálog-sorsjegy —, Hazai bank —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 624.50—625.—, Magyar hitelbank 724.—725.—, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 466.50—467.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 435.—436.—, Osztrák-magyar államvasut 630.—640.—, Déli vasut 150.—150.50, Rimamurányi vasmű 525.—525.50, Magyar koronajáradék 91.—91.50, Magyar aranyjáradék 110.—110.50, Közúti vasut 524.—524.50, Városi villamos vasut 267.—267.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott árfolyamokkal nyugodt volt.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 624.—625.75, Magyar hitelbank 725.—727.75, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 467.—468.25, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 436.—437.50, Osztrák-magyar államvasut 638.25—640.25, Déli vasut 149.50—150.—, Rimamurányi vasmű 525.50—525.50, Magyar koronajáradék —, Magyar aranyjáradék —, Közúti vasut 524.—525.—, Városi villamos vasut 267.—267.50.

Helyi értékekben kötött: Hazai bank 266.50—268.—, Kereskedelmi bank 3345.—, Weitzer waggon 370.—, Belvárosi takarékpénztár 603.—, Magyar iparbank 370.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 625.50—626.—, Magyar hitelbank 726.—726.50, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 468.—468.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 437.—437.50, Osztrák-magyar államvasut 640.—640.50, Déli vasut 149.50—150.—, Rimamurányi vasmű 525.—525.50, Magyar koronajáradék 91.—91.05, Közúti vasut 524.—524.50, Városi villamos vasut 267.—267.50.

Prémium-tőzsde: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4 5, nvolcz napra 14—16 K, szeptember végére 30—35 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde berlini vásárlásokra szilárd volt. Köttek: Osztrák hitelrészvény 625.50—627.50, Magyar hitelbank 726.—728.25, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 467.—468.—, Magyar jelzálog-

hitelbank II. kib. 437.—438.—, Osztr.-m. államvasut 639.—640.—, Déli vasut —, Rimamur. vasmű 524.—525, Magy. koronajáradék 91.—91.10—, Magy. aranyjár. —, Közúti vasut —, Városi villamos vill.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 627.50—628.—, Magyar hitelbank 728.—728.50, Magyar leszámítóbanc és pénzváltóbank 468.—468.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 437.—437.50, Osztrák-magyar államvasut 640.—641.—, Déli vasut 149.—149.50, Rimamurányi vasmű 525.—525.50, Magyar koronajáradék 91.—91.50, Magyar aranyjáradék 109.—109.50, Közúti vasut 524.—524.50, Városi villamos vasut 267.—267.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, augusztus 19. (Az Egyetértés távirata.) Buza: tiszavidéki 12.—12.55 kor., uj 11.80—12.45 kor., mosoni és győri, uj 11.—11.30 korona, tótfelvidéki 10.95—11.05, marchfeldi 11.05—11.35 korona.

Uj rozs: tótfelvidéki 9.30—9.50 korona, csepeli 9.25—9.45 kor., pestmegyei 9.35—9.55 kor., különféle magyar 9.25—9.50 kor., osztrák 9.25—9.50 korona.

Arpa: Morvaország 9.25—10.— kor., marchfeldi 8.70—9.50 kor., tótfelvidéki 8.25—9.90 korona, csepeli 8.25—9.65 kor., mosoni és győri 8.10—9.75, kor., déli vasúti 8.10—9.75 korona, tiszavidéki 7.90—8.25 korona.

Magyar tengeri: 7.20—7.40 korona, cinquantin 7.80—8.10 korona.

Magyar közepes zab 8.55—8.80 korona, elsőrendű 8.70—8.90 kor., válogatott 8.85—9.20 kor., uj 8.45—8.75 kor.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 19. A mai tőzsde kedvezőlen hangulat mellett kezdődött s ugyszólván az összes értékeknel árcsökkenés mutatkozott. Különösen hitelrészvények és államvasúti részvények is.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 623.—, Magyar hitel. 725.—, Államvasut 637.25, Déli vasut 149.50, Alpési bányatársulat 580.25, Rimamurányi —, Májusi járadék 95.10, Magyar koronajár. 91.10, Orosz érték 81.90, Török sorsjegy 180.—, Német márka 117.65, Prágai vasmű —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbvölgyi —, Angol bank —.

A déli tőzsde változatlanul nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 625.—, Magyar hitel 726.—, Landerbank 418.50, Unio-bank 525.—, Államvasut 638.50, Angol-bank 297.—, Bankverein 525.—, Déli vasut 149.75, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 581.50, Májusi járadék 95.10, Magyar koronajáradék 91.10, Török sorsjegy 180.25, Német márka 117.65, Elbvölgyi vasut —, Rimamurányi 526.—, Orosz járadék 81.90, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, augusztus 19. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 95.—, 4 százalékos osztrák arany járadék 118.90, 1860-as sorsjegy 149.50, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 295.50, Bécsi Bankverein 526.—, Osztrák-magyar bank 1775.—, Déli vasut 149.50, Dunagözhajózási társaság 970.—, Dohány részvény 406.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.96, Német bankváltók 117.52, Osztrák Lloyd 419.—, 4.2 százal. ezüst járadék 94.90—95.—, Osztrák koronajáradék 95.—, 1864-es sorsjegy 245.—, Osztrák hitelintézeti részvény 626.—, Unio-Bank 526.—, Osztrák Landerbank 413.25, Osztrák-magyar államvasut 637.—, Elbvölgyi vasut 410.—, Alpési részvény 599.50, 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 240.90, Lipótkohó 400.—, Töröksorsjegy 179.50, állandó.

Bécs, augusztus 19. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 108.80, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 134.—, Magyar hitelbank részvény 727.50, Magyar leszámítóbanc és váltó részvény 465.—, Rimamurányi 522.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 402.—, Magyar koronajáradék 90.85, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 90.50, Magyar nyer.-k. sorsjegy 179.—, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank —, M. keresk. bank 435.

Kapható, míg a készlet tart, egyedül:

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. Csomagolás nem lesz számítva.

144 darab I. osztályú alumínium-toll 1.80 K-ért

Világ-csoda!!

144 darab II. osztályú alumínium-toll 1.20 K-ért

144 darab III. osztályú alumínium-toll 90. fillér

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, augusztus 19. (Tőzsdejelentés.) Az új hét elején az irányzat nyugodt, de egységes. A newyorki viszonyok tovább alakulására való tekintettel, valamint a pénzpiac helyzete következtében az üzlet tartózkodó. A londoni esetleges kamatlábfelemelés is megnehezítette a forgalmat. Bankok irányzata szabálytalan. Kohóértékek vásárlásokra szilárdak, bányáértékek engednek. Vasúti értékek közül osztrákok ingadozóak. Prinz Heinrich-vasut első árfolyama mellett történt kínálatra 2 1/2%-al alacsonyabb. Amerikaiak tartottak. Járadék közül 3%-os némét birodalmi kölcsön megnyitáskor történt kínálat folytán 0-30%-ot veszítettek. 1902-es oroszok visszavásárlásokra fél százalékos nyertek. Hajózási értékek az esetleges tarifaharcra való tekintettel lanya forgalmuak. A második tőzsdeidőben az üzlet az összes piacokon megakadt. Baltimore javult. Canadaértékek nyomottak. A harmadik tőzsdeidő irányzata tartott. Oroszok szilárdak. Elsőbbségi részvények fél százaléktól háromnegyed százalékos javulásokat tüntettek fel. A készpénzpiac ipari értékeinek irányzata legnagyobb részét gyengébb. Napi pénz 4 százalék, magánleszámitolási kamatláb 5 százalék.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 96.75, osztrák hitelrészvény 196.50, Déli vasut 29.60, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos orosz kölcsön —, Disconto Commandit 155.50, Dinamit-truszt 149.—, Harpeni 187.—, Unifikált török járadék 93.20, 4-2 százalékos ezüst-járdék 94.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 91.40, Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar államvasut 136.75, Bécsi váltóár 85.—, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 180.75, Gelsenkircheni 186.—, Laurakohó 215.50. — Tartott.

Frankfurt, (Zárlat.) augusztus 19. 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 96.80, 4 százalékos magyar aranyjárdék 91.50, Osztrák hitelintézeti részvény 196.10, Osztrák-magyar államvasut 136.50, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.85, Bécsi Bankverein 132.50, Villamos részvény 384.70, 3 százalékos magyar kölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjárdék 95.80, Osztrák koronajárdék 94.80, Magyar koronajárdék 90.80, Osztrák-

magyar bank 127.20, Déli vasut részvény 29.40, Elbe völgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.70, Párisi váltóár 814.16, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 285.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) augusztus 19. 4-2 százalékos ezüstjárdék 96.—, 1860. sorsjegy 148.—, Déli vasut 29.70, 4 százalékos Aranyjárdék 96.50, Osztrák hitelrészvény 196.40, Osztrák-magyar államvasut 136.20, Olasz járadék 102.70, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 91.30. Nyugodt.

London, augusztus 19. Angol consol 81 1/4. Páris, augusztus 19. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.47, Osztr. aranyjárdék 97.25, Magyar aranyjárdék 91.30, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 478.—, 4 százalékos Olasz járadék 102.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 310.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 93.90, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 89.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 85.75, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 492.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 90.—, 4 százalékos unifikált török jár. 93.25, Török sorsjegy 164.—, Török dohányrészvény 433.—, Osztrák földhitelintézeti 10.70, Osztr. Länderbank 452.—, Magyar Jelzálogbank 472.—, Banque de Paris 13.85, Banque Ottomane 677.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 157.— Meridionalvasut 654, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 592.—, Rio Tinto 17.83, Sucrerie d'Égypte —, Tula 408, Thomson Houston —, Urikányi község —, Chartered 30.25, De Beers 556.—, East Rand 86.50, Jagersfontein 152.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 48.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.87. Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra 1/16, Csek Londonra 251.90, Magánkamatláb 3/16, Remyhe

héz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 135—136 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 136—137 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 137—138 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertésleltétel: 1907. évi augusztus 17. napján volt készlet 38405 drb., 1907 aug. hó 18-án felhajtott 403 darab, 1907 augusztus 18. napján elszállított 383 darab, 1907 aug. 19. napjára maradt készletben 38425 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 19. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 76 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 652 darab sertés, 3 darab süldő, — darab malacz, összesen 728 darab sertés, 3 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 698 darab sertés, 3 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 30 darab sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai áruk: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül 108—115 fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 104—108 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül — fillérig, ételsulylevonással 133—138 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — korona, ételsulylevonással 132—140 fillérig, könnyű 220 kg-ig — korona ételsulylevonással 131—140 fillérig. Belföldi süldő 100—112 korona. Horvát süldő 84 — korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata élénk, az árak változatlanok.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, augusztus 19-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: Buza (Liszavidéki, Juhérményes, postvidéki, bányási, bácskai), Egyéb gabonaneműek (Rozs, Árpa, Zab, Tengeri Repce), Burgonya (Dunántúli, Felsőmagyarországi, N yirszói, Erdélyi, Bánsági, Pesti), Különböző formák (disznószőr, szalonna, szilva készlet, heromag).

Table with multiple columns: Allamadosság közkölcsönök (Magyar aranyjárdék, Áll. köl. Vaskapu cellár, Horv.-szlav. reg.-kari, M. földterherment, Horv.-szlav., Tiszai szegedi nyer. kölcs., Horv.-szlav. jelz. földt. kötv., Konv. osztr. adom. koronaj., Egyes. osztr. jár. papír, Osztrák aranyjárdék, koronajárdék, Áll.-sors. 1892, 1900k, 1884-ből 200K, 1884-ből 100K, Bosz.-herc. orsz. k. 1895, vasut 1898, Bpest. sz. kes.-löv. kölcs., Bpest. szekes.-löv. kölcs.), Záloglevelek, Elsőbbségek (Belvár. tkpt. r.-t., Egyesült lőv. tkpt., korona ért., Kisbirt. orsz. földh. 84 év, 50% évre, 50% évre kor. ért., M. agrár-jár.-b. szőlőkötv., járadékjegy vt., záloglevél kölcs., M. áll. tkpt. r.-t. 50 évre, 65 év e. 4%, 60 évre 4%, szab. és tsalajjav. 4%, M. jelz. nitelb. írt.-ban 4 1/2%, ugyanaz 50 évre 4 1/2%, forint értékben 4%, 50 évre kor. 6. 4%, 60 évre 4.25%, ugyanaz 50 évre 4%, 60 év vt. 110 ft. 4%, 60 év 100 frank 3 1/2%, nyer. kötv. írt. 6. 4%, osztr. felülb. — 4%, nyer. kötv. kor. 6. 4%, M. leszám. prvituk 50 évre 4%, M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%, közs. kötv. 60 évre 4 1/2%, közs. kötv. 70 évre 4 1/2%, Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%, Osztr.-m. bank 50 év kor. 6. 4%, P. hazai c. tkp. közs. kötv. 4%, 100 K n. e. nyitkvt., Pesti m. keresk. bank 4 1/2%, közs. kötv. vt. 110 ft. 4 1/2%, közs. kötv. vt. 105 k. 4%, Adria tengerhajóz. r.-t. 4 1/2%, Bpesti közúti vaspályá —, Déli vasut 100 márká ért. 4%

Table with multiple columns: Kassa-oderb. v. 1889, fr. 4 1/2%, 1889 arany márká ért. 4%, 1891 ezüst írt. ért. 4%, 1891 arany márká ért. 4%, II. oszt. vonal írt. ért. 4%, M. folyam.-tgh. r.-t. k. ért. 4%, Bankok részvényei (Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűlés, Eisz magyar iparbank, Fiumei hitelbank, Bpesti giró és pénztár-egylet, Hazai bank aug. vég. 6%, Horvát-magyar, ált. váltóüzlet, Magyar agr. és jár. b. r.-t. 5%, M. áll. hitelbank aug. v. 5%, M. jelzáloghitelb. aug. v. 5%, Magyar kereskedelmi r.-t. 5%, Magyar k. sz. osztálysorsj. 5%, M. lesz.-és pénzr.-bank 5%, M. pénzü. k. p. b. r.-t. 5%, M. tkp. közp. jelz.-ja 5%, Magyar telepítő és par. bank, Osztrák hitelint. aug. vég. 5%, Osztrák-magyar bank, Pesti m. keresk. bank, Unionbank), Takarékpénztárak (Belvárosi takarékpénztár, Budapest-Erzsébetvárosi tak., Budapest-Lipótvárosi bank r.t., Bpesti tak. sorsz. zálogp. r.-t., Egyesült bpesti fővárosi tkp., Magyar. ált. takarékpénzt. 5%, Magyar orsz. központi takp., Pesti hazai első takarékpénzt.), Biztosító társaságok (Eisz magyar ált. biztosító, Foncture pesti bizt. int., Magyar jót. és viszontb., Nemzeti haláleset biztosító, Pannonia viszontbizt. intézet), Gőzmalcok (Concordia, Eisz budapesti, Erzsébet, Lujza, Pesti hengermalom, Pesti molnárak és sütők, Pesti Viktoria), Különböző vállalatok (Bpest-szi-lőrincai tegyágyár, Egyes. téglá és cemenyig, Eszák. egy. közs.-bánya, Fejésm. banya és kohóüzem, Kőbányai géteggyár, Kőszénbánya és tegyágyár, Lechner rakosi tegyágyár, Magyar aszfalt r.-t., Magyarál, közszénb. r.-t., Magyar keramiá gyár, Salgotarjani közszénbánya)

Ke... Kiv... Kin... gyarors... erdőtisz... czimmel... Ertl G... Rezső, ... Würsch... Nagy A... tanácsos... Bertalan... Matavon... Glósz L... József... Hollós I... János, ... Rajtsán... Gusztáv... Debrecz... Ferencz... Kaufman... János, ... Pájer... Livius, ... és Tér... Lubman... Ede, Sz... Seenger... Mihály, ... Hoffman... Béla, H... terlam... Jancs ó... csovic... Pál, W... Nyitra... Sándor... Papp Is... Lux Árp... Zoltán, ... Tivadar... Vécsi A... Hugó, S... Terray... Dezső, ... Kálmán... Muttyny... hart Od... Béla, P... Podhrac... Artur, B... ideigle... Lintia V... man erc... országi... tiszték... erdőtana... Drenová... Brausil... heczkiz... István, ... resztély... László, ... főerdész... Maszticz... erdszje... vett köz... leték... mába: ... csosi cz... tereket; ... Sándor... Béla és... erdősme... mesteri... mesterré... mérnök; ... Benedek... Bodor Z... Dénes, ... Szmik O... Hézás K... Erdődy... Almássy... János, H... Szécsi H... Diószeg... chevics... ter And... rich Gy... pád, Ur... Fritz R... Demény... vács Pá... Mihály, ... Elek és... Kovits O... Viktor, ... Juron t... Artur S... Wildma... János, ... Kohut I... Schmid... deszjele... alkalma... Gyula, ... alerdős... erdőőr... ban: B... ftnu C... szekké...

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 18. —

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter I. a magyarországi kincstári erdők kezelésénél alkalmazott erdőfőosztályok létszámában: Bekény Aladár erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőmestert, valamint Ertl Gusztáv, Ocsárd Károly, Merényi Gyula, Rózsay Rezső, Rochlitz Nándor, Tavasi Gyula, Szepesi Tivadar, Würsching Frigyes, Somkeréki Gusztáv, Chernóczy Nagy Antal és Dercsenyi Kálmán erdőmestereket erdőtanácsosokká; — Zsuffa Antal, Korai Frigyes, Iváncsó Bertalan, Spanyol Géza, Keleti Lajos, Fenyves Lajos, Matavovszky Árpád, Bristyánszky Endre, Radó Pál, Glósz László, Lopusny Kornél, Cseres Gyula, Székely József, Ormay Gyula, Kende Dániel, Murányi Károly, Hollós Ferencz, Roksay Gusztáv, Zachár Gyula, Burdás János, Rendl Domokos, Ferencz Gyula, Kincses József, Rajtsán János, Hoós Ernő, Urbanovszky Béla, Gerő Gusztáv, Körös László, Jákó Jenő, Lonkay Antal, Debrezsy Ödön, Kovács Béla, Hubert Aladár, Gabnay Ferencz, Linszky Károly, Székely István, Grünli Gyula, Kaufmann Béla, Gréger Géza, Kovács Aladár, Fekete János, Palka Gyula, Schlachta László, Lánzy Antal, Pájer István, Sugár Károly, Fischl József, Martián Lívius, Szabó Ferencz, Balog Ernő, Ivanich Ferencz, és Térfi Béla főerdészeket erdőmesterekké; — Lubmann Miksa, Batta Ferencz, Hajdu Dezső, Vaitzik Ede, Szeleczky János, Tomasovszky Imre, Sebők Ernő, Seenger Lajos, Iszapi Gyula, Palkó Antal, Ziegler Mihály, Erődi Bálint, Huszár Kornél, Pásztor Sándor, Hoffmann Dezső, Chabada Géza, Fischer Károly, Nemes Béla, Huszár József, Vályi Ferencz, Hámon József, Oszterlamm Ernő, Guary Kálmán, Egy Ferencz, Szabó Béla, Jancsó Gyula, Sikó Áron, Ajtay Jenő, Rónay Imre, Krajcsovicz Ferencz, Szántó Zsó, Enyedi János, Völlhofer Pál, Weisz Ferencz, Puchreiner Henrik, Dielt Agost, Nyitrai József, Paul Péter, Puskás István, Huszár Pál, Sándor Jenő, Jeszenszky Ferencz, Gombossy József, Papp István és Bayer Jenő erdőszékeket főerdészekké; Lux Árpád, Spengel Sándor, Simonffy Gyula, Füstös Zoltán, Garlathy Oszkár, Toperczer Árpád, Krause Tivadar, Röhrich Ernő, Kacsó András, Hayden Gyula, Véscsi Mihály, Letz Lajos, Szabó Kálmán, Schmuck Hugó, Szalóky Sándor, Bözer Jenő, Günther Frigyes, Terray Gyula, Petricsek Adolf, Zachár Mihály, Krause Dezső, Jávorszky Zoltán, Gyürke István, Szabó Kálmán, Illés László, Szecsődy József, Barsi Árpád, Muttynanszky Jenő, Mayer Aurél, Biattny Tibor, Linhart Ödön, Januskovecz Pál, Mocsáky Béla, Baumann Béla, Podhraczy Béla, Török Béla, Baumann Béla, Podhraczy Béla, Török Béla, Danielisz Elek, Szepesi Artúr, Bránszky László erdőfelölteket, Rónai György ideiglenes minőségű főiskolai tanársegédet, valamint Lintia Valér, Kis István, Zimay János és Brannich Kálmán erdőszékeket erdőszékekké; II. a horvát-szlavonországi kincstári erdők kezelésénél alkalmazott erdőfőosztályok létszámában: Ruzicska Agoston erdőmestert erdőtanácsosává; Vasilevics Vladimir, Zezulka János, Drenovác Mihály, Percz Vilmos, Zajcz Karmeló, Brausil Miksa, Horváth Géza, Hantos Ernő és Leheczky György főerdészeket erdőmesterekké; Urhanszky István, Melcsiczky Pál, Steller Ede, Pétermann Keresztély, Pfeiffer Gyula, Zwickelsdorfer János, Hamar László, Lachner Károly és Hohoss János erdőszékeket főerdészekké; Bakkay Albin József, Ambrózy Román, Masztics Gusztáv, Skultéy Győző és Stojanovics Illés erdőszékeket erdőszékekké; III. az állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopár területek kezelésénél alkalmazott erdőfőosztályok létszámában: Rappensberger Andor, Arató Gyula erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőmestereket, valamint Kárpáti Lajos, Derzi Gábor és Várnai Sándor erdőmestereket, továbbá Sümegh Ignác, Nádas Béla és Pékh József erdőtanácsosi címmel felruházott erdőmestereket erdőtanácsosokká; Förster Gyula erdőmestert erdőtanácsosokká; Főster Gyula erdőmestert erdőmesterré; Jókay Lajos erdőszékeket erdőszékekké; továbbá Horváti Ferencz, Muraközy János, Benedek Albert, Gábor Sándor, Máthé Ambrus, Cseh Pál, Bodor Zoltán, Jüngling János, Esztegar Bálint, Firtos Dénes, Bárdos József, Csopay Kornél, Szántó Mihály, Szmik Gábor, Köhler Béla, Hibbián János, Bodor Gábor, Héjas Kálmán, Kalivoda Andor, Kis Ernő, Rottler József, Erdődy György, Lange Pál, Petrás Jakab, Daemff István, Almássy István, Tóth Miklós, Dezső Zsigmond, Szantner János, Reisz László, Korzenszky Antal, Krippel Móricz, Szécsi Imre és Gruber Gyula főerdészeket erdőmesterekké; Diószeghy Lajos, Scholtzes Henrik, Lólok József, Schuchevics Sándor, Miklós Lajos, Szalánty László, Schuster András, Itu Mihály, Bartha Sándor, Vajda Akos, Heinrich Győző, Kadácsi Bálint, Lencsés Ambrus, Kúdy Árpád, Urszinyi György, Habel Lambert, Csemiczky Aladár, Fritz Rezső, Hudák Lajos, Sipos Mihály, Hegedűs Béla, Demény Lajos, Homicskó Aladár, Svoboda Mihály, Kovács Pál, Schwartz Rezső, Körmendy Károly, Asbóth Mihály, Crailla Ilés, Spielhaupter György, Lukácsy Elek és Boha György erdőszékeket erdőszékekké; Polakovits György, Payer Arthur, Monspárt István, Horváth Viktor, Lehmann Béla, Eördögh Bertalan, Zachár László, Juron Bernát, Simonek Gotthárd, Fábán Béla, Hepke Artur, Schmotzer János, Novák György, Koshatzky Rezső, Wildmann Kálmán, Zimann Ede, Kuka József, Herrmann János, Székács Vincz, Arnaut Miklós, Lakner Lajos, Kohut János, Ibrig Vilmos, Fröhlich Brunó, Becher Adolf, Schmidt Vilmos, Nádas Dénes és Franciszky Vilmos erdőszékeket erdőszékekké; IV. az erdőfelügyelőségeknek alkalmazott tisztviselők létszámában: dr. Hoffmann Gyula, Czimra József és Tichy Kálmán másodosztályú alerdőfelügyelőket első osztályú adófelügyelőkké; V. az erdőőrri szakiskolánál alkalmazott tisztviselők létszámában: Benkő Rezső erdőmestert erdőtanácsosává; Volfnu Gyula és Szaltzer Lajos erdőszékeket erdőszékekké; VI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; VII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; VIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; IX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; X. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XL. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; XLIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; L. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXXI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXV. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVI. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXVIII. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXIX. a központi erdőszékeket erdőszékekké; LXXXXXXXX. a központi erdőszékeket erdőszékekké;

KÜLÖNFÉLÉK.

Szerelmesek.

Tudj' Isten! — vannak emberek, Kik elmesélik, hogy szerelmesek. Fennen kiáltják uton-utfélen: Hogy „meg fog ölni még a szerelem”. Fontoskodón elmondják fünek-fának, Hogy elsorvasztja őket még a bánat. S én azt mondom — ezek az emberek Nem is szerelmesek.

Tudj' Isten! — olyan emberek is vannak, Kik nem mesélnék, nem is jajgatnak. Kik nem hangoztatják unos-untalan, Hogy a szívüknek valami bűje van. Kik lényt, szerelmet, bűt nem emlegetnek, De csak hiszem — ezek az emberek Csak szerelmesek.

Pártos Szilárd.

(Párisi koldusok.) Nagy számú koldus él a francziák szép fővárosában, amde koránsem nyomorban és nélkülözések közt, sőt vannak közöttük nem kis számmal vagyonos emberek is. Bizonyos ez az ő „szaklap”-jukból, (mert ilyen is van!) Ebben a különös újságban gyakran olvashatni afféle hirdetéseket, hogy egyik vagy másik kiérdemült koldus nyugalmába óhajtván vonulni, a maga kolduló-helyét, pl. valamelyik templom előtt, eladásra kínálja, megjegyezvén, hogy ott napi 5—10 korona bevételre lehet számítani. Egy másik koldus meg nemrég azt hirdette, hogy házassodni szándékszik, biztos jövedelme 1200 korona s olyan nőt keres, aki vagyonos s a szakácsművészethez is jól ért. Természetes, hogy a több ezernyi koldus közt számos család is van, aki siketnémának, sántának stb. adja ki magát, holott semmi baja. Mulatságos eset történt közelebb két ilyen csalóval, melyet a párisi lapok következőképp beszélnek el: Egyik népes utcán egy féllábu koldus, hóna alá kapva a mankóját, hihetetlen sebességgel menekült; nyomában pedig az üldözője, akit a melletlen függő táblácskája siketnémának jelzett, ékeletlenül kiáltozott utána: „Tolvaj! Fogják meg!” A nép hangos kacagással nézte a gyorslábu bénát

és a megszólalt némát. A rendőr aztán elfogta mind a kettőt. A perpatvarnak a kerületi rendőrbiztos hivatalában volt folytatása. „Szégyeld magad meglopni a kollégádat!” kiáltozott mindegyre a siketnéma. „Hát maga beszélni is tud?” csodálkozott a rendőrbiztos. „Ez mellékes, megfizetem a tiz frank bírságot; hanem adassa vissza a százasomat”, felelte a siketnéma, letépvé a mellől a hivatalos táblácskát. Az izgalom csillapulával a siketnéma elmagyarázta a dolgot. „Ez a féllábu már évek óta mellettem áll a templomajtóban. Megtudta, hogy a pénzemet a kabátom szárnyába varrva tartom. Ma egy kissé elálmosodtam a helyemen s amint éppen szundikáltam, észrevettem, hogy a féllábu fölmeteszte a kabátom végét és kilopott egy bankót a belés alul. Bizonyosan százas volt. Tessék csak átkutatni a tolvaj zsebét”. A rendőrbiztos meg is találta a bankót. Csak ötrankos volt, amit a féllábu ellopott. Hanem aztán Millet rendőrbiztos kíváncsi volt a meglopott koldus értékes kabátjának a tartalmára is. Ez a vizsgálat már nagyobb ellentállásba tüközött. Amikor tiz perczzel később a teljesen fejtejtett kabátbélésben szemlét tartott, egészen tekintélyes vagyonra akadt: 3750 frank aranyban és bankjegyekben volt a koldus rongyai között.

(Békatenyésztes Amerikában.) Az ehető békát az egész világon mindenütt finom inyencz-falat számba veszik és sok helyen, ahol a békacombok élvezete még nem általános, csak a legelőkelőbb vendéglők étlapján találhatják meg aki szereti. Eddig Franciaország állott békafogyasztás tekintetében a világ összes államai között a legelső helyen. Az utóbbi időkben azonban az északamerikai Egyesült-Államok erősen vitássá teszik Franciaország számára ezt az elsőbbséget. A békacomb egyszerre a legkedveltebb csemegéje lett az amerikaiaknak és a kereslet olyan mérvet öltött, hogy a Minnesotta állambeli tavacsok környékén valóságos önálló iparágá fejlődött a békafoyas és tenyésztés. A minnesotai langyos vizű tavacsok ugyanis kitünően alkalmasak a békatenyésztesre. Foglalkoznak ugyan a déli államokban is a tenyésztéssel és pedig elég eredményesen, de a minnesotai békák sokkal gyöngébb húsuk és izletesebbek is amazoknál. Ez az új iparág még alig öt esztendeje kapott lábra, de már is több száz szegény családnak ad kenyeret, tisztességes, gondtalan megélhetést. A kimutatások szerint tavaly 500.000 tuczat, tehát hat millió darab ehető békát hoztak piacra a minnesotai békatenyésztesek, amiből 450.000 korona hasznuk volt.

És a kereslet még folytonosan növekedőben van. Különösen sokat fogyasztanak a new-yorki és a chikagói nagyvendéglők és szállodák, amelyeknek étlapján mindig ott szerepel a rántott békacomb. A békacomb piaci ára New-Yorkban tuczatonként 20—30 fillér, de már volt olyan idő is, mikor 60 fillérbe került egy tuczat a new-yorki vásár-csarnokban. Egy békatenyésztes, ha ügyes a fogásban, 16—20 koronát kereshet és nem is kell érte valami sokat fáradni, mert a békát tudvalevőleg sokkal könnyebb megfogni, mint a többi vízi állatot.

(A londoni kód.) Szomorú dolog a hosszantartó ködös időjárás London számára. Még a legegészségesebb ember is bágyadt, kedvtelen lesz a sötét, ködös időben, a gyengébb szervezett emberre azonban kész veszedelem az állandóan ködös, napsugár híján szürkölődő időjárás.

Átlagos becslés szerint a kód a londoniaknak naponként két millió koronába kerül. Az a kár, amelyet közvetlenül okoz a kód, naponként 1,200.000 korona, ehhez járul még 800.000 korona idővesztés okozta kár. A legnagyobb kárt természetesen a vasutársaságok szenvedik. Elafan állomáson ködös napon a váltóórók 1200 korona külön díjazásban részesülnek, míg a „Metropolitan” vasutnak 7200 koronájába kerül naponként a sok ködjelző. Egy statisztikai kimutatás szerint a kód évenként átlag 96 millió korona kárt okoz Londonnak. Csak a gázvilágítás árának többlete naponként 120.000 korona és ha a kód véletlenül szombat délutánra esik, vagyis arra az időre, mikor a munká nép bevásárlásait szokta végezni, akkor az üzlet teljesen szünetel és sok ezer kereskedőnek okoz óriási kárt. A legkellemetlenebb telek közé tartozott az 1886. és 1887-iki tél, amikor nyolcvanhat napon át voltak a londoniak teljes sötétségben.

(Versengő kereskedők.) Ausztráliában sokkal ügyesebben küzdenek a tisztességtelen verseny ellen, mint minálunk. Meibourne egyik kalapkereskedője, azért, hogy a vevőket magához csalogassa, kitétte kirakatába „Panama”-kalapkészletét és szörnyen olcsó árt irt ki a portékára. Szemközt levő versenytársának feltűnt az olcsó ár és egymásután átküldte üzleti alkalmazottjait, akik csakhamar megvették az olcsó kalapokat. A versenytárs azonban észrevette, hogy odaát is ugyanolyan kalappal akarják fogni a vevőket és majd kifelte a hideg, amikor megtudta, hogy az ő kalapjait árulják ott, — de sokkal drágábban, mint ő azokat eladta.

ESENDES ÖZCHONOK.

— REGÉNY. —

Írta: K. LARSEN.

7

Először kipihente magát a lakószobában. A hideg, merev empire-butorzat czitromsárga betétjeivel cseppet sem volt kellemes a szemének. De vejének izlése szerint való volt. Az öreg, mogorva Tede, aki tervező volt, „boltt stílus”-nak nevezte.

De egy bizonyos jó izléssel mégis rendelkezett ez a vő. S rendkívül jó nevelésű volt, éppen ezért talán, nem volt-e a bensejében brutális?

Persze a kis Annába beleszeretett és ez majdnem a hatalmába került. Az ilyen férfiak azonban megboszulják a gyengeségüket, ha megfékezték már magukat vagy pedig a férji jog védelme alatt azt a látszatot keltik, hogy megfékeztek magukat.

Az ő szobája olyan pedáns, olyan praktikus volt, mint egy iroda, semmi felesleges tárgy, ami nem tartozik oda, minden czélszerű és minden a maga helyén!

Azoknak az embereknek, kik nagy jövőt jósoltak neki fényes üzleti tehetségéhez, bizonynyal igazuk volt. A dolgainak való nekilátásában mindenkor megnyilvánult a bátorság, a rend és a tiszta fej. Az ilyen férfi előtt bizony nagy respektust kaphat; szinte bizsergő nagy a tekintély, de szerelmese bele lenni, az bizony nagy merészség lehetett és nagyra szokhatik még fel az ára idővel. És Anna szerelmes volt bele, a fejétől kezdve egészen a jól ápolt körméig és rövid, erős kézszorításáig.

Milyen nehéz dolog lehet ilyen férfit megismerni. Megérteni. Aki igen jól tudja a gyengéit elrejtteni, olyannyira, hogy a fensőbbség álarca alatt meg sem lehet találni. De valószínűleg ez a lány hangulatgazdagság jobb volt, Antónia nagyon is jól ismerte ezt a saját férjénél — reménytelenül változatlan, soha meg

nem fogható, örökké kisikló, néha önmagába mélyedő — távol tőle: az asszonyától.

Antónia szinte irigy tudott volna lenni leányának boldogságára vagy boldogtalanságára. De maga sem volt tisztában önmagával, milyen érzés volt ez tulajdonképp. Élet volt mindenesetre, mozgalmas élet, előrejutás, vagy valami ferdeség, csak nem megállás, nyugalom, szemlélődés!

Antónia fel-alá járt az uri és lakószoba között, azután megállt leányának kis íróasztala előtt, amelyen aranyozott empire-keretben a férj arc képe állott. Egy kissé nagyon is jól volt öltözve. Ilyen fajtájú férfiaknak asszonyokkal szemben is nehezükre esik megfedkezni magukról. És mégis igazi férfi volt!

Öntudatlanul gyenge, de erős a cselekvésben.

A vő íróasztalán Antónia arc képe állott. Éppen úgy volt felállítva, mint Antónia asztalán az ő képe. Antónia feltételezte, hogy mindennap sajátkezűleg igazítja a képet.

A szobákban minden tükrötiszt volt. Egyetlen porszemecske sem volt látható, amely egy másodpercnyi hanyagságról, pillanatnyi figyelmetlenségről tanuskodott volna.

Sehol egy odadobott könyv vagy egy félre tett kész munka. A legkisebb dolog sem árult el valamit azok életéből, akik ebben a lakásban laktak.

Antonia megnyomta a hálószobába vezető ajtó kilincset és belépett.

Itt is minden nyom gondosan eltüntetve, mely az életet jellemezné! Világos és tiszta. Az ablakok higiénikusan nyitva, a két ágy olyan érintetlenül megigazitva, akár csak iparkiallításra lennének.

Semmi, ami valamit is jelezne. Antónia teljesen feleslegesnek érezte magát a gyermeke részére, akárcsak midőn egy kigyó leveti a régi bőrt.

A leányának tulajdonképp csak az egy vágya, az az kívánsága lehetett már, hogy anyja szolgálataira álljon olyankor, ha ő azt szükségesnek tartja. Antóniának pedig iszonyu

belső szorongást, félelmet okozott az a tudat, hogy gyermeke ennek a zárkózott embernek a hatalmában van, de ezeket az érzéseket nem volt szabad elárulnia, mert féltő volt, hogy Anna megharagudnék és visszavonulna tőle.

Keserű, nagyon keserű érzés, ha gyermekünk van. Mindenesetre ha olyan eset áll elő, mint Antóniánál is. Egyik gyermeke egész piciny volt, amikor meghalt, a fiát pedig kilencz éves korában veszítette el! Az az örületes kétségbeesés! Ilyen kegyetlen életsors!

Nagy, kedves fiu, kilencz éves, ki az utcán karonfogva ment az anyjával, ennek minden gondolatát betetőzte s a legboldogabb reményekkel jogosította fel! Antóniának öt-hat évre volt szüksége, hogy csupán testileg kitegye magát az ilyen veszteségnek és elviselhetővé legyen a fájdalma. De azért valami fájó seb még visszamaradt, mely a legcsekélyebb érintésre is sajogni kezdett.

Férjében nem lelt vigaszt. Akkor első ízben tapasztalta, hogy van valami kettőjük között, ami elválasztja őket egymástól. Mit segített férje elmékedése és vigasztalása! Amit gyengédségek és beczégetések alatt olyan józanul mondott! Igen józan volt és a gyengesége is jól esett. Csakis azokban tudott nyugalmat találni kis időre. De a többi mind csak üres szobeszdéd volt, terméketlen, rideg, érzéketlen szavak. Az igazi, belső, megnyugvó segítséget csak úgy adhatta volna meg neki, ha éppen olyan örületes, önmagát felemészítő gyászt érzett volna és akkor az asszony, hogy a férjén könnyítsen, mindenesetre érzi a vigasztalást, hogy ismét éreztesse.

Egy ilyen gyermeket elveszteni, amely még egészen gyermek, de érzelemben, öntudatban, izlésben már egészen férfi volt. Kedves fiának sírjára Antónia egyszerű fakeresztet állítottatott, amelyre Rafael, egyik angyal képe volt ragasztva. Tudta, hogy mindez szentimentális és izléstelen. De éppen ilyen volt odahaza a faluban egy kis sír, mely őt gyermekkorában annyira meghatotta. És az is egy kis fiu sírja volt.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK:

Kedden, 1907. augusztus 20-án

Nemzeti Színház

Magyar Színház

Zárva

Főv. Nyári Színház

Délután 3 órakor
A drótos tót.

Este fél 8 órakor

Az ember tragédiája

Dramai költemény 5 szakaszban
Irták: Madách Imre, Szinre alkál-
mazta: Paulay Ede. Zeneíró: Erkel Gy.

Műsor

Szerda A vigadó özeveg.
Csütörtök Carmen.
Péntek: Az arany kakas.
Szombat: A baba.
Vasárnap: A falu rossza,
este A baba.

A vig özeveg.

Operette 8 felvonásban. Irták
Leon és Stein. Zenejét szerzőtte
Lehár Ferenc.

Zéta Paph
Valonienne Batizfalvi
Danlovics gróf Ráthonyi
Glavari Hanna Z. Bárdi G.
Rosillon Camil Bálint H.
Bogdanovics Abonyi
Sylviane Tallian A.
Praskovia Orlov F.
Kromow Köváry
Olga a felesége Szentgyörgy
Raul de St Brioché Bezerédj

Műsor

Szerda A vig özeveg.
Csütörtök A vig özeveg.
Péntek A vig özeveg.
Szombat A vig özeveg.
Vasárnap d. u. A vig özeveg
este A vig özeveg.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep) Szegregmely

A gyomorf., belek, húgyhólyag, s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó
hatású még akkor is, ha vérzések esetsorog fenn

Megrendelhetők: Édeskúty L.-nél Budapesten és a
forrás kezelőségénél Munkács.

! INGYEN !

és bérmentve küldi a

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.

képes nagy árjegyzékét

mindenkinek, ki ezt egy levelezőlapon kéri

WEIGL-FÉLE

KIRÁLY GYÖNGYE

kapható minden elsőrangú kávéházban és kázinóban.

WEIGL JÓZSEF

bornagykereskedő és termelő Budapest-Szt. Endre.

Iroda és vezérképviselőség: KALLAI JENŐ

Budapest, Dávid-utca 1. sz.

A legújabb rendszerű

zongora hitelosztály

megnyit,

mely minden hitelképes ve-
vőnek alkalmat ad készpénz-
árban zongorát részletfizetésre
vehetni, mert a zongorát egy
előkelő bank kifizeti és a
vevő a banknak marad adósa
anélkül, hogy a részletfizete-
nél szokásos 60-80%-os ár-
felemelést kénytelen volna
fizetni, mert ugyanazon árban
kapja az árut, mintha készpénz-
fizetés mellett vásárolna, nem,
csak zongorát, vagy pianót,
de harmoniumot, cimbalmot, hegedűt, vagy bármely
hangszert

Reményi Mihály

általánosan a leghízeljesebb kiszolgálásról elismert
magyar hangszer telephely.

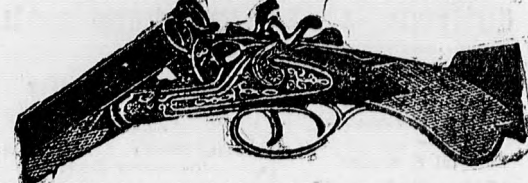
Budapest, Király-utca 58.

Telefon 87-84. Telefon 87-84.

Arjegyzék minden hangszerrel külön-külön kérendő.

Vadászok figyelmébe!

Tulajdonozott raktár miatt 20% engedmény

- 1 kétesövű lancaster fegyver aselött 40 K, most — 33 K
- 1 kétesövű lancaster, kakas között kulccsal, aselött 50 K, most — 40 K
- 1 kétesövű lancaster, kakas között kulccsal, ezüst betéttel, his alsó kulccsal, levehető előagygyal aselött 70 K, most — 50 K
- 1 baldogg revolver aselött 7 K, most — 6 K

Szállítások csakis utánvétellel. Kapható:

Földesi L. Budapest, Rákóczi-ut 6. sz.

Előre haladt idény folytán

folyó hó 2-tól 31-ig

15000 mtr legújabb divatu felsőnek mtr.-kint	32 tr.
18000 c szünetelő zalfrek	34 c
18000 c batistok	42 c
600 darab himzet bluz darabja 1 forint 55 krajczár.	
Mosó és szövetmaradékok igen jutányos árban kaphatók	
ROSENBERG ÉS QUITT	
női divat vászon- és szőnyeg-áruházban	
BUDAPEST, VI. ker., Király-utca 32. sz.	
Alapítástól 1895.	Telefon 528.

A világ legjobb

sérvkötőt, haskötőt, mülábat stb.

készít a külföldi első spe-
cialistáknál tanulmányozott
orvosi műköszerezés

Vitaris Béla

Budapest, Rákóczi-ut 86. szám.

Non Uziel. Bent az udvarban földsz. 5.

Telefon 57-42.

TELKEK

a Rákóczi ligeten.

A dunaharaszti magy. királyi állam-
vasúti megállóhelyen, a legszébb
telep a főváros környékén, minden
telek szőlőkertet képez, a vevők
magnak szüretelhetnek. A telkek 200
300 □-ölesek. Havi törlesztés 10-
15 korona. — Kérjen tájékoztatást.

Békéssy József vállalkozó irodája
Budapest, VII., Almássy-u. 1.

a Dohány-utca
mellett.

A csár otthon.

Pétevá, augusztus 18.

II. Miklós csár nem mondható sem annak az
érzéketlen szörnyetegnek, sem annak a korlátolt
fejnek, aminek olyan gyakran jellemzik. Ellenkező-
leg, jóindulatú, csöndes ember, aki nagyon szeretné
Oroszországot megelégedetten látni és ennek a
céljának eléréseért szívesen feláldozná felségjogain-
ak tekintélyes részét; csak hogy gyenge, elhatá-
rozásra képtelen, ingadozó ember, aki intézkedésre
nem tudja rászánni magát és az izgalomtól való-
sággal megbetegszik.

A Romanovok, az orosz uralkodóház tagjai,
általában uralomra vágyó, nyers emberek, magas,
erős termetűek és különösen gögösek.

A csárnak nincsenek ilyen tulajdonságai.
Gyöngye, alig közép-termetű ember, az egészsége
is gyöngye lábán áll. Az anyjára ütött.
Ideges, könnyen hevülő, élénk, egyszer vi-
dám, jó kedvű, majd hirtelen komoly,
és levert. Örül, ha van valaki mellette, aki fölvi-
ditja s ezt addig hallgatja, amíg más valaki föl-
nem váltja. Vallásos egészen a babonáig. Minden
jelenségre, „égi intésre“ hallgat, jóssokkal állandóan
tanácskozik, még állandó udvari jóspapja is van
és hisz jó napokban és szerencsétlen hóna-
pokban.

Különösen a május hónaptól irtózik és retteg.
Életének minden szomorú emléke, minden fájdal-

mas eseménye május havában történt. Ebben a
hónapban intéztek ellene Japánban merényletet,
májusban, a koronázásánál történt, hogy Moszkvá-
ban ötezer embert halálra préselt a tömeg és
május huszonhatodikán, éppen a koronázás év-
fordulóján semmisítette meg a japán flotta az
orosz hajóhadat. Ebben a hónapban állandóan
levert.

A béke embere, hiszen ő kezdeményezte a
hágai békekonferenciát. Háborus történeteket nem
szeret, amire különben nincs is oka. Azok a ret-
tenetesen vad megtelő rendszabályok, amelyeket
az ő nevében és az ő autoritása alatt léptetnek
életbe, olyan elhatározásoknak eredményei, ame-
lyeket azok csikartak ki tőle, akik a fülét vették
birtokukba. Vannak ugyan néha kisebb önérteti
rohamai és ilyenkor még holmi apróbb zsarnok-
ságra is képes, de hirtelen átcsap az ellenkező
végletbe és különösen jóságosnak tünteti föl ma-
gát. A nyomor elbeszélése könyeket csal a szemé-
bébe.

Bármit is határozzon el a csár, neki csak ár-
talmára és kárára van. Ha nem teljesíti a forra-
dalmárok kívánságait, ezek szönek élete ellen össze-
esküvéseket. Ha engedékenynek mutatkozik eme
kivánságokkal szemben, akkor a nagyherczegek
igyekeznek szándékát keresztelni. Ő pedig nem
tudja, hogy mit tegyen, hogyan cselekedjék. Csak
lehetne ezeket mind száműzetésbe küldeni, II.
Miklós nagyon szívesen hallgatná meg a
nép kívánságait és örömmel teljesítené azo-

kat. De a nagyherczegek rángatják a dró-
tot, a csár az ő marionette-jük. Ha békülé-
kenynek mutatkozik és fogékonyak a nép vágyai
iránt, mű-merényleteket rendeznek élete ellen, s a
rettegő autokratát szándékának megváltoztatására
birják. Vannak ugyan jóra való nagyherczegek is,
de mint testület, ők alkotják azt a pártot, amely
a nemzeti fejlődés törekvései elé a legtöbb és
legnagyobb akadályokat emeli.

Csak úgy, mint nálunk. Az állami adó
jövedelméből szédületes összegeket harácsol-
nak el és szélteben beszélnek, hogy a közpénze-
ket minden lelkiismereti furdalás nélkül költik
el a maguk céljaira. Nemcsak arra vigyáz-
nak féltékenyen, hogy a Romanovok korlátlan ha-
talma sértetlen maradjon, nemcsak ezért gyakorol-
nak olyan áldatlan befolyást a csárra, de azért is,
mert föltétlen nagyhatalmu autoritásuk és különö-
sen óriási jövedelmek nagyon is összehúzogorod-
nának, ha a nép a közügyek intézésébe beleszó-
lási jogot nyerne.

Bámulatosan nagy munkának terhe neheze-
dik a csár vállaira. És ő, amennyire csak bírja,
igyekszik mindent elintézni. Reggel már korán föl-
kel és — ami az oroszoknál szinte hallatlan —
hét és nyolcz óra között már íróasztalánál ül. Van
egy kis dolgozó szobája, amelyben különösen
szeret dolgozni, miközben sok fekete kávé iszik
és sok havanna szivart szí. Két-három óra hossza
is dolgozik pihenés nélkül és nyugodt szorga-
lommal

S Z I N H A Z A K

Kedden, 1907. augusztus 20-án

Királyszínház

Délután 8 órákor
János vitéz.
Dajkák 8 felvonásban.

Este fél 8 órákor

Göze Gábor Budapesti.
Látványos fővárosi életkép, enekkel és táncokkal, 9 képben. Irtó Verő György.

Göze Gábor Németh Szontay György
Lepárdi László Szirmai
Tóth Árpád Páncsics L.
Erdős Elvira Harmath J.
Sima István Harmath J.
Franczi Szegedi E.
Káisa özvegy Csizsér
A szanatórium igazgatója Papp Saroglyás Végó
Rudolf Rátkai
Hangszerjavítás Körmond
A hisztis bohóc Z. Molnár
A cilinderek bohóc Tarnai

Műsor.
Szerda Göze Gábor Budapesti.
Csütörtök Göze Gábor Budapesti.
Péntek Göze Gábor Budapesti.
Szombat Göze Gábor Budapesti.
Vasárnap d. u. János Vitéz, este Göze Gábor Budapesti.

Városligeti Nyári Színház.

Délután fél 4 órákor

Manó.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Irtó Horvay Frigyes.

Lenke Tóth J.
Olga Kornai B.
Hápezi Magyar
Lili Fehér
Palkányi Manó Ferenczy
Rózsabérki Láng E.
Zergei Gabányi L.
Ervin Nangori

Este fél 8 órákor.

A bus özvegy,

Parodisztikus bohózat 8 felvonásban Irtó, Poldi Mátyás, Zenei: Faragó Jenő versszövegeire szerelte: Barna Iső.

Széphegy Róza Láng Etel
Dosztalik Dandó, Forncay K.
Vig Miczi Kornai B.
Lejár Ferencz Virágh Jenő
Pisztoly Balambér Bihari Béla
Egy tisztességes nő Dobos M.
Szép Tóni Vándori E.
Pinks Dani Szabó Lajos

Császárfürdő

BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irigalmas-tó tulajdona. Elsőrangú kén- és nátrium-szulfidforrás. Modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasav- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld. Az igazgatóság.

TELEFON István-uti TELEFON 81-01.

szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, VII., Hungária-körút 9. szám, az István-ut torkolatánál.

Legmodernebb berendezésű újonnan épült magángyógyintézet sebészeti, női és belsőbajok részére. — Vizgyógyintézet bejáró betegek részére. — Villamos fény-, szénasav- és napfürdők. Svéd gyógytornaszat. — Röntgen. — Nagyon mérsékelt árak. — Állandó orvosi felügyelet. — Kitérő előtér.

ŐS-BUDA VÁRA

FRIEDMANN ADOLF igazgató.
Ma kedden, augusztus 20-án
Belépődíj d. u. 3-tól este 9-ig 60 fill. azontul 1 K
Budapestben idős idegenek figyelméért
nagy Szent István népiünnepély
Mégis kiváló, honvédzenekar és még 10 más zenekar
A nagy variété színpadon két előadás d. u. 8/2 és este 9/2 órákor mindkét előadásban

nagy női birkozó verseny.

Ezenkívül fellépnek: a szezon szenzációja
Four Creol Belles Johnson és Dean Ten-Jijapan csoport

és az összes artista előkelőségei
Parisiana: pompás disztribúció ötvenedzser
Az égy. Új jelenések!
Moulin Rouge, Kinematográf színház, nagyszíri ünnepségek.
Fontaine Luminaire, Tűz játékok. U. Monte Carlo, Párizsi hipódrom szépségverseny. Gyermek cabaret stb. stb.
Kedvesmenyes jegyek a tőzsdéken kaphatók.

Holnap nagy női díj birkozó verseny.

ROZSATEJ
kifűző telet-ápolószert 2 K
balzsamszappan hozzá — 60

OSAN kifűző fog-ápoló
szájviz 1 K 75 fill.
Fogpor — 85 K.

TANNINGENE
legjobb háfestőszert 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. L. Wallföhngas.
Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Iskola kötének
Hüster, clot, chiffon és batizból a legfinomabb kivitelben
Angol flanel blous drbja frt 2.25
Finom taft jupon drbja frt 7.75

REDLICH J. LIPÓT
uri és női divat áruházában
Bpest, Andrassy-ut 58.
Csengery-utca sarok.
Videki megrendés esetén meg nem felelő árut kifizetem vagy a pénzt visszaadom.

Valódi határozott reform áru
díjja frt. 2.50-3.-3.50

Vétel- és kölcsön, új és egyszer használt

gabona- Zsák kazal-
burgonya- repce-
faszén- behordal-
gyapjú- rostaalj-
waggon-

Ponyva

Kötelek, zsák-zsinetek, lópokróczok.
— HUNGÁRIA kettős kézi kővetkezők fűvelgel. —
RÁGEL ADOLF
BUDAPEST, Arany János-utca 10.
Főpályaszám: NAGYLA Budapest. — Videki telefon: 11-22

Ingóságokat,
butorokat beraktározunk, kívánatra azokra előnyös feltételek mellett pénzelőleget adunk, ugyancsak mindennemű költözéstét jutányosan elvállalunk.

III. Braun Testvérek.
József-körút 78. Telefon 86-19.

Zongorák és PIANINOK

a világ első gyáraitól, valamint saját közkedvelt gyártmányok, legszolidabban vásárolhatóak és bérlettel is

Keresztély
hírneves zongoratermésben

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Veszek zálogcédulákat

elzalogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltok és teljes értékűt kifizetom

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ
BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

Látványosság a fővárosban!

Deák Ferenc-szálloda

VIII., Aggteleky-utca 7. szám
i. hó 15-én megnyílt.

Fényes berendezés, 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

Tulajdonos:
Pallay Miksa.

Eloivassa és aláírja az államokmányokat, alig néhány szót váltva a rendelkezéseire váró titkárokkal. Azután a fiatal tisztokkal, akik udvarához vannak beosztva, lawn-tennis-t játszik. A második reggelit korán szolgálják föl, s a csár ezt családjának társaságában költi el. Vendégeket sohasem hívnak meg. Délben fogadja a minisztereket, kormányzókat és más főhivatalnokokat, akiket mindig külön parancsokkal hívnak meg. Az előterjesztésekhez rendszeren minden észrevehető akaratot nélkül, szó nélkül hozzájárul. Így aztán, ha ellentétes érdekeket érint, gyakran elhatározásai is ellentétesek.

Az orosz udvar szigorú ünnepélyes etikettjével sem a csár, sem a csárné nem törődnek sokat. A legszivesebben ama kis kéjlapok egyikében laknak, amelyek palotáik kertjeiben épültek és alig nagyobbak egy kunyhónál. Minden egyszerű és otthonos bennük, a diszítések a legegyszerűbbek.

Az előtt résztvettek a nagy állami ünnepélyeken, disztrakciókat adtak, udvari bálakat rendeztek, de az utóbbi időben lassankint visszavonultak az ilyen reprezentációs kötelességektől eltekintve, olyan egyhangú életet élnek, mint bármelyik nemesi földesúr és a legnagyobb gondot gyermekeik nevelésére fordítják.

Legkedvesebb tartózkodási helyük most Péterhof, amely mintegy negyven kilométernyire fekszik Pétervártól, a finn tengerből partján. Gyak-

ran tesznek innen a császári jachton kirándulásokat. Ilyen alkalmakkor a számos sziget valamelyikének öblében kikötnek, a czári család a szárazföldre lép s míg a csárné gyermekeivel virágot szed, a csár és kísérete a czellövésben gyakorolják magukat.

Idegenek jelenlétét egyikük sem szereti. Sem a csár, sem a csárné nem mondhatók ügyes társalgóknak és a szertartásos formai látogatásokat terheseknek tartják. A látogatóknak le kell ülnie, míg a csár föl s alá járják a szobában. Ilyen helyzetben folyik a társalgás, amely gyakran nagyon kinosan akad meg.

Néha megtörténik, hogy egyik-másik látogató vakmerően állja az udvari etikett korlátjait és kedélyesen diskurálva pletykákat kezd föltálni.

A czári pár a fagyos merevségnek ezt a keresztültörését nem igen veszi rossz néven. A csárnak vannak hajlandóságai és ellenszenvai. Mindenkit meg tud kedvelni, de kedvenceit épp olyan gyorsan el is ejti. Idegessége oly nagy, hogy hosszabb ideig senkiben sem bízik.

A reggeleket a csárné gyermekeinek szenteli. Éveken keresztül határozottan népszerűtlen volt, egyszer kimért, hideg egyénisége miatt és mert csak kevés érdeklődéssel viseltetett a pompás ünnepélyek iránt, amelyek pedig minden orosz hivatalnoknak legnagyobb gyönyörűségét képezik, máskor pedig azért, mert gyermekei mind leányok

voltak és nem volt trónörökös. Alexis trónörökös születése óta a hangulat az ő javára változott meg. Délután rendszeren a császárral egy szobában ül és vár, miközben férje miniszterével az államtügyeket intézi.

A császárné nagyon szereti, ha a felesége a közelében van. Munkaközben nagyon szorgalmas és gyakran végez olyan dolgokat, amelyek egy titkárnak lennének földadatai. Ha valami kérdést döntés miatt terjesztenek elébe, megijed a felelősségtől. Ilyenkor más valakitől is kér tanácsot és végső elhatározása ettől a véleményétől függ.

Az estéket rendszeren, sőt csaknem kivétel nélkül visszavonulva családjuk körében töltik. A csár és a csárné elbocsátják kíséretüket és egy otthonos szobába vonulnak vissza, ahol a csárné gyermekei számára ruhákat varr, míg a csár olvas és szivarozik. Minden személyes hajlandóságuk arra szorítkozik, amit általában egyhangú életnek mondanak.

Oroszország különböző tragédiái között nem a legutolsó a csár tragédiája. A hatalmas kényur, akinek szava valóban törvény, jóindulatu, de gyöngé. A vak szerencse nagyobb hatalmat adott kezébe, mint bárki másnak ezen a földön és ő mégis éppen annyira áldozata a viszonyoknak, mint akár a legszegényebb és legelnyomottabb alattvalója.

S Z I N H A Z A K.

Vasárnap 1907 június 30-án.

M. kir. Operaház

Zárva

Vígyszínház

Zárva

Népszínház

Zárva

Uránia Színház

Délután 4 óraker
Az éjjeli nap országa.

Este fél 8 óraker
Spanyol ország.

Műsor.
Szerda Monto-Carlo és a Riviera
Csütörtök A párisi asszony.
Pentek Hollász földjén.

Cirkusz Beketow

Városliszt.

Ma, este 8/8 óraker

Nagy szenzációs műsor

A 3 Luppú légtornászok.
A 2 Rossi zenebohócok.

Frosso: a villanyos titok ???
Miss Claire Heliot 9 oroszánával és az egész nagy műsor

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR.

Ujdonság! 9/8 óraker Sensáció!
A képviselő ur.

Eredeti bohózat írta: Kortes.

Végül 11 óraker! Végül 11 óraker!
„Mundi Rosenkranz auf der
Hochzeitsreise”.

Bohózat, írta: Caprice. Vala mint Trebitsch Sándor,
Werner Manó és Baura Emil urak új szövegei számaikban.

Előkészületben:

„Die Iästige Wittwe”.

Bohózat írta: Satyr.

Az előadás kezdete fél 9 óraker.
Nappali pénztár 9-11-g és délután 3-6 óráig.

Erdélyi minta-vendéglő

Dalszínház-utca 8. szám. (Az Opera mellett.)
Egész éjjel nyitva! — Minden időben friss meleg ételek.
— Női kiszolgálás! — Kellemes szoparék! — Az éjjeli
világ találkozó helye!

Toch Manó arany, ezüstműves és ékszerész.

Saját készítményű arany, ezüst- és ékszerárak.
Budapesti, V., Városház-utca 10.
Az udvarban balra átjáróház a Koronaherceg-utczára.

Elvállalok mindennemű arany-, ezüst-
ékszermunkák készítését és javítását.
Drágakövek foglalását elvállalom.
Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek.

GIMBALOM

KEZVELOK MIELOTT BARKOL IS
VENNENEK KERJENEK ARJEGYZEKET

VARGA ÁRPAD
HANGSZERGYAROSTÓL

MAKÓ

Ezüst. Bachruch A.

Ezüsttárgyak kicsinyben
való árusítása
cs. és kir. udv. és
kamara ékszerész
ezüstartágyára.
IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.
1903. évi december 1-én, gyári épületben a kicsinyben
való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bojárak
földszint.)
E fontos helyiségben mindennemű ezüstartárgy (asztal-
dísz, tálak, fényűzési cikkek, orcszakörz stb.) vastól-olható.
Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben,
szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan fél
vannak tüntetve.

XIV. ÉVFOLYAM. TELEFON 63-45.

Beírások

naponta 9-6-ig a
SOMOGYI MOR tanár
zongoraművész államilag képezített
okleveles zenetanár igazgatósága
alatt álló
zene-

conservatóriumban

VII., Erzsébet-körut 44. szám.
ZONGORA, HEGEDŐ, ÉNEK
és az összes tanszakokra az ország legkiválóbb
művészei és pedagógusai oktatása mellett.
Prospektussal kívánatra készséggel szolgál
az igazgatóság.

Benoid-gáz

világító készülékek és motorgenerátorok

A legújabb kor nagyfontosságú találmánya, egyformán
alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre. Kisebb
telepek létesítésére ép oly alkalmas, mint az acetylen,
csak hogy ennek robbanó veszélye, tüze és más kelle-
metlenségei nélkül. Bárhol (hatósági engedély nélkül)
felállíthatók és bárki által kezelhetők. — Generátor-
készülékek, úgy világításra, mint erőátviteli célokra
többféle nagyságban készülnek.

Magyar Benoidgáz Rész.-társ. Arad.

Raktár és iroda:

Budapest, VI., Andrásy-ut 17. szám.

Intézeti leány-
kabátok és koszt-
tümök teljesen
előírás szerint
dús választék-
ban Holzer divat-
árúházában Buda-
pest, IV. ker.,
Kossuth Lajos-
utca 9. sz. a.

Michelstädter Utóda

Óskó Géza

BUDAPEST,
IV., Váci-utca 3. sz.

Cipő-
különlegességei.

A szabottárakja talpba vésva.

Kinek szeplője van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek pörzsénye van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek mitesserje van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek szeme gyulladt,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek szunyog- vagy rovarcsípéstől fájd-
dalmal vannak,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek barna bőre van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek vörös bőre van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek lába és teste izzad
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek kellemetlen szaga a szája,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek rossz fogai vannak,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek rossz a mosdó v. fürdő vize,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Kinek a teste feldörzsuölve van,
hasznájon Rogátsy-féle Magyar Pipere Boraxot.
Gyermekápolásnál, fürdésnél, mosás, vasalásnál nél-
külözhetetlen. — Ára 30 és 75 fillér, 10 nagy dohoz
vidékre bérmentve. Kapható minden gyógytárban,
drogeriában és jobb fűszerüzletben.
Ügyeljünk a Rogátsy névre. Csak dobozokban valódi
Rogátsy-féle Magyar Pipere Borax-Grém 1 korona.
Rogátsy-féle Magyar Pipere Borax-Szappan 80 fillér.
Egyedüli készítője Rogátsy Kálmán drogeria
Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. szám.

Jól lát?

Ha nem, akkor for-
duljon bizalommal

HATSCHKE optikusok, csak Károly-körut 4. sz. ahol szem-
üvegek és látászüvegek is legelőszöbben kaphatók.
Ingyen ártaszórák bérmentve.

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, evő-
eszközök, müipari cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műorás ékszertelepén

Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.

Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
Javításokra és vidéki megrendelésekre kü-
lönös gondot fordítva.

SCHMIDT M

szilgyártó, nyeres és béröndös
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.
Ajaulja saját gyártmányú kososzó- és
lovagló-szerszámjait. Mindennemű
utazó és kézi béröndök, pénz, szivar,
cigaretták stb. társzál. — Arjegyék bér-
mentve.

ZÉRO

Tisztaság, egészség!

Szab. hygiénikus
klozetvatta.

Végből
Aranyér
Czukorbetegeknek
Gyermekágyasoknak
Csecsemőknek
nélkülözhetetlen.

Minden tisztaságot em-
rető embernek feltétlen
szükséges a „Zéro”
használatra mert abszolút
tisztia és kellemes
érzést nyer általa.

Meggátol minden horzsolást és infektiót.
Használatban olcsóbb a papírnál I
Kapható mindenütt:
Zéro szab. vattaárugyár Bpest.
TELEFON 87-52.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BÉLA, KRISTÓF-TÉR 2

Széna-prést

széna, szalma, gyapju gyapot stb. elraktározására; bőr-prést, víznyomású sajtót stb. kitűnő szerkezetben gyártanak.

**PH. MAYFARTH & Co.,
BÉCS, II/1.**

Katalogus ingyen és bérmentve.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Ez a legújabb és legelőnyösebb
Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóharc-cseplők,
szitáló-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, sorvatógépek, Pienst
szélők, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemleges
acél-akák, 2- és 3-vasú akák és minden
egyéb gazdasági gépek.

„Állami felügyelet alatt” Katonai előkészítő iskola

Budapest, V., Nagy korona-utca 13.
1907. szeptember 2-án kezdődik a hatuavi esti tanfolyam egyéves önkéntességre képesítő vizsgálatra és három havi nappali tanfolyam, több előképzettséggel bírók részére. Ezen Magyarország legrégebb és leglátogatottabb intézet okmányilag kimutatható legkedvezőbb eredményeket ért el.
ALAPÍTOTT: 1868-ban. Eddigi hallgatók száma: 3635.
Igazgató: **Fissinger Jenő.**
Beiratás mindennap d. u. 4-7-ig. Prospektus díjtalanul.

Hol keressük a LEGJOBB POUBERT? Kérjünk MÖLLER J. L-t

Blaha Serail Poudert

BLAHA LÓVIZA (három évtizedes) szimfonikus legkedvezőbb arzenálpora. Valamennyi arzenálpor legelőnyösebb, mint másé, tekintettel a légi mozgáskészségére, a tisztaságára és tökéletesen ártalmatlan tulajdonságaira. Mint piperecskék nélkülözhetetlen, az arzenálporok a legelőnyösebb fajtáitól (Ljuzki és mások) is előnyösebb és rozspírri kölcshöz.
Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összetételében folyton sikerül a világhírű és föltétlenül határozott „Crema Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összehasonlítani. És ezen szer, melyivel a hírneves Pompadur asszony egész egy koráig fenn tartotta csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E kitűnő szer jóval föltűnőbb minden eddigi enyémű gyártmányt. „Crema Pompadur” este és reggel alkalmaztatni, arcot és kezet bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.
Egy tévely ára 1,60 frt. Egy tévely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.
sz. és kir. udvari Híatszerész és pipere-azsappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 13.

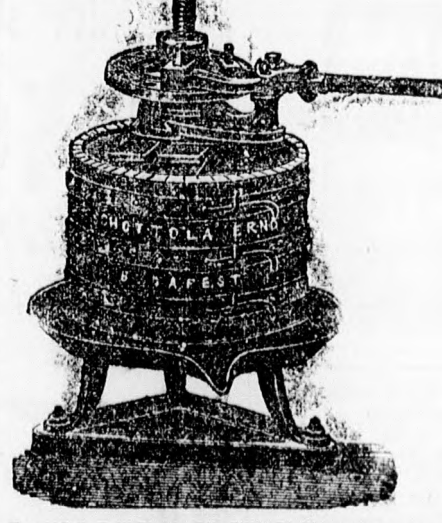
A közeledő szilveteri időnyre ajánlunk kétszeresen működő

BORSAJTÓKAT

önmüködő állító szerkezetű

SZŐLŐZÚZOKAT

bogyózó készülékkel vagy a nélkül.

borszivattyukat,
amerikai gummitömlőket,
bor- és must mérőket,
szőlőszedő ollókat,
szőlőtaposó zsákokat,
erjesztő tölcseréket,
kőlapokat, kőtyógókat

Nagy képes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg.

porezellánból, üvegől, piéhből és minden a szőlő-és pinczegazdászathoz szükséges cikkekkel és anyagot.

1902. 1903. 1904. évben is első díjjal kitüntette.

KALLAI LAJOS motorgyára

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. szám.
(Régi házszám VI., Gyár-utca 50. szám.)
Teljes jótállás kitűnő oszlopért!

KALLAI LAJOS-féle
bírvényes villamos benszínű
mobil oszlopkészletek,
melyek gépés náktól bírták és
könnyen szemből tarthatók, legjobban ajánlatos.
GŐZGÉPEK BECSERÉLTETNEK.

Ezen motorok több 100 példányban kint és bent
közönség az ország minden részében. Többek között:
Kozma József Kadarkút, Somogy megye.
Tóth Péter bagyi földirtók, Ósantáyer, B. R-m.
G. Biró József földirtók, Czegléd, Pest megye.
Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

BADGASTEIN,

a cs. és kir. államvasutak állomása.
Direkt kocsik Bécsből és Berlinből.

A legerősebb alpesi hőforrás egész Európában, 18 fokkal 30
R°-49 °C) maximális hőfokkal, 1012 méternyire a tenger színe fölött,
nagyserűlű hegyvidéken. Kitűnő hatású ideg- és nőbetegségek, valamint
mint helyi természetgyógyászat (neurálgia), továbbá közhíj, csúsz, vesé-
és hólyagbetegségeket és mindazon bántalmakat, melyek az idegerő
kimerültségére alapulnak, akár élemlentem betegségeket, akár szellemi
megterhelés, kihágások következményeként.
Kényelmes tartózkodás 50 szállodában és lakházban. Fürdők
minden hazában. Idény: május 1-től október 1-ig. Május, június és
szeptemberben mérsékelt szobák. Bármilyen felvilágosítást szí-
vesen ad a fürdőbiztoság. Program ingyen. Pórszviz-szétküldés
Mattoni Henrik utján Bécsből.

Stíriai

Tobelbad

gyógyítóintézet

GRACZ mellett.

Szezon:

május—októb.

330 méter a

tenger színe

fölött:

két vasuti állomás.

Gracztól

kocsin egy óra

posta- és táv-

iróállomás.

Régóta ismert vastartalmu hő-
forrás. Acélfürdő temp. 30° C.
(25° R.) — 25° C. (20° R.) Eryhe
égéhatás erős erdei levegővel,
kiterjedt fenyőerdők. A kura
ajánlata: Idegbajok: neuraszte-
nia, ideggyöngeség, háterincz-
bajok, hiszteria, görcsök, neural-
gia stb. Nőbajok: vérszegénység,
bél-, hólyaghurut stb. Nagyon
ajánlatos labdázóknak és
gyöngye gyermekeknek. Gyógyító
eszközök: gyógyító-, külön- és
uszómedence, kád, fürdő és
forrásvíz, fenyő- és villamos
fürdő, masszáz, hydropatikus
kurák, napfürdők stb. Olcsó la-
kások, egyes szobák, valamint
villák, fürdőszalon, nagyon jó
vendéglő, kitűnő fürdőzene. Ki-
merítő prospektust ingyen és
bérmentve küld a fürdőgond-
nokság.
Med. Univ.

Dr. Alexander Blumauer,
tulajdonos.

KEZIMUNKÁ

ÉS HARISNYA

vételé elött hozassa meg negy képes árjegyzéke-
met, mely 288 oldalon 2670 részletesen körülírt
rajzokban sorolja fel a nő kezimunka összes
anyagait és teljes utalgatást nyújt azon vevők-
nek, akik megrendelőiket személyesen nem osz-
költhetik. Vidékre bérmentve és ingyen.

Alapított 1883.

BÉRCZI D. SÁNDOR

női kezimunka
... nagyiparos ..

Budapest, Király-utca 4. szám.

Victoria szimnya munka és magas hímzésre
kitűnően alkalmazható hímzőgép K 6

Vidékre kiválasztásra is küldök.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

ak bármily

nemi betegségben szenvednek

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vesebél zav-
rok, éjleli magömlések, sebek és bujkoros bántalmak (syphil-
is), az önfertőzés utóhatásait fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülés, bármily bántalmak stb. nőknél fehérfolyás,
erős bájok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szűke-
sűn tudományos és leghíresebb gyógyászati
fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. országi főorvos országos híré és a legelső 82
éve fennálló rendelőintézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült húgycső éshó-
lyag bájok vizsgálatára villamos húgycsővizet használunk.

Vidékek levelekkel kimerítő választ és szakszerű leírást nyu-
nak, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

ÓVÁS!

Több ezer utána az általam 4 éve helyből előkelt
pénzintézzel létesített új rendszer

butor-hitelosztályom

hirdetést a n. ó. közönség megővezésére. Nálam sem
váltó, sem részvényjegyzés, sem más ismert sző-
vetkezeti költségek nincsenek.

Kézpénzárban szállított teljes lakberendezéseket 36
havi bank-törlesztésre
300 koronáig fizetendő havi . . . . . 10 korona
700 20
1000 30
Hozta 8% a tőkével az adó kamattal.
Előleg 5%

Szállítás vidékre is. Szállítási vidékre is.

Bartók Farkas

asztalos- és kárpitos-
ipari áruktára

Bpest, VII., Király-u. 13. (Gosspalota II. és III. udvar.)
Butoralbam árjegyzékkel 60 fillér.

Nyugdíjasok és állami tisztviselők

Pénzkölcsönt

legszolidabb alapon, rövid idő alatt minden előleges
költségek nélkül kaphatnak, állami, megyei, városi
tisztviselők és bármely állásban volt nyugdíjasok 5—40
évig terjedő időre.

FISCHER SÁNDOR

bankbizományos

Budapest, VII., ker. Rákoczi-ut 80 szám.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok,

ÉKSZEREK

CEKELY

RÉSZLET-
FIZETÉSRE.

KOCH J.

BUDAPEST,

IX. FERENCZ-KORUT 41. SZ.

Képes árjegyzék ingyen.

Csekély részletfizetésre.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaoltalmat

megszerez a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

PASZTOR (bej. özég)

BUDAPEST, VII. kerület, Erzsébet-körut 17. szám.

Fővilágosítás díjtalan. 2578 TELEFON 24—20.

Uj találmány öröm mindenkire,

A GYOMORBAJT osztrájában kiáll,
a Takács-féle szabadalmazott állítható
gyomorvédő öv, a mely egy különleges
gyógytámaszt bélélt a gyomor magasságá-
ban tetszés szerint állítható, kényelmes,
a testen alig érezhető ruha. Féle, egész-
ségre csak annak lesz állandó, aki
ezt viseli, a nyári meleg alkalmán nem
iszad, nyugodtan aludhatik takaró
nélkül, mert nem csak hogy megakadályo-
zza az elhárítja a gyomor és has hülsőből
eredő betegségeket, de a halálosnak gon-
dolt gyomorgörcsöket hűsítő, hűsítő,
hasoszkaszt stb. azonnal megszünteti,
a betegséget szinte kiszűri, hatása rö-
göni, bizonyítja, a folyton érkező hála iratok és orvosi nem-
csak ajánló, de orvosi rendelési kitüntetések. A férfiak vagy
női I. számú mely legutóbbra alkalmas 4 kor. II. számú
tul nagy kövér természetűre 5 kor. a pénz megküldésére vagy
utánvéttel megküldi a törvényes egyedül készítő. Címe:
Takács Daniél Nagyvárad, Sorompó-utca.

Mindenemű férfi és női

nemi betegségek

ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok, bujakor
(Syphilis és férfigyengeség impotentia)
alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

DR. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

rendelő-intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 13. sz.

Rendel 9 óráig 4-ig és este 7-8-ig. — Levelekre válaszal,
gyógyszerekről gondoskodik. Levél útján is biztos alk.

2 1/2 millió

Összegű 15- és mellék-
nyereményekre játszik évenként 6 huzásban
ha megrendel nálunk egy dr. kov. magyar

Jelzalog-sorsjegyet.

Havonta fizetendő darabonként:

24 havi részletfizetésnél 7 K. 30 fill.

30 " " 6 " " "

40 " " 4 " 75 "

Huzások:

Augusztus 25-én 500.000 korona

Október 25-én 100.000 korona

December 27-én egymillió korona

Február 25-én 200.000 korona

Április 25-én 300.000 korona

Június 25-én 100.000 korona

főnyereménynyel

s számos 100.000, 50.000, 30.000, 10.000,
5000 stb. melléknyereménynyel.

Pénzt el nem veszítheti,

mert minden sorsjegy okvetlen nyer

és a legkisebb nyeresemény 100 korona és egy nyereseményjegy, a
melynek értéke 40—50 koronára tehető. Es a nyereseményjegy 1859
évig (a míg a sorsjegy játszik) valamennyi huzásban résztvesz.

Egy sorsjegy több főnyereményt is

csinálhat!

Ha megküldi az első részletet, azonnal megkapja a sorsjegy
számaival ellátott részletét és ennek közhöz vételével a sors-
jegyre eső minden nyereseményt. Ennek kifizetése. Az utolsó
részlet kifizetése után kiszámláztatjuk magát az eredeti sorsje-
gyet is. A havi befizetésekhez postacsekkot, minden huzás
után sorsolási jegyérket küldünk.

Ajánljuk továbbá Jelzalog-sorsjegyekből alakított

Sorsjegy-társaságunkat

50 taggal 50 sorsjegyre 40 havi

5 koronás befizetések mellett.

A sorsjegytársaságban való részvételt rendkívül előnye abban áll,
hogy a befizetések tartama alatt minden tag 50 sorsjegy nyere-
ményre játszik, végül pedig egy eredeti Jelzalog-sorsjegyet is
kap. Az első befizetés ellenében megküldjük az 50 sorsjegy szá-
mát tartalmazó tagsági könyvecskét és innen kezdve már min-
den tag az 50 sorsjegy nyereseményre játszik.

Központi Váltóüzlet Részv.-Társ.

Budapest, V., Szabadság-tér 3.

Alapított 1886-ban a Magyar Országos Központi

Takarékpénztár által.

TITKOS BETEGSÉGEK.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban fejtű-
nően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve
meg vannak fertőzve és a ki fiatalon könnyelműség és
rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét
tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak egy lehet gyö-
keresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speci-
alista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a
nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő ba-
kon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos be-
egségek létezése is.

Ilyen magasatos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos
specialista országos híri intézete (Budapest, VII., Rákóczi-
(Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a
mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan
és gyorsan gyógyítják már sok év óta még a legelha-
nyagoltabb esetekben is a bujkoros sebeket, húgycső-
hólyag-, ideg- és háterinczbajokat, az önfertőzés és szifilis
utóhatásait, magömlést, elgyengült férfierőt, (impotenciát)
kezdődő elmezavart, aranyerőt, sérveket, vérbajokat, bőr-,
betegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit.
Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha
valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el,
akkor szívesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe
csak válaszbélyeget kell mellékelni.) A gyógykezelés be-
fejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra min-
denki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speci-
ális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e.
10 óráig d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Bu-
dapest, VII., Rákóczi (Kerepesi)-ut 10

VERŐ ADÉL tanító és nevelő intézet a zeto leányok számára
 Budapest, VI., Gyárca. 1.
 Telefon: 88-18. Telefon: 88-18.

Négy elemi osztály. Négy polgári osztály
GYÓGYGIMNASZTIKA
 mintaszervező berendezett tornaterem.

Egyéni nevelés. A művelőzetek iránti érdeklődés elindítására foglalkoztatás. Nyilvánosság Jogi. Állami tanterv. Állami felügyelet.

INTERNÁTUS
 Kiegészítő felvétel.

Államnévelő tanintézet
 Hármasosztály **TOVÁBBKÉPZŐ**

tanfolyam:
 Irodalmi és művészeti tárgyak. A tanterv rendszeres látogatása. Külön szénészeti, fizikai, szobrászati és gyógygimnasztikai kurzusok. Különböző kiválaszható tárgyeseteket.

Államnévelő tanintézet
 Hármasosztály **TOVÁBBKÉPZŐ**

tanfolyam:
 Irodalmi és művészeti tárgyak. A tanterv rendszeres látogatása. Külön szénészeti, fizikai, szobrászati és gyógygimnasztikai kurzusok. Különböző kiválaszható tárgyeseteket.

1910. Párizsi világiállítás Grand Prix.
Kwizda Kereszt János Kétféle gyógyszerés Kornenburg, Bécs mellett. Cs. és Kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szolgált.

KWIZDA-féle szabadalmazott szorító szárvédő-szalag | ruganyos szorító szárvédő légvánkossal ellátva

gummiából
 A szorító szárvédő-szalagok szürke, fekete, barna és fehér színben, 4 nagyságban készülnek és mindig bal és jobb lábra. A szorító z-b-nél megismerve:
 20-23 cm. átméretű meg. az 1. sz. sz. anyag
 23-24 : : : : 2-ik : :
 24-27 : : : : 3-ik : :
 27-30 : : : : 4-ik : :
Egy darab ára:
 Szürke színben darabonként 1. sz. 5 K 20 f., 2. sz. 6 K 30 f., 3. sz. 6 K 40 f., 4. sz. 7 K 30 f.
 Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 6 K 30 f., 2. sz. 6 K 40 f., 3. sz. 6 K 50 f., 4. sz. 7 K 70 f.

Kapható: Dózsa A. IV., Egyetem-utca 2., Freund és fia IV., Koronaherceg-utca 3., Glass József IV., Koronaherceg-utca 9., Háj és Szászny VIII., Múzeum-körút 10., Huzella M. IV., Váci-utca, Kellé J. IV., Koronaherceg-utca 17., Kutschea S. VII., Kerepesi-ut 22., Oltórich L. VI., Teréz-körút 6., Wessely István IV., Váci-utca.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.
Gabonaszállítás.
 A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemeltetése közli, hogy a nagymélt. kereskedelmiügyi m. kir. ministeriumtól nyert engedély folytán a f. évi augusztus hó 19-étől kezdve f. év végéig tényleges szükség esetén a tömeges szállítás beállításával a Fiuméba és a vámkülföldre rendelt gabonaszállítványok és őriemények eltérően az üzletszabályzat 56. §. 4. és 5. pontjában foglalt általános határozmányoktól, soron kívül szállíthatók és a belforgalomban (Fiume kivételével) és a magyar-osztrák forgalomban szállítandó kocsi- és teherárúkra nézve (élő és romlandó árú kivételével) a felvétel és szállítási határidő tekintetében az üzletszabályzat 55. §-ának 3. pontja alkalmazható.

A világ egyetlen
 ártalmatlan szépség ápoló szere az amerikai porcellán-pouder. Egy doboz 5 kr., és 3 kr. Az eredeti kapható az Amerikai porcellán-pouder részvén-társaságnál. Budapest IV. Kossuth Lajos-utca 1. sz. Szépség ápolásról szóló füzet ingyen és bérmentve. 20863

Tan- és nevelő-intézet
 NYILVÁNOSSÁGI JOGGAL
 Budapest, V. ker., Hold-utca 19. szám.
 Az intézet 30 év óta áll fenn.
 Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében amely államnévelő osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beltrások szeptember elsején kezdődnek, azonban már most is lehet előjegyezni.
 A növendékek lehetnek beltrások, félkosztosok és befárok. Értésítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály
 igazgató.

ALKALMI HARMONIUM-
 vétel amerikai rendszerűek.
Iskolák és magánosok
 részére a legolcsóbb árban kaphatók:
Wagner
 a „Hangszer- királynál”
 Budapest, József-körút 15. sz.
 Telefon 67-55. Árjegyzék ingyen. Használt harmonikumok általában raktáron. Javítások pontosan eszközöltek.

DÓSA KÁROLY
 első budapesti ablak és lakástisztítási vállalata
 Budapest, VII., István-tér 16. sz.
 Elvállal minden e szakba vágó munkát, egy mint padlóbeeresztést, ablaktisztítást, féregmentesítést stb. a legolcsóbban és teljesen megbízható eredménnyel.

Egy hámoszobás lakberendezés 360 forintról
 kezdve, mely áll: 2 székény, 2 egy, 2 éjjeli székény, 1 mosdó és tükör márványtal, 130 ft. kredenz, 1 kihúzóasztal, 6 ebédlőszék, 1 szőnyegvédő, 130 ft. kanapé, 1 fotel, 1 farszálka, 2 ülőka, 1 szalonasztal és 1 konzol, és tükör sejtimmel vagy pilével bevont 110 ft. Nagyobb és finomabb berendezések, valamint **butorok** nagyon olcsó árakat, nagy vélmint egy-egy **butorok** lasztókban.
NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó butoraker Budapest, Váci-körút 9. I. em. Szerecsen-utca sarok 865 képpel ellátott legmodernebb albumunkat 60 fillér bélyeg beküldés ellenében megküldjük.

BUTOR
 késszónári vagy részletfizetésre legjutányosabb áron
Ehrenreu és Sachs testvéreknél
 Budapest, VI. Teréz-körút 8F. sz
 Telefon 83-59.
 — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

6 évi jótállással 6 ÓRÁK
 arany- és ezüst-láncok, ÉKSZEREK
 OSEKÉLY
 RÉSZLET- FIZETÉSRE.
DIAMANT S.
 BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 9. szám az udvarban.
 Képes árjegyzék ingyen. Osekély részletfizetésre.

Dr. FÜREDI
 v. kórházi főorvos, katonai, megyei és ker. pénztári főorvos, a medjárdi-rod lovagja stb.
Titkos betegségek
 minden neme, impotencia, nem és női bajok, legképzettebb specialista, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.
BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.
 Vegyi és górcsói vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.

Titkos betegségek
 biztos és lelkiismeretes meggyógyításra 24 órá alatt minden esetben tapasztalata folytán legjobban ajánlhatjuk
Dr. CZINCZÁR
 egyetemi orvos tanár specialista.
 Igen rövid idő alatt alapos eredménnyel gyógyítja: húgyúti betegségeket, megemlést, hólyagbajt, fekélyeket, gyulladást, férfi elgyengülést, emicciót, hágyaró- és idegbajt, bőrbajokat és minden női betegséget biztos módszerrel.
 Budapest, 17., Károly-körút 10. I. emelet
 Rendel: d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.
 Vidékieket levél útján is biztos eredményre vezet és gyógyszeréről gondoskodik.
 Munkáikat teljesen áreménytelenül kezel.

Kedd, augusztus 20.

Jelzőlog 60 huzása má augusztus 20-án nyere 623.000

Itt felsorolt sorsjegyek egyenként 1000 ft.

Ezen 5 kaban az anyes rész hanem a lapoka n ványon 6 könyveket árús

IIU

Hazai 60 huzása n október 23.000 K

LESS

P

Összesen 8 ma

Gyermek

E hirdetés egy szeri peit betül betükből s

Pénz
 házakra, tokokra el harmadik szor katonatis kereskedő tők rész nélkül is k

Kredito
 Budapest, 64. (V

Gözc
 foko mob zalók. benz nált gyári potban, kaphatók. temek, se apent, Ka 17. szám.

BU
 uj és h hálo-, eb és szalon perzsasz szünk GROSZ S. Budapest, 11. eszlő Az orsz démláv TELB

4¹/₂ millió kor.

nyerhető évenként következő 5 sorsjeggyel:

1 db. konvertált Jelzalog sorsjegy évenként	6 huzás
1 „ Bazilika	2 „
1 „ Pesti Hazai	8 „
2 „ Erzsébet San.	8 „
5 darab sorsjegy évenként	14 huzással

Huzás már 1907. augusztus 25-én.
Budapesti Bank Részv.-Társ.
Király-utcai fiókja,
Budapest, VI., Király-utca 20/26. szám.
ÜGYNÖKÖK FELVETETNEK.

Eszterga-padok,
furógépek, ülők, satuk, fuvók, mindennemű
új és használt gépek,
és kézi szerszámok raktára.

Legjobb minőségű (Compozitáló) Réteg-fém. Nagy választék viz- és légszuszévatéki csövekben.

GRÜNSPAN IZIDOR
Budapest, V., Váci-ut 24. szám.
(A nyugati tehérpályaudvarral szemben.) TELEFON 34-36.
Vesz és elad:
új és használt szerszámokat,
teljes műhelyberendezéseket.

Pénzszekevények
egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM
ezek pénzszekevényeinek és trezorépítkezéseinek magyarországi vezérképviseletének

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, V., Podmaniczky-utca 4.
Képviseleik minden városban keresztöltnek.
ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN.
Régi szerkezeteket cserélőképpen átveszünk.

LEGSZÉBB... LEGJOBB... LEGOLCSÓBBA
PAP, PAP, PAP.

GIGNER JÁNOS
ágyonmű rész- és vasbutor-gyára
szőnyeg, függöny, pokróc, textíliák, nagy választékban.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
Rákóczi (Köröspalota) utca 84. sz. Gyár:
Kertész-utca 7. és 9.
Arjegyüket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Még nem felöltő árú kiserővel vagy a pénzt visszahadom.

Klimatikus Gyógyhely. GLEICHENBERG (Stajermark.) Nyári Idény: máj. — okt.

Igen kedvező, fél-alpesi jellegű klimatikus viszonyokkal.
GYÓGYIAVALLAT:
a légző szervek (hurut, asthma, emphysema) és emésztő szervek betegségei, szívizom-elfajulás, ideg bajok, lábbadozás stb.

GYÓGYESZKÖZÖK:
inhalációs- és pneumothaphia, szénsavas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógytorna, napfürdők stb.

GYÓGYFORRÁSOK:
Konstantin-, Emma-, János- és Kolos források.

KIS HIRDETÉSEK

Pénzközlő
háza, telkekre, földbirtokokra első, második és harmadik bekebelezésre is, személyi hitelt

katonatisztek, hivatalnokok kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetít 500

Kreditor bankiroda
Budapest, VII., Dohány-utca 64. (Válaszbélyeg)

Fénykép-készítők
objektív ves, elad, csoról hies res Appolo lenomok egyedül-elárultó helye.

HATSCHEK EMIL
Andrássy-ut 19.,
fiókja: Erzsébet-körút 28.
Alapítotott 1877.
Eskkal olcsóbb, mint részlet fizetéssre.

Férfiak!
Feltétlen gyógyhatást nyújt a párisi világhírlíttáson nagy aranyéremmel kitüntetett Dr. Borsodi-féle szabadalmazott villamos szerkezet. Elegendő a szerkezetet a testen horidani, a hatás elmaradhatatlan. Kivánatra használati utasítás 60 fillér bélyeg beklírdése ellenében. Közponli szétklírdési telep: Berger és Társai Dohány-utca 39. 26702

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök salódi angol bürgermíturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 265
Kazinczy-utca sarok.

Bőrszékikar
bőrszékikar és bőrfaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Fűthető fürdőkád,
kímélő, kályhával, fűtéssel (1-2) fűthető, légszekevények és háttartali cikkek nagy választékban.

LEFKOVICS ADOLF
Wessely-utca 51E Erzsébet-körút és Hársfa-utca között
Arjegyüket bérmentve.

Gözcseplőgépek
fokozó mobilok, szalmakazalók, benzinnmotorok, használt, gyárilag javított állapotban, cserélőleletekre kaphatók. Részleletek költetnek. Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 17. szám. 25983

BUTOR
új és használt modern háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyeget veszünk és eladunk.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, eszlótt Gyár-utca 2.
Az orsz. zeneakadémiaival szembe.
TELEFON 14-07

3 új szó...
Altvater
Gessler
Budapest

TELEFON: 62-45.
X., Pelső vaspályautca-33.

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók FÜLDES B. butortelepén, Kertész-utca 43. Király-utcai sarokházban. 970

Különleges vállalat keményítő-gyárak
berendezésére és átalakítására

W. H. Uhland
k. f. sz.
Leipzig-G.
Szállítmindentlge gépeket és készleleket a teljes e kményítő-iparhoz saját klírdő szerkezetben és olcsó árakon.
— Prospektus ingyen. —

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonbutorokban. Részleletek, bürgermíturák és kárpitosfélekben Perse, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzszállárookban gáz, villamos stb.-hez. 26507

Ajtók és ablakok
régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvásrácszatok, kertkertesok, keramitlapok, Kehlheimi, apok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,
épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nador-utca 72-74. tíók tírdet Sziret-utca 5.

INGYENI SÉRVKÖTŐ,
műlábak, műkezek műfüzők, támgépek, egyenestartók haskötők

és az összes betegápolás cikkekéről szóló nagy képes arjegyüket bárkinek ingyen és bérmentve, zárt borítékban klírdjük

Universális sérvkötők
páratlanok, kis gummi nyomlappal legnagyobb sérv elzárható.

Sérvkötők
egyoldalu 4-14, kétoldalu 8-28, gummi 6-12 K.
Gummi harisnyák
Haskötők
mérték szerint készíttotnek

MAGYAR ORVOSI MUSZERTÁR
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rókus-körházal szemben.)
Fontos címre és a vöröskeszre árulók.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 2836

Ideges és gyengétehetségű
gyermeknek nála szakszertől oktatást és teljes ellátást nyernék. Kelemen Ignác gyógygyógyász, Budapest, VII., István-ut 29. sz. 26431

Sorsüldözött
szép, fiatal uriaszonyka igaz észinte állandó barátja lenne befolyásos uraknak, ki őt álláshoz juttatná vagy házi támogatásban részesítené. „Állandó is, szép is, jó is” jellegre választ kiadóhivatalba, lapban jelezni kérek.

Önálló
foglalkozással, hozomány-nyal és kelengyével bíró szép úri leány férjhez menne 30 éven felüli hivatalnokhoz. Részletes és névvel ellátott levelet „Modern nevelés” jellegre. Házasságközvetítő díjaztatnak.

Házasság.
Csinos, fiatal, intelligens fővárosi tanítónő rokonon részére ismeretség hiányában ezután keresek intelligens uricimber férjfeljelle. „Nézeteltérés” a kiadóhivatalba.

Nősülni
szeretne egy nagyobb vidéki városi intelligens kereskedő. Nőtlen venne 25-30 éves keresztény hajadont vagy fiatal özvegyet, kinek 15-20 ezer korona hozománya van. Ajánlatokat és leveleket „Kereskedő” jelleg alatt a kiadóhivatal fovebbit.

Azonnal kiadó!
Pinczehelyiség raktárnak nagyon alkalmas. Bővebbet a házulajdonosnál. Sziv-utca 51., I. em. 8.

Parkettagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 26397

Szepességi
uri család kosziba fogad elemibe járó gyermekeket. Német szó elsajátítása biztos. Gondos, jó bánásmód. Házban zongora. Czím a kiadóhivatalban. 26902

Házasságokat
ingyen közvetít „Házasságlándók Újsága” Budapest, Liliom-utca 54. Kérjen mutatványszámot. 26903

Csemegezőlöt
postakosarankint 280, 100 kg. 40 kor. Csemege-alma, szegfűköre 2,40, paradicsom, paprika, turkesztán és ananász-dinnye 2 kor., 25 kg. 8 kor. Házilag főzött baracklekvárnak kiadójá 3 korona Szállit Szabó Géza, Csongrád. 26898

Pénzkölcsönt
kaphatnak állami, megyei és városi hivatalnokok, vasutasok, iparosok, kereskedők előnyös havi törlesztésre vidékre, ugyszintén I., II. és III. helyi betáblázásra 180 frt., mellett 5-65 évig, convertálásokat a leggyorsabban és szolidan közvetít Szirmák Imre bankirodája, Rottenbiller-ut. 5/B. (Válaszbélyeg.) Telefon 20-28. 5420

Pénzkölcsönt

készülünk 61 évtől 80 évig köztisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legújabb csatlakozás mellett. Ha mégis kesz kelene, újítalun gondoskodunk kezekekről. Továbbá készülőnk váltókölcsönt 500 koronától minden hitelképes egyéneknek 1-9 kezesrel. Értékpirra, corszegyke, vidéki bankok részvényeire az érték 9%-ig folyósítalunk kölcsönöket. Révbe felvilágosítást levélben válasszbélyeg ellenében díjtalanul nyújt. Gerő Tostvétel, törvényesülleg bejegyzett hitelvállalata, Budapest, Kereszt-ut 30. Telefon 18-42. Ugyanitt 20 fillért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre nézve tájékoztató foglalaltak. 26122

Vezető állásban

levő egészséges magas szöke r. k. 40 éves özvegy állami tisztviselő, kinek két kis fia van; feleségül venne oly intelligens zenésmerettel bíró tisztá multu hajadont, vagy gyermektelen özvegyet, ki neki gondos nője, gyermekeinek szerető anyja óhajt lenni. Csinos külisé, egészséges organum, emelkedett lelki tulajdonság és nem hozomány az amire reflektál. Leveleket lehetőleg arczkeppel. „Körmoly szándék” czímen továbbit a kiadó hivatal. 26881

Rekedtség

biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle cizorkorka, 60 filléért minde-nyütt kapható 721k

Csemegezőlöt

legnemesebb fajokban, zamatos finom körtét, válto-gatot legszebb almát 5 kilós postakosarankint 3 koronaért szállit Rottmann és Keller szállítótelepe és Kérészete Kiskunhalason.

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája a

Stenográfia

országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépíróiskola. — Kereskedelmi szaktan-lárgyak. — VII., Kazinczy-utca 8. I. em. 30. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-féle iskolával).

Olcsó, szép birtok

Dunántul 716 magyar hold, gyönyörtü vidéken, szép fekvéssel, egy tagba, vasut mellett 12 szobás kastély-lyal, parkban, kiténő gaz-dasági épületekkel, teljes felszereléssel azonnal el-adó, hol, megmondja a kiadóhivatal. Közve-ítők di-jaztatnak. 26896

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szö-nyegek, kényszerítő körülmények miatt eladók; ma-hagoni hálósza 180 frt., íróasztal könyvszekrény-nyel, olajfestmények 2 frt., nagy perzsaszönyegek, lám-pák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utczal sa-rokplncza. 26616

Régi ezüsttárgyakat
és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugy-mint régiségeket, drága-követ, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kér-jen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Buda-pest, IV., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes meg-biztatásokat, megfigyelése-ket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben. Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47, 26703

Butor

új és használt beraktá-rozásokból visszamaradt, csil-lárok, lámpák, irodaibe-rendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tu-lajdonos Landsmao Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12.

Képigynökök

felvételnek Budapesten és minden vidéki városban egy Magyar-országban jól vezetette czögöl. Ajánlatok „Fix fizetés” jelleg alatt a kiadóba kéretnek.

Onnek óvni kell a feleségét!

Minden család részére leg-fontosabb illusztrált könyv a túlbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a há-lalratok ezrel igazolják, diskretein küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, S. W. 247, Lindenstr. 50.

Polgári iskolai

reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizs-gákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a leg-jobb sikerrel előkészít. „Tan-nár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Zálogcédulákat,

brilliantokat aranyat, ezüst-öt, gyöngyöket és ékszeröket legmagasabb árban ve-zek. Brillantokért öböt bet fizetek, mint ujonnán kerül-tek. SINGER IAKAB ékszer-kereskedő, Budapest, Kirá-ly-utca 91. Izabella-n. sarkán.

Jogi-

politikai szigorlatokra alap-és államvizsgákra (egy-es tantárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre, ugyszin-tén államszámvetelési ál-lamvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Jogi Szeminárium, Buda-pest, VI., Rózsa utca 44., III. em. 8. 26817

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, ma-gánvizsgálatra, gimnáziumi kiténőbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 25465

Építkezéseket!

Oyátrak lakóházak terve-sését, felépítését, átalakítá-sát bárhol előnyösen el-vállalja, tehermentes tel-keket törlesztésre felépít. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 783

Hölgyek figyelmébe!

3 évi jótállással mindenki szerezz meg magának a cs. és kir. szab. Viktoria önműködő kézi himzőgépet. Ára 8 korona. Pénzt előre beklüldönek egy csinos minta lesz mellé csomagolva. Leírásokat és utasításokat mindeuknek díjmentesen küld a Viktoria himzőgép-gyár, Budapest, VII., Columbus-utca 28.14 emelet. 2662

Polgári drakl

Pontos kiszolgálás! Kiténő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelkezési szö-ményesen elcsinnyek. Zellszka János angol uri szabóterem-BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a leg-divatosabb angol és bol-— földi szövevekből. —

3 szó . . .

Egyenruha Tiller Budapest.

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint légszész és villanyos csillárok, leg-jobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma butorraktára, 738 Budapest, VI., Kertész-ut. 50. sz. (Király-utca sarok)

Pénzkölcsönök

megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivitel cég Buda-pesten Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselői személy és tárca hitel, állami, közigaz-gatási és magán tisztvi-selőnek, kereskedők és ön-álló iparosoknak előlegeket érlekpapírookra, betáblá-zásra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbörkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, lejt-mé-rot, Planimeter, Teleskop, Goerz-Zeiss-—Iridier stb. HATSCHKEK EMIL Andrassy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körut 38

Ki a YES-OUI-SI

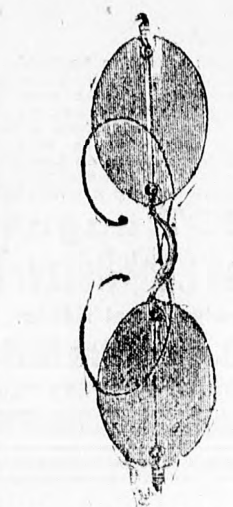
család lapot megrendel, látva minden megelégedés máikül az önállóan az

angol és franczla

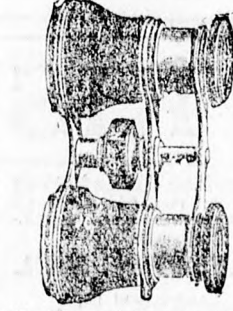
nyelveket alapsan megtanul-hatja előfizetési ár meggyóvön-ként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mu-tatványszámokat küld a kiadó-hivatal. Budapest, Andrassy-ut 97. szám.

Szabadalmazott orrcsiptető kettős rugalmas csiptetővel.

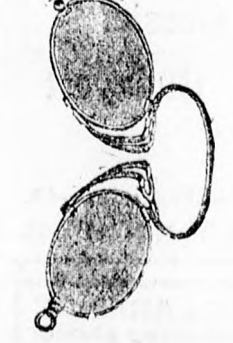
Seyffert professzor rendszere.

Aki orrcsiptetőt visel, tudja mennyi baj van vele, mive a csiptető nem illeszkedik a szemre és a csiptető nem áll merőlegesen a szemten-gely irányában, hanem ren-desen részatos síkban elő-rehajlik s a fejnek gyvakran a legesekélyebb mozdula-tára lecsúsz. Azáltal, hogy a lenesék nem állnak a szem tengelyére merőlegesen, romlik a szem, mert a su-gártörés következtében a szemnek kell alkalmazkod-nia, illetőleg rendelkezés állásba fordulnia, hogy a tárgyak képe a retzelláriya kellő pontjára érhesen; azál al pedig, hogy a csiptető nem elég biztosan és szilárdan ül az orrgerinczen, igen gyakran lecsúsz és könnyen összejörik az orrcsiptető.

Mind e két fogyatkozáson segít a Seyffert professzor szabadalmazott orrcsiptetője melynek kettős rugalmas csiptetője nemcsak szilár-dan megfogja az orrot, ha-nem állandóan merőleges irányban is tartja a len-eséket a szem tengelyére. Le nem eső orrcsiptető.

Próbálj a ki ezt az orrcsiptetőt! Irjon még ma! Ha nem lelel meg, a pénzt visszaküldöm!

KLEIN DEZSÓ

látexerezés, Kecskeméti u. 14. Árjegyzék ingyen és bérn.

Nagy és Fia BUDAPEST,

Semmelweis-utca 21.

állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77.

Urasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia

Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia

modern butorok: machagoni, palisander, ében- és citromfa.

Nagy és Fia

Angol börgarnitúra, franczia olasz stíjú butorok.

Nagy és Fia

Valódi perzsa és smyrna szőnyegek.

Nagy és Fia

Velencei tükrök üveg, csillárok festmények stb.

Nagy és Fia

CSILLAR ÜZLET.

Nagy és Fia

antique butorok és szövevek, szalongszobák.

Nagy és Fia

Nippek, bronzszobrok, olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Nagy és Fia

Fióküzlet nincsen össze nem tévesztendő hasonnevű czéggel.

Nagy és Fia

Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Nagy és Fia

Állandó butor és antikvitások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és romai árveréseken.

Megbizottak a kontinens minden nagy városában.

MAGYAR IPAR.

Vas és aczélipar.

A gróf Csáky László prakfalvi vas- és aczélgyár részvénytársaság (lásd hirdetést 43. oldalon) egyike a vasipar terén létrejött legújabb vállalkozásoknak, noha a telep maga, mondhatnók a legrégebb, mert Prakfalván, Szepesmegyében létező ércbányák és a vasgyár, gróf Csáky László által még 1801-ben lettek életre kelve. Az új részvénytársaság, mely később szükség szerint felemelhető 1.100.000 K alaptőkével rendelkezik, főleg szerszámaczellés és aczél-szerszámok gyártását tűzte ki céljául, de kitűnő vas- és aczélöntődével is rendelkezik, foglalkozik továbbá mindazon cikkek gyártásával és eladásával, melyeket ezen cég mai hirdetésében felöllel. A részvénytársaság igazgatósága a következőkből áll: gróf Csáky László elnök, Rosenthal Hugó alelnök, Tóth Pál, Fodor Ferencz, Székely Ignác, Vécsey Jenő, Schmidt Rudolf és Schmidt Frigyes. Felügyelőbizottság: Welter Elek, Honesz Ernő, Groszmann Jakab. Kereskedelmi igazgató: Pirkner Konrád. Műszaki igazgató: Pavelczyk Tamás.

Szakembereknek azonnal szembe tűnik, hogy az igazgatóság és kereskedelmi vezetőség a legjobb szakemberekből áll, s ha megemlítjük, hogy Pavelczyk Tamás műszaki igazgatóban sikerült a társaságnak egy az aczélgyártás terén európai hírnévnek örvendő erőt megnyernie, méltán hihetjük, hogy ezen hízagpotló új társaság iparunkban ép oly kedvező eredményeket fog elérni, mint amilyen jótékonyan fog hatni működése a kivándorlás által amugy is sújtott Szepesség gazdasági viszonyaira.

Villanyszerelés.

Budapesti Ált. Villanyszerelési vállalat Dimmer Hugó és társai utódai Budapest, Klauzál-utca 5. és Dohány-utca 48. — Telefon 23—35. Elektromos világítási és erőátviteli berendezések városok, községek, épületek és lakások részére. Elektromos gépek, ilylmpák, dynamok, motorok és mérő-készülékek. Villamos jelző, telefon, villámhárító, villam, tűz- és vízjelző-készülékek szerelése. Ilylmpák, motorok és dynamok átkerelése egyen- vagy váltakozó áramra.

Pótkávégyár

A «Patria» nagykanizsai pótkávégyár hazánk első és egyedüli tőzsgyökerez magyar pótkávégyára. A gyár 1906. évben készült el és imponáló méretei, valamint szakszerű berendezése dísze a hazai nagyipari vállalatoknak. Meglepők az intézkedések a tisztaságra és egészségre vonatkozólag. A munkások a munka megkezdése előtt külön helyiségekben mosakodnak és munkaruháikat öltik magukra.

A gyár kizárólag a legjobb és legtisztább nyers anyagot dolgozza fel és gyártmányainak minősége messze föltulmulja a bevándorolt verseny árúját.

Jelenleg 30 hivatalnok és 180 munkás dolgozik a gyártelepen és igazán megérdemli ezen hazafias vállalat, minden magyar háziasszony — ki a jó zamatot és izletes kávéra súlyt fektet — pártfogását, mert tényleg csak úgy valósíthatjuk meg gazdasági és politikai önállóságunkat, ha tőzsgyökerez magyar vállalatokat pártolunk, küzdjük le előítéletünket és használjuk, pártoljuk és ajánljuk a

«Valódi Patria Pótkávé» mely a főzetnek szép aranysárga színt ad, a kávé zamatossá és izletesé teszi. Ezer és ezer magyar kereskedő és magyar háziasszony csakis «Patria» nagykanizsai pótkávé ajánlja, minl a legjobb és legkiadósabb pótkávé, a magyar gyár ipar büszkeségére, a magyar kereskedők öröme.

Leánykiházasítás.

Első Leánykiházasító Egylet mint szövetkezet Gyermekek és Életbiztosító Intézet Budapest, VI., Teréz-körut 40—42. (az intézet saját házában.) Alapítatott 1863. évben. Díjtartalék 1906. decz. 31. 15.000.000 kor. Biztosított tőke 1906. decz. 31. 65.000.000 kor. Eddig kifizetett tőke 12.500.000 korona. Az intézet az ember életére minden szokásban lévő módozat szerint a következő biztosításokat vállalja el. Kiházasítási biztosítások; Járadék biztosítások; Fiu biztosítások u. m. tanulmányi, katonai és nagykorúsági esetekre; Családi biztosítások; Vegyes biztosítások élet- és halálesetre; Legelőnyösebb feltételek! Legmérsékeltőbb díjszabások! Ismertetővel, tervezetekkel és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál — ugy az intézet igazgatósága — mint az egyes vidéki ügynökségek.

Fémárugyár.

Dr. Wágner és Társai Budapest. Gyártelep IX., Tinódy-utca 3, ahol 200 munkást foglalkoztat és Ausztriába irányuló üzleteinek lebonyolítására Bécsben fióküzletet tart fenn. Ugy hazánkban, mint a külföldön kizárólag saját gyártmányait hozza forgalomba. Gyártmányai: Szikviz és alkoholmentes italok előállítására szolgáló gépek, ónszifonok. Mesterséges hűtésre szolgáló gépek, főleg a kisipar céljaira, ugyszintén az ugynevezett Diadal hűtőházak. Kimerő készülékek, palackozók és egyéb a pinceszerszerelési szakmába tartozó fémárúk. A vállalatnak egy külön osztálya a stanniolkupakgyár, mely képes az összes hazai ásványvíz és keserűvíz forrásokat kupakkal ellátni; a gyártmányok nem drágábbak, de jobbak, mint a vámkülföldről és Ausztriából beözönlő kupakok, amit a külföldön ugylátszik jobban felismertek, mert a gyár a termelt kupakoknak több mint a felét nem itthon, hanem külföldön helyezi el, hamburgi és más exportörök útján Délamerikában és Ausztráliában.

Czimfestészet.

Spitzer József S. cimfestészeti műintézete, Budapest, VII., Károly-körut 7. szám. Telefon 86—11. Kitüntetve számos kiállításán. Fenáll 1893 óta. Elsőrendű modern cimfestészeti műintézetben készülnek a művészi színvonalon álló modern stíli Tükörüvegczégtáblák, takarékpénztárak, bankok, gyógyszerárak, drogériák részére. Üvegfestmények, Üveg-reklámtáblák kereskedők, fűszer- és csemegetüzetek számára. Ügyvédi és orvosi üvegczégtáblák. Domborműczimerek fa- és érczetűnk. Sodronyfonatu czégtáblák továbbá vas, fa és örvászonzimtblák a czégtáblákhoz a legkitűnőbb minőségű anyagok lesznek teldolgozva 21¹/₂ karátos belföldön vert arannyal. Tervrajzzal, valamint költségvetéssel szívesen szolgál a cég. A czégtáblák tartóságára nagy gond fordítatik. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen teljesítenek.

Spitzer József S. cimfestészeti műintézete országszerte kitűnő hírnévnek örvend, ennél fogva bárki bizalomteljesen felkeresheti megrendeléseivel ezen céget annál is inkább, mert árai mérsékelték és pontos határidőre szállít bármely nagyszabású cimfestészt.

Sósorszesz.

Czurda Vilmos kiskunhalasi gyógyszerész valóban figyelemre méltó eredeti eszmét valósítoit meg, midőn kiindulva azon következtetésből, hogy a sós tengeri levegő és víz mily csodálatosan gyógyító erejű, ezt mindenkinek

könnyen hozzáférhetővé tenni iparkodott. Sikertűlt is ebbeli törekvése, mert szerencsés összeállítással egy tengeri sóval készült sósborszeszt állított elő, mely szélporlasztva a tenger levegőjének, bedörzsölve, borogatásra és másként használva pedig a tenger vizének csodálatos hatását fejt ki. Mint minden vállalkozás, ugy ez is kis mederben indult meg, ma azonban már országszerte keresett háziszert lett a «Tengeri sósborszesz», mert páratlan hatása mindenkit kielégít sőt sok esetben határozottan meglep. Nem reklám czéljából írjuk e sorokat, hanem hogy megismertessük a magyar közönséggel e kitűnő magyar készítményt és terjedésével szolgálatot tegyünk a szenvedő betegeknek. A készítő ezen sósborszeszt 3 féle nagyságban hozza forgalomba. 1 próba üveg 24 fillér, 1 közép üveg 1 kor. 1 nagy üveg 1 kor. 20 fillér. Küldjön az alanti címre (Czurda Vilmos) egyszerű levélben 40 fillért postabélyegeken és teljesen költségmentesen kap próba üveget postával. Különben pedig 30 próba, 6 közép és 3 nagy üveg szállítatik teljesen költségmentesen utánvétellel bárhova.

Rendelések Czurda Vilmos gyógyszerészára Kiskunhalas (Pesim.) intézendők. Magyarországi főraktár Török József gyógyszerészára, Budapest, Király-u. 12.

A Franck Henr. Fiai cég pótkávégyára Kassán.

Az az öröndetes fejlődési folyamat, amelyet a hazai pótkávéipar az utolsó 18 évben felmutathat, sokféle módon lendítő befolyással volt országunk gazdasági életére. Az ország általános jólétének emelése mellett, mely mindegyik iparág áldásos felvirágozását kíséri, itt különösen a mezőgazdaság kedvező befolyása veendő tekintetbe, amely új növény, a pótkávégyártáshoz nyersanyagul szükséges «czikória» által a talajnak fokozottabb kihasználását érte el.

A Franck cég ludwigsburgi tőzsdéházából már régóta üzleti összeköttetést folytat az itteni kereskedővilággal. Ez, valamint a szíves fogadtatás, amelyben gyártmányai Magyarországon és Ausztriában részesültek, arra indították a céget, hogy már az 1879. évben Linzben az első gyárat alapította, 1888-ban Kassán létesített gyárat, az 1893. év elején pedig a mostani imponáns fekvésű új kassai gyártelepet építette, ezt 1906-ban kibővítette és ugyanabban az időben: 1893-ban létesült a zágrábi gyár is; 1900-ban pedig Belovárott épült néhány aszaló, a környéken kultivált czikória-termelés részére.

Ezen két gyár alapításával a Franck cég nemcsak szorosabb viszonyba kívánt lépni magyar vevőivel, hanem feladatává tűzte ki, hogy oly gyártmányt szállítson, amely hazai nyersanyagból készül. A kereskedelmi miniszter uró nagyméltósága az 1899. évben látogatásával tüntette ki a kassai gyárat és a m. kir. minisztérium az 1899. évi szeptember 30-án kelt 12041. számú rendeletével megengedte a Franckféle kassai gyárnak, hogy készítményein a magyar czimert használhassa.

Abból a vezérelvből kiindulva, hogy a több mint 300 munkásának az egészségét és testi épségét példás renddel, tisztasággal és pontos sággal biztosítsa, a jó és szorgalmas munkásnak megfelelő és állandó, elégedett megélhetést biztosító keresetet nyújtott, elérték a munkaadók és munkások között a legöröndetesebb érdek-összhangot, amelynek a jövőben való fennállásáról a vezetőség gondoskodása és figyelmessége kezeskedik.

A Franck Henr. Fiai cég e sikeres tevékenysége nem kis mértékben járult hozzá az egész

monarchia pótkávéiparának jelenlegi kielégítő állásához, mindenekelőtt azzal, hogy oly terméket hozott a piacra, amelynek jóságát mostan sok ezer tapasztalt háziasszony dicséri.

Miután a nyersanyag beszerzésére nézve, a nazánkban termelt cikória még mindig nem elegendő, a gyár részben még a külföldre, nevezetesen Németországra, Hollandiára és Belgiumra is van utalva. A kassai gyár képes a belföldi szükségletet nemcsak teljes mértékben fedezni, hanem még Galiciába, Bukovinába és Sziléziába is tetemesen szállítja gyártmányait, de még Oroszországba is egy keveset.

Hogy mennyiben emelte a mezőgazdaságot a pótkávéipar fejlődése: arról volt már szó — ezuttal a mezőgazdaságnak egyik legfontosabb termékére a tejfogyasztásra — legyen még utalva: a tejnek termelését, t. i. az olcsó pótkávé bevezetésével tudták a tejgazdaságot emelni.

Hazánk lakosságának azokban a rétegeiben, hol a kávé magas ára következtében eddig még nem igen tudták bevezetni, a tejeskávé a Franck-féle pótkávé hozzáadásával mindig új híveket szerez magának, minnek folytán a tejfogyasztás is folytonosan emelkedik; de még az Alduna országaiban is, hol a török fekete kávé általánosságban iszák, a Franck-féle pótkávé bevezetése által a tejeskávéval folyton új hívekre lehetne szert tenni, ha a beviteli vámok nem lennének oly túlságosan magasak.

Emellett figyelembe kell venni még egy pontot, amelynek anyagi értéke nem becsülhető oly könnyen meg, kulturális jelentősége azonban, nem magasztalható eléggé.

A tejeskávénak előnyomulásával a pálinka, amely hazánknak sok vidékén a szegény emberek rendes reggeli, mindig jobban kiszorítatik és ennek helyébe a táplálkozásra szükséges produktum, a tejeskávé: — a tej — lép.

Szívből kívánjuk, hogy a Franck-féle nagy-szabású hazai gyárvállalat prosperáljon és hogy a fogyasztó közönség azt megfelelő támogatásban részesítse, hogy a magyar iparnak tekintélyt és hazánknak anyagi hasznot hozhasson.

Szeszgyár.

Leipzigier Vilmos szeszgyára és szeszino-mító: 1880. Több bel- és külföldi kiállításon elsőrangú díjakkal kitüntetve. Cég t u l a j d o n o s: Hirmann Ferencz.

Rézárnyógyár.

Hirmann Ferenc rézárnyógyára. Budapest, VII. ker. Csányi-utca 7-9. sz. A lapitattott: 1880. Több bel- és külföldi kiállításon elsőrangú díjakkal kitüntetve. Cég t u l a j d o n o s: Hirmann Ferencz.

A gyár tulajdonosa 27 év előtt csekély tőkével és szerény alapon kezdte meg működését és az első években csak nyersöntvények előállítására, továbbá légszesz és vízvezeték berendezéséhez szükséges szerelvények gyártására szorított.

A gyártulajdonos szakszerű vezetése mellett azonban a kis gyár évről-évre fejlődött úgy, hogy ma egyike az ország legismertebb ipartelepeinek és a fémáru szakmában egyetlen gyárunk sincs Magyarországon, mely a fémáru ipar oly sokféle cikkének előállítását felölelné, mint Hirmann Ferencz gyára.

Kiváló érdeme a gyár megalapítójának, hogy szolid készítményeivel a magyar iparnak nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is elismerést szerzett.

A gyár jelenleg következő ipartermékek előállítására van berendezve:

N y e r s ö n t v é n y e k: sárgaréz, phosphor-bronz, delta és sterofém, aluminium és horganyból.

Felirati táblák: fém, sárgaréz és horgany öntésből.

G ő z-, légszesz és vízvezetési szerelvények.

F ü r d ő és c l o s e t berendezések.

P i n c z e g a z d á s z a t i cikkek.

P e r o n o s p o r a permetező alkatrészek.

P h y l o x e r a fecskendők.

S ő r k i m é r ő készülékek légnyo-másra.

K e r e s k e d e l m i s á r g a r é z súlyok.

W a g g o n felszerelési cikkek, vasalások, fűtők és gőzfűtési kapcsolások.

Függöny és szőnyegrudak, rácszatok.

A borszékipart

Magyarországon egy azóta általánosan ismertté lett, kiváló iparos Gmehling Hermann vezette be, 1892-ben. Nem vett igénybe semmi néven nevezendő állami segélyt, hanem teljesen a saját erejére támaszkodva, buzgóságával, szakértelmével, igyekezetével odáig fejlesztette művészi tökéletességre vitt szakmáját, hogy a Gmehling-féle borszékipart mindenütt a legkedvezőbb bírálatot nyerték és olyan általános tetszést arattak, hogy üzemét évről-évre nagyobbitania kellett.

Maga a cég tulajdonosa Bécsből került hozzánk, de jó magyar ember lett belőle s elnyervén a magyar állampolgárságot, gyermekeit olyan nevelésben részesíti, hogy derék hazafiak váljanak belőlük. Külön jegyezzük föl, hogy ezt az érdemét, bár ő maga szerényen elhuzódik a dicséret elől s azt mondja rá: «ez mindenkinek kötelessége aki magyar földön megtelepszik és sikert ér el.»

De van Gmehling Hermannnak egy másik igaz érdeme is, amelyért hálásak lehetünk neki s ez az, hogy az idők folyamán egész munkásgenerációt képezett ki ennek az ipárnak s a borszékipar munkásainak háromnegyed része az ő tanítványa.

A M. A. V. udvari vonatjának izléses díszítése 1896-ban a cég cs. és kir. udvari szállítói címet kapta s minden kiállításon, amelyen résztvett, első díjakra tartották érdemesnek.

Gmehling Hermann gyártelepe saját házában, a Damjanich-u. 6. szám alatt van, ahol ezidőszerűtlen készítményei közé tartoznak: mindenféle borsfajták és vagonépítéshez szükséges anyagok, borszék, fanteuil, paravent és angol börgarnitúrák, mappák, kályhaellenzők, papirkosarak (ezek közt mesés szép dolgok vannak,) és sok minden egyéb, ami ebbe a szakmába vág. Borszékéből állandóan 5000 darab van készletben. E néhány vázlatos adatból is, amelyet emlékkönyvünk az iparművészetnek szentelt fejezetében kötelességünknek tartottunk följegyezni, láthatja az érdeklődő, hogy becsületes szándékkal és igyekezettel milyen szép sikert lehet elérni a mi szerény hazai viszonyaink közt is. Az igaz, hogy Gmehling Hermann munkája és kiváló szaktudása mellett segítette utján az érdeklődők nagy száma is, akik művészi iparának tökéletes kivitelű produktumaiban gyönyörűségüket leltek.

Magyar tanszerkészítő intézet.

Feldmann Gyula, VI., Felsőerdősor-u. 5. Az intézet immár nyolc éves multra tekint vissza, mely idő alatt a magyar tanügy és a magyar tanszeripar érdekeit egyaránt kitartó szorgalommal és szakértelemmel szolgálta. A befolyt évek válságos politikai viszonyai kedvezőtlen lefolyással voltak a tanszeriparra, amennyiben az állami megrendelések két éven keresztül majdnem szüneteltek. Az intézet vezetősége ezt az időt a külföldi piacok megszerzésére iparkodott fordítani. Eleinte nagy áldozatok árán, később már határozott sikerrel működött Szerbiában, Bulgáriában és Romániában, míg természetrajzi készítményeit Németországban és Angliában is lehetett elhelyezni. Ezzel némileg enyhültek a beállott üzleti pangás következményei. A tanszeripar a lefolyt években újból kibővítette munkakörét és szaporította szakosztályainak számát. Eddig ugyanis leginkább fizikai, kémiai, szabadkézrajzi, geometriai és természetrajzi tanszerek előállításával foglalkozott, most azonban ezeken kívül még a fizikai földrajz tanításának körébe tartozó tanszereket és segédeszközöket is készíti. Nagy figyelmet fordított a fizikai tanulógyakorlatokra, melyek számára a szükséges eszközöket saját szerkesztése szerint megfelelő minőségben, czélszerű kivitelben és olcsón állítja elő. A gyár jelenleg optikai készülékekkel foglalkozik, főleg olyanokkal, melyek hazánkban eddig még egyáltalán nem állítottak elő és ezenkívül az e szakmába vágó tömegcikkek gyártására is rendezkedik be. A gyár czéltudatosak dolgozik és fokozatosan fejlődik, a szakörök elismerését bírja, gyártmányai keresettek

és ma ugyszólván köztudomásu dolog, hogy ezen kizárólagosan tanszerek készítésével foglalkozó iparvállalat gyártmányai kiválóan versenyképesek, a forgalomba hozott mindenféle tanszerek között a legczélszerűbbek, legjobbak és ezért a legolcsóbbak is. Emellett bizonyít az a tény is, hogy 1899-ben a tanszeripar nehéz küzdelmek árán csak 41 próbamegrendelőre tudott szert tenni, holott ezzel szemben jelenleg 3300 hazai iskola és 40 hazai vizsonteladó, mint állandó vevő veszi igénybe a Feldmann-féle tanszerkészítő intézet szolgálatait. A magyar tanszerkészítő intézet a tanszeripar terén ez év őszén szélesebb alapon az eddiginél még intenzívebb tevékenységet fog kifejteni.

Tudományos műszerek.

Marx és Mérei cég előnyösen ismert tudományos műszerek gyára, Budapestén az Aradi-utcában van. Alkalmunk volt a gyár tágas és czélszerű helyiségeit megtekinteni. Igazán elcsodálkozhatunk a kitűnő berendezésen s meggyőződünk arról, hogy már egyetemünknek, gimnázium és reáliskoláknak sem kell külföldről tanszereket beszerezni, hanem mindent kapnak idehaza. A gyár laboratóriumában láttuk a Marconi drótnélküli táviróját, Herz, Tesla készülékeit, sőt egy teljesen felszerelt Röntgen-apparátust. Mint halljuk, a cégnek most nagyobb rendeléseik vannak nemcsak idehazára, de külföldre is. A céget melegen ajánljuk a szakkörök figyelmébe.

Czukorka.

Hazai iparunk fejlődésének tanulmányozása közben Zsolnán, a felvidék e legnagyobb gyárvárosában is állapodtam meg, a hol örömmel észleltem, hogy hazai gyári iparunk mily szépen fejlődik.

Zsolna nagyközség a Vág partján fekszik, a Kassa-oderbergi vasút gócpontja, mely kedvező vasúti fekvése által gyárvárosnak kitűnően bevállik. Több már üzemben lévő és építés alatt álló gyára van, a melyek közül figyelmemet legjobban lekötötte a f. év telén üzembe helyezett s Weider Armin és Béla cég tulajdonát képező czukorka és csokoládé gyár.

Ezen közismert élvezeti cikk előállítására és gyártására iránt érdeklődően a gyártelepen megjelenve a cég beltagja, Weider Béla ur kalauzolása mellett meggyőződést szereztem a gyár nagy-szabású berendezéséről és versenyképes-ségéről.

Megízelve a jelenlétben előállított sokféle élvezeti cikket, jól hatott reám, hogy ezen a téren is felvehetjük bátran a versenyt a külfölddel. A sokféle cikk ugy külső csiny, mint minőségére nézve rendkívül jó és a gyár különlegességei u. m. «zsolnai és tejszín csokoládéja», valamint dessert csokoládé bonbonjai pedig felülmulhatatlanok.

A gyár dacára rövid fennállásának a felvidéken már jó híruévnek örvend, sőt nagyobb kivitele Ausztriában is van.

Pénzüntézet.

Budapesti Általános Népbank m. sz. V., Méréleg-utca 13. Az intézet hitelt nyújt kiskereskedőknek, kisiparosoknak, hivatalnokoknak a legelőnyösebb és legmegtartósebb visszafizetési módokat mellett. A heti befizetési alapon nyújtott kölcsönöknél a befizetett heti részletek évenként leiratnak — mely iránt az intézeti alapszabályok is intézkednek — s így a kamat a fennálló összeg után számíttatik. Részjegyeit minden előzetes felmondás és minden levonás nélkül visszaváltja. Az intézet nemcsak a budapesti, de a bécsi és prágai piacokon is 1.000.000 korona összegű megszavazott visszafizetési hitellel rendelkezik.

Vezérigazgatója Schwartz D. Ede, ki 25 éven át a «Budapesti Bankgyűlés r. t.» főhivatalnok volt, s az ő nevéhez fűződik az intézet gyors fellendülése s az a bizalom amelylyel a budapesti bankok — még a legváltóságosabb időben is — az intézet iránt viseltettek. Ezen körülménynél fogva a jelenlegi pénzüntézet mellett is, minden nehézség nélkül felel meg kötelezettségeinek.

Földparcellázás.

Aki földet óhajt venni, az forduljon bizalommal a Magyar Telepítő és Parcellázó bank r. társasághoz Budapest, V., Nádor-utca 9. sz. a. mely az ország minden termő vidékén kintő talaju ingatlanok felett rendelkezik. A bank a tulajdonába átment ingatlanokat természetszerűen kisebb-nagyobb részletekben méltányos vételár mellett kiscgazdáknak eladja, a birtokszerezést pedig azáltal segíti elő, hogy a vételárnak kétharmadrésze erejéig olcsó kölcsönt nyújt 25, 30, 50 és 65 éves törlesztésre. A birtok a vevő nevére azonnal átíratik, a kölcsön után pedig évenként két részlet fizetendő, melyben a kamatokon kívül a tőkötörlesztés is befoglalatik, úgy, hogy a törlesztési idő lejáratával a birtok a vevő terhermentes tulajdona lesz. Az adás-vétel megkötését és telekkönyvi leboncolását a bank jogi közgei díjmentesen és költség nélkül intézik.

A bank kívánatra bárkinek részletes tájékoztatóval szolgál.

Ös-Budavára.

— Az egyetlen nyári mulatóhely. —

A főváros közönségének így nyáron át az Ös-Budavára, mint a Sahara sivatagon utazó karavánnak az óázis. Minden este valósággal tódul ki a közönség erre a kedvelt mulatóhelyre, ahol jó levegőn kívül temérdek látványosságban van alkalma gyönyörködni. Valóban, ha Ös-Budavára nem volna, okvetlen fel kellene építeni, mert e jó levegős s igazán tisztességes színvonalon álló mulatóhelyre olyan szüksége van a fővárosnak, mint az éhes embernek egy darab kenyérre. Este, a fárasztó napi munka után hová menjen egy kissé üdülni a főváros népe? A kiránduló helyek messze vannak; egyedül Ös-Budavára van itt közvetlenül a város alatt, vagy bátran azt is mondhatjuk, hogy benn van a városban. Ezt keresi fel a közönség s itt pihen ki a napi fáradalmakat a tisztas szórakozások közepette.

Ös-Budavára csak azóta lett közkezdveltségű esti szórakozó helyévé a fővárosnak, a mióta Friedman Adolf, ez a minden tekintetben rátermett férfi a kezébe vette. Ő előtte kínos vergődés volt csak e szép nyári üdülőhelynek az élete. Amde a mikor Friedman Adolf kezébe vette a mulatóhely sorsának intézését, egyszerre megváltozott minden. A vállalat, amely egyre küzdött az anyagi bajokkal, hirtelenében felledült. És vajon mi volt ennek az oka? Az hogy szakértő kezekbe került Ös-Budavára s az új tulajdonos, Friedman Adolf rögtön átlátta, hogy a fővárosnak egy szolid családi jellegű mulatóra van szüksége és nem olyan helyre, ahol kizsákmányolják.

Friedman Adolf tudta azt, hogy a fővárosnak egy igazán magas színvonalon álló varieté színháza van szüksége, amelybe nem juthat be a léhaság, az erkölcsatlenség. Ebben az irányban kezdte vezetni vállalatát s elmondhatjuk, hogy Ös-Budavára nagy varieté színpada ma a legelsőrangú színpad ebben a nemben. Friedman igazgató pár esztendő alatt megismertette a főváros közönségét a legelőkelőbb amerikai artisztákkal. Nem a párisi, londoni, vagy berlini mulatóhelyeken lépnek ma már először föl az újvilág legnagyobb varieté csillagai, hanem Budapest, Ös-Budavára. Friedman igazgató nem kimél sem fáradságot, sem költséget s bármilyen nagy áldozatába kerül is, Ös-Budaváraiban lépteti föl legelőször ezeket a világhírű varieté-művészeket.

Az ideoi szezon is gazdag volt ilyen új számokban. A közönség nem győzte bámulni az új attrakciókat. Minden két hét meghozta a maga nagy slágerjét; minden új programnak meg volt a maga nagy szenzációja.

Most a szezon végefelé ismét két világhírű attrakció működik Ös-Budaváraiban. A Four Creol Belles kreol női kvartettet direkt Kaliforniából hozatta Friedman igazgató. Négy gyönyörű szép kreol nőt lát a közönség a színpadon, a legváltozatosabb eredeti toalettekben s mindegyiknek olyan hatalmas s emellett tiszta csengésű a hangja, hogy bátran felvehetik a versenyt a leghíresebb énekesnőkkel. Minden áldott este óriási tappsal honorálja a közönség ennek a négy bájos kreol nőnek művészetét.

A másik világhírű szám a női díjbirkózó csoport. Európa leghíresebb díjbir-

kozónői adtak találkozót egymásnak Ös-Budavára nagy varieté színpadán s minden este a közönség óriási érdeklődése mellett küzdenek az 1907-ik évi világbajnokságért. A verseny szabályszerű lefolyására Gillemot Ferencz ur, az ismert nevű sportférfiu vezetése mellett a legelőkelőbb sportkörök tagjaiból alakult zsüri ügyel föl.

A szenzációs birkozás minden este óriási közönséget vonz a gyönyörű területre.

Gépgyár.

Hofher és Schrantz gazdasági gépgyár és vasöntőde budapesti cégnek az 1900. évben Kispesztén épült s az 1902. évben üzembe helyezett gyártelepe a lefolyt négy év alatt eszközölt folytonos bővítésekkel oda fejlődött, hogy a gyár telkét képező 22,648 négyszögöl bekerített területen emelt gyári épületek, úgy mint: gép- és kazánházak, vasöntőde, fémöntőde, kovácműhely, kazánkovács, géplakatos, esztergályos-, asztalos-, szijgyártó-, lokomobil-szerelő- és cséplő-szerelőműhelyek, mázoló-műhelyek, próbaterem, mázoló-műhely, cséplő-gépraktár és egyéb raktárak, továbbá az iroda-épületek, valamint a munkások étterme és fogyasztási csarnoka már-már összesen körülbelül 21,596 négyzetméter területet foglalnak el s a gyárban alkalmazott munkások létszáma — mely folyó hó 16-án 1016 volt — az 1000-et túlhaladta.

A cég kispesztői gyártelepének berendezése, tekintve többek között az elektromos munkátvitelt az egész gyártelepen, a formázó gépek kiterjedt alkalmazását az öntődében, a hidraulikus szegecselő berendezést a kazánkovács-műhelyben, speciális sajtókat és kovácsológépeket a kovácműhelyben s egyéb legmodernebb szerkezetű különleges szerszámgépek nagy számát a többi műhelyekben — teljesen modern színvonalon áll és — kivéve az összehasonlításból a lokomotivgyártással és vasszerkezetek előállításával is foglalkozó Máv. gépgyárat, egy a beépített műhelyterületet, munkáslétszámot, mint előállítóképességet tekintve, a hazai gazdasági gépgyárak között a legnagyobbak mondható.

A Hofherr és Schrantz cég kispesztői gyártelepe a lefolyt 1905. évben — dacára a 10 héti tartott sztrájkoknak — 345 drb különböző lőerőszámú lokomotív, 435 drb különböző nagyságú cséplőgépet, 121 darab lőherező-kidörzölőgépet, 217 darab tüzi fecskendő, 151 darab járgányt 1332 darab sorvetőgépet, 258 drb szóróvetőgépet, 260 drb gabonarostát, 563 drb répavágót, 2072 drb szecskavágót, 337 drb boronát, 66 drb hengert, 1929 drb ekét, 163 drb szénagyűjtő gereblyét, 307 drb szőlőzúzó gépet, 268 drb szőlőprés, 177 drb tizedes mérleget és 162 drb számkazalozót állított elő, amely mennyiség nemcsak fedezte hazai keresletüket, de a melyből még 900 ezer koronát jóval túlhaladó értékű gazdasági gépet lehetett exportálni Ausztriába, Olaszországba, Szerbiába, Romániába, Oroszországba, Bolgariországba, továbbá Török- és Görögországba. A bécsi törzsgyárból a kispesztői gyárnak a múlt évben átutalt 296 ezer korona értékű készárú-félgártmány és nyersanyag-mennyiséggel 536 ezer korona értékű készárú-félgártmány és nyersanyagmennyiség áll szemben, mint a melyet a kispesztői gyár küldött át a bécsi gyárnak, úgy hogy a bécsi törzsgyárral fennálló forgalom tekintetében nem beszélhetünk, de határozott kivitelről lehet szó.

Az üzemhez szükséges hajtóerőt jelenleg a nagy gép- és kazánházban 3 drb egyenkint 66 négyzetméter fűtőfelületű gőzkazán és két szelepes vezérművű összesen kb. 400 lőerős gőzgép, a kis gépházban pedig egy a túlhevítőjével együtt 100 négyzetméter fűtőfelületű és kb. 200 lőerős lokomobil szolgáltatják. A három gőzgép három darab 220 voltos és összesen 1350 ampéres dynamót hajt s az üzemhez szükséges hajtóerő a három dynamo közvetítésével elektromos úton jut az egyes műhelyekben elhelyezett elektromotorokhoz. A gyár faraktárában a leltár szerint a múlt év végén 638 ezer korona értékű faanyag volt felhalmozva, a mely készlet az év első hónapjaiban még tetemesen nagyobbított. A készlet többszörösen fölülmúlja az évi szükségletet, bizonyítékul annak, hogy a gyár a faanyagot saját telepén is több évig heverteti, hogy így műhelyben lehetőleg száraz

fát dolgozhatson fel. A napi 140—152 q. anyag feldolgozására berendezett vasöntőde, a tágas kovácműhely 42 tűzzel, különleges sajtókkal és kovácsoló gépekkel, a nemkülönbön tágas kazánkovács-műhely hidraulikus szegecseléssel s a speciális szerszámgépekkel bőven felszerelt egyéb műhelyek lehetővé teszik, hogy a gazdasági gépek minden részükben kevés kivételtől, mint pi. dobverősinek, szántóvas stb. eltekintve a nyersanyag feldolgozásától a teljes kikészítésig, magában a kispesztői gyárban állítsanak elő, sőt a szükséges kovácsszegeket, kazánszegecsket, csavarokat és csavaranyákat is, nagyrészt házilag készítik. A kispesztői gyártelep tehát a szerkezeti rajzok készítésétől eltekintve független a bécsi gyártól, sőt mivel a kispesztői gyár berendezése modernebb, egyes géprészek és géptípusok itt előnyösebben és megfelelőbben állíthatók elő, mint a bécsi gyárban, minek következtében a kispesztői gyár kész lokomobilokban, cséplőkben, kazalozókban és másféle gépekben nemkülönbön nyers hajlított tengelyekben s egyéb félgártmányokban jóval többet ad át a bécsi gyárnak, mint a mennyit utóbbitól kap.

A kispesztői gyártelep egyébként még mindig fejlődésben van, s most újabb 5111 négyzetméter területen új kazánházat, asztalosműhelyt és egy kisebb raktart építenek a már meglévő műhelyekhez. A megnagyobbított üzem számára egy 1000 lőerőjű gépet rendeltek Lang L. budapesti gépgyárában, továbbá még 3 kazánt a 66 négyzetméter fűtőfelülettel és 6 túlhevítőt a 34 négyzetméter fűtőfelülettel Eisele Józseftől, valamint egy 925 Kw. elektromos generátort és több megfelelő erősségű elektromotort Ganz és Társa budapesti cégénél. A kispesztői gyártelep és a bécsi gyár között nagyszág tekintetében csak akkor tehetnénk összehasonlítást, ha a bécsi gyárat ép annyira ismernénk, mint amennyire alkalmunk volt a kispesztői gyárat megismerhetni.

A helyszíni szemlék alkalmával meggyőződünk arról, hogy a kispesztői gyárban előállított gépek első minőségű anyagból és szolid kivitelben készülnek s a verseny véleményünk szerint bármely belföldi vagy külföldi gyártmánnyal minden tekintetben felvehetik s tekintve a belföldi forgalmat s a külföldre irányuló tetemes kivitel, eredményesen fel is veszik.

A nagykallói m. kir. állami elmeógyógyintézet.

2300—1907. szám.

Pályázati hirdetés.

A nagykallói m. kir. állami elmeógyógyintézetben a

másodorvosi állás

megüresedvén, ezen ideiglenes jellegű 2 évi időtartamra szóló, évi 1200 korona fizetéssel, 400 kor. helyi pótlékkal, 1-ső osztályú élelmezéssel, természetbeni lakás, fűtés és világítással díjazott II-od orvosi állásra a nagymélt. m. kir. B. ü. miniszternek f. évi augusztus hó 10-én 95,253. sz. a. kelt magas rendelete folytán pályázatot hirdetek.

Felhívom azon orvostudor urakat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ában körülírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt s a nagyméltóságú magyar kir. Belügyminiszter urhoz intézett folyamodványokat a nagykallói magy. kir. elmeógyógyintézet igazgatóságához 1907. évi szeptember hó 14-ig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az esetben, ha a pályázat során okleveles orvos nem folyamodnék, az állás kivételesen és ideiglenes alkalmazásban szigorló orvos által is be fog tölteni.

Nagykalló, 1907. augusztus 17-én.

Dr. Borosnyói L. Béla,
igazgató

— EZERNÉL TÖBB KIVALÓ ORVOS ÉS TANÁR AJÁNlja! —

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt St.-Lukácsfürdői
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZ
legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványviz-forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. Kérjen árjegyzéket a

Szt.-Lukácsfürdő Kutvállalattól Budán.

„KAPHATÓ“

Egy csőgőzkazán 90 □ m. tüzfelülettel 8 $\frac{1}{2}$ légkönyomással, egy csőgőzkazán 88.40 □ m. tüzfelülettel 8 $\frac{1}{2}$ légkönyomás-
: sal mindkettő teljes jó állapotban. :

Két darab Cornwall gőzkazán 10—10 m. tüzfelülettel, továbbá egy teljes jéggyári berendezés, majdnem új 300 mtm. napi előállítási képességgel, végül 20 vagon II-od rendű aczélsin hozzávaló heveder és lemezekkel, építési célokra való sinek, gőz- és vízvezetéki csövek, szijkorongok, transmissiók, csapágyak, lokomobilok, ∴ esztergapadok, furógépek stb. stb. ∴

Használt, de jó állapotban azonnal és
∴ olcsó árban ∴

Grünwald Adolfnál

vas-ércz és gépkereskedő

BUDAPEST, V. kerület, Korall-uteza 5. szám.

Azonkívül veszek: gyári beren-
dezéseket, vas- és fémárukat nagy-
ban, lehető legmagasabb árban.

Telefon 26—24.

Telefon 26—24.

Női szépség

elérésére legjobb

Német-féle arcz- és kéz-eréme

1 tégely ára 1 kor. 20 fill.

☞ VAKITÓ FEHÉR FOGAK nyerhetők NÉMET-féle ☞
FOG-CRÉME-nek néhány napi használata után.

1 porcellán doboz ára 1 kor.

Izzadást és ettől származó kellemetlen szagot biztosan megszüntet:

ANTISUDORIN

Hajöszülés és hajkihullás ellen feltétlenül biztos hatá-
sú szerek, valamint feltétlenül megbízható gummiczikk-
beszerezhetők csakis:

— NÉMET I. városi gyógyszertárában, ZOMBOR —
Szent György-tér 4. Telefonszám 71.

Valódi „Patria“ pótkávé

Elsőrendű igaz magyar gyártmány.

Ezen pótkávé minősége utolérhetetlen, előállítására és tisztaságára a legnagyobb gond fordítottatik.

A főzetet zamatosabbá és izletesebbé teszi.
∴ ∴ ∴ Kladosága fölülmulthatatlan. ∴ ∴ ∴

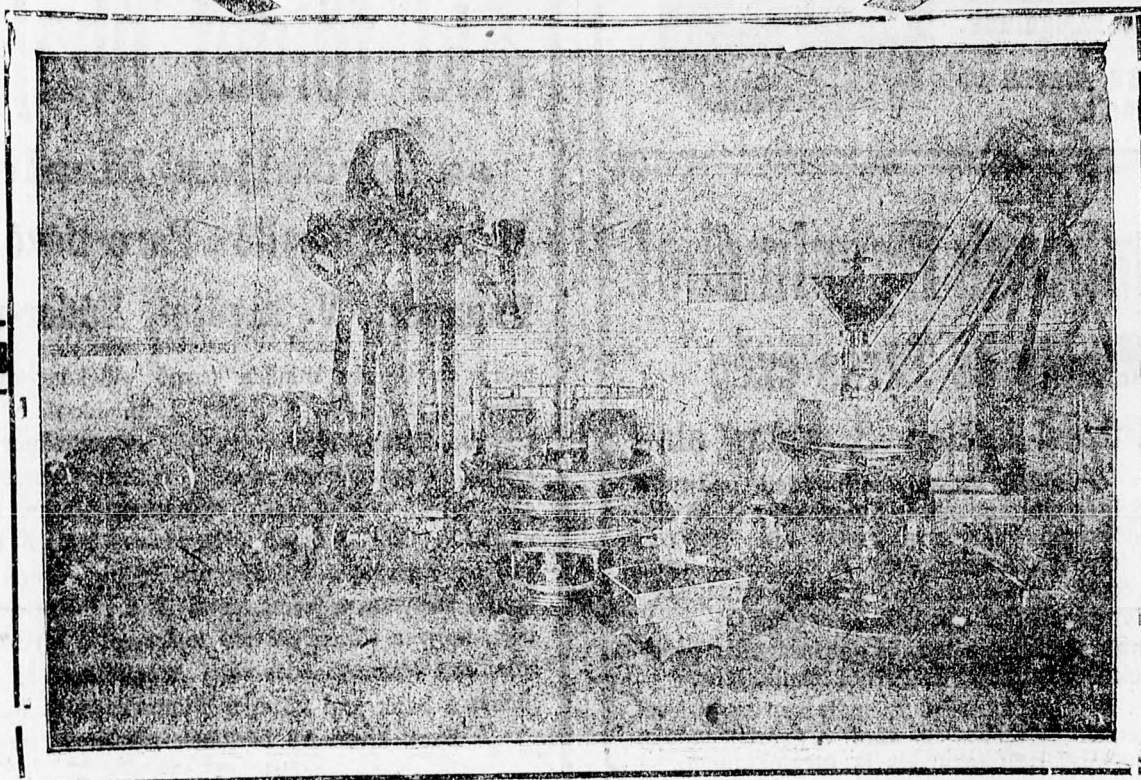
„PATRIA“ pótkávégyár

==== NAGYKANIZSA. ====

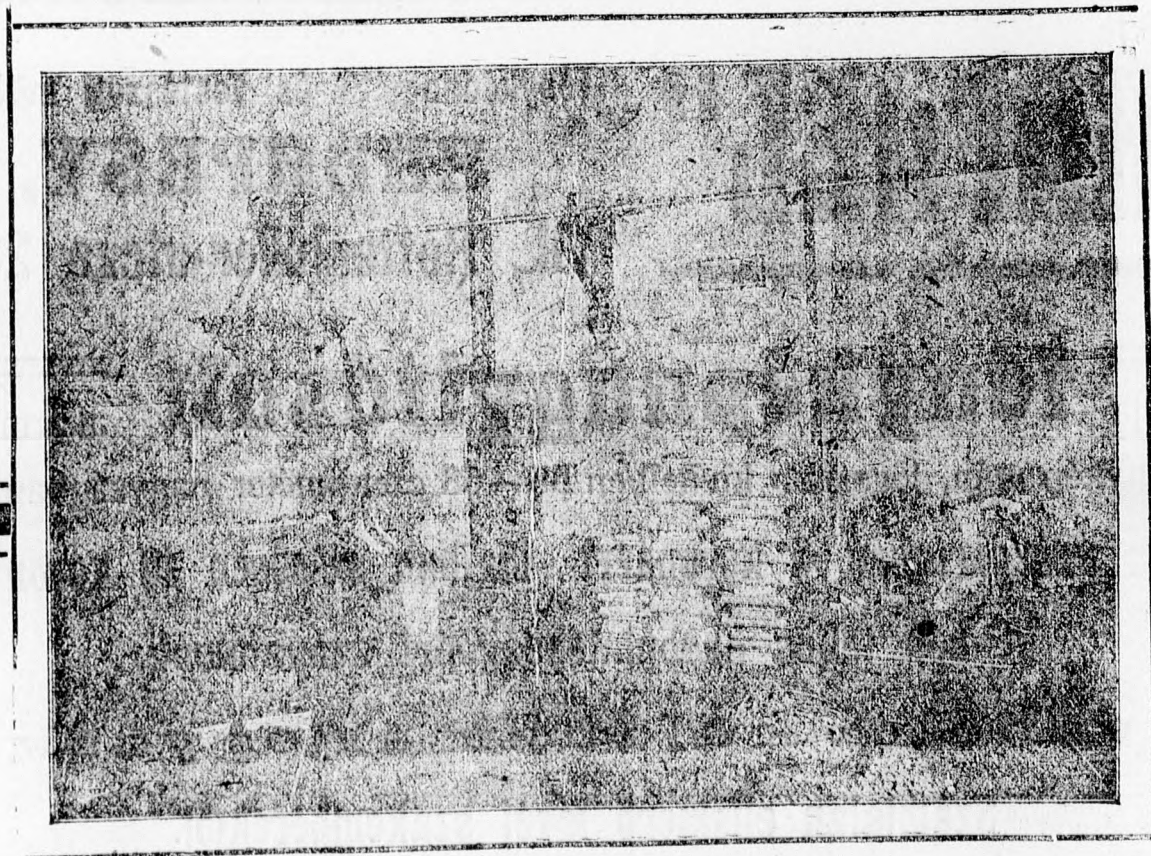
WIKUS TÁTRA

TEJCSOKOLÁDÉ

a legjobb.

Kapható mindenütt.

Főraktár és gyár:

Budapest, Deák Ferencz-u. 17.

TELEFON 65-75

TELEFON 65-75

STILLER J. ÉS TSAI

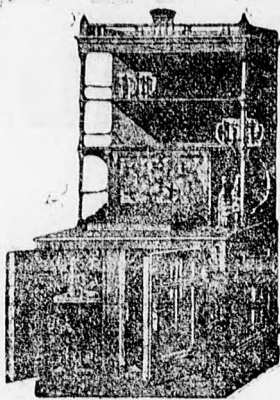
jégszekrény és hűtőkészülékek gyára

BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 3. (Rákóczi-n. sarok.)

Ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat mindennemű jégszekrényekben, vendég-lősők, kocsmárosok és háztartások részére, továbbá szállodai és vendéglői berendezéseket jutányos árban, a leg-szebb és legtartósabb kivitelben. — Sörkimérő készülékek, levegő, víz és szénsavnyomásra, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Költségjegyzékkel mindennemű be-
rendezésekről szívesen szolgálunk.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és
bérmentve küldetnek.

Törekvő emberek figyelmébe!**T. Szües Mihály és Társa cég**

Nagyváradon, Füzesi-fatelep 3. szám alatt

ajánlja új alaku és igen czélszerű, törvényesen védett **hornyolt cement tetőcserép kézigépeit** cement- és homokkeverékből elő-állítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, amely álta homokos vidéken vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel **szép jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.** Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyárt-
hatják, mert a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók.

Kérjük érdeklődni! és bővebb értesítést személyesen vagy levél
útján fenti cégtől beszerezni szíveskedjék, ahol a gyártás módja,
a kész cserép és azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Magyar Telepítő és Parcellázó

bank részvény-társaság.

BUDAPEST, V., Nádor-utca 9. szám.

Alaptőke: 5.000,000 korona.

Aki földet óhajt venni,

az forduljon bizalommal a

Magyar Telepítő és Parcellázó bank r.-t.-hoz

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 9. szám.

mely az ország minden termő vidékén kitűnő talaju ingatlanok felett rendelkezik. A bank a tulajdonába átment ingatlanokat tetszésszerűtől kisebb-nagyobb részletekben méltányos vételár mellett kiscgazdáknak eladja, a birtokszerzést pedig azáltal segíti elő, hogy a vételárnak kétharmad része erejéig olcsó kölcsönt nyújt 25, 30, 50 és 65 éves törlesztésre. A birtok a vevő nevére azonnal átíratik, a kölcsön után pedig évenként két részlet fizetendő, melyben a kamaton kívül a tőkötörlesztés is bentfoglaltatik, úgy, hogy a törlesztési idő lejártával a birtok a vevő tehermentes tulajdona lesz. Az adás-vétel megkötését és telekkönyvi lebonyolítását a bank jogi közegei díjmentesen és költség nélkül intézik.

A bank kívánatra bárkinek részletes tájékoztatóval szolgál.

Szavatosság minden irányban.**„RAFAEL”**

fényképnagyító és festészeti műterme

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 28/a.

Ajánlja **fényképnagyításait** akármilyen

fénykép után, legszebb kivitelben 55—68 centiméter nagyságban:

Diszes paszpartuban 5 koronáért. Olajban színesen 10 koronáért.

A kép teljes hasonlatosságáért szavatolunk.

Kívánatra küldünk árjegyzéket.

Számítalan elismerő levél szakemberektől.

Képviselek fizetéssel mindenütt felvételnek.

E téren első helyen állunk.

Szavatosság minden irányban.

Szavatosság minden irányban.

MAGYAR KENDER ÉS LENIPAR

✱ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ✱

BUDAPEST, NÁDOR-U. 20.

Gyárak: Szeged, Érsekújvár, Csősztelek.

Az egyedüli gyár Magyarországon, a hol a nyers-
anyag a kikészítés minden stádiumán keresztül megy.

Szövőgyár:

készít mindennemű len-, kender- jutaszöve-
teket, zsákokat, vízmentes ponyvákat stb.

Fonógyár:

gyárt mindennemű len- és kenderfonatokat.

**Kender és lengyárai a legnagyobb hazai
kender és lenkészítő telepek.**

ALAPITTATOTT
AZ 1863. ÉVBEN

ELSŐ

ALAPITTATOTT
AZ 1863. ÉVBEN

LEÁNYKIHÁZASÍTÓ-EGYLET

MINT SZÖVETKEZET,

GYERMEK- ÉS ÉLEBIZTOSÍTÓ-INTÉZET

BUDAPESTEN

VI. KERULET, TERÉZ-KORUT 40—42.

(az intézet saját házában.)

Dijtartalék 1906. decz. 31.: Biztosított tőke 1905. decz. 31.:

15,000.000 K

65,000.000 K

Eddig kifizetett tőke:

12,500.000 K

Az intézet az ember életére minden szokásban levő módozat szerint a következő biztosításokat vállalja el: kiházásítási biztosítások; járadék biztosítások; flu-biztosítások, tanulmányi, katonai és nagykorúsági esetekre; családi biztosítások; vegyesbiztosítások élet- és halálesetre.

Legelőnyösebb feltételek.

Legmérsékeltőbb díjszabások.

Ismertetővel, tervezetekkel és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál úgy az intézet igazgatósága, mint az egyes vidéki ügynökségek.

DYNAMIT NOBEL
Részvény-Társaság

pozsonyi gyártelepe szállít:

Mindennemű robbantó- és gyújtószert, különösen robbantó-gelatinet, gelatine-dynamitot, fagyálló dynamitot, bányalégdynamitot, rhexitet és progressitot, továbbá robbantó-gyutacsot valamint
∴ biztonsági gyújtószinórt. ∴
A villamos gyújtáshoz szükséges
∴ összes szereket. ∴

TIRMANN-FÉLE SZAB. CSAPPANTO (PERKUSSIONS)
ÉS VILLAMOS IZZÓ-GYUJTÓT.Wolf-féle acetylen és benzin
biztonsági lámpásokat.

Továbbá: salétromsavat minden minőségben, kénsavat minden minőségben, akkumulatorsavat, oleumot, rektifikált szénkéneget műszaki célokra, nitro-napthalint kőolajok szintelenítésére, pikrinsavat.

Hazai Általános Biztosító
Részvénytársaság

Kossuth Ferencz alapította 1895-ben és elnöke volt mindaddig, míg a politikai helyzet az aktív kormányzás terére el nem szolgáltotta. Mint minden magyar intézmény, a Hazai Biztosító Részvénytársaság is megérezte a kezdet nehézségeit, de egészséges irányban fejlődve, fellendült, megizmosodott és a legelterjedtebb biztosító intézetek egyikevé lett. Külföldi üzleteit még 1899-ben beszüntette és tevékenységét tisztán Magyarországra és kapcsolt részeinek területére terjesztte ki, főleg a magyar gazdaközönség köréből szerezve ügyfeleit. Előzékeny eljárása és káreseteinek ép oly gyors, mint méltányos rendezése által a biztosító közönség osztatlan elismerését joggal kiérdemelte s mint minden nemzeti mozgalom lelkes támogatója, nemcsak fontos nemzetgazdasági tényező, hanem minden ízében magyar és hazafias társaság is.

Biztosít tűz- és jégkarak ellen, valamint közvetít élet, baleset és betörés elleni biztosításokat.

Igazgatóság: Budapesten, IV., Eskü-út 6. Klotild palota.

Ugyvezető igazgató: HENTALLER LAJOS orsz. képviselő.

Főügynökségek: Az ország minden nagyobb városában.

Frissítőt :: Hűsítőt

illetőleg a Diana-sósborszeszt hogyan
és mikor alkalmazzuk?

1. Mindjárt az ágyban felkelés előtt, aki a Diana sósborszeszt megszagolja, homlokát bedörzsöli vele vagy lábvizébe néhány kávéskanálnyit önt, egész nap frissen mozog, izzadni nem fog, melege nem lesz.

2. Mosdásnál, ki mosdóvizébe néhány csepp Diana-sósborszeszt önt, és azzal mosakszik; vagy szájvizébe önt néhány cseppet és azzal öblögeti száját, tisztítja fogát, öblögeti torkát: egész nap friss, fáradhatatlan lesz, arca, keze izzadni nem fog; rossz szájíze elmúlik teljesen; fényes arcbőre nem lesz, soha fogfájása nem lesz.

3. Fésülködés előtt, ki fejbőrét bedörzsöli, vagy fodrásznájától, vagy fodrászától bedör-

zsölteti: érezni fogja egész nap azt a kellemes, hűs, friss érzést, melyet azelőtt sohasem érzett.

4. Borbélyüzletekben, kik borotválkoznak, fésülködnek, okvetlenül Diana-sósborszeszszel dörzsöltessék hajukat és borotválkozás után fecskendeztessék arcukat: egész napra felélénkűlnek, bőrbajt nem kaphatnak, sőt megszűnik a hajtörés, hajhullás és korpaképződés.

5. Napközben vagy délután a Diana-sósborszesz éppen ily módon használható.

6. Este használható: a fürdővizben, lábvizben, mosdóvizben. Aki jól akar aludni a nyári hőségben, az Diana-sósborszeszt okvetlenül használjon, mert az összes fájdalmak elmúlnak, melyek a napi fáradalmaktól és hőségtől erednek.

Hatása: Hűsítő, frissítő, fájdalomcsillapító, szagtávolító, desinficiáló

■	:: Egy liter „Diana-sósborszesz“	::	40 fillér.	■
■	:: Egy nagy liter „Diana-sósborszesz“	::	1.- kor.	■
■	:: Egy legnagyobb liter „Diana-sósborszesz“	::	2.- kor.	■

Egyedüli készítő:

Az egész országban mindenütt kapható!

ERÉNYI BÉLA GYÓGYSZERÉSZ

■ BUDAPEST, VII., KÁROLY-KÖRUT 5. SZÁM ■

Postai megrendelések
utánvétellel eszközöztetnek

Budapesti Általános Népbank m. sz.
V. kerület Mérleg-utca 13. szám.

Alakult 1903 február hó. Váltótárca : 800.000 korona.
Törzsrészejegyek : 65.000 kor. Heti befizetések : 120.000 kor.
Takarékbetét : 80.000 kor. Tartalékalapok : 25.000 kor.
Hitelt nyújt váltókra kezesség mellett, nyugdíjképes egy-
neknek fizetéseltárasra életbiztosítás mellett, és betáblázásra.

Igazgatóság:

HELLER GYULA elnök, SCHWARTZ EDE vezérigazgató,
Loebl Izor, Hirsch Lajos, Pintér Adolf.

Leipziger Vilmos

V., József-tér 1. szám. **Budapest** V., József-tér 1. szám.

Szeszgyár és finomító, hamuzsír-
gyár és moslékszárító-telep.

Szenved Ön?

ideggyöngességben, idő-
előtti törődöttségben, érzi-e,
hogy ereje megfogyatko-
zott? Nélkülözi-e ön az
élet örömeit, azt a füsze-
rező életerőt, a kedélyes
vidámságot és önbizalmat?
Van gyakran szívdobogása,
szívzorulása, fej- és hát-
fájása? Vannak-e a gyom-
or, bél, vese, hólyag stb.
részéről kellemetlen érzé-
sei? Csúzos, kő zvényes
fájdalmak, ischias, görcsös
állapotok gyöttrik-e önt?
Nem léptek fel benuitsági,
hűdési tünetek, némi gyen-
geség, feledékenység, álmatlanság,
izgékonyosság, stb.? Ha igen, ugy csak
a villamosság képes ezen elvesztett
erőt újjal pótolni, a szenvedéseket
és gyötrelmeket gyökeresen kiltani.
A villamosságot legcélszerűbben
és legbiztosabban az „Elektro-Vita-
lizer“ készülék útján lehet a szer-
vezetbe vezetni, mely eljárásról kész-
séggel adunk felvilágosítást a sze-
mélyesen érdeklődőknek.

Limbek Részó gépgyáros Nagy-
szobon. Tekintetes Doktor Úr!
Sok ideig tűnődtem azon, vajjon
meghozassam-e az Elektro-Vitali-
zer készüléket, vagy sem, mert
sok orvosságot hozattam és haszná-
ltam, de minden eredmény nél-
kül. Már öt év óta gyöttri kezemet
a rheumás bántalom. Utolsó ki-
sérletképen meghozattam az
Elektro-Vitalizer készüléket és hála
legyen a jó Istennek és Doktor
Maradtam Doktor urnak igaz hívője L.

Urnak, hogy meghozattam, mert négy heti használat után a fájdalmak meg-
szűntek, sokkal fiatalabbnak érzem magamat és munkaképvem sokkal
nagyobb, mint azelőtt volt. A készüléket bárkinek tiszta lélekkel ajánlhatom
Maradtam Doktor urnak igaz hívője L.

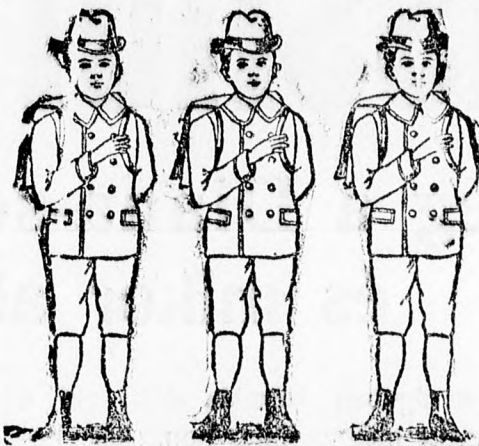
Amenyiben nem látogatna meg bennünket, hivatkozzék ezen újságra és mi
elküldjük önnek az Ertekezés a Modern Villamos Gyógyomról szóló könyvet
ingyen és bérmentve zárt borítékban.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rend.-intézet
Budapest, IV., Károly-körut 2. félemelet 12.

1907-1908

Iskola-idény!

Csakis a jó ruha legjavát adjuk
gyermeküknek.

Norfolk iskolaöltöny
10 K. feljebb
„Internát“ iskolaöltöny
9 K. feljebb
„Velvet“ elszakíthatlan
bársonyöltöny
14 K. feljebb
Leányka és fiu
„Bord“ télikabát
20 K. feljebb
„Noppé“ télikabát
32 K. feljebb
Télikabát szörmegal-
lérral 22 K. feljebb
Fiu-gallérok minden
szinben 7 K. feljebb

csakis KOCH Testvérek

csakis

BUDAPEST legnagyobb
férfi-, fiu- és gyermek-
ruha áruházában
BUDAPEST,
Károly-körut 26.

Fióktelep: NAGYVÁRAD Bémer-tér.

**Kartonnyomó-ipar
és Textil Kereskedelmi r. t.
Fürst Jakab és fia
Budapest**

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használatát elítávol minden fogfájdalmat, biztosan megszünteti a fogak
romlását a kellemetlen szájízét. - Egy üveg szájviz ára 40 kraj-
czár, 60 krajczár. nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vizet használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fog-
betegségektől tovább terjedését is meggátolja. Doboz 60 krajczár és 1 forint 60 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 60 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor.
Mindon fűni elszorult készítmények orvosi utasítás után készülnek.

MÜLLER J. L.

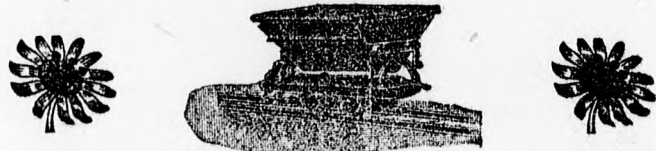
es. és kir. udvari Ellátásos és pipere-csoppan gyárossal.
Budapest, IV., Koronaheczeg-u, 2. Az országban mindenütt kapható.

Keskenyvágányu vasúti anyagok

n. m. mozdonyok, kocsik, sinek, kapcsolószerke-
váltók, fordítókorongok, kerékpárok, csapágyak
∴ különféle szerkezetben és méretekben ∴

Görpálya-anyagok vétele, eladása és bérbeadása

a legkedvezőbb feltételek mellett

Lokomobilok 8-30 HP

különböző gőzgépek 4—6 HP, gőzkazánok kü-
lönféle rendszerekben.

Keretfűrészek 18, 24 és 30"
nagyágban, közlömütengelyek,
szíjkerekek, csapágyak, kapcsolótárcsák,
állítógyűrűk.

Hengerszékek, malomvas-
alkatrészek, mindenfajta szerszámok
és szerszámgépek.

**PECSKENDOK ES SZIVATTYUK BARMILY
NAGYSÁGBAN ES RENDSZERBEN.**

Vascsövek, vízvezetésre és nyomásra, úgy ko-
vácsolt mint öntöttvasból, forrasúvek stb. nagy
választékban 60.000 kg. használt gázcső 1—3".
200 darab szegecselt vascső 300 mm. átmé-
rettel, 6 méter hosszú darabokban. Vasúti sinek
építkezési és vágánycélokra. Távirásodrony
kerítésekhez, vaskerítések, vasablakok. Vízirtá-
nyok, állványkapcsok stb. mindez részben hasz-
nált, részben új állapotban legjutányosabban
kapható

ROHN A. M.

vas- és fém-nagykereskedőnél,

Budapest, V. Váci-ut 16-18

Sürgönyez. : Kohnam Telefon. ☛ Telefon 19-32. ☛ Görpálya osztály 99-64.

Gróf Csáky László

praktalvi vas- és acélgár részvénytársaság.
Igazgatóság Budapest, IX. ker. Csillag-utca 4.

KÜLÖNLEGES CZIKKEK: Szerszám-tégelyaczel
gyor esztergaac él. Öntött gépaczél, kőfuró-
aczél. Marótárcsák és ac éllemezek,

Rudolf Schmidt & Co. féle
„AJAX” rugóspörölyök
egyedelárusítása:

a Rudolf Schmidt & Co. féle palkó
jelü öntött aczelreszelőknek az

Usienes Metallurgiques Vallorbe féle
„Grobet” pontossági reszelőknek és a

Dr. Georg Schmidt Radeberg-féle szab.
különlegességi reszelőknek.

Telefon 65—45.

Telefon 65—45.

Mindennemü

ZSÁKOT

szállítanak gyári áron

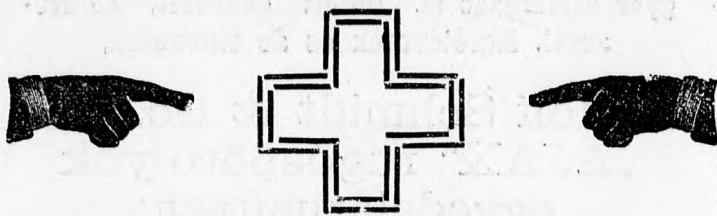
Egyesült Juttagyarak

BUDAPEST,

V., Aulich-u. 8.

Öreg ember lettem,

mert egész életemen keresztül az
Alföldi Fehér Keresztes

SÓSBORSZESZT

használtam, melyet egyes egyedül az

ALFÖLDI COGNACGYAR R.-T.
saját szeszfinomítójában

lepárolt legmagasabb fokú középpárlat szesz-
ből készít Kecskeméten.

Budapesti főlerakat:

A Magyar Király Gyógyszertárban
Budapest, V., Marokkói-utca 2.

Alföldi Cognacgyár Kecskemét

fehér keresztes sósborszesze

kapható mindenütt.

Szállítatik postán utánvétellel vagy
a pénz előzetes beküldése után.

ÁRAK:

$\frac{1}{1}$ üveg	$\frac{1}{2}$ üveg	$\frac{1}{4}$ üveg
K. 2.—	K. 1.—	K. —50

$\frac{12}{1}$ üveg	$\frac{12}{2}$ üveg	$\frac{12}{4}$ üveg
K. 16.—	K. 10.—	K. 5.—

Alföldi Cognacgyár Kecskemét

fehér keresztes sósborszesze

kapható mindenütt.

A Fehér Keresztes Sósborszesz

egyedüli gyártója:

Az Első Alföldi Cognacgyár R.-T. Kecskeméten.

0 császári és királyi fensége József főherceg ur kamarai szállítója.